

Reactie van de NAS op de brief en het vermelde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

Incidenteel gesignaleerd: kinderhandel

Bron: krantenartikelen uit 1993 (!)

De commissie haalt op basis van kranten artikelen uit 1993 die gaan over een periode ruim voor 1998 schijnbaar legitimatie om Hongarije als verdacht land te beschouwen op het gebied van kinderhandel.

De NAS wijst iedere conclusie van de commissie dat er sprake is van onbehoorlijk bestuur, fraude en corruptie, verduistering van staat en kinderhandel bij adoptie vanuit Hongarije met kracht af en stelt dat er sinds 2010 veel verbeterd is in het proces en systeem van adoptie vanuit Hongarije.

Verenigde Staten

De VS is voor de NAS een niche contact. Slechts enkele bemiddelingen werden vanuit de VS door de NAS verzorgd. De NAS laat het aan collega Adoptiestichting A New Way over om een inhoudelijke reactie te geven op de bevindingen van de commissie inzake adoptie vanuit de VS.

Zuid-Afrika

Sinds 2014 is de NAS werkzaam in Zuid-Afrika, het heeft veel moeite gekost om bureaucratische obstakels te overkomen teneinde deze samenwerking tot stand te brengen. Dit heeft een geheel eigen historie, die niets te maken heeft met het systeem en de kwaliteit van adopties vanuit Zuid-Afrika. Alle commentaar hieronder is gebaseerd op de situatie bij de NAS na 2014.

Incidenteel gesignaleerd: ontbreken personalia/documenten

Bron: interviews door de commissie

Ook hier geldt dat de NAS geen inzage heeft in geïnterviewden, onderwerpen en verificatie van het gezegde.

De NAS is met geen enkel geval van het ontbreken van personalia of documenten bekend voor de adopties die door onze organisatie zijn gedaan. Wel is het zo dat er in Zuid-Afrika – ingegeven door de maatschappelijke omstandigheden – veelvuldig sprake is van zogenaamde *abandonments*: het achterlaten (te vondeling leggen) van kinderen, vaak onder schrijnende omstandigheden. Bij aanvang van de beschermende maatregel voor deze bijzonder kwetsbare kinderen is er dus inderdaad sprake van afwezigheid van personalia en persoonsgegevens. Zuid-Afrika doet aantoonbaar veel moeite om zoveel mogelijk informatie over het kind te achterhalen en veilig te stellen.

Structureel gesignaleerd: onbehoorlijk bestuur

Bron 1: diverse vragen van Tweede Kamerleden uit 2012 en 2013

Bron 2: adoptie, Zuid-Afrika's nieuwe exportartikel, ANP 29 april 2002

bron 3: Siboniso Mngad, Dutch NGO calls for probe after KZN girls adopted without father's consent, IOL 27-9-2020

Bron 1

De moeite die de NAS heeft moeten doen om in Zuid-Afrika geaccrediteerd te worden, is terug te zien in de Kamervragen die zijn gesteld over adoptie door adoptanten met een LHBTI achtergrond. In haar beoordeling

Reactie van de NAS op de brief en het vermelde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

komt de commissie – op basis van Kamervragen die over een geïsoleerde situatie rondom een accreditatie proces tot de conclusie dat er structureel (!) sprake is van onbehoorlijk bestuur ten aanzien van adoptie vanuit Zuid-Afrika. De oorzaak van dit probleem lag in eerste instantie in Nederland en in tweede instantie in Zuid-Afrika. Met veel inzet van betrokkenen is dit opgelost en is adoptie vanuit Zuid-Afrika ook mogelijk geworden voor aspirant adoptieouders van niet-christelijke huize, alleenstaanden en adoptanten met een LHBTI achtergrond door onder andere de NAS als 2^e Vergunninghouder toe te laten in Zuid-Afrika.

Bron 2

Dit artikel van het ANP dateert uit 2002, wij vragen ons af hoe dit serieus wordt genomen als bron om onbehoorlijk bestuur vast te stellen. Zuid-Afrika heeft december 2003 het Haags Verdrag geratificeerd.

Bron 3

Ronduit stuitend vindt de NAS dat de commissie als bronmateriaal een krantenartikel aanhaalt over kinderen die zonder toestemming van de vader zouden zijn geadopteerd. De NAS is bekend met deze casus. Omwille van de privacy van de betrokken kinderen die in Nederland wonen, kiest de NAS er voor om niet inhoudelijk op dit artikel in te gaan. De NAS wil de commissie wel meegeven dat door een, bij deze case betrokken partij, bij de journalist actief is verzocht om wederhoor. Hierbij zijn ondersteunende documenten aangeleverd die een geheel ander beeld laten zien. Het wederhoor is door de journalist geweigerd. In Nederland zou dat hebben geleid tot een klacht bij de Raad voor de Journalistiek.

De NAS wijst iedere conclusie van de commissie dat er sprake is van ontbreken van personalia/documenten en onbehoorlijk bestuur bij adoptie vanuit Zuid-Afrika met kracht af.

Conclusies NAS

De onderzoeksoopdracht van de commissie betrof het handelen met name van de overheid in de periode van ca. 1967 tot 1998. In deze periode is laakbaar gehandeld door de Nederlandse overheid, organisaties en personen. Veel van dit handelen was algemeen bekend maar werd, om welke reden dan ook, gedoogd of door de overheid zelfs gefaciliteerd. Terecht zijn excuses aangeboden. Ervaringen van adoptieouders uit de late jaren '90 en begin deze eeuw, hebben er toe geleid dat er twee nieuwe vergunninghouders werden opgericht: de NAS en ANW. Beiden vanuit de diepe wens om het *anders* te willen doen dan tot dan toe gangbaar was.

Opvallend is dat de commissie ongevraagd en zonder het doen van grondig onderzoek waaronder het horen van de direct betrokkenen, óók vergaande uitspraken doet over de periode ná 1998. Alleen staat nu niet de Nederlandse overheid in het verdachtenbankje, maar 'het systeem' en de bemiddelende organisaties als uitvoerders van dat blijkbaar kwetsbare systeem.

Tijdens de technische briefing in februari 2021 in de Tweede Kamer heeft de Centrale autoriteit interlandelijke adoptie aangegeven dat na 2008 geen misstanden zijn geconstateerd. De NAS wil hier een nuancering in aanbrengen. Er hebben na 2008 geen (grote) incidenten meer plaatsgevonden, zonder dat er direct handelend is opgetreden om herhaling te voorkomen. Daarvoor zorgde 'het systeem' dat we met elkaar afspraken in het Kwaliteitskader.

Niet voor niets is de datum 2008 in de Tweede Kamer genoemd. Na 2008 heeft adoptiebemiddeling – onder invloed van het Kwaliteitskader – vergaande professionalisering en verbetering doorgemaakt. Door het Kwaliteitskader te negeren in de post 1998 periode en wat de invoering hiervan heeft betekend voor

Reactie van de NAS op de brief en het vermeldde bronmateriaal van de COIA (commissie onderzoek interlandelijke adoptie)

adoptiebemiddeling, zonder fatsoenlijk onderzoek te doen naar de periode na 1998 in het algemeen en na 2008 in het bijzonder, zonder de beschermende maatregelen te benoemen die door grote inzet van betrokkenen tot stand is gekomen en zonder inhoudelijk kennis te nemen van de organisatie van de moderne adoptiebemiddeling zoals beschreven in *Wegwijs in adoptie*¹, diskwalificeert de commissie zich.

De commissie miskent, door haar oordeel op basis van eenzijdig en onvolledige bronnen onderzoek, dat na 2008 grote stappen zijn gezet door alle betrokken partijen in Nederland en stelt naar onze mening onterecht dat er sprake is van een falend systeem. In het licht van het werk van de commissie over de periode vóór 1998 is dat spijtig.

Gezien de dramatische maatregel van de minister naar aanleiding van het rapport COIA, is deze smet op het werk van de commissie zonder meer schadelijk te noemen voor de kwetsbaarste kinderen die bescherming nodig hebben. Juist om voor deze kinderen adoptie in te kunnen zetten als beschermende maatregel, werden internationale juridisch bindende afspraken gemaakt in het 33^e Verdrag dat onder leiding van het Hague Conference on Private International Law tot stand kwam: *the Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption*. Of zoals het in de wandelgangen wordt genoemd, het Haags Adoptieverdrag.

De NAS roept de demissionaire minister van rechtsbescherming (Justitie en Veiligheid) op om te erkennen dat de onderbouwing van structurele misstanden in adoptie na 1998 in het algemeen en na 2008 in het bijzonder, tot stand is gekomen op basis van eenzijdige en onvolledige bronnen en zonder dat deugdelijk onderzoek werd gedaan. Hiermee roept de NAS de minister ook op om de drastische maatregel geen nieuwe Beginseltoestemmingen af te geven, die juist de aller kwetsbaarste kinderen treft die bescherming zo nodig hebben, onmiddellijk te beëindigen.

Oudewater 17 mei 2021

5.1.2e

¹ Het boek *Wegwijs in Adoptie* werd in 2015 door toenmalig staatssecretaris Fred Teeven genoemd als het standaardwerk voor adoptiebemiddeling in Nederland. Het boek beschrijft gedetailleerd het volledige proces van adoptiebemiddeling.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Tue 11/16/2021 2:02:10 PM
Subject: FW: Reflectie namens Landelijke Vereniging van Adoptieouders op Diner Pensant
Received: Tue 11/16/2021 2:02:11 PM

Ook voor jullie ter info

Van: [5.1.2e] - BD/DGSenB

Verzonden: dinsdag 16 november 2021 09:26

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: FW: Reflectie namens Landelijke Vereniging van Adoptieouders op Diner Pensant

Zoals gisteren genoemd. Is denk ik goed om onze brief ook langs deze reactie te leggen.

Van: [5.1.2e]@hotmail.com>

Verzonden: dinsdag 9 november 2021 18:55

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSenB [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Reflectie namens Landelijke Vereniging van Adoptieouders op Diner Pensant

Geachte heer [5.1.2e] beste [5.1.2e]

Het is vandaag [Wereld Adoptie Dag](#). De afgelopen weken heb ik nog vaak teruggedacht aan het Diner Pensant en wat er die avond allemaal is besproken. Ik heb geprobeerd dat zo goed mogelijk op papier te zetten, met als bedoeling om namens de Nederlandse adoptieouders onze bijdrage te leveren aan een toekomst waarin kinderen hun recht om op te groeien in een liefhebbend gezin, vervuld zien. Het is een 'long read', maar ik hoop desondanks dat je dit deelt met collegae, omdat het waardevolle informatie bevat om de Minister in zijn besluitvorming mee te helpen.

Als eerste zou ik graag willen in gaan op de speech van de Minister. In de inleiding van zijn speech sprak de Minister over fight, flight or freeze, en over de vraag of het verantwoord is om door te gaan of beter is om te stoppen met interlandelijke adoptie.

De Minister observerende, sinds het verschijnen van het rapport van de COIA, stel ik vast dat hij enorm geschrokken is van het rapport, de conclusies daarin en als reactie daarop het systeem bevroren heeft. Daarmee probeert hij misstanden bij interlandelijke adoptie te voorkomen. Die reactie is op zich begrijpelijk als éérste reactie, gezien de ernst van het rapport. Maar de adoptiestop duurt nu zo lang voort, dat er onnodige druk komt te staan op dit kindbeschermingssysteem. Dat doet geen recht aan kinderen die hierdoor een toekomst in een warm en passend gezin mislopen, [en daarbij geschaad worden in hun ontwikkeling](#). De Minister geeft in zijn speech aan dat een besluit genomen moet worden door een volgend kabinet.

"Face", de vierde reactie, die de Minister als de te verkiezen reactie beschrijft, houdt in dat wij kinderen niet zo lang in het ongewisse kunnen laten. Een Minister die kan kiezen voor freeze, in demissionaire status, moet ook kunnen kiezen voor face, zodra blijkt dat dit veilig kan. Ik ben met een zo open mogelijke houding aan tafel gegaan, maar ik vind oprecht dat bij het bespreken van de dilemma's tijdens het Diner Pensant, te weinig overeind is gebleven om te rechtvaardigen dat de stop nog langer gehandhaafd blijft. Dat is niet in het belang van de kinderen die de Minister ermee probeert te beschermen.

Ik zal proberen mijn waarneming zo goed mogelijk weer te geven aan de hand van de 3 dilemma's die op tafel waren gelegd.

Dilemma 1: Micro versus macroniveau - de notie dat, hoewel voor een individueel kind interlandelijke adoptie een goede toekomst kan bieden, het de inspanningen voor opvang van alle kinderen in een gezin in eigen land zou kunnen ondermijnen.

Ik was op dit punt erg dankbaar voor de aanwezigheid aan onze tafel van [5.1.2e]. Hij gaf uit zichzelf al aan dat de invloed van interlandelijke adoptie op de jeugdzorgsystemen in de herkomstlanden overdreven wordt, specifiek op het punt van de aanzuigende werking die weleens verondersteld wordt. Hiermee wordt bedoeld dat kinderen in tehuizen 'gezogen' zouden worden omdat zij vervolgens via interlandelijke adoptie het land verlaten. Ik was erg benieuwd naar de kennis aan tafel voor wat betreft de verhoudingen die dit krachtenveld bepalen: het aantal kinderen dat wereldwijd in tehuizen leeft enerzijds, en het aantal kinderen dat wereldwijd jaarlijks interlandelijk wordt geadopteerd anderzijds. [5.1.2e] schatte het aantal kinderen dat wereldwijd in tehuizen leeft, tussen de 4 en 5 miljoen ([en The Lancet geeft hem gelijk](#)). Op mijn vraag of iemand wist hoeveel kinderen er jaarlijks interlandelijk worden geadopteerd, gaf alleen [5.1.2e] een cijfer van een halve eeuw geleden: zo'n 60.000. Dit klopt overigens niet, het [hoogste jaarlijkse aantal wereldwijd was in 2005 \(45.493\) en het laatst bekende in 2015 \(12.202\)](#). Wel is bekend dat tussen 2015 en 2021 het aantal nog verder is gedaald. Maar uitgaande van 12.000 adopties en 4 miljoen kinderen in tehuizen, zien we dus dat interlandelijke adoptie jaarlijks 0,3% in omvang is van het aantal kinderen in tehuizen. In mei 2017 stuurden [prof. Juffer en prof. IJendoorn al een notitie naar de Tweede Kamer](#) waarin zij schreven over een "adoptiedruppel op een gloeiende weeshuisplaat". Dit was naar aanleiding van het RSJ rapport over interlandelijke adoptie uit 2016. De Minister zei in zijn speech dat hij het RSJ rapport zag als een zaadje om kritisch naar interlandelijke adoptie te kijken. Natuurlijk moeten wij altijd kritisch kijken naar kindbeschermingssystemen, maar het is nu wel tijd om de Minister gerust te stellen omtrent zijn zorgen over een aanzuigende werking. Interlandelijke adoptie **kan op macroniveau nauwelijks effect hebben** op jeugdzorgsystemen in herkomstlanden, want het is veel te klein. Voor het microniveau

geldt echter dat het de wereld betekent voor het betreffende kind. We kunnen geen argumenten blijven herhalen die allang zijn 'debunked'. Dat is het tegenovergestelde van kinderen beschermen.

Een andere discussie die rond dit dilemma plaatsvond aan tafel, was die over risico's. De Minister gaf in zijn speech zeer terecht aan: "én ieder risico op misstanden uitsluiten, én alle jonge kinderen zonder ouders een goede toekomst bieden, én die kinderen in hun eigen land laten opgroeien gaan niet samen." Toch werd aan tafel tijdens het Diner Pensant weer opgevoerd dat het onacceptabel is om ook maar enig risico te aanvaarden, 'aangezien we dat bij de aanschaf van een auto ook niet doen'. Maar jeugdbescherming is niet hetzelfde als de aanschaf van materiële zaken (en de vergelijking ook vrij pijnlijk). Adoptie is een interventie in het leven van een kind, die pas na zorgvuldig wikken en wegen, conform de voorschriften van het Haags Verdrag, wordt uitgevoerd. In dat wikken en wegen zijn juist de risico's meegewogen van *niet interveniëren*. Stoppen met adoptie betekent automatisch dat alle risico's van het niet interveniëren op het kind worden afgewend. Dat institutionaliseert kinderen. [De risico's daarvan zijn vele malen groter dan de inherente kwetsbaarheden waar de Minister zich zorgen over maakt](#). Naast de wetenschappelijke consensus over de schadelijkheid van tehuizen op de ontwikkeling van kinderen, blijkt dit verder uit:

- het feit dat de Centrale Autoriteit al bij de technische briefing op 11 februari heeft aangegeven geen misstanden meer te hebben gezien bij wettelijke interlandelijke adopties sinds 2008
- het feit dat er sinds er extra checks worden uitgevoerd, nog steeds geen structurele misstanden zijn geconstateerd
- het feit dat de dhr. Joustra per brief d.d. 18 maart 2021 aan Minister Dekker laat zien dat de misstanden die gevonden waren door de Commissie zich in het verleden hebben afgespeeld bij landen waaruit we anno 2021 niet meer adopteren. Sowieso zijn de onderzoekslanden van de COIA niet representatief voor de huidige adoptiepraktijk.

Dilemma 2: Subsidiariteit - landen waarin kinderen die het meest baat zouden kunnen hebben bij interlandelijke adoptie zouden minder veilige procedures kunnen bieden, landen waarin het rechtssysteem sterk genoeg is voor een veilige procedure, zouden opvang in eigen land moeten kunnen verzorgen.

Wat ik belangrijk vond als constatering tijdens het Diner Pensant is dat we stilgestaan hebben bij misverstanden rond het begrip subsidiariteit en rond het begrip vertrouwensprincipe.

Eerst rond subsidiariteit: [Volgens de Guid to Good Practice van het Haags Verdrag is institutionalisering het laatste redmiddel van adoptie](#). In artikel 53 onder paragraaf 2.1.1. "Subsidiarity", staat:

It is sometimes said that the correct interpretation of "subsidiarity" is that intercountry adoption should be seen as "a last resort". This is not the aim of the Convention. National solutions for children such as remaining permanently in an institution, or having many temporary foster homes, cannot, in the majority of cases, be considered as preferred solutions ahead of intercountry adoption. In this context, institutionalisation is considered as "a last resort."

Om dit aan te sluiten op het dilemma dat de Minister uitte in zijn speech, dat rijke landen in staat zouden moeten zijn om opvang in eigen land te kunnen verzorgen, is het meest voor de hand liggende voorbeeld de Verenigde Staten. Het Witte Huis heeft vorige week nog een [proclamatie ten behoeve van adoptie uitgegeven](#), waarin gerefereerd wordt aan de [424.000 kinderen in het Amerikaanse pleegzorgsysteem](#), waarvan er 71.000 wachten op een adoptiegezin. Dat is meer dan 6x het huidige aantal wereldwijde interlandelijke adopties. Dit is institutionalisering van kinderen via pleegzorg. Precies zoals de Guide to Good Practice aangeeft, mede met behulp van interlandelijke adoptie te willen voorkomen. In een land waarvan ik vermoed dat we het zouden classificeren als hebbende een sterk rechtssysteem. Echter slechts enkele tientallen kinderen verlaten de VS jaarlijks via interlandelijke adoptie. Voor kinderen die uit Europese landen worden geadopteerd geldt eveneens dat de – overigens zeer relatieve – rijkdom van hun herkomstland bepaald niet betekent dat ze daar op goede jeugdzorg konden rekenen (laat staan een binnenlands adoptiegezin), of dat die er alsnog zou komen doordat Nederland stopt met interlandelijke adoptie.

Een hardnekkig misverstand rond het vertrouwensprincipe in het Haags Verdrag is ook nog geadresseerd door 5.1.2e Hij heeft tijdens het diner aan een corrigerende brief gerefereerd die hij heeft opgesteld n.a.v. het rapport van de COIA. Ik citeer: "In dit verband is van belang het door de Commissie genoemde 'vertrouwensbeginsel/principe', vermeld o.a. op p. 18, 112, 113, 115, 127. De Commissie maakt hier onvoldoende onderscheid tussen het verdrag zélf en een door Nederlandse ambtenaren (justitie, buitenlandse zaken) blijkbaar gevolgde interpretatie van het verdrag. Het HAV is uitdrukkelijk niet gebaseerd op enig vertrouwensbeginsel in de verhouding tussen verdragslanden [...] Integendeel, het verdrag is gegrondvest op de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de staat van oorsprong en de staat van bestemming van het kind voor iedere adoptie die onder de vigeur van het verdrag tot stand komt."

Het bewijs dat er landen zijn die weliswaar niet zo rijk zijn als Nederland of de Verenigde Staten, maar het Haags Verdrag bij interlandelijke adoptie uiterst serieus nemen, wordt geleverd door een land als Zuid-Afrika. De statistieken liegen er niet om: 4,5 miljoen kinderen leven er zonder hun ouders, 500.000 zijn dubbel wees, en zo'n 10.000 worden jaarlijks ergens achtergelaten. Het land realiseert echter maar zo'n 950 adopties op jaarbasis, waarvan 150 interlandelijk, waarvan zo'n 20 naar Nederland (aanzuigende werking??). De 800 binnenlandse adopties zijn voor het overgrote deel binnen de biologische familie, maar daar

hebben verlaten of verweesde kinderen geen baat bij. Het land volgt de procedures van het HAV zeer nauwgezet, dit is bekend bij de Nederlandse Centrale Autoriteit na meerdere werkbezoeken in recente jaren. Maar dat maakt tegelijkertijd dat de harde realiteit is dat niet het aantal kinderen dat adoptie nodig heeft, de adoptiestatistiek bepaalt, maar het aantal kinderen waarvoor een HAV-conforme procedure kan worden georganiseerd. Men vraagt zich in Zuid-Afrika wel af wat Nederland vindt dat er mis gaat, gezien de opschorting van adoptie.

Dilemma 3: Investerings in een toekomstig stelsel, in relatie tot het afnemende aantal adopties.

Adoptieouders bevinden zich in een gevoelige positie om over dit onderwerp mee te kunnen praten. Immers:

- Wij financieren voor iets meer dan de helft interlandelijke adoptie.
- Wij zijn te emotioneel betrokken om een onafhankelijk oordeel te vellen over wat acceptabel is en wat niet.

Het viel me echter op dat de olifant in de kamer door andere aanwezigen aan onze tafel, ook niet werd becijferd. Hoewel het rapport van AEF nog niet af was, viel er een bedrag van (als ik mij wel herinner) rond de 3 miljoen Euro per jaar, wat niet door de adoptieouders maar door de Staat wordt opgebracht, bij een nieuw publiek systeem. Als we even van de laatste niet-corona-jaren uitgaan (2017-2019), dan bedroeg het gemiddelde aantal adopties vanuit het buitenland naar Nederland 170 per jaar. We vragen dan dus een investering van de Nederlandse overheid van zo'n 17.500 Euro per kind. Aannemende dat we vinden dat we de toekomst van elk kind dat familie nodig heeft, even belangrijk vinden, waar ter wereld het ook woont, kunnen we pas vinden of dit veel of weinig is, als we het vergelijken met het alternatieve scenario van dit kind: opgroeien zonder familie in eigen land (dat het kind niet tóch nog in een stabiele, liefhebbende familie terecht komt in het herkomstland heb ik hierboven aangetoond). Dan gelden de volgende vragen:

- Wat kost het om een kind de rest van zijn/haar jeugd tehuizen of pleegzorg te bieden?
- Wat kost het de maatschappij dat de ontwikkeling van deze kinderen sterk wordt geremd? Wat kunnen zij bijdragen als ze op hun 18^e getraumatiseerd op straat terecht komen? Of in de prostitutie? Drugshandel? Slachtoffer van handel in organen?
- Wat levert het de maatschappij op als een kind zich tot zijn volledig potentieel mag ontwikkelen, omdat het herstelt van de ellende van vóór de adoptie, liefde en goede scholing krijgt?
- Wat gaat 3 miljoen Euro opleveren als we dat in ontwikkelingssamenwerking investeren? En waarom zou dat ineens wél gaan gebeuren gezien de afnemende trend van de afgelopen decennia?
- 3 miljoen Euro in tehuizen investeren prikkelt de institutionalisering van kinderen juist. We willen van het idee dat kinderen in tehuizen opgroeien af, zoals Nederland ook heeft afgesproken met alle andere 192 lidstaten van de Verenigde Naties op 18 december 2019!

Voor wat betreft een nieuw publiek systeem: laten wij niet het wiel opnieuw uitvinden, maar ons beperken tot datgene verbeteren wat beter kan. Adoptieouders zien voordelen in één centraal orgaan, omdat het systeem met verschillende wachtlijsten bij verschillende bureaus voor verschillende landen betekent dat je niet beschikbaar bent voor een kind, wanneer voor dat kind ouders gezocht worden bij een ander bureau. Verder zien wij dat de vergunninghouders die nu nog actief zijn bij interlandelijke adoptie, betrokken, zorgvuldig werk leveren, maar niet aan de gehoorde kant van dit debat staan en alle transparantie hebben geboden. Er worden veel misverstanden over hen geuit, en dan druk ik mij mild uit. Zij voeren een door de overheid aan hen toebedeelde taak uit en dragen deze verantwoordelijkheid naar hun beste kunnen.

Ten slotte: wat onze vereniging betreft, bestaan er twee groepen ouders die kinderen opnemen:

- Mensen die een beginseltoestemming aanvragen, zich laten voorlichten, een Raadsonderzoek ondergaan en zich bij een vergunninghouder inschrijven om kinderen een toekomst te bieden van wie via het Haags Verdrag is bepaald dat zij ouders zoeken in het buitenland;
- Mensen die andere wegen bewandelen, om ergens ter wereld een kind op te nemen en die onder valse voorwendselen naar Nederland te halen.

De eerste groep mag zich adoptieouder noemen en is lid van onze achterban, de tweede groep wordt niet door onze vereniging vertegenwoordigd. Mocht de adoptiestop definitief worden gemaakt, dan laat zich raden welke groep zal slinken en welke groep zal groeien. De Centrale Autoriteit heeft bij de technische briefing van 11 februari aan de Tweede Kamer al inzage gegeven bij welke groep nog wél misstanden zijn gezien na 2008, via het Openbaar Ministerie. Dus wat zouden we nou oplossen met een definitieve adoptiestop?

Ik reken erop dat de Minister in de brief die hij heeft aangekondigd vóór het einde van dit jaar aan de Tweede Kamer, aan zal geven dat de adoptiestop nu lang genoeg geduurd heeft om alles wat het rapport van de COIA teweeg heeft gebracht, nog eens nauwkeurig te onderzoeken en met alle betrokkenen te bespreken, maar dat dit heeft uitgewezen dat interlandelijke adopties anno 2021 naar Nederland plaatsvinden in het belang van de kinderen die het betreft.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Landelijke Vereniging van Adoptieouders

06 5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Tue 10/19/2021 12:52:37 PM
Subject: FW: Scenario's interlandelijke adoptie
Received: Tue 10/19/2021 12:52:37 PM
[20211006 Scenario's.docx](#)

Ter info ook aan jou. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e]

Verzonden: dinsdag 19 oktober 2021 14:01

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e]
BD/DGSenB

Onderwerp: RE: Scenario's interlandelijke adoptie

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Dubbel. Zie mail 19/10/2021 12:01:04 PM.

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

5.1.2e

Gevolgen	Scenario stoppen met Interlandelijke adoptie <i>Afspraken hoe dossiers af te ronden, afbouw organisatie</i>	Scenario doorgaan met Interlandelijke adoptie in een andere vorm <i>Transitie naar een ander stelsel; afspraken hoe dossiers over te dragen naar nieuwe organisatie.</i>
Overdracht dossiers, Overnemen contracten met aspirant-adoptiefouders.	Mocht het besluit worden genomen te stoppen met interlandelijke adoptie dan blijft er een aantal aspirant-adoptief ouders over die nog niet bemiddeld zijn. Zij zijn een contract aangegaan met de vergunninghouders. In samenspraak met de vergunninghouders moet worden gezien op welke wijze hiermee omgegaan moet worden. Vraag die daarbij bijvoorbeeld opkomt, is in welke fase van bemiddeling overdracht voor de hand ligt en welke activiteiten nog plaats moeten vinden/reeds zijn afgerond.	Mocht het besluit worden genomen over te gaan naar een nieuw stelsel, dan blijft er een aantal aspirant-adoptief ouders over die nog niet bemiddeld zijn. Zij zijn een contract aangegaan met de vergunninghouders. In samenspraak met de vergunninghouders moet worden gezien op welke wijze hiermee omgegaan moet worden. Vraag die daarbij bijvoorbeeld opkomt, is in welke fase van bemiddeling overdracht voor de hand ligt en welke activiteiten nog plaats moeten vinden/reeds zijn afgerond.
Langdurige verplichtingen zoals voortgangsrapportages en nazorg	De vergunninghouders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de voortgangsrapportages. Het is nodig inzichtelijk te hebben om hoeveel dossiers dit nog gaat, hoe lang deze verplichtingen nog doorlopen, voordat kan worden bepaald wie deze activiteiten verder kan verrichten en in welke vorm en met welke grondslag.	De vergunninghouders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de voortgangsrapportages. Het is nodig inzichtelijk te hebben om hoeveel dossiers dit nog gaat, hoe lang deze verplichtingen nog doorlopen, voordat kan worden bepaald wie deze activiteiten verder kan verrichten en in welke vorm en met welke grondslag.
Archivering dossiers	De dossiers die in het bezit zijn van de vergunninghouders moeten gearhiveerd worden. Welke organisatie neemt dit voor zijn rekening, waar moet bij de overdracht van dossiers aandacht aan worden besteed om dit zorgvuldig te laten gebeuren en welke kosten zijn hieraan verbonden?	Onderzocht moet worden of de nieuwe organisatie deze dossiers overneemt of een centrale archivering meer aangewezen is. Mocht dit aangewezen zijn, wat betekent dat dan? Waar moet bij de overdracht van dossiers aandacht aan worden besteed om dit zorgvuldig te laten gebeuren en welke kosten zijn hieraan verbonden
Personeel	Stoppen met adoptie, heeft gevolgen voor het personeel. Vraag naar compensatie van daaraan gerelateerde kosten betrekken bij gesprekken over de financiële impact van de opschorting.	Overgaan naar een ander stelsel, waarbij de vergunninghouders geen rol meer hebben, heeft gevolgen voor het personeel. Vraag is of personeel over kan worden genomen (borging deskundigheid en kwaliteit). Vraag is ook: wat voor mensen zullen nodig zijn om de nieuwe organisatie goed te kunnen laten draaien?

Kwaliteit, kennis, kunde en (internationale) netwerken.	Bij een stop van interlandelijke adoptie zal het internationale netwerk hierover geïnformeerd worden.	In samenspraak met vergunninghouders bezien hoe het internationale netwerk kan worden overgenomen/kan worden geïnformeerd over de overdracht.
Overige (juridische) aspecten	Overige (juridische) aspecten moeten in kaart worden gebracht. Een overzicht van de verplichtingen van vergunninghouders is nodig om te bezien wat moet worden afgerond.	Overige (juridische) aspecten moeten in kaart worden gebracht. Een overzicht van de verplichtingen van vergunninghouders is nodig om te bezien wat eventueel moet worden overgenomen. Wat heeft nieuwe organisatie minimaal nodig om te functioneren?

To: [5.1.2e] [5.1.2e]@rvdk.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Wed 3/31/2021 1:48:58 PM
Subject: FW: schriftelijke vragen TK ter bespreking [5.1.2e]
Received: Wed 3/31/2021 1:48:58 PM
[schriftelijke vragen TK ter bespreking \[5.1.2e\].docx](#)

Hier de concept beantwoording.

Zoals aangegeven. Graag nog even 'bij je houden'.

Alles moet nog de lijn in gebracht worden namelijk

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Verzonden: woensdag 31 maart 2021 14:33

Aan: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J ; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J

CC: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J

Onderwerp: schriftelijke vragen TK ter bespreking [5.1.2e]

De vragen waarvoor ik de antwoorden heb gewijzigd/aangevuld heb ik dikgedrukt.

Nog steeds een paar discussiepunten wat mij betreft ook

Pagina's zijn geweigerd

1 - 24

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ
Sent: Wed 2/10/2021 3:13:38 PM
Subject: FW: soorten vragen
Received: Wed 2/10/2021 3:13:39 PM

Stuur het ongelezen door

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@fiom.nl>
Datum: woensdag 10 feb. 2021 4:01 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e] @minjenv.nl
Onderwerp: soorten vragen

Dag [5.1.2e]

Van mijn collega's kreeg ik het volgende lijstje met vragen die o.a. zijn gesteld:

- Wat gebeurt er met mensen die al een BT hebben, maar vanwege verlenging een beroep op bijzondere omstandigheden moeten doen. Valt dit IBO dan onder een nieuw onderzoek? Wordt dat wel of niet in behandeling genomen? (er was sprake van een onduidelijkheid tussen de Raad, CA en ons. Dit is inmiddels opgehelderd, begrijp ik. [5.1.2e] weet er meer van)
- Waarom heeft de Cie Joustra geen onderzoek gedaan naar de huidige procedures? Er is geen contact met VGH's geweest. Dat is heel vreemd.
- Waarom is de nadruk zo op adopties uit het verleden gelegd? In die tijd was er geen voorbereiding en nazorg. Ouders zijn nu veel bewuster en beter voorbereid. Ook is de wetgeving verscherpt en staan de VGH's onder toezicht van inspectie en CA. (vaak gesteld)
- Schande dat hulpeloze kinderen aan hun lot worden overgelaten. Wegkijken.
- Het is een illusie dat landen zelf voor hun kinderen gaan zorgen. Wat voor wereldbeeld heeft de Cie?
- Wat houdt de extra toets in bij mensen met een BT?
- Waarom mogen wij niet door met de voorlichting, dan hebben we dit maar vast gehad en hebben we stof tot nadenken over het wel of niet gaan/willen adopteren?
- Heeft het nog zin om een procedure op te starten?
- Wie gaat zich hiervoor sterk maken dat er ook heel veel wel is goed gegaan en het wel heel abrupt is dat alles opgeschort is.
- Kan ik me nu wel inschrijven voor binnenlandse adoptie
- Krijg ik mijn geld terug en wat als ik nu zelf stop?
- Ik neem aan dat de familiebijeenkomst nu ook niet meer doorgaat op korte termijn, kan ik hiervoor mijn geld terugkrijgen
- Ik ben zelf geadopteerd en zit nu zelf in de procedure om een kind te adopteren. Hoe moet ik nu verder?
- Kan ik wel nog binnenlands adopteren? (wordt vaak gesteld, ook in de groepen van [5.1.2e] en [5.1.2e])
- Kan ik wel nog in andere landen adopteren?
- Ook een aantal mensen die vragen wie juridisch aansprakelijk is en aangeven een advocaat in de hand te nemen. Die heb ik naar CA laten doorverwijzen

Ik moet nog doorkrijgen om hoeveel telefoontjes het gaat. Als ik het goed heb opgevangen waren dat er maandag rond de 60 en gisteren al weer minder. Als ik precieze aantallen hoor, geef ik ze nog aan je door.

Begrijp ik het goed dat de minister bij een technische briefing niet aanwezig is? In ieder geval veel succes morgen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Op de hoogte blijven? [Meld je aan voor onze nieuwsbrief](#)

Volg ons op [Facebook](#), [Twitter](#) en [LinkedIn](#)

Kruisstraat 1 5211 DT 's-Hertogenbosch | T: 088 5.1.2e | www.fiom.nl
[Bedrijfsinformatie en voorwaarden](#)

To: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ 5.1.2e @minjenv.nl
From: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC
Sent: Thur 10/7/2021 12:32:46 PM
Subject: FW: Update: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt
Received: Thur 10/7/2021 12:32:48 PM

- [Nota voortgang interlandelijke adoptie - herbezinning.docx](#)
- [Bijlage 1 - Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant.docx](#)
- [Bijlage 2 - Speech SD.211012. Diner pensant interlandelijke adoptie \(concept\).docx](#)
- [Bijlage 3 - Overzicht afdronk 1-op-1 gesprekken.docx](#)
- [Bijlage 4 - Voorbeeld landenbeoordeling 211001.docx](#)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl
Datum: dinsdag 05 okt. 2021 6:07 PM
Aan: 5.1.2e - BD/DGSenB 5.1.2e @minjenv.nl, 5.1.2e - BD/DGSB/DARC 5.1.2e @minjenv.nl, 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl, 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl, 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O 5.1.2e @minjenv.nl, 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES 5.1.2e @minjenv.nl
Kopie: DGSenB - Secretariaat 5.1.2e @minjenv.nl, DGSenB - Staf 5.1.2e @minjenv.nl
Onderwerp: Update: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Dubbel. Zie gegevens hierboven.

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Ontwikkelingen bezinning op de toekomst van
interlandelijke adoptie

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk
-

1. Doel nota

2. Informeren over stand van zaken aangaande de toekomst van interlandelijke adoptie, ten behoeve van een gesprek hierover op 6 oktober 2021.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 6 oktober 2021 spreken we met u over:
  - a. De voorbereiding van het Diner Pensant;
  - b. De stand van zaken met betrekking tot de landanalyse;
  - c. Het conceptrapport van AEF naar een publiekrechtelijk systeem;
  - d. De effecten van de transitie op de vergunninghouders.
  - e.

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) De voorbereiding van het Diner Pensant*

8. Op 12 oktober 2021 vindt het Diner Pensant plaats over de toekomst van interlandelijke adoptie. Tijdens het diner worden de dilemma's bij interlandelijke adoptie verdiept. Deze verdieping vraagt ook om het maken van scherpe keuzes.

9.

10. Voor het diner zijn ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken instanties uitgenodigd. Praktisch alle genodigden hebben laten weten aanwezig te kunnen zijn. U verzorgt de opening. Hiervoor heeft u een conceptspeech ontvangen van DCOM (bijlage 2). Daarnaast zal (in ieder geval) AEF tussen de gangen in spreken over het onderzoek naar een publiekrechtelijker systeem.

11.

12. Ter voorbereiding van het Diner Pensant worden 1-op-1 gesprekken gevoerd met genodigden. De gesprekken vinden plaats van 27 september 2021 tot (ca.) 6 oktober 2021. Daarbij is aandacht voor hoe genodigden tegen de dilemma's bij interlandelijke adoptie aankijken voor de toekomst: is het verantwoord om in aangepaste vorm door te gaan of is het gerechtvaardigd te stoppen?

13.

14. **Bespreekpunt:** we spreken met u over de inzet tijdens het diner en de voorbereidingen, zoals uw speech en de opbrengst van de 1-op-1 gesprekken. U ontvangt op 5 oktober een overzicht met een beknopte

samenvatting van de impressies uit deze gesprekken. Dit overzicht wordt mondeling toegelicht.

15.

16. *Ad. b.) De stand van zaken met betrekking tot de landenanalyse*

17. De Ca werkt aan een landenanalyse. In deze analyse wordt door de Ca te kennen gegeven of en zo ja, in welke mate de dilemma's bij interlandelijke adoptie zich voordoen in specifieke landen van herkomst. Het gaat daarbij over het subsidiariteitsbeginsel en de kwaliteit van de jeugdbescherming in de landen van herkomst. Deze beoordeling is daarmee strikter dan een beoordeling zoals die tot op heden plaatsvond. Voor twee landen van herkomst (Zuid-Afrika en Hongarije) is een concept van een beoordeling gemaakt (bijlage 4). Met de wijze waarop deze beoordeling is opgesteld wordt door de Ca expliciet een waardering gegeven over een bepaald land van herkomst. Het is evenwel ook voorstelbaar dat de Ca uitsluitend weergeeft of en zo ja, welke dilemma's spelen bij een land. In dat geval kan hierover met de TK worden gewisseld, waarna een eindoordeel volgt.

18.

19. *Beslispunt:* kunt u instemmen met de wijze waarop de twee landen van herkomst zijn beoordeeld? De beoordeling voor de overige landen van herkomst wordt afgerond na bespreking met u en is gereed voor verzending van de brief aan TK.

20.

21. *Ad. c) Het conceptrapport van AEF*

22. AEF heeft onderzoek gedaan naar een publiekrechtelijk systeem en de impact van de daarmee gemoeide transitie in kaart gebracht. AEF legt de laatste hand aan het concepteindrapport. Maar de kern van de hoofdconclusie van AEF is dat er forse nadelen kleven aan sec publiekrechtelijke varianten. Om die reden stelt AEF een alternatieve variant voor, inhoudende: een privaatrechtelijke stichting met publiekrechtelijke waarborgen op het gebied van regelgeving, financiën en toezicht.

23.

24. Hierover meldt AEF (o.a.) in het conceptrapport:

- Het publiekrechtelijk beleggen van de bemiddeling is niet eenvoudig en brengt op onderdelen nadelen met zich.
- Een agentschap valt al snel af vanwege de eisen aan de omvang die worden gesteld. De bemiddeling beleggen bij een agentschap is alleen mogelijk als de bemiddeling bij een *bestaand* agentschap (bijvoorbeeld IND) wordt ondergebracht. Dit is niet verder onderzocht.
- Voor het beleggen van de bemiddeling bij een dienst of zbo gelden twee belangrijke bezwaren. Het leidt tot complexe samenwerkingsrelaties met private partnerorganisaties in landen van herkomst. Daarnaast zijn de kosten voor bemiddeling aanzienlijk en zou zeer hoge leges impliceren, als de kosten voor de bemiddeling net als nu op de aspirant adoptieouders worden verhaald.
- Gegeven de complexiteit van het publiekrechtelijk inbedden, is een interessant alternatief de bemiddeling bij een stichting te beleggen en deze stichting een stevige publiekrechtelijke inbedding te geven.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

-

- Dit kan bijvoorbeeld door deze stichting in de wet aan te wijzen als de organisatie die zorgdraagt voor de bemiddeling en door de zeggenschap van de minister op gewenste punten statutair te verankeren.
- Naast het publiekrechtelijk inbedden van een stichting, kan ervoor worden gekozen deze stichting te voorzien van een basissubsidie (vergelijkbaar met Fiom). Op deze wijze kan continuïteit in de bedrijfsvoering worden gerealiseerd, zodat er geen sprake meer is van een eventuele financiële prikkel op dit punt.
- In de variant van een stichting met publiekrechtelijke inbedding is het mogelijk om de risico's die nu bestaan substantieel te verkleinen en blijft tegelijkertijd de wendbaarheid in de uitvoering behouden. Als deze variant verder wordt verkend, vraagt dit (primair) om privaat initiatief.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bespreekpunt: we willen met u de betekenis van deze conclusie bespreken voor de bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie. We hebben met AEF afgesproken dat zij eind oktober 2021 het definitieve rapport opleveren.

25.

26. *Ad. d) De effecten van de transitie op de vergunninghouders*

27. In afwachting van een besluit over de toekomst is een opschorting van interlandelijke adopties van kracht. De periode van opschorting duurt al geruime tijd voort, hetgeen consequenties heeft voor de bedrijfsvoering van de vergunninghouders, maar ook op juridisch vlak. De Ca is hierover met vergunninghouders in gesprek en zet in op het maken van afspraken om de bemiddeling in ieder geval in 2021 te continueren voor de 400 gevallen met beginseltoestemming. Voor 2022 en verder blijken de vraagstukken nog ingewikkelder, omdat de vergunninghouders in geen denkbaar scenario onverkort hun activiteiten zouden kunnen voortzetten in de huidige vorm. Vanwege de complexiteit en gevoeligheid bij vergunninghouders wordt voorgesteld om twee toekomstscenario's te laten uitwerken door een onafhankelijk bureau, om zo goed zicht te krijgen op de exacte transitie. Het betreft dan de toekomstscenario's: stoppen met interlandelijke adoptie of in een publiekrechtelijkere vorm doorgaan met adoptie. AEF is gevraagd en bereid gevonden om dit te begeleiden. Uiteraard vindt implementatie van een van de scenario's pas plaats na politieke besluitvorming over de toekomst van interlandelijke adoptie.

28.

29. Beslispunt: kunt u instemmen met het laten onderzoeken van de twee scenario's die spelen bij het transitietraject van de vergunninghouders?

30.

31.

32. Politieke en bestuurlijke context

33. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Een belangrijke uitkomst van het afgelopen commissiedebat in juni is dat u dit najaar een vervolgbrief stuurt aan de TK met (o.a.) een verdieping van de dilemma's en een landenanalyse. Verzending van de brief is voorzien in november.

34.

35. Communicatie

36. DCOM is geïnformeerd over de nota.

37.

38. Afstemming

39. Inhoud van nota is afgestemd de Ca.

40.

41. Bijlage(n)

1. Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant
2. Conceptspeech MRb voor Diner Pensant
3. Overzicht afdronk 1-op-1 gesprekken (*wordt op 5 oktober 2021 toegevoegd*)
4. Voorbeeld van een landenbeoordeling (Hongarije en Zuid-Afrika)
- 5.
- 6.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bijlage 1 - Gesprekspartners

Genodigden Diner Pensant	organisatie	Aanwezigheid
<i>Onderzoek en advies</i>		
1. Margrite Kalverboer	Kinderombudsman <i>NB. Is 12 oktober op Bonaire</i>	Afwezig
2. 5.1.2e	AEF	Aanwezig
3. 5.1.2e en 5.1.2e	RSJ & NSCR/VU (5.1.2e) en raadslid RSJ (5.1.2e)	Aanwezig (zowel 5.1.2e als 5.1.2e)
4. 5.1.2e	5.1.2e	Aanwezig
5. 5.1.2e	5.1.2e	Aanwezig
6. 5.1.2e	5.1.2e	Afwezig
7. 5.1.2e	5.1.2e	Aanwezig
8. 5.1.2e	5.1.2e	Aanwezig
9. 5.1.2e	5.1.2e	-
10. 5.1.2e	Zelfstandige, eigen praktijk: 5.1.2e <i>Therapeut, focus op adoptie als kindbescherming, gepromoveerd</i>	Aanwezig
11. 5.1.2e	5.1.2e	5.1.2e zal in plaats van 5.1.2e aanwezig zijn
<i>Adoptiepraktijk</i>		
12. 5.1.2e	A new way (ANW) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
13. 5.1.2e	Nederlandse adoptiestichting (NAS) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
14. 5.1.2e	Meiling	Aanwezig

		<i>vergunninghouder</i>	
15.	5.1.2e	Wereldkinderen	Aanwezig
		<i>vergunninghouder</i>	
16.	5.1.2e	Raad voor de kinderbescherming	5.1.2e zal in plaats van 5.1.2e aanwezig zijn
17.	5.1.2e	Fiom	Aanwezig
18.	5.1.2e	SIG: stichting interlandelijk geadopteerden	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden</i>	
19.	5.1.2e	Belangenorganisatie SRI Lanka DNA	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden</i>	
20.	5.1.2e	LAVA	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden en adoptieouders</i>	
21.	5.1.2e	IGJ	Aanwezig.
		<i>Toezichthouder adoptie</i>	
22.	5.1.2e	Defence for children	Aanwezig. NB. neemt collega 5.1.2e 5.1.2e mee
<i>Departementaal</i>			
23.	Sander Dekker (bij inloop)	Minister voor Rechtsbescherming	Aanwezig (in ieder geval gedurende inloop)
24.	Wim Saris	Directeur-Generaal Straffen en Beschermen	Aanwezig
25.	5.1.2e	Wetgevingsjurist Justitie en Veiligheid	Aanwezig
26.	5.1.2e	Ministerie Buitenlandse zaken	Eigenlijk vrij, maar maakt mogelijk een uitzondering
27.	5.1.2e	Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden (departementaal)	Aanwezig
		<i>NB. 5.1.2e en 5.1.2e brengen adoptiebezoek aan VS op 12 oktober.</i>	
28.	5.1.2e	5.1.2e 5.1.2e / consultant (international)	Aanwezig

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 12

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DSenJ/J [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Thur 6/10/2021 7:18:10 AM
Subject: FW: verkenning publiekrechtelijke systeem interlandelijke adoptie
Received: Thur 6/10/2021 7:18:11 AM
[ICAR2021 presentation voor debat.pdf](#)

Ha allen,
Zie hieronder. Interessant informatie over de effecten van het zoeken naar je afkomst.
Kan de kwaliteit van het onderzoek niet wegen. Maar goed om kennis van te nemen denk ik.
Groet,

[5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

5.1.2i

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Verzonden: vrijdag 4 juni 2021 16:32
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Dubbel. Zie mail 4/6/2021 02:31:47 PM.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 26

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/CB, [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Sat 6/5/2021 9:50:57 AM
Subject: FW: verkenning publiekrechtelijke systeem interlandelijke adoptie
Received: Sat 6/5/2021 9:50:59 AM

[5.1.2e] [email.png](#)

[ATT00001.htm](#)

[TK Bijlage Verkenning definitief rapport.pdf](#)

[ATT00002.htm](#)

[TK Bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie.docx](#)

[ATT00003.htm](#)

Fyi

[5.1.2e] is het niet eens

Van: [5.1.2e]

Verzonden: zaterdag 5 juni 2021 11:09

Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

CC: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Onderwerp: Re: verkenning publiekrechtelijke systeem interlandelijke adoptie

Dag [5.1.2e] en [5.1.2e] in de cc.

Dank voor het toezenden hiervan - ik heb de verkenning met interesse en ook met verbazing gelezen. Het was vast moeilijk om e.e.a goed op papier te zetten.

De verbazing is vooral omtrent de vraagstelling: 'het risico op misstanden kan worden weggenomen' en omtrent het feit dat er geen visie gepresenteerd wordt, noch gewag wordt gemaakt van de noodzaak tot een visie op adoptie.

Ten aanzien van het risico: als dit de vraag is, dan is de verkenning overbodig. Immers: er is GEEN ENKEL systeem dat zonder risico op misstanden is. Het gaat hier over omgaan met onzekerheden en aanvaardbare risico's. Dat komt terug later in het rapport maar e.e.a is zo geschreven dat de uitkomst al duidelijk is. Mogelijk is de betrokkenheid van AEF hier ook debet aan. Er is immers een historie mbt adoptie met dit bureau en ik vind het wonderlijk dat zij hier bij betrokken zijn ivm bias.

Wat onzekerheid en kindbescherming betreft: ik verwijs graag naar het excellente werk van [5.1.2e] in dezen. Mogelijk (en hopelijk) bekend?

Dit zijn even mijn eerste reacties. De bal ligt bij de kamer en de minister. Ik zal hen ook een brief sturen. Ik hoop nog steeds op een nieuw systeem, een child led service met vele checkpoints want de stop lost werkelijk niets op.

Vriendelijke groet

[5.1.2e]

buiten verzoek

Op 4 jun. 2021, om 16:31 heeft 5.1.2e BD/CBJ/JIZ <5.1.2e [@minjenv.nl](mailto:5.1.2e@minjenv.nl)> het volgende geschreven:

Dag heer, mevrouw,

Graag doe ik u de verkenning toekomen naar een publiekrechtelijke alternatief voor het huidige systeem voor interlandelijke adoptie. Deze verkenning is zojuist ook, ten behoeve van het commissie debat op 9 juni a.s., verzonden aan de Tweede Kamer. De verkenning wordt vergezeld met een kamerbrief. Beide documenten zijn bijgevoegd.

Ik wil u, ook namens mijn collegae, hartelijk bedanken voor uw tijd om met ons te spreken. In de gevoerde gesprekken is veel informatie verzameld en zijn vele meningen gehoord over een publiekrechtelijke alternatief voor het huidige systeem van interlandelijke adoptie. De betrokkenheid en bereidheid tot gesprek was groot en de perspectieven op de toekomst divers. Bij het analyseren van de bevindingen hebben we ons beperkt tot die informatie die van belang was voor het beantwoorden van de centrale vragen:

- A. Verken of er een publiekrechtelijk alternatief denkbaar is voor het huidige Nederlandse systeem voor interlandelijke adoptie, waarmee het risico op misstanden kan worden weggenomen.
- B. Verken wat de mogelijkheden zijn om in internationaal verband het (onafhankelijk) toezicht op de naleving van het Haags adoptieverdrag te versterken.

Een aantal bevindingen had niet direct betrekking op deze centrale vragen van de verkenning, en heeft daardoor geen plek gekregen in het rapport, maar is wel waardevol voor de nadere gedachte- en besluitvorming over de toekomst van interlandelijke adoptie. Zo is bijvoorbeeld meerdere malen gewezen op verschillende voor- en nadelen van definitief stoppen met interlandelijke adoptie.

Ik kan u aangeven dat deze bevindingen zijn meegegeven aan de collegae, die zich buigen over het vraagstuk rondom de toekomst van interlandelijke adoptie. We vertrouwen op een vruchtbaar debat met de Kamer op 9 juni a.s..

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 5.1.2e

5.1.2e [@minjenv.nl](mailto:5.1.2e@minjenv.nl)
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] [minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] [minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ
Sent: Mon 4/19/2021 7:00:02 PM
Subject: FW: verslag eerste overleg tussen Minister Dekker en vergunninghouders dd 14 april 2021
Received: Mon 4/19/2021 7:00:04 PM
[2021 04 13 Gesprek VGH's - Minister.pdf](#)

Hoi [5.1.2e]

Heb het doorgelezen. Wat beogen ze ermee? Als ze het willen gebruiken heb ik we de behoefte om het scherp te becommentariëren.

Gr [5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@anewway.nl>
Datum: maandag 19 apr. 2021 4:53 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e] [minjenv.nl], [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Kopie: [5.1.2e] [5.1.2e] [wereldkinderen.nl], 'Directie - Nederlandse Adoptie Stichting' <[5.1.2e]@nederlandseadoptiestichting.nl>, [5.1.2e] [meiling.nl] <[5.1.2e]@meiling.nl>, Info A New Way <[info@anewway.nl]>
Onderwerp: verslag eerste overleg tussen Minister Dekker en vergunninghouders dd 14 april 2021

Beste [5.1.2e] en [5.1.2e]

Bijgaand het verslag dat [5.1.2e] gemaakt heeft van het overleg.

Het is zojuist ook aan minister Dekker verzonden.

Prettige dag!

Namens [5.1.2e]

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e]

Verzonden: maandag 19 april 2021 16:49

Aan: 's.dekker@minjenv.nl'

CC: [5.1.2e] 'Directie - Nederlandse Adoptie Stichting'; [5.1.2e] [meiling.nl]

Onderwerp: verslag eerste overleg tussen Minister Dekker en vergunninghouders dd 14 april 2021

Geachte heer Dekker,

Bijgaand het verslag van het eerste overleg dat wij afgelopen dinsdag 13 april 2021 met u hebben gehad.

Waarvoor onze dank.

Wij zullen het verslag ook naar uw aanwezige ambtenaren mailen.

Hartelijke groet,

[5.1.2e]

Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie

Webex meeting	Minister Dekker - Vergunninghouders
Datum	13 april 2021
Status verslag	Concept
Aanwezig	<p>Sander Dekker (minister Rechtsbescherming)</p> <p>5.1.2e 5.1.2e</p> <p>5.1.2e (beleidsmedewerker Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden)</p> <p>5.1.2e (Adoptiestichting A New Way)</p> <p>5.1.2e (Nederlandse Adoptie Stichting)</p> <p>5.1.2e (Wereldkinderen)</p> <p>5.1.2e (Stichting Meiling)</p>

Samenvatting

Voorafgaand aan het gesprek

Vooraf gaand aan het gesprek geeft 5.1.2e aan dat na het mei-reces het MJ&V met de antwoorden op 125 Kamervragen komt. De brief van de Commissie gericht aan de minister (18 maart 2021) zal dan worden bijgevoegd. De antwoorden worden met de Minister besproken alvorens deze worden verstuurd.

Korte voorstel ronde

De Minister geeft aan dat hij het fijn vindt dat het gesprek via Webex kan plaatsvinden. Uiteraard had hij liever een fysiek gesprek gehad, maar hij en 5.1.2e waren het samen eens dat het gesprek niet langer uitgesteld kon worden omdat zij zich kunnen voorstellen dat er brandende vragen leven.

De Minister vraagt om te beginnen met een korte voorstel ronde.

5.1.2e van de NAS stelt de vertegenwoordigers van de vergunninghouders voor. 5.1.2e van Stichting Meiling is er vanwege familie omstandigheden niet bij. Zijn vervanger is 5.1.2e is de voorzitter van de gezamenlijk vergunninghouders en zal namens hen het woord vooral voeren. 5.1.2e zal indien nodig om bijval vragen van haar collega's. 5.1.2e is de secretaris van de vergunninghouders en zal een verslag maken van het gesprek. 5.1.2e is aanwezig namens Wereldkinderen.

Kick-off

De Minister geeft aan dat sinds hij minister is er jaren achter de rug zijn met best veel discussie over adoptie. De minister is begonnen met het RSJ rapport waarin werd aangegeven bedenk goed of je door wil gaan met adoptie. De Minister heeft zelf ook geadopteerde neefjes en nichtjes, was net begonnen als minister en vond het toen te ver gaan om adoptie te stoppen. Er was op het moment van het RSJ rapport geen ruimte en draagvlak in de Kamer om zulke vergaande stappen te zetten. Er is toen wel ingezet op een kritische blik naar adoptie en verbeterpunten vanwege enkele incidenten die speelden.

In de tussentijd werd het MJ&V geconfronteerd met misstanden uit het verleden en dit was aanleiding om de Commissie Joustra aan te stellen. De Commissie Joustra heeft in de ogen van de Minister een heel stevig en heel goed rapport opgeleverd. Waarbij ze niet alleen gekeken hebben naar de landen van het instellingsbesluit, maar ook om landen van na 1998.

Uit het rapport van de Commissie Joustra komt naar voren dat er organisatorische systematische inherente kwetsbaarheden in het stelsel zitten. Hiervan geeft de Commissie aan om er goed over na te denken of je die op een andere manier kan ondervangen in bijvoorbeeld een publiekrechtelijk systeem. Is dat niet mogelijk dan is stoppen met adoptie ook een optie.

Tot dat duidelijk is welke keuze er wordt gemaakt (een nieuw stelsel of stoppen met adoptie), is besloten om de lopende adopties op te schorten. Dit is een best heftig besluit en raakt de Vergunninghouders, maar raakt vooral de adoptieouders die in procedure zitten. Het MJ&V heeft nagedacht over wat dan redelijk is t.a.v. een soort overgangsrecht/regeling. Welke adoptieouders hadden er al een besluit van het MJ&V en wie niet? Dit heeft uiteindelijk geleid tot de stappen zoals verwoord in de brief van 08 februari jl. van de Minister.

Naar aanleiding van die brief zijn 5.1.2e en zijn mensen op dit moment druk bezig om te verkennen of er een stelsel mogelijk is waarbij het risico op misstanden verkleind zou worden. Dat is de vraag die op tafel ligt. Als dit moeilijk of niet haalbaar zou zijn, dan kom je weer terug naar de vraag moet je nog meewerken aan interlandelijke adoptie als Nederland of niet. Hier wil de minister op dit moment niet verder op ingaan, omdat dit voor nu te ver gaat. Het MJ&V is serieus bezig met de verkenning naar een stelsel waarin het risico op misstanden wordt verkleind.

Hoe kijken de vergunninghouders tegen het rapport aan en de adoptiestop?

Minister vraagt of de vergunninghouders willen toelichten hoe het rapport en de adoptiestop bij hen is binnen gekomen en bij hun achterban.

5.1.2e geeft namens de gezamenlijke vergunninghouders aan dat dit een goede vraag is waarvan het handig is dat elke vergunninghouder daar ook apart even op reageert.

Adoptiestichting A New Way

5.1.2e geeft aan dat het rapport voor veel vragen en onrust heeft gezorgd bij de buitenlandse partners, geadopteerden en bestaande families die geconfronteerd worden met vragen over de juistheid van de procedure. En ook voor veel onrust bij beschikbare AAO's en ons als organisatie. Ondanks dat wij het rapport grondig gelezen en gefileerd hebben, zijn er nog heel veel vragen over de onderbouwing. Die vragen zijn tot op heden nog niet weggenomen. Wij horen vanuit onze achterban dat er veel onbegrip is dat er zo'n draconische maatregel is genomen. Nederland moet op korte termijn NEE gaan zeggen tegen kinderen. De 400 BT's die in omloop zijn zijn namelijk maar voor een korte periode toereikend. Bij internationale adoptie gaat het om een internationale kindbeschermingsmaatregel die wij uitvoeren en dat betekent dat wij werken vanuit kinderen waarvoor in het land van herkomst geen oplossingen zijn. Voor die kinderen zoeken wij ouders en de "400 BT die nog op de plank liggen" hoeven niet perse passend te zijn voor de kinderen waarvoor we een oplossing zoeken.

Samenvattend zijn er voor ANW twijfels bij de onderbouwing van het rapport. Het is inderdaad een stevig rapport, maar wij hebben grote vraagtekens bij het feit of het ook een goed rapport is. De twijfels zitten vooral over de periode na 1998 en niet voor 1998. En daarnaast zijn er zorgen over wat dit betekent voor de kinderen in de landen van herkomst.

De Minister vraagt aan of zij kan aangeven waar die twijfels dan zitten t.a.v. de onderbouwing.

geeft aan dat zij afgelopen donderdag van de Centrale Autoriteit een brief hebben gekregen die de Commissie op 18 maart 2021 aan de Minister heeft gestuurd over het relevante gebruikte bronmateriaal t.a.v. van landen na 1998.

noemt een voorbeeld over de VS. Hier wordt als relevante onderbouwing een Kamervraag van de heer Vos uit 2004 genoemd. Dit was ruim voor de ratificatie van het HAV door de VS en hierbij ging het over een zelfdoe-procedure. De vraag die gesteld wordt door de heer Vos heeft daarnaast helemaal niks te maken met misstanden in adoptie, maar met adoptieouders die zelf iets vergeten hadden (apostilles op papieren) en vervolgens toen de IND hen daar tijd voor gaf niet op tijd geregeld hadden. Uit dit soort voorbeelden heeft bij de Commissie er niet toe geleid dat zij bij jullie of bij ons hebben gevraagd wat is dit voor een soort voorbeeld, is het een misstand of waar gaat het hierover?

De Commissie heeft een geschiedkundig verhaal opgeschreven zonder hoor- en wederhoor toe te passen en dossiers van nu in te kijken.

De vergunninghouders gaan in gezamenlijkheid en inhoudelijk nog wel op deze brief reageren om aan te geven waar de Commissie Joustra haar conclusie op gebaseerd heeft.

wil meegeven dat het voorgaande gaat over de onderbouwing van het rapport en de adoptiestop.

Waar het gaat over de herziening van het systeem, zijn we bondgenoten. De vergunninghouders hebben namelijk geen instandhoudingsdoel maar staan verankerd in de wet Wobka. De vergunninghouders denken graag mee met de herziening van een nieuw stelsel.

Voor de vergunninghouders lopen er twee paden die los van elkaar staan:

1. De onderbouwing van het rapport en de adoptiestop
2. Herziening van het systeem waar de keten eigenlijk al jaren mee bezig is.

Anderzijds is het raar dat er nu gezegd wordt “er zijn mogelijk misstanden” en “kwetsbaarheden” maar wij worden als vergunninghouders wel verzocht om 400 procedures af te handelen. In het kader van verantwoordelijkheid en liability is dit nog al wat. hoopt dat de vergunninghouders hier met het MJ&V nog verder over kunnen praten.

Wereldkinderen

geeft dat het rapport schokkend is om te lezen waar het gaat over de periode na 1998. Wat er in het rapport staat voor 1998 is niet nieuw voor Wereldkinderen. Dat wisten zij al. Na 1998 is wel nieuw voor Wereldkinderen en daar ontbreekt ook de onderbouwing. De Commissie gaf in 2019 bij Wereldkinderen aan dat zij dossiers wilde inzien. Daar heeft Wereldkinderen mee ingestemd, maar uiteindelijk heeft de Commissie geen dossieronderzoek gedaan en Wereldkinderen vraagt zich af waar bepaalde zaken vandaan komen. Wereldkinderen heeft grote vraagtekens bij onderbouwing van het rapport voor de periode na 1998 en ziet geen onderbouwing voor de conclusies die worden gemaakt in het rapport. En vraagt zich dus af waar dan de beleidsreactie van de Minister op gebaseerd is. Wereldkinderen wil ook blijven werken aan een zo goed mogelijk systeem. Dat doen we eigenlijk constant. Daar staat iedereen open voor. Maar niet op basis van een rapport waarbij de onderbouwing ontbreekt.

De Nederlandse Adoptie Stichting

geeft de minister een compliment voor het aanbieden van excuses voor misstanden die in het verleden hebben plaatsgevonden (voor 1998) en de rol van de overheid

hierin. Daarnaast vindt hij het goed dat er een expertisecentrum komt. De vergunninghouders pleiten hier overigens als sinds 2014 voor.

Wat betreft het onderzoek naar het heden dan kan de NAS niet anders dan concluderen dat er geen gedegen onderzoek is gedaan. Geadopteerden en (aspirant) adoptieouders zijn op een forse manier weggezet voor het heden. De adoptieouders die een BT hebben gaan aarzelen door het genomen besluit van de Minister en stellen vragen als kan ik de procedure wel echt afmaken? En wie garandeert me dat? En wie garandeert me dat de vergunninghouder de stekker er niet uittrekt?

Kinderen in het buitenland worden een toekomst ontnomen door op te groeien in familieverband voor wat betreft het Nederland aangaat. De NOS rapportage van afgelopen weekend over Zuid-Afrika is daar een goed voorbeeld van. Die rapportage is uit het hart gegrepen over hoe de situatie in Zuid-Afrika is.

Als er geen perspectief is voor een VGH is, dan moet de VGH de stekker eruit trekken. Als het mes op de keel wordt gezet bij vergunninghouders omdat er geen nieuwe beschikbare adoptieouders binnen stromen en de vergunninghouders kunnen onvoldoende zaken doorzetten, dan kan er een moment aankomen dat aspirant adoptieouders bij de Minister gaan aankloppen.

De onderbouwing van tabel 121 van het rapport is heel erg dun. Dit blijkt ook uit de brief die de Commissie aan de minister heeft gestuurd hierover. Om twee voorbeelden te noemen.

Bij Hongarije wordt er gemeld dat er WOB verzoek is gedaan in 2019, maar wanneer je dit WOB verzoek leest dan het gaat over de situatie in 1993 over hoe adoptie vanuit Hongarije tot stand kan komen en dat wordt beantwoord. Het is en geen misstand en het gaat niet over een situatie na 1998.

Een tweede voorbeeld is Zuid-Afrika. In 2014 zijn er Kamervragen gesteld over het mogelijk maken van homo adopties en niet christelijke ouders. Het is een probleemstelling die is opgelost door Nederland door een tweede vergunninghouder in te zetten op Zuid-Afrika. Dit is geen misstand. Het is kwalijk dat er over veel voorbeelden die genoemd zijn wederhoor toegepast had kunnen worden, maar dat niet gedaan is.

Stichting Meiling

5.1.1 5.1.2a geeft aan dat er al veel gezegd is. Meiling heeft het rapport met stijgende verbazing gelezen. Zij zijn al lang actief en zien dat er veel verbeterlagen zijn gemaakt de afgelopen jaren. Recent zijn er ook door de CA nog werkbezoeken geweest en die geven aan hoe zorgvuldig de procedures worden uitgevoerd in de landen van herkomst. Het rapport en het besluit voor de Minister werpt een schaduw over de positieve kanten van adoptie. Het SIG en de LAVA hebben zich hier ook over uitgelaten en ook de positieve kanten van adopties benadrukt zonder weg te kijken van de misstanden die hebben plaatsgevonden. Door een besluit als dit (stop adoptie) gooi je een groot stuk voordeel/positieve kanten van adoptie weg.

Reactie Minister

Positieve en negatieve kanten adoptie

De Minister geeft aan dat adoptie een complex vat is van emoties, opvattingen en ervaringen. Soms kunnen positieve- en negatieve ervaringen goed naast elkaar bestaan. De Minister vindt het daarom goed dat de Commissie Joustra een enquête via het CBS heeft laten uitvoeren. Er leven vragen onder geadopteerde als waar kom ik vandaan? Of geadopteerde die teruggaan en daar blijkt dat de papieren niet in orde waren of allerlei dingen zijn gebeurd die ze niet wisten waarvan je zegt dat wisten we eigenlijk wel maar die zijn door de vingers gekeken, dit

gecombineerd met het feit dat geadopteerden melden: ik ben best wel gelukkig. Daaruit blijkt dat negatieve en positieve gevoelens ook goed naast elkaar kunnen bestaan. De Minister heeft geprobeerd dit tot uiting te brengen in zijn beleidsreactie en bij de presentatie van het rapport.

Onderbouwing rapport Commissie Joustra op misstanden

Over de onderbouwing geeft de Minister aan dat hij ook gekeken heeft naar de onderbouwing. De Minister geeft aan dat de vergunninghouders een punt hebben als het gaat over het onderzoek voor 1998 en dat dit gedegen is gedaan. Dit is na 1998 minder goed gegaan en er zijn na 1998 allerlei regelingen in het leven geroepen om meer zekerheid te bieden. De Minister onderschrijft dit.

Kwetsbaarheden/misstanden in systeem

Tegelijkertijd kijkt de Commissie, en zo kijkt de Minister er ook naar, niet alleen naar specifieke casussen waar het in mis is gegaan, maar hebben zij ook gekeken naar een systeem analyse. Als het systeem op deze manier werkt, welke garantie biedt dit systeem dan precies? Daar zitten volgens de Minister dan toch een aantal kwetsbaarheden in die niet weggeredeneerd kunnen worden. De Minister noemt als voorbeeld de rol van de CA in het proces. Als we elkaar daar diep over doorvragen: durf je je handen in het vuur te steken dat door werkbezoek CA zeker weet dat het goed is geregeld in de landen, dan valt er soms een pijnlijke stilte. Dit is een ingewikkeldheid wat inherent is aan het fenomeen adoptie. We hebben te maken met landen waarbij de opvattingen over rechtstaat en bestuur een andere is dan in Nederland. Dit was voor de Minister een aanleiding om daar fundamenteeler over na te denken.

De Minister haalt het RSJ rapport aan en geeft aan dat zolang er adoptie bestaat er een uitweg is voor landen om niet zelf in de zorg voor jongeren te voorzien. Je kan je bijvoorbeeld bij de VS als rijk Westers land afvragen waarom zij niet zelf voor hun kinderen kunnen zorgen. In dit licht moeten we serieus kijken naar kwetsbaarheden in het systeem en gaan nadenken of we dit niet beter kunnen organiseren of uitsluiten van risico's dan dat die er nu inzitten.

Hier gaat het niet faliekant fout, want dan had het MJ&V wel eerder ingegrepen, maar de Minister ziet hier wel kwetsbaarheden.

5.1.2e geeft aan dat er geen misstanden zijn aangetroffen. Het gaat meer om de vraag welke risico's durven we te nemen? Vanuit het werkbezoek aan Haïti heeft de CA echt gedrupt doe je hier wel goed aan? Voor een paar kinderen zien zij wel echt een toekomst, maar zij zien ook wel echt kwetsbaarheden. Bijvoorbeeld wanneer de directeur-generaal weggaat in Haïti, dan is het de vraag of het land en de procedure nog wel betrouwbaar is. De CA heeft hier toen echt over gewikt en gewogen en buikpijn van gehad. De voor- en tegenargumenten hebben zij op een rijtje gezet en in combinatie met dat zij een verdrag uitvoeren besloten om door te gaan. De Commissie heeft dit niet uitvoerig bekeken, maar als je kijkt naar hun stellingname van een inherente kwetsbaarheid dan begrijpt 5.1.2e dit heel goed.

MJ&V geeft zelf de goedkeuring en dat doen zij naar eer en geweten, maar zij hebben af en toe ook buikpijn momenten gehad.

5.1.2e geeft aan dat er in adoptie en jeugdzorg elke dag dit soort ethische en morele vraagstukken spelen en dat het daarom essentieel is dat deze vraagstukken besproken moeten worden. Maar de vraag die we ons moeten stellen is:

Wat maakt het dat we dat gesprek niet meer willen voeren? Wat maakt het dat we dan toch het doel van het systeem, namelijk ervoor zorgen dat kinderen kunnen opgroeien in een gezin, met het badwater zouden willen wegdoen?

Er bestaat geen systeem dat niet afhankelijk is van het handelen van mensen. In de toeslagenaffaire zie je het ook helemaal uitgetekend; uiteindelijk gaat het om ons allemaal samen

en hoe we ons handhaven en hoe we elkaar bevraven. En juist die buikpijn momenten zijn zo belangrijk in het proces en zeker als het gaat over kwetsbare processen. We moeten moedig zijn en de angsten die we met elkaar hebben blijven bespreken binnen de keten. Als dat niet gebeurt zijn we kwetsbaar met elkaar. Welk systeem we ook gaan verzinnen; we zijn zo sterk als de zwakste schakel.

De Minister geeft aan dat 5 5.1.2o hier een punt heeft, maar tegelijkertijd is het de vraag waar wil en kun je de verantwoordelijkheid voor dragen? Bij adoptie is dit een springend punt omdat je bij adoptie hiervoor de rekening gepresenteerd krijgt en dat is vaak achteraf. Als er bijvoorbeeld in Colombia iets misging dan komen we nu tot de conclusie dat we daar te weinig toezicht op hebben gehouden of konden houden. Dat we daar te makkelijk overheen zijn gegaan. Je kan natuurlijk nooit de verantwoordelijkheid nemen voor misstanden in Colombia en dat geldt vandaag de dag ook voor alle landen waar we nu zaken mee doen.

5 5.1.2e geeft aan dat het bij Colombia niet alleen ging om toezicht maar ook om overheidshandelen en betrokkenheid; dat er ook Nederlandse overheidsfunctionarissen waren die dingen deden die niet door de beugel konden, zoals het regelen van identiteit, het wegmoffelen van stukken etc. Colombia en het verleden heeft ons juist geleerd dat er een systeem moet zijn. Als je kijkt naar het Haags Adoptieverdrag en de bijbehorende Guides to Good Practice dat geeft ons de tools om daarover in gezamenlijkheid in gesprek te gaan. Dit betekent dat er iedere keer opnieuw met elkaar de verbinding moeten zoeken over de angst die inherent is aan de grote vraagstukken. De vergunninghouders kiezen er dan voor dat we kinderen kunnen blijven helpen. We moeten met elkaar een weg hierin zoeken naar zorgvuldige procedures wetende er altijd ergens een keer iets misgaan. Het dragen van deze verantwoordelijkheid is zwaar en dat doen we met elkaar elke procedure, maar huidige procedure verlopen zorgvuldig. We moeten sterker worden om zaken aangaande een zendend land hier een gesprek over aan te gaan en hier openheid in zoeken. En daarnaast gebruik te maken van de tools die de Guide to Good Practice ons geeft, want dat doen we nu in beperkte mate.

Verkenning systeem

De Commissie twijfelt of er een systeem denkbaar is waarin misstanden worden voorkomen. De Minister vraagt wat de elementen zijn waar je aan moeten denken in een nieuw systeem om de risico's op misstanden te verkleinen?

5.1 5.1.2e van Wereldkinderen wil eigenlijk eerst een stap terug maken en vraagt zich af wat zijn nu de huidige misstanden die de Commissie heeft gevonden waardoor er twijfels zijn over het systeem? Want als hij het rapport leest kan hij dit er niet uithalen en ook in de technische briefing is aangegeven dat er na 1998 geen misstanden zijn voorgekomen. Wil je iets verbeteren dan moet je weten wat er fout gaat. Wat is er fout gegaan of waar liggen de risico's die de Commissie en de Minister ziet?

De Commissie heeft het over inherente kwetsbaarheden/zwakheden in het systeem en niet over grootschalige misstanden geeft de Minister aan. Op verzoek van de minister benoemd 5.1.2e dat het MJ&V 3 zaken uit het rapport haalt t.a.v. het systeem:

1. Toezicht beperkingen van CA hierin op landen van herkomst;
2. Private elementen in binnen- en buitenland (financiële prikkel);
3. Subsidiariteit en adoptabiliteit;

Bij de verkenning wordt gekeken of deze risico's verkleind kunnen worden.

5.1.2e geeft aan dat dit prima punten zijn om mee te nemen in de verkenning. Toezicht is heel belangrijk en er hoeft niet perse een privaat element te zijn. Dat heeft de overheid zelf bedacht in de wet. Hoe zendende landen hun zaken mawt betrekking tot jeugdzorg en adoptie regelen, daar biedt de Guide to good practice goede handvatten voor.

Betekent wel dat we gesprekken moeten durven aan gaan met de zendende landen en daar is stevigheid voor nodig.

Daar zijn de vergunninghouders voorstander van en hebben dit ook al eerder in hun advies in 2014 benoemd.

De Minister vraagt zich af hoe je dit dan body geeft. Er zijn ongeveer 150 adopties per jaar en met 18 landen doen we zaken en hoe veel effort ga je hier dan op inzetten om dit echt goed te doorgronden.

5.1.2e geeft aan dat we dan wellicht moeten kijken naar welke en met hoeveel landen je moet samenwerken en er zou een stelsel kunnen komen dat gefinancierd kan worden door de overheid.

5.1.2e pleit voor het oprichten van een ZBO-achtige constructie waarbij er financiering vanuit de overheid komt voor het basissysteem waardoor je toezicht goed kan regelen. Op het moment er vanuit een zendend land maar 1 kind geplaatst wordt op jaarbasis moet je je afvragen of je het toezicht op deze manier kan regelen. En dan kan je kijken is er een ander land waar dit kind geplaatst kan worden en hoeveel zijn deze kinderen je waard, heel plat gezegd. Net als dat je een afweging moet maken over welke risico's accepteren. Tegelijkertijd; accepteren we dat 70% van de geadopteerde die de CBS enquête van het Commissie Joustra rapport hebben ingevuld van mening is dat interlandelijke adoptie moet blijven bestaan en een kleine groep dat niet wil? Of kijken we naar de kinderen die baat hebben bij adoptie en accepteren we dat er een hele kleine kans is dat er af en toe iets mis gaat en dit nou eenmaal inherent is aan het leven en systemen?

Je moet keuzes gaan maken en daar moeten we het over durven gaan hebben. Welke fouten ben je bereid om te accepteren.

Via de weg van adoptie kunnen we echt maar een beperkt aantal kinderen helpen, omdat we uiteindelijk niet eens zoveel AAO's hebben.

Dus het jeugdbeschermingssysteem en adoptie moeten naast elkaar blijven bestaan. Landen als bijvoorbeeld Zuid-Afrika en de VS (die heel veel geld steken in het jeugdbeschermingssysteem) kunnen echt niet alle kinderen zelf opvangen in de jeugdzorg en dan zijn er een paar kinderen waarvan er een besluit kan worden genomen dat ze hier kunnen opgroeien en als dat via zorgvuldige procedures verloopt is dat prima.

Maar dat soort gesprekken moeten we wel met elkaar voeren in alle openheid en eerlijkheid.

Dilemma Minister

Landen waarmee we zaken doen of die adoptie nog het meest nodig hebben. Bij de VS en bij bepaalde landen in de EU daar is een bepaalde basis van vertrouwen in elkaars systemen en daarvan zegt de Minister "kom regel je eigen jeugdzorg".

Hebben die landen adoptie nodig om hun kinderen een goede toekomst te bieden. Je zou ook kunnen zeggen stop met adoptie, want dan zijn er geen ontsnappingsroute meer mogelijk. Daar tegenover staan bijvoorbeeld Afrikaanse landen die hun jeugdzorgsysteem niet goed op orde hebben en daar naast hebben zij vaak ook op bestuurlijk niveau zaken niet goed op orde. Dus die landen brengen weer risico's met zich mee.

5.1.2e van Wereldkinderen geeft aan je kan wel zeggen "stop met adoptie want dan is er een impuls om het jeugdbeschermingssysteem op orde te brengen", maar wat doen we dan met de kinderen in de tussentijd totdat dit systeem op orde is? Die kinderen komen terecht in een tehuis waarvan wetenschappelijk bewezen is, dat dit de slechtste optie is voor kinderen. Daar wil Wereldkinderen niet verantwoordelijk voor te zijn.

De Minister geeft aan dat dit een moreel dilemma is. Maar andersom kan je het ook redeneren zoals het RSJ rapport het deed.

5.1 5.1.2e geeft aan dat n.a.v. het RSJ rapport juist is geconcludeerd dat dit niet de juiste weg is.

5.1 5.1.2e vraagt nogmaals wat we gaan doen in de tussentijd met de kinderen die tussen wal en schip vallen?

De Minister geeft daarvan aan dat er heel veel kinderen zich bevinden in een benarde positie waar we niet 1,2,3 een oplossing voor hebben.

5.1 5.1.2e van de NAS geeft aan over de verschillen tussen landen dat het een complex geheel is van situaties op macro-, meso- en micro niveau en je kan niet zomaar oordelen of je in dat land wel/geen adopties kan uitvoeren.

Het is een samenhang van allerlei factoren waardoor we met landen zijn gaan samenwerken. Je kan hier niet zomaar 1 element uit kunnen halen.

Er zijn kinderen die nu in nood zijn waar geen alternatief voor is en als je adoptie als internationale kinderbeschermingsmaatregel beschouwt dan moet adoptie dus voor deze kinderen een optie blijven.

Hij roept de Minister om niet 1 element uit een land te halen waarop je beoordeelt dat adoptie wel of niet zou moeten mogen. De vraag die 5.1 5.1.2e aan de Minister heeft is of hij niet vindt dat hij wereldwijd op een eiland gaat zitten? We zijn aangesloten bij het HAV en hebben hier bewust voor gekozen en is het niet verstandiger de probleemstelling die de minister heeft op te lossen op het niveau van het Haags Adoptieverdrag.

Waarom gaat Nederland er bijvoorbeeld niet voor pleiten dat DNA testen worden uitgevoerd? Oproep om op dat niveau de discussie te voeren.

De Minister geeft aan dat hij niet over 10 a 20 jaar tot de conclusie wil komen dat als er weer een soort Commissie Joustra wordt ingesteld die concludeert dat er in de 21^e eeuw Nederland is doorgegaan met adoptie terwijl we wisten dat adoptie niet goed was.

Of dat er teveel private elementen waren met financiële prikkels. Het maakt hem niet uit hoe het geregeld wordt als de kwetsbaarheden maar opgelost worden. Kijken naar met en hoeveel welke landen we samenwerken? De vraag die we ook moeten stellen is hoe we dit toezicht geen inzetten op die beperkte aantal adoptiekinderen en wat rechtvaardigt dit aan inzet en geld?

Kunnen we komen tot een stelsel met minder kwetsbaarheden?

Zo nee blijven we die kwetsbaarheden dan accepteren of stoppen we dan met adoptie?

Deze vraag moet de politiek dan beantwoorden.

De Minister geeft aan dat in de aanloop van de zomer hij helderheid wil hebben over waar de verkenning toe leidt. Wellicht dat we elkaar dan nog rond de zomer spreken.

5.1 5.1.2e vraagt of SIG en LAVA ook worden betrokken bij de verkenningen. 5.1.2e geeft aan dat SIG al is betrokken en dat LAVA ook zal worden betrokken. Ook kritische tegenstanders worden hier in meegenomen.

Afsluiting

De Minister vraagt begrip voor de kwetsbaarheden die hij ziet. Er zijn verder geen vragen meer.

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] -
BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Thur 4/15/2021 10:34:00 AM
Subject: FW: vervolg van gesprek van 13-4
Received: Thur 4/15/2021 10:34:01 AM

ti
Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: [5.1.2e]
Verzonden: woensdag 14 april 2021 17:31
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Onderwerp: vervolg van gesprek van 13-4

Voor mij een goed gesprek gisteren. Ik meen dat we tot iets zijn gekomen.
We spraken over één bemiddelaar. In 1976 had het ministerie o.l.v. [5.1.2e]. Directie Kinderbescherming ook die politiek. De drie grote bemiddelende organisaties en St. Intern. Sociale Service besloten onder voorzitterschap van [5.1.2e] samen te gaan in het Bureau Interl. Ad. BIA, later Wereldkinderen.
Dit samengaan ging prima alleen bleef de vrijheid om maar zelf aan de gang te gaan en een kind ergens vandaan te halen en vervolgens een bureautje op te richten. Er waren jaren met 15 bemiddelaars.
Zie Kinderen die niet konden blijven...p. 87 e.v.
Als de huidige vier organ. blijven bestaan en ook de komst van kind. uit niet-HAV landen, vorig jaar 17, had Joustra wel thuis kunnen blijven.

Hartelijke groet.

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Tel. 035 [5.1.2e]
[5.1.2e]

To: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Sent: Mon 8/9/2021 5:25:46 PM
Subject: FW: Visie Stichting Interlandelijk geadopteerden (SiG) op TV-uitzending Zembla Adoptie d.d. 28 maart 2018
Received: Mon 8/9/2021 5:25:47 PM
[SIG-persbericht Zembla.pdf](#)
[SIG-positionpaper Adoptie kinderhandel of kindbeschermingsmaatregel.pdf](#)

Ik ben aan de laatste paar 100 begonnen en dan kom ik wat twijfelgevalletjes tussen..
Excuses voor de spam. Deze ook maar ter info.

Van: [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW
Verzonden: maandag 13 mei 2019 12:55
Aan: [5.1.2e] @pelsrijcken.nl; [5.1.2e] @pelsrijcken.nl; [5.1.2e]
[5.1.2e] @pelsrijcken.nl)
CC: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Onderwerp: FW: Visie Stichting Interlandelijk geadopteerden (SiG) op TV-uitzending Zembla Adoptie d.d. 28 maart 2018

Beste allen,
Bijgaand het stuk met het 'andere geluid' waar [5.1.2e] ons eerder op had gewezen. Een document betreft een position paper, en de andere een persbericht nav de Zembla uitzending. Zo op het eerste gezicht lijken beide documenten mij wel nuttig om als productie op te nemen.

Gr. [5.1.2e]
Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Verzonden: donderdag 19 april 2018 12:24
Aan: [5.1.2e] @pelsrijcken.nl
CC: [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW; [5.1.2e] - BD/DWJZ/JZW; [5.1.2e] - BD/DSenJ/J; [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ

Onderwerp: FW: Visie Stichting Interlandelijk geadopteerden (SiG) op TV-uitzending Zembla Adoptie d.d. 28 maart 2018

Beste [5.1.2e]
Hierbij de position paper van SIG, Stichting Interlandelijk Geadopteerden.
Groeten [5.1.2e]
Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minvenj.nl>
Datum: vrijdag 06 apr. 2018 9:10 AM
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minvenj.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minvenj.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minvenj.nl>, [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minvenj.nl>, [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e] @minvenj.nl>, [5.1.2e] - BD/DSenJ/J [5.1.2e] @minvenj.nl>, [5.1.2e] - BD/DCOM/P&B [5.1.2e] @minvenj.nl>

Onderwerp: FW: Visie Stichting Interlandelijk geadopteerden (SiG) op TV-uitzending Zembla Adoptie d.d. 28 maart 2018
Voor degene die niet in deze mailwisseling zat: hierbij het standpunt van SiG over de Zembla-uitzending.
Toch fijn om eventjes de andere kant te horen [5.1.2e]

Groet.
[5.1.2e]
-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [5.1.2e] [mailto:[5.1.2e]]
Verzonden: zondag 1 april 2018 18:31
Aan: [5.1.2e] @gmail.com; [5.1.2e] @geadopteerd.info
Onderwerp: Visie Stichting Interlandelijk geadopteerden (SiG) op TV-uitzending Zembla Adoptie d.d. 28 maart 2018

L.S,
Bijgaand ontvangt u ons persbericht op de uitzending van het BNN-VARA TV-programma Zembla van 28 maart j.l. Onze visie hebben we meegezonden omdat wij het als grote groep geadopteerden buitengewoon storend vinden dat er een groot beeld naar buiten toet ontstaat dat elk interlandelijk geadopteerd kind in Nederland is gestolen.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

tel: 06-
mail:

SiG-Persbericht: Zembla

Opgesteld op d.d. 31 maart 2018

Stichting Interlandelijk Geadopteerden (SiG) - is de landelijke organisatie voor en door geadopteerden. Sinds 2007 behartigt zij via opinievorming de belangen van interlandelijk geadopteerden in Nederland.

De recente Tv-uitzending van Zembla van 28 maart heeft wederom laten zien dat er veel pijn en verdriet kan ontstaan als je als geadopteerde er op latere leeftijd achter komt dat je gestolen bent. Een groep gestolen geadopteerden stelt dat de Nederlandse overheid aansprakelijk is voor deze misstanden in de jaren '70-80 en wilt dat interlandelijke adoptie stopt.

Stichting interlandelijk Geadopteerden (SiG) kan zich goed invoelen welke pijn dit teweeg kan brengen. Wij hebben Minister Dekker (Rechtsbescherming) en de FIOM geadviseerd om te onderzoeken of er behoefte is aan specifieke slachtofferhulp voor geadopteerden die gestolen bleken. Voorts zien wij een afnemende behoefte aan nazorg voor volwassen geadopteerden. Velen hebben geen zoekbehoefte of al gezocht. Wij zijn het eens met de reactie van Minister Dekker naar aanleiding van de Tv-uitzending dat de verantwoording primair bij het zendende land ligt. Het verklaart immers of een kind adoptabel is. Daarom zien wij geen noodzaak in een schadeloosstelling of kostenvergoeding voor een zoektocht door de Nederlandse Staat. Wij zien het als een keuze van de geadopteerde zelf om te willen weten waar je vandaan komt.

Tot slot betreuren wij de onderzoekskwaliteit van Zembla omdat de nuance volledig ontbreekt. Het is gevaarlijk om de praktijken uit de jaren '70-80 in één lijn te leggen met het heden. Zo neemt het aantal adopties al jaren drastisch af (bron: R.A.C. Hoksbergen, Kinderen die niet konden blijven). Wij zijn tegen kinderhandel, maar realiseren ons dat er bij interlandelijke adoptie geen 100% controle vanuit Nederlandse zijde mogelijk is, door internationale wetgeving. Het stoppen van interlandelijke adoptie als kinderbeschermingsmaatregel zien wij niet als oplossing omdat er dan nog meer kinderen moeten opgroeien in kindertehuizen en/of (permanente) pleegzorg. De gevolgen zijn voor hen vaak erg schadelijk. Kortom een gemiste kans van Zembla om deze gevolgen aan het licht te brengen. In plaats daarvan zaait het angst onder kwetsbare geadopteerden en versterkt het beeld in onze samenleving dat elke geadopteerde uit het buitenland gestolen is.

-Einde bericht-

Opgesteld door :
 , 06:

SiG-Positionpaper: Interlandelijke adoptie: Kinderhandel of kindbeschermingsmaatregel?

d.d. 12 januari 2018

Stichting Interlandelijk Geadopteerden (SiG) - is de landelijke organisatie voor en door geadopteerden. Sinds 2007 behartigt zij via opinievorming de belangen van interlandelijk geadopteerden in Nederland.

Het heersende beeld in de media¹ is dat interlandelijke adoptie steeds vaker gelijk wordt gesteld aan kinderhandel. Wij zijn tegen kinderhandel en beschouwen (interlandelijke) adoptie als kindbeschermingsmaatregel. Daarom zijn wij van mening dat de Nederlandse overheid zich vooral moet richten op het verbeteren van het adoptieproces om misstanden te voorkomen.

1. Nieuw realisme in een dalende trend

Met het adagium "Al red je er maar één" verwierf schrijver Jan de Hartog ten tijde van de nasleep van de oorlogen in Zuidoost-Azië begin jaren '70 grote bekendheid². In de jaren '70 en '80 werden niet alleen vanuit Zuid-Korea, maar ook uit Sri Lanka, Bangladesh en andere landen kinderen geadopteerd. Altruïsme vormde een belangrijke drijfveer voor aspirant ouders om een kind te adopteren. Critici willen vooral afrekenen met deze roze adoptiewolk^{3,4}. SiG wil benadrukken dat tijden zijn veranderd: Internationale wetgeving zoals het Haagse Adoptieverdrag zorgen voor strengere controles op procedures⁵. Er is een verschuiving van jonge gezonde kinderen naar relatief meer kinderen met een special need. Sinds jaren volgen aspirant ouders voorafgaand aan de adoptie een verplichte voorlichtingscursus. Het aantal interlandelijke adopties is significant gedaald⁶. Kortom het is gevaarlijk de hedendaagse adoptiepraktijk in één lijn te trekken met de jaren '70 en '80.

Aanbeveling:

- *Het standpunt van heer Dijkhoff in zijn brief van 31 januari 2017 overnemen, namelijk om interlandelijke adoptie naar Nederland niet stop te zetten.*

2. Niet per definitie kinderhandel

Er zijn grote verschillen in de mate van een kloppend en volledig dossier. Zo is het adoptiedossier van vondelingen per definitie incompleet. Adoptiedossiers lopen uiteen van relatief kleine onjuistheden zoals een biologische geboortedatum dat (enkele dagen) verschilt met de juridisch geboortedatum of namen die spel fouten bevatten. In sterkere mate met een onjuist beeld van de familiesamenstelling. Tot de meest schrijnende categorie waarbij sprake is van kinderhandel namelijk de verkoop van kinderen⁷. SiG vindt dat er met grote voorzichtig moet worden geoordeeld over een niet kloppend dossier.

Aanbeveling:

- *In het voorgestelde normenkader van de heer Dijkhoff, zien wij graag meer duidelijkheid over definities van een kloppend dossier.*
- *Vergroot de ruimte van de afstandsouders (zover mogelijk) om inspraak te hebben bij de plaatsing van het kind in een adoptiegezin. Dit zien wij graag terug in het normenkader.*

3. Keuzevrijheid om te willen weten

Een zoektocht starten naar de biologische familie of het maken van een rootsreis zien wij dat als eigen keuze van een geadopteerde. Daarom vinden wij het geen taak van de Nederlandse overheid om de kosten van een rootsreis of DNA-kit op zich te dragen. SiG wil benadrukken de ruime meerderheid van de interlandelijk geadopteerden niet op zoek gaat^{8,9}. Wel is groot deel terug geweest naar het herkomstland om het te leren kennen.

¹ Eigenraam, A. "Tweede Kamer, doe onderzoek naar wantoestanden adoptie" in NRC d.d. 05.12.2017, <https://www.nrc.nl/nieuws/2017/12/05/tweede-kamer-doe-onderzoek-naar-wantoe-standen-adoptie-a1583769>, Westra, H. "Adoptie-dossiers kloppen vaker niet dan wel" in Volkskrant d.d. 05.11.2007, <https://www.volkskrant.nl/binnenland/-adoptie-dossiers-kloppen-vaker-niet-dan-wel-a866177/>.

² TV-uitzending, Andere Tijden "Doe mij maar zo'n Koreaantje", <https://www.anderetijden.nl/aflevering/383/Doe-mij-maar-zon-Koreaantje>

³ Bolwijn, M. "Mijn roze adoptiewolk brokkelde af" in Volkskrant d.d.29.04.2017, <https://www.volkskrant.nl/opinie/-mijn-roze-adoptiewolk-brokkelde-af-a4491501/>

⁴ Hoksbergen (2011)

⁵ Meulen Ter, G. Onderzoek vanuit het ADOC, Universiteit Leiden onder ca. 1200 volwassen interlandelijk geadopteerden. Na 1992 (Haagse Verdrag) is het percentage onjuiste informatie heel erg teruggelopen.

⁶ Hoksbergen (2011)

⁷ Brown, T. W. and J. Roby (2016).

⁸ Tieman (2006), Van de onderzochte groep bestaande uit 1417 jongvolwassen interlandelijk geadopteerden is 18% op zoek naar zijn of haar biologische ouders en 14 % is herenigd met de biologische ouders. Van de geadopteerden heeft 36 % geen enkele interesse in het zoeken naar de biologische ouders.

⁹ Meulen Ter, G., Het aantal zoekers naar biologische familie is vergelijkbaar met het onderzoek van Tieman uit 2006.

Onze ervaring is dat die zoekbehoefte veelal een levensfase duurt en niet een heel leven lang. SiG erkent dat (volwassen) interlandelijk geadopteerden die wel op zoek gaan naar hun biologische familie soms op pijnlijke ontdekkingen stuiten. Namelijk een geschiedenis die soms totaal anders is dan op (al jaren) papier staat of verteld is door de adoptieouders. Er achter komen dat je slachtoffer bent van kinderhandel kan hard aankomen en zorgen voor verwarring, boosheid en verdriet¹⁰.

Aanbeveling:

- *Wij zijn groot voorstander van een bijsluiter¹¹ bij een adoptiedossier met een mededeling dat de inhoud mogelijk geen weerspiegeling is van de werkelijkheid.*
- *Onderzoek of er behoefte is aan psychische hulp voor interlandelijk (volwassen) geadopteerden die slachtoffer zijn (geworden) van kinderhandel.*
- *Verruim de bewaartermijn van het schaduw adoptiedossier van 30 naar 100 jaar in digitale vorm. Dit zien wij graag wettelijk (in de WOBKA) vastgelegd.*

4. Adoptie, bewezen kinderbeschermingsmaatregel

Uit *evidence based* wetenschappelijk onderzoek blijkt dat kinderen die opgroeien in een permanente gezinssituatie ten opzichte van kinderen die opgroeien in kindertehuizen grote inhaalslagen maken in hun ontwikkeling¹². In lijn met het Haagse Verdrag prefereren wij daarom (interlandelijke) adoptie boven langdurige pleegzorg¹³ of langdurige opvang in een kindertehuis^{14,15}. Ook biedt adoptie kinderen met vroeg traumatische ervaringen (zelfs voor hun geboorte) juist herstelkansen. Velen zijn inmiddels volwassen en zijn tenminste even tevreden over hun leven als niet-geadopteerde Nederlanders¹⁶.

Aanbeveling:

- *In het normenkader zien wij de volgorde van subsidiariteit graag terug zoals in het Haagse Verdrag. Ook duidelijke criteria wanneer pleegzorg als tijdelijke kinderbeschermingsmaatregel past boven de permanente oplossing in de vorm van adoptie.*
- *Lering trekken uit de effecten van adoptie ten aanzien van pleegzorg vanwege het grote aantal beëindigingen van pleegzorgplaatsingen.*

Namens Stichting Interlandelijk Geadopteerden,

5.1.2e

Voor toelichting kunt u contact opnemen via: 06- 5.1.2e | 5.1.2e

Literatuur

- Blauwhoff, R., Foundational facts, relative truths: a comparative law study on children's right to know their genetic origins, (PhD thesis, Universiteit Utrecht, 2009) p.376
- Brown, T. W. and J. Roby (2016). "Exploitation of Intercountry Adoption: Toward Common Understanding and Action." *Adoption Quarterly* 19(2): 63-80.
- Hoksbergen, R.A.C., Kinderen die niet konden blijven, (Soesterberg: Aspekt, 2011)
- IJzendoorn van M.H., Juffer F., The Emanuel Miller Memorial Lecture 2006: Adoption as intervention. Meta-analytic evidence for massive catch-up and plasticity in physical, socio-emotional, and cognitive development, *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 47:12 (2006), pp 1228–1245
- The Leiden Conference on the Development and Care of Children without Permanent Parents (2012), The Development and Care of Institutionally Reared Children. *Child Development Perspectives*, 6: 174–180.
- Meulen Ter, G.(2016), <http://media.leidenuniv.nl/legacy/verslag-over-tevredenheidsonderzoek.pdf>
- Strijker J. en Knorth E.J. (2007) Verplaatsing van pleegkinderen. Een onderzoek naar verplaatsingsgeschiedenis en plaatsingsverloop bij kinderen in de lange termijn pleegzorg, *Kind en adolescent* 28(1) P.32-45
- Tieman, W., Ende, J., van der, Verhulst, F., Young adults intercountry adoptees' search for birth parents in: Mental Health in Young adult intercountry adoptees, (PhD-thesis, Rotterdam: Erasmus MC, 2006)

¹⁰ TV-uitzending, Zembla "Adoptiebedrog" d.d.17.05.2017, <https://zembra.bnnvara.nl/nieuws/adoptiebedrog>

¹¹ Blauwhoff (2009), voorstel van Blauwhoff bij dossiers

¹² IJzendoorn van M.H., Juffer F. (2006)

¹³ Strijker J. en Knorth E.J. (2007)

¹⁴ The Leiden Conference on the Development and Care of Children without Permanent Parents (2012)

¹⁵ TV-documentaire "Alicia" d.d. 22.11. 2017, Maasja Ooms,

<https://www.2doc.nl/documentaires/series/2doc/2017/november/alicia.html>, illustratief wat opgroeien in een kindertehuis kan doen voor de ontwikkeling van een kind.

¹⁶ Meulen Ter G. (2016)

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Tue 2/15/2022 4:20:05 PM
Subject: FW: zorgen over de RvdK in relatie tot interlandelijke adoptie
Received: Tue 2/15/2022 4:20:06 PM

Vergeet ik het beste paard van stal

Sorry

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 17:18

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: FW: zorgen over de RvdK in relatie tot interlandelijke adoptie

Zie hieronder een mail die ANW naar [5.1.2e] heeft gestuurd.

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] [5.1.2e]@anewway.nl>

Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 16:45

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: zorgen over de RvdK in relatie tot interlandelijke adoptie

Ter info

Van: [5.1.2e]

Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 16:45

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSenB' [5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: Info A New Way <info@anewway.nl>

Onderwerp: zorgen over de RvdK in relatie tot interlandelijke adoptie

Geachte [5.1.2e], beste [5.1.2e]

Ik hoop dat het u goed gaat. Ik benader u omdat wij als organisatie grote zorgen hebben over de wijze waarop de Raad voor de Kinderbescherming in het dossier interlandelijke adoptie lijkt te acteren.

Als ik het goed heb begrepen valt de RvdK ook onder uw verantwoordelijkheid. Mocht dat niet zo zijn dan zou het fijn zijn als u mij laat weten bij welke DG ik dan het signaal en de zorgen kan neerleggen.

Via diverse signalen is het ons duidelijk geworden dat er binnen de RvdK mogelijk een moreel beraad zou hebben plaatsgevonden waarbij de Raad tot inzicht is gekomen dat zij de conclusies van Joustra steunt en als gevolg daarvan tegen interlandelijke adoptie is.

Deze signalen zijn binnen gekomen via;

1. Het ketenoverleg waarin een medewerker van de Raad zich en plein public uitsprak over het feit dat er nog steeds sprake was van structurele misstanden. Hoewel deze persoon hierop is gecorrigeerd gaf dit al wel een eerste inkijk in de wijze waarop er over interlandelijke adoptie wordt gedacht en gesproken.
2. Contacten in het veld die ons vervolgens melden dat de Raad inderdaad een moreel beraad zou hebben gevoerd waaruit dat standpunt dus naar voren is gekomen
3. Signalen van diverse aspirant adoptief ouders die van raadsmedewerkers te horen hebben gekregen beter te stoppen met interlandelijke adoptie (want er is nog steeds sprake van structurele misstanden) en over te stappen op pleegzorg

Graag hoor ik van u of deze signalen kloppen.

Omdat de signalen zo duidelijk zijn en vanuit diverse hoeken komen, lijkt het vreemd dat het niet klopt maar het verwondert ons in hoge mate.

De RvdK is in onze beleving een uitvoerende organisatie. Waarin vanzelfsprekend professionele interne discussies gevoerd mogen worden over actuele thema's maar waar waarin het geen pas heeft om zulke verstrekkende conclusies te trekken inzake de werkzaamheden die worden uitgevoerd worden gekaderd door de opdracht die zij hebben gekregen.

Daarnaast brengt dit drie interessante vragen naar boven, namelijk;

1. Is het juist dat een uitvoerende instantie een dergelijke discussie voert op basis van een (volgens de verantwoordelijk bewindspersoon in de beantwoording van de 125 kamer vragen) "niet gevalideerd onderzoek"
2. Is het gepast dat een uitvoerende instantie een dergelijke discussie voert vooruitlopend op het besluit van de nieuwe ministere en een democratisch proces en
3. Wat betekent dit voor de positie van de Raad in de keten indien interlandelijke adoptie doorgaat? In mijn optiek is die onhoudbaar als zij zich op zo'n duidelijke wijze zich moreel uitspreken en e.e.a inmiddels al in de haarvaten van hun organisatie leeft (de raadsmedewerkers)

Ik hoor erg graag van u.

Indien u wilt bellen. Mijn nummer is 06 [5.1.2e]

Met vriendelijke groet, with kind regards,

A New Way

A NEW WAY
- ADOPTIESTICHTING -

The information contained in this message is confidential and may be legally privileged. The message is intended solely for the addressee(s). If you are not the intended recipient, you are hereby notified that any use, dissemination, or reproduction is strictly prohibited and may be unlawful. If you are not the intended recipient, please contact the sender by return e-mail and destroy all copies of the original message.

Wij zijn telefonisch zeer beperkt bereikbaar op 06 14 88 88 84, bij geen gehoor of in gesprek kunt u het beste een email sturen naar info@anewway.nl.

Spoedeisende vragen per email worden snel opgevolgd en voor spoedgevallen kunt u ons het beste een email sturen met uw telefoonnummer. Wij bellen u dan zo snel mogelijk terug indien wij het ook als spoed beoordelen.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O
Sent: Fri 10/8/2021 9:46:17 AM
Subject: FW: 12.10.21/diner pensant interlandelijke adoptie / speech retour
Received: Fri 10/8/2021 9:46:19 AM
[Scan van een Xerox MFA.pdf](#)

Sander is akkoord. Dank voor de samenwerking weer en als ik de paar kleine aanpassingen heb doorgevoerd, stuur ik jullie de definitieve tekst. Ik zorg ervoor dat de speech op de 8ste ligt maandag.

Hartelijke groet

[5.1.2e]

(Speechschrijver)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl>
Datum: vrijdag 08 okt. 2021 9:38 AM
Aan: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O [5.1.2e] @minjenv.nl>
Kopie: [5.1.2e] - BD/DBO/M&B <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: 12.10.21/diner pensant interlandelijke adoptie / speech retour

Goedemorgen [5.1.2e]

Hierbij de speech retour t.b.v. het diner pensant interlandelijke adoptie op 12 oktober a.s.
Aanvullingen/wijzigingen vind je op blz. 2, 3, 6

Opmerking van de Minister:

"Prima! Paar laatste minieme puntjes. (Ik hoef het niet meer terug te zien)".

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Secretaresse minister voor Rechtsbescherming Sander Dekker
Telefoon +31 6 [5.1.2e]
Email: ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl

Pagina's zijn geweigerd

1 - 8

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSenB [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]; DGSenB - Secretariaat [5.1.2e]@minjenv.nl]; DGSenB - Staf [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Mon 2/7/2022 6:02:05 PM
Subject: FW: Aangeleverde doc. gesprek MRb inz toekomst interlandelijke adoptie 8/2
Received: Mon 2/7/2022 6:02:00 PM
[Oplegnota interlandelijke adoptie - presentatie.docx](#)
[BIJLAGE 1 - Presentatie MRb interlandelijke adoptie.pptx](#)

Hoi [5.1.2e]

Op verzoek van [5.1.2e] mail ik je de aangeleverde stukken over de toekomst van interlandelijke adoptie voor het gesprek met MRb morgen. Heb begrepen dat ze intussen ook in je ibabs staan 😊

Nog een fijne avond. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 7 februari 2022 17:07

Aan: [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR ; [5.1.2e] - BD/DWJZ/PR

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: FW: Aangeleverde doc. gesprek MRb inz toekomst interlandelijke adoptie 8/2

Uiteraard ook voor jullie. Fijne avond!

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 7 februari 2022 17:05

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e]

[5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Aangeleverde doc. gesprek MRb inz toekomst interlandelijke adoptie 8/2

Dag collega's,

Hierbij de voor ibabs aangeleverde documenten voor het gesprek met MRb over interlandelijke adoptie van morgen.

Alvast een prettige avond gewenst. Groeten, [5.1.2e]

a

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker

oplegnota

Vervolg presentatie interlandelijke adoptie

Datum
3 februari 2022

1. Doel nota

- U nader te informeren over de toekomst op interlandelijke adoptie en in het bijzonder het belang van het kind hierbij;
- U wordt geadviseerd op korte termijn een brief aan de Tweede Kamer (TK) te sturen waarin u de dilemma's en toekomstscenario's ten aanzien van interlandelijke adoptie schetst.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

3. Op 27 januari jl. bent u geïnformeerd over:

- Het adoptieproces;
- Commissie Joustra en aanbevelingen;
- Verkenning in het veld ná Joustra;
- Verkenning naar een alternatief stelsel;
- Landen analyse;
- Twee toekomstscenario's -> doorgaan met interlandelijke adoptie binnen een nieuw stelsel of geheel stoppen met interlandelijke adoptie.
-
- In navolging van dit gesprek spreken we op 8 februari a.s. nader over:
  - Het begrip 'het belang van het kind';
  - Perspectieven van diverse stakeholders;
  - Het vervolg en de communicatie met de TK hierover.
-
- Bij het gesprek op 8 februari a.s. zullen de RvdK en Fiom aanwezig zijn. Ter voorbereiding is een presentatie opgesteld en bijgevoegd (bijlage 1).¹ In de presentatie hebben onder andere de perspectieven van Fiom, RvdK, de Kinderombudsvrouw en vergunninghouders expliciet een plek gekregen. We hebben een uitgebreide presentatie gemaakt, zodat u zich een helder beeld kunt vormen. We willen tijdens het gesprek voldoende tijd hebben om hierover met u in gesprek te gaan.
-
- De Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid heeft u verzocht om een nader standpunt ten aanzien van interlandelijke adoptie. Tijdens het overleg bespreken we met u op welke manier we hier invulling aan willen geven.

¹ Stichting Fiom - ongewenste zwangerschap en afstammingsvragen. Thema's: zelfbeschikkingsrecht ongewenst zwangere vrouwen, recht om te weten van wie je afstamt, afstand ter adoptie en invloed op betrokkenen, adequate voorlichting en nazorg.

-

4. Toelichting op advies

5. *Ad a.) Het begrip 'het belang van het kind'*

6. Het begrip 'belang van het kind' is multidimensionaal. Dit begrip kan verschillend worden ingevuld. En dat gebeurt ook. Bij de beantwoording van de vraag 'wat in het belang van het kind is' moet worden gekeken naar de rechten uit het Internationaal verdrag voor de rechten van het kind (IVRK). Zoals het belang van ieder kind om niet mishandeld of uitgebuit te worden en het belang van elk kind om bij ouders en familie te kunnen opgroeien.

7.

8. In dit licht kan het belang van het kind alleen met interlandelijke adoptie worden gediend als dit het ontwikkelingsperspectief van kinderen dient en als minder ingrijpende alternatieven om kinderen te beschermen in het herkomstland zijn onderzocht en uitgesloten (artikel 3, 20 en 21 IVRK).

9.

10. Bespreekpunt: we staan graag kort stil bij de duiding van het begrip 'belang van het kind'.

11.

12. *Ad. b.) Perspectieven diverse stakeholders*

13. De betrokkenheid bij de toekomst van interlandelijke adoptie is groot bij de stakeholders. Hoewel eenieder het erover eens dat het 'belang van het kind' centraal dient te staan, wordt dit belang vanuit verschillende perspectieven benaderd en gewogen. De verschillende perspectieven zijn betrokken bij de uitgevoerde verkenning over de toekomst van interlandelijke adoptie en zijn van belang bij het innemen van een standpunt hierover. Vanwege de grote verschillen tussen voor- en tegenstanders van interlandelijke adoptie, is het een onmogelijke opgave om tot algehele consensus te komen.

14.

15. Bespreekpunt: we spreken kort met u over de perspectieven van verschillende stakeholders, in het bijzonder die van de RvdK, Fiom, de Kinderombudsvrouw en de vergunninghouders.

16.

17. U heeft laten weten nog te willen spreken met de vier vergunninghouders die binnen het huidige systeem de bemiddelingen verzorgen (zie ook bijlage 2). Indien u dit ook na dit gesprek nog steeds wenst, dan kunnen we dit voor u organiseren.

18.

19. *Ad. c) Vervolg en communicatie*

Een belangrijke vervolgstap is te komen tot een brief aan de TK. De urgentie wordt ook door de TK gevoeld blijkens het verzoek van de Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid. Ons advies is om spoedig een brief aan de TK te sturen. Wij adviseren u om in die brief geen standpunt voor een van de toekomstscenario's in te nemen vooruitlopend op het commissiedebat in maart 2022 met de TK. Op die manier kunt u de Kamer deelgenoot maken van de dilemma's op het terrein van interlandelijke adoptie en risico's bij beide toekomstscenario's schetsen. Bijkomend voordeel is dat u op weg naar het debat de gelegenheid heeft om een beeld te krijgen van de standpunten van de verschillende partijen. Indien u in de

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

3 februari 2022

Ons kenmerk

-

brief zelf geen keuze maakt voor een van de toekomstscenario's, is het verdedigbaar de brief niet langs de MR te laten gaan.

Beslispunt: gaat u ermee akkoord om op korte termijn een brief aan de TK voor te bereiden?

20.

21. Politieke en bestuurlijke context

22. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Aan de TK is toegezegd om de dilemma's bij interlandelijke adoptie te verdiepen, een landenanalyse te maken en onderzoek te doen naar een publiekrechtelijk systeem. Hierover zou de TK in het najaar van 2021 worden geïnformeerd. In verband met de ontwikkelingen aangaande de formatie is de hiervoor opgestelde Kamerbrief (nog) niet verzonden. Indachtig het verzoek van de Vaste Kamercommissie kan ervoor worden gekozen deze brief alsnog te verzenden.

23.

24. Afstemming

25. Inhoud van nota is afgestemd met Ca en DWJZ. DCOM is geïnformeerd over deze nota.

26.

27. Bijlage(n)

28. Presentatie toekomst interlandelijke adoptie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

3 februari 2022

Ons kenmerk

-

Toekomst van interlandelijke adoptie

27 januari 2022

Inhoud presentatie

1. Herbezinning interlandelijke adoptie
2. Belang van het kind - perspectieven
3. Dilemma's en scenario's toekomst

1. Herbezinning interlandelijke adoptie

Aan de hand van een eerste presentatie hebben we u op 27 januari jl. geïnformeerd over:

- Adoptieproces
- Commissie Joustra en aanbevelingen
- Verkenning in het veld ná Joustra
- Verkenning naar alternatief stelsel
- Landen analyse
- Twee toekomstscenario's → Doorgaan met interlandelijke adoptie binnen nieuw stelsel of definitief stoppen met interlandelijke adoptie

Uw verzoek: een verdiepende discussie over het belang van het kind en aspirant-adoptief ouders om een keuze te kunnen maken over de toekomst van interlandelijke adoptie.

2. Belang van het kind

Het belang van het kind kan alleen met interlandelijke adoptie worden gediend als dit het ontwikkelingsperspectief van kinderen daadwerkelijk dient en als minder ingrijpende alternatieven om kinderen te beschermen in het herkomstland zijn onderzocht en uitgesloten (artikel 3, 20 en 21 IVRK).

Juridisch: IVRK (en HAV)

- Bij alle beslissingen over kinderen moeten de belangen van het kind een eerste overweging vormen (artikel 3 IVRK).
- Het kan zijn dat de ouders van het kind hun verplichtingen in de zorg een opvoeding van het kind niet (kunnen) nakomen. Dan moet de overheid voorzien in de nodige zorg (artikel 18 en 19 IVRK).
- Het begrip 'belang van het kind' is multidimensionaal. Bij de beantwoording van de vraag – ook in juridische zin – 'wat in het belang van het kind is' moet worden gekeken naar meerdere rechten uit het IVRK.

Zoals:

- Het belang om te ontwikkelen door te kunnen leren en spelen.
- Het belang om niet mishandeld of uitgebuit te worden.
- En het belang om bij ouders en familie te kunnen opgroeien.

Perspectieven:

- a. Historisch
- b. Wetenschappelijk
- c. Maatschappelijk
- d. Kinderombudsvrouw
- e. RvdK
- f. Fiom
- g. Vergunninghouders
- h. Internationaal

a. Historisch

- Het aantal interlandelijke adopties loopt terug; in 1980 1.600 kinderen, in 2019 145 kinderen, in 2020 75 kinderen (cijfer 2020 is beïnvloed door COVID).
- Het aantal herkomstlanden is afgenomen; in 2020 is er bemiddeld uit Lesotho, Nigeria, Burkina Faso, Zuid-Afrika, Haïti, Verenigde Staten, Filipijnen, Taiwan, Thailand, Bulgarije en Hongarije.
- Sinds 1998 sluiten (steeds) meer landen zich aan bij het HAV (inmiddels 104 landen). Verdragsluitende landen zijn gehouden aan – verbeterde – procedures en het geven van uitvoering aan de richtlijnen.
- In herkomstlanden zijn anno 2021 meer opvangmogelijkheden beschikbaar.
- De opvatting dat kansarme kinderen moeten worden gered en met adoptie altijd wordt 'goedgegaan' is geen gemeengoed meer.

b. Wetenschappelijk

- In landen van herkomst worden kinderen (onder meer) in kindertehuizen opgevangen. Onderzoek toont aan dat (langdurig) verblijf in tehuizen schadelijk kan zijn voor kinderen.
- RSJ in 2016: interlandelijke adoptie is niet het beste middel om kinderen te beschermen. Adoptie zou op- en uitbouw van het jeugdbeschermingssysteem in herkomstlanden belemmeren.
- Commissie Joustra: bij de beoordeling van het belang van het kind heeft de autonomie van het kind in het verleden geen rol gespeeld. Juist omdat jonge kinderen niet in staat worden geacht autonoom te denken, dient t.t.v. hun adoptie de grootst mogelijke zorgvuldigheid te worden betracht.
- Volgens uitgebreid onderzoek van het CBS is het grootste deel van geadopteerden (85 procent) te spreken over de kansen die adoptie hem heeft geboden. Tegelijkertijd kampen veel geadopteerden met – adoptiegerelateerde – problemen.

c. Maatschappelijk

Hoewel uit het IVRK blijkt en eenieder het erover eens is dat het belang van het kind centraal dient te staan, is het ingewikkeld eenduidig invulling te geven aan hoe het beste te handelen in dit belang. Hiernaar wordt vanuit diverse perspectieven gekeken.

Voorstanders: adoptie is een valide middel om kinderen te beschermen. Er zijn voldoende waarborgen om zorgvuldige procedures te voeren.

Tegenstanders: adoptie is niet het beste middel. Het houdt een systeem van kindertehuizen in stand. Een kind is beter af in eigen land, bij voorkeur bij eigen ouders.

d. Kinderombudsvrouw

- **Interlandelijk adoptie is onwenselijk omdat het perspectief en de belangen van kinderen onvoldoende voorop staan.**

De Ko betwijfelt of in het huidige systeem genoeg gekeken wordt naar wat er nodig is voor de biologische ouders om hun kind zelf op te voeden en hoe dit in het belang van het kind gerealiseerd kan worden.

- **Macro niveau: inzet op versterking en jeugdbescherming en zorgstelsel in het land van herkomst.**

De inzet van Nederland zou erop gericht moeten zijn om het ontwikkeling belang van de kinderen die het (mogelijk) betreft in de landen van herkomst zoveel mogelijk te beschermen. Door sterke jeugdbeschermingsstelsels aldaar kunnen de meeste kinderen worden opgevangen in hun eigen omgeving en opgroeien in hun eigen cultuur.

- **Micro niveau: interlandelijke adoptie vooralsnog noodzakelijk voor kleine groep kinderen.**

In individuele, zeer uitzonderlijke gevallen, zou interlandelijke adoptie een noodzakelijk, passende maatregel kunnen zijn. Het gaat dan om kinderen voor wie in het land van herkomst écht geen passende vorm van zorg gecreëerd kan worden. Hoe recht kan worden gedaan aan deze kinderen, moet verder onderzocht en uitgewerkt worden.

e. RvdK – Problemen adoptiekinderen

- Adoptie is een fundamentele breuk in het leven van een kind. De band met de biologische ouders wordt verbroken. Dit is een trauma dat in meer of mindere mate een rol zal spelen.
- De impact van de adoptie zelf is groter naarmate een kind langer in het geboorteland is geweest.
- Problematiek als gevolg van de **adoptie** zelf:
Lang verblijf in tehuis, ontwikkelingsachterstand, leerproblemen, cultuurschok, hechtingsproblemen, trauma, vertrouwensbreuk.

Daar komen bij de problemen die voortkomen uit de **special needs**, zoals: verslaafd geboren, FAS, HIV, lichamelijke beperkingen, ernstige verwaarlozing, verlieservaringen, leerproblemen, ontwikkelachterstand, autisme, ADHD.

- Identiteitsproblemen als gevolg van vragen over afstamming, die vaak geheel of gedeeltelijk onbeantwoord blijven.

RvdK – Alternatieven voor kinderwens?

- Het hebben van een kinderwens is op zichzelf nog niet in het belang van het kind.
- Mogelijkheden voor draagmoederschap in Nederland worden in de toekomst verruimd. Dit neemt niet weg dat mensen gebruik zullen blijven maken van de buitenlandroute, die volgens commissie Joustra, vergelijkbare risico's en kwetsbaarheden kent als interlandelijke adoptie. Wij zien dit al in de praktijk.
- Pleegzorg: we hebben in Nederland een groot tekort aan pleegouders. Mensen met een kinderwens zouden op die manier heel veel kunnen betekenen voor een kind van een ander.

f. Fiom – Ervaring uit de praktijk

- Op micro niveau kan interlandelijke adoptie verschil maken voor een kind: opgroeien in een gezin, mogelijkheid tot herstel van trauma en persoonlijke ontwikkeling.
- Uit begeleiding dossierinzage weten we hoe frustrerend het is als informatie niet klopt of als een kind leest dat er voor hen is betaald.
- Door levenslange impact voor alle betrokkenen van belang dat binnen de wettelijke kaders wordt gehandeld en afgesproken procedures zorgvuldig worden doorlopen. *“Zodat het klopt”*.
Dat ook het kind op een later moment kan zien dat er destijds in zijn of haar belang is gehandeld. Dat dat eenduidig uitlegbaar is.
- Wanneer niet tot een zorgvuldig besluit is gekomen door de biologische moeder (ouders) of wanneer adoptieouders over hun grenzen gaan om een kind toch een gezin te willen bieden, is dat niet in het belang van het kind.

f. Fiom - Richting

- Streven naar overbodig maken van interlandelijke adoptie zodat alle kinderen kunnen opgroeien in gezinsverband in eigen land.
- Verzoek van land om kind te adopteren, gebruiken als aanknopingspunt om mee te denken hoe jeugdstelsel daar te verbeteren.
- Huidige aantal interlandelijke adopties wijst op uitzonderingen. Dat vraagt maatwerk per kind.
- Het gaat niet alleen om het belang van hét kind, maar om het belang van alle kinderen uit een bepaald land. Dat vraagt maatwerk per land.
- De behoefte van mensen met een kinderwens is hieraan ondergeschikt.
- Ook in Nederland zijn er kinderen die behoefte hebben aan een gezin.
- Aandacht en ondersteuning bij acceptatie ongewenste kinderloosheid belangrijk.

g. Vergunninghouders

Aansluiten bij HAV heeft procedures verbeterd en heeft (risico op) misstanden fors gereduceerd

Procedures zijn zorgvuldig. Diverse checks vinden plaats (vgh, CA IKA)

Adoptie is maatwerk waarbij belang van het kind leidend is.

Nederland neemt haar internationale verantwoordelijkheid door iets te betekenen voor kwetsbare kinderen in het buitenland

Interlandelijke adoptie en zorgvuldige procedures is een gezamenlijke verantwoordelijkheid tussen landen van herkomst en landen van opvang. Wij zorgen daarvoor

Het opgroeien van een kind in een permanent liefhebbend gezin heeft altijd de voorkeur boven plaatsing in tehuis. Permanentie boven onzekerheid

Wij zoeken het beste gezin voor een kind. Niet andersom.

Er zijn miljoenen kinderen die in erbarmelijke omstandigheden opgroeien. Door adoptie vindt een aantal de veiligheid van een gezin

Het is een illusie om te denken dat stoppen met adoptie de jeugdbeschermingstelsels in landen van herkomst verbetert. Gelet op het gering aantal kinderen dat geadopteerd wordt.

Aansluiten bij het HAV heeft bijgedragen aan opvang in landen van herkomst. Wij ondersteunen dat

De geadopteerde kan tegenwoordig zijn/haar afstamming achterhalen

h. Internationaal

- Nederland is een van de aanjagers van het Haags Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie (HAV). Deelname van Nederland is van invloed op – samenwerking rond – het HAV.

- Secretaris-generaal van het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie:
  - Het onderzoek van de commissie Joustra is fragmentarisch en kwantitatief niet sterk voor de periode ná 1998. Laatste twee decennia hebben zich onder invloed van het HAV positieve ontwikkelingen voorgedaan.
  - Weg vooruit: scherp krijgen waar het HAV in zijn praktische werking kan worden verbeterd en de onvoldoende gebleken Nederlandse infrastructuur voor het HAV grondig doorlichten en energiek verbeteren.

- Conclusies van commissie Joustra worden niet (geheel) onderschreven door landen van herkomst.

3. Dilemma's en scenario's toekomst

Dilemma's

1. *Micro versus macro*

- Interlandelijke adoptie biedt een mogelijkheid tot opgroeien in een gezin voor een individueel kind. Daar staat tegenover dat het systeem de inspanningen voor passende opvang van kinderen in een gezin in eigen land kan ondermijnen.

2. *Selectie landen versus subsidiariteit*

- De kans op misstanden kan worden verkleind door scherpere eisen te stellen. Gevolg is dat het juist die landen zijn die hieraan niet kunnen voldoen waar kinderen het hardst hulp nodig hebben. De landen met betrouwbare instituties en procedures zouden daarentegen beter in staat moeten zijn om opvang in eigen land te verzorgen.

3. *Nieuw systeem versus aantal adopties*

- Aantal adopties neemt verder af als kritischer wordt gekeken naar de herkomstlanden waarmee wordt samengewerkt. Tegelijkertijd zijn de noodzakelijke investeringen voor een nieuw systeem in tijd, menskracht en geld fors.

Politiek: tijdens het afgelopen commissie debat bleek dat de Kamer zoekende is. Er is begrip voor dilemma's, maar ook een zoektocht naar legitimatie om te kunnen doorgaan.

Toekomstscenario's

Twee scenario's uitgewerkt:

1. Doorgaan met interlandelijke adoptie met een nieuw stelsel
2. Stoppen met interlandelijke adoptie

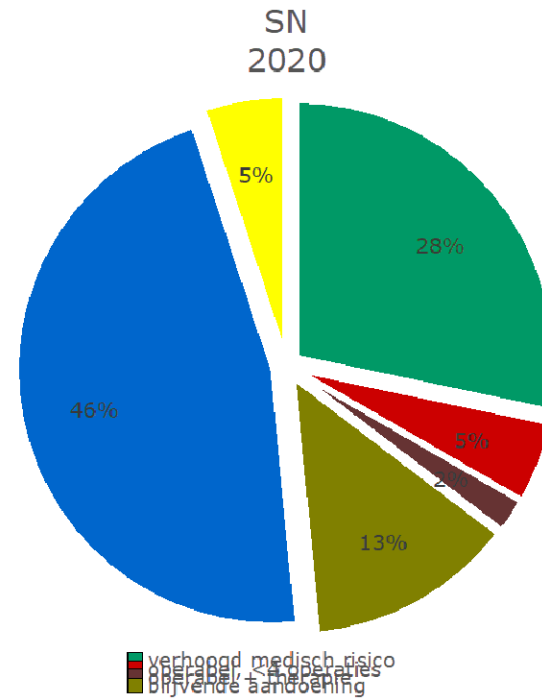
Een spoedige keuze is aangewezen - in verband met de consequenties van de opschorting, van kracht sinds 8 februari 2021.

- Geen nieuwe instroom van aspirant-adoptiefouders. Bij langer voortduren van de opschorting is er mogelijk sprake van sterfhuisconstructie.
- Bestaansrecht en kwaliteit werkzaamheden Nederlandse vergunninghouders komen onder druk te staan. Een vergunninghouder stopt per 1 juli a.s.
- Aspirant-adoptiefouders verkeren in onzekerheid en onderzoeken andere mogelijkheden. Deze routes gaan soms buiten de geldende wet- en regelgeving om.
- Internationale relaties onder druk.

Bijlage – special needs

Zo'n 95 procent van interlandelijk geadopteerde kinderen hebben special needs. De special needs variëren van kinderen met (onder andere) sociaal belaste achtergronden, operabele handicaps en blijvende aandoeningen.

		verhoogd medisch risico	operabel, <4 operaties	operabel + therapie	blijvende aandoening	belaste soc-emo achtergrond	gezond	
Afrika	Lesotho	5.1.1d,5.1.2e						
Afrika	Nigeria	5.1.1d,5.1.2e						
Afrika	Burkina Faso	5.1.1d,5.1.2e						
Afrika	Zuid-Afrika	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Afrika		8	1	0	4	11	0	24
		33%	4%	0%	17%	46%	0%	
Amerika	Haiti	5.1.1d,5.1.2e						
Amerika	Verenigde Staten	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Amerika		9	3	0	1	10	4	27
		33%	11%	0%	4%	37%	15%	
Azie	Filippijnen	5.1.1d,5.1.2e						
Azie	Taiwan	5.1.1d,5.1.2e						
Azie	Thailand	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Azie		9	1	1	0	20	0	31
		29%	3%	3%	0%	65%	0%	
Europa	Bulgarije	5.1.1d,5.1.2e						
Europa	Hongarije	5.1.1d,5.1.2e						
Totaal Europa		2	0	1	8	5	1	17
		12%	0%	6%	47%	29%	6%	
TOTAAL SN 2020		28	5	2	13	46	5	99
		28%	5%	2%	13%	46%	5%	100%
kinderen met meerdere SN		Afrika	Amerika	Azie	Europa	Totaal		
		7	9	8	4	28		

5.1.1d,5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Thur 10/28/2021 5:57:07 AM
Subject: FW: Aanlevering fysieke stukken MRb 27+28 oktober - doc. toekomst interlandelijke adoptie
Received: Thur 10/28/2021 5:57:07 AM
[Nota voortgang interlandelijke adoptie - herbezinning.docx](#)
[Bijlage 1 - Outline Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)
[Bijlage 2 - Sfeerimpressie Diner Pensant 12 oktober \(met arcering\).docx](#)

Goedemorgen,

Stukken staan in ibabs. Hierbij ook per mail.

Gr. [5.1.2e]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl>
Datum: woensdag 27 okt. 2021 3:49 PM
Aan: Directiesecretariaat - DARC [5.1.2e] @minjenv.nl>
Kopie: DGSenB - Secretariaat [5.1.2e] @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Aanlevering fysieke stukken MRb 27+28 oktober - doc. toekomst interlandelijke adoptie

Hi [5.1.2e],
Bijgaand de stukken die ik zojuist bij [5.1.2e] heb afgegeven voor het overleg met MRb van morgenochtend over de toekomst van interlandelijke adoptie. Zou jij deze stukken in ibabs willen plaatsen van de deelnemers aan dit overleg? Aandachtspunt daarbij is dat hoewel ik [5.1.2e] niet in het vergaderverzoek in mijn agenda zie staan ik var [5.1.2e] heb begrepen dat hij er wel gewoon bij zal zijn. Daarom het verzoek hem ook mee te nemen. Voor de volledigheid/zekerheid neem ik [5.1.2e] mee in de cc.
Wederom alvast dank! Groeten, [5.1.2e]

Van: Directiesecretariaat - DARC
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 11:06
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: RE: Aanlevering fysieke stukken MRb 27+28 oktober
Yup, helemaal goed! |228SS

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl>
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 10:52
Aan: Directiesecretariaat - DARC <[5.1.2e] @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Aanlevering fysieke stukken MRb 27+28 oktober

Hi [5.1.2e],
Die zijn er. [5.1.2e] heeft hier gisteravond op gereageerd. Ik bel zo met hem over de aanpassingen die ik heb doorgevoerd. Ik hoop ze niet al te lang daarna te kunnen leveren. Zal ik ze straks zelf ff naar [5.1.2e] brengen en jou daarna de digitale versie mailen voor ibabs?
Groeten [5.1.2e]

Van: Directiesecretariaat - DARC <[5.1.2e] @minjenv.nl>
Verzonden: woensdag 27 oktober 2021 10:19
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Aanlevering fysieke stukken MRb 27+28 oktober

Hoi [5.1.2e]
Zijn er al stukken voor het overleg morgen bij Mrb?
Groet
[5.1.2e]

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl>
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 09:06

Aan: DGRR Parlementair - DGRR/BJZ <[5.1.2e] @minjenv.nl>; DGSenB - Secretariaat
[5.1.2e] @minjenv.nl>; DGSenB - Staf [5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DFBC/FBC
[5.1.2e] @minjenv.nl>; DWJZ Parlementair [5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES
[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e] @minjenv.nl>; MVJDBO - DBO [5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e]

5.1.2e - BD/DBO/ADVIES < 5.1.2e @minjenv.nl>; Secretariaat - DGRR < 5.1.2e @minjenv.nl>; Secretariaat DEIA
< 5.1.2e @minjenv.nl>; Secretariaat FEZ < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e @dji.minjus.nl; 5.1.2e
BD/DBO/ADVIES < 5.1.2e @minjenv.nl>; Directiesecretariaat - DARC < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e
BD/DRB/SBA < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DRB/SBA < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DRB/TR
< 5.1.2e @minjenv.nl> 5.1.2e - BD/DRB/SBA < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/PPAC
< 5.1.2e @minjenv.nl>; DCOM - Secretariaat < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DRB/SBA
< 5.1.2e @minjenv.nl> 5.1.2e - BD/DWJZ/BMO < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DWJZ/SBR
< 5.1.2e @minjenv.nl>
CC: < 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DCOM/C&R < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e
BD/DBO < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DBO/BP&E < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e -
BD/DCOM/WS&O < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e -
BD/DCOM/WS&O < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e
BD/DBO/M&B < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e
BD/DBO/ADVIES < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DBO/M&B < 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: Aanlevering fysieke stukken MRb 27+28 oktober

Beste collega's,

Graag ontvangen wij **vandaag** de volgende **fysieke** stukken voor MRb.

* LET OP: Voordat stukken fysiek worden aangeleverd moeten deze inhoudelijk zijn afgestemd met dba advies of Protocol (igv werkbezoeken/optredens)

De TAS sluit **vandaag UITERLIJK 16.00 uur**:

Woensdag 27 oktober

buiten verzoek

Donderdag 28 oktober

buiten verzoek

WEBEX> MRb/SenB c.s.: Wrap up interlandelijke adoptie - tbv brief (ivv opbrengst diner/AEF/landenanalyse en richting"

buiten verzoek

Mocht er voor jouw directie geen afspraak bijzitten waar voorbereiding nodig is, dan hoeft je niet te reageren.

Minister Dekker is vandaag en tot 16.00 uur beschikbaar voor tekenboeken.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Secretaresse minister voor Rechtsbescherming Sander Dekker

Telefoon +31 6 5.1.2e

Email: ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

Sfeerimpressie Diner Pensant 12 oktober

Algemene indruk sfeer: vriendelijk, ruimte voor elkaar en voor – op onderdelen – overstijgend denken.

<p>1. Welke aspecten moeten worden meegewogen?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Meerdere keren komt het belang van het kind naar voren, waarbij de één het accent legt op het microniveau en de ander op het macroniveau. Kinderrechten zijn het belangrijkste toetsingskader bij de vraag: hoe nu verder? - Hoe kunnen we als Nederland kinderen in landen van herkomst blijven helpen? - De een wil 100% garantie dat er geen misstanden zijn. Genoemd wordt dat 100% garantie nooit kan worden gegeven en dat het vooral van belang is dat procedures transparant zijn. Het percentage dat aanvaardbaar is wordt bepaald door de maatschappelijke norm. - Er moet in het proces aandacht zijn voor alle betrokkenen: het kind, eerste ouders en adoptiefouders. - Mate van toezicht en handhaving. Kan worden verbeterd. - Te veel geadopteerden hebben er last van dat zij de band met hun eigen cultuur kwijt zijn. - Nazorg is heel belangrijk en aspirant-adoptiefouders moeten nog beter gescreend worden.
	<ul style="list-style-type: none"> - De (rol van) wetenschappelijke onderbouwing wordt gemist in het – fundamentele – gesprek over interlandelijke adoptie. - Voldoende aandacht voor de vragen: wat is nu eigenlijk het probleem en hoe hier in de toekomst mee om te gaan, in de wetenschap dat 100% maakbaarheid niet bestaat? - Zicht op (verloop) procedures in landen van herkomst is essentieel. Wat gebeurt er aan de andere kant (rekenschap gevend van onderzoek zoals het rapport van de commissie Joustra). - Uitgangspunt van het VN-kinderrechtenverdrag dient leidend te zijn. Gewezen wordt op het subsidiariteitsbeginsel uit IVRK -> alleen interlandelijke adoptie als er geen alternatieven zijn in land van herkomst. Naast IVRK moeten de guidelines voor alternative care worden meegenomen. Welke beslissingen op basis hiervan worden genomen over (de doorgang van) adoptie is een beleidsvraag. - Adoptie niet als doel, maar als middel.
	<ul style="list-style-type: none"> - Laat wetenschap meer de ruimte in het debat. - Kijk naar de positie/voordelen van het individuele kind. Kind centraal. - Heb aandacht voor wat adoptie doet met een mens. Kinderen weghalen uit hun land en cultuur heeft grote impact. - Regel eerst de opvang van eigen kinderen in NL.
	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn weinig wetenschappelijk studies die positief zijn over adoptie. Dit betreft vooral sociologische studies. Andere studies, antropologische en criminologische studies wijzen op negatieve kant. - Verleden wordt te veel geprojecteerd op het heden. Er zou meer duidelijkheid moeten komen over de inherente kwetsbaarheden van het systeem en hoe we daarmee omgaan. - Stel belang van het kind centraal (dit belang wijzigt met ouder worden). Vanuit welk perspectief wordt hiernaar gekeken? - Hoe te bepalen welk kind voor adoptie in aanmerking komt? Hoe verhoudt dit zich tot andere kinderen die hulp nodig hebben? Wat

	<p>gebeurt er als wordt gestopt met interlandelijke adoptie?</p>
<p>1.1 Highlights aspecten</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Voor welk probleem zoeken we een oplossing. Van belang is subsidiariteit, zorgvuldigheid (kan dit binnen het IVRK/biedt IVRK hier voldoende grondslag/ruimte voor?). - Wetenschappelijke resultaten worden onvoldoende in het debat over interlandelijke adoptie betrokken. - Belang van het kind voorop. Meest gestelde vraag daarbij is: gaat het op dit moment goed of niet? Andere relevante vragen zijn: hoe zijn kinderen het beste geholpen, bij voorkeur in landen van herkomst. Kunnen we hen als we stoppen met adoptie (wel) blijven helpen? Goed nadenken over wat in het belang van een kind is. Daarbij er bewust van zijn dat allerlei aspecten in de landen van herkomst hierbij een rol spelen. In de zin van welke alternatieven er daar zijn, maar ook dat hun handelen niet - 24/7 - kan worden gecontroleerd. - Kinderen worden ook volwassen. Interlandelijke adoptie heeft impact op het gehele leven. Hoe zit het met dat belang? - Meninge zijn verdeeld over of de wenselijkheid van interlandelijke adoptie ter discussie staat. Gemene deler lijkt in ieder geval te zijn dat uitvoering en zorgvuldigheid kunnen worden verbeterd.
<p>2. Welke argumenten (voor en tegen) zijn van belang bij een keuze?</p>	<p>Voor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stoppen met interlandelijke adoptie zal misstanden niet tegengaan. Zeker niet als andere landen wel doorgaan met adoptie. Als wordt gekozen voor stoppen, dan moet dat samen met andere landen. - Stoppen met interlandelijke adoptie levert geen verbetering van de situatie in de landen van herkomst. In de landen van herkomst zitten heel veel kinderen in kindertehuizen en wordt een heel klein aantal geadopteerd. Dat staat niet in verhouding tot elkaar. Er kan daarom niet gesteld worden dat adoptie verbetering van het jeugdbeschermingsstelsel ondermijnt. Ook kan daarom niet gesproken worden over 'de aanzuigende werking' van adoptie. - De overheid heeft een inspanningsverplichting bij toetsen van de zorgvuldigheid van procedures, geen resultaatsverplichting. - Niet adoptie is het laatste redmiddel maar institutionalisering is het laatste redmiddel. Een kind is slechter af als het kind meerdere plaatsingen doormaakt of in een kindertehuis opgroeit. - Het vertrouwensbeginsel is geen belemmering voor controle. In HAV heeft het ontvangende land de plicht om adoptie te stoppen als er signalen zijn dat procedures niet in orde zouden zijn. - In het heden is het al zo dat wanneer een land zijn jeugdbeschermingsstel op orde krijgt, adopties uit dat land stoppen. - Bij de vergunninghouders staat het uitgangspunt al centraal dat er ouders voor een kind moeten worden gezocht en niet andersom. Adoptiefouders zijn altijd laatste in de rij bij de afweging tot adoptie en als het gaat om belangen. Als een kind niet bij zijn eigen familie kan opgroeien, willen zij het kind een familie bieden. - De risico's voor kinderen die niet geadopteerd worden, moeten ook worden meegewogen bij of er geadopteerd kan worden. - Adoptie uit Europa betreft kinderen die het eigen land niet wil. Nederlandse adoptiefouders kunnen ervoor zorgen dat zo'n kind zich wel gewenst voelt. <p>Tegen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doorgaan met interlandelijke adopties omdat andere landen dat doen

	<p>is geen valide argument.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het is niet in zijn algemeenheid zo dat het in Nederland beter is voor het kind. - Europese landen zouden voor hun eigen kinderen moeten zorgen. Wanneer een land zowel zendend als ontvangend land is, wordt er niet voldaan aan subsidiariteitsbeginsel. - Nederland moet investeren in het jeugdbeschermingsstelsel van landen van herkomst zodat adoptie niet nodig is. Daarmee worden kinderen beter geholpen. - Hoe ver kan Nederland gaan om in andere landen te toetsen hoe zorgvuldig er wordt omgegaan met procedures en subsidiariteitsbeginsel? Er kan discrepantie zitten tussen de papieren procedure en de feitelijke gang van zaken. Dat blijft een zwakte. - Elk risico op misstanden moet worden uitgesloten. Het gaat immers om onomkeerbare beslissingen over mensenlevens. - Interlandelijke adoptie creëert een vraag naar adoptiekinderen. Gezinsvorming als motief voor adoptie krijgt de overhand boven adoptie als kindbeschermingsmaatregel. Adoptie is eigenlijk het outsourcen van kindbescherming. - De kosten van het stelsel moeten in verhouding staan tot het aantal adopties per jaar.
	<p><i>Voor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat is/zou het alternatief zijn geweest in het land van herkomst? Nog niet alle landen van herkomst kunnen zelf een oplossing bieden voor hun kinderen. Van een pleeggezin naar pleeggezin is niet (per se) beter. Voor die kinderen in nood moet adoptie behouden blijven. - Pleegzorg wordt tijdelijk ingezet. Terwijl kinderen behoefte hebben aan permanentie en structuur. Dit biedt interlandelijke adoptie, hetgeen niet betekent dat het een volle adoptie moet zijn. - Wanneer is het acceptabel om door te gaan (vanuit het voorkomen van misstanden)? Onder bepaalde voorwaarden/eisen, per land, hoeft niet in het geheel gestopt te worden met adoptie. - Er bestaat geen 100% zekerheid. Oproep om aantal interlandelijke adopties niet leidend te laten zijn bij het maken van een keuze. <p><i>Tegen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Is het de moeite waard om voor ca. 10 kinderen een systeem van interlandelijke adoptie in de lucht te (moeten) houden, waarbij niet voorbij mag worden gegaan aan de misstanden in het verleden? - Kinderen komen in tehuizen terecht vanwege interlandelijke adoptie. Heeft te maken met de financiële prikkel. - Interlandelijke adoptie zou gezinsvorming zijn waarbij een kind van arm naar rijk wordt verplaatst en geldstromen van rijk naar arm vloeien. Dit werkt misstanden, bijvoorbeeld corruptie, in de hand. - Is het aan eerste ouders om voor hun kind te beslissen of elders opgroeien dan in het land van herkomst beter is? Kunnen deze ouders vrij kiezen/beslissen? Er wordt gesteld van soms niet. - Volle adoptie is een onomkeerbare beslissing. Eerste ouders zijn hun kind in principe voor altijd kwijt. Dat besef is er niet altijd ten tijde van de adoptie. Treft ouders die afstand doen. - Landen van herkomst zouden alternatieven kunnen of moeten kunnen bieden/regelen. Bij de schrijvende gevallen ligt een humanitair verzoek meer in de rede dan interlandelijke adoptie.

	<ul style="list-style-type: none"> - Subsidiariteitsbeginsel wordt in de praktijk niet goed nageleefd. Niet overal wordt in een land van herkomst gekeken naar alternatieven. <p><i>Voor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Adoptie op persoonlijk niveau is te prefereren boven een kindertehuis. - Stoppen lost op macroniveau niets op, maar laat wel die paar kinderen in de kou zitten. <p><i>Tegen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Het weghalen van kinderen uit hun land en cultuur valt niet zomaar te repareren, het maakt dat een identiteit kwijtraakt. - Special needs kinderen vragen veel van de ouders, gedrags- en hechtingsproblemen. Neem de maatschappelijke kosten voor het begeleiden van deze gezinnen in ogenschouw. - Wel veel geld voor weinig kinderen. Kan dit niet beter worden besteed? Investeer meer in kinderbescherming in andere landen. - Heb aandacht voor pleeggezinnen en tehuizen in NL. NL heeft onvoldoende oplossing voor dit probleem. - Kijk ook naar andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld draagmoederschap. Wensouders gaan op zoek. <p><i>Voor</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pleegzorg is tijdelijk van aard, terwijl permanentie in het belang van het kind is. - Als interlandelijke adoptie stopt, krijgen ca. 150 kinderen per jaar geen goede opvang, in de vorm van een thuis. Ook kan er minder goed naar ouders worden gezocht bij een kind, omdat het aantal potentiële ouders die kunnen worden gematcht kleiner wordt. - Er zullen risicovolle alternatieven manieren worden gezocht om een kind op te kunnen voeden. Dit is gevaarlijk. <p><i>Tegen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Adoptie betreft een vergaande, onomkeerbare ingreep voor een tijdelijk probleem bij de eerste ouders. - Bij interlandelijke adoptie bestaat een risico op misstanden die te allen tijde moeten worden voorkomen. - Er kan geen volledige zekerheid worden verkregen of alternatieven in het land van herkomst voldoende zijn bekeken/overwogen. - Met adoptie gaan forse geldbedragen gemoeid. Adoptiefouders betalen kosten. Dit brengt (financiële) prikkels met zich mee. Er ontstaat een drive om kinderen voor deze ouders te zoeken. - Stoppen is niet drastisch gezien het teruglopende aantal adopties. Uiteindelijk zal interlandelijke adoptie niet meer aan de orde zijn.
2.1 Highlights aspecten	<ul style="list-style-type: none"> - Er leven nog aannames over interlandelijke adoptie en het hedendaagse systeem. Goed kijken naar: hoe zit en werkt het eigenlijk? Is adoptie onderdeel van het kwaad of biedt het een oplossing voor (een aantal) schrijnende gevallen? - 100% zekerheid bestaat niet, maar er moet wel een bepaalde zekerheid zijn. Gaat over kinderen. - Wat gebeurt er als wordt gestopt? Kunnen we leren van landen waarmee, de samenwerking, is gestopt – en weer is hervat? Oog hebben voor verschillende landen van herkomst en kinderen aldaar. - Relevante vraag bij zowel stoppen als doorgaan, is: welke (aanwezige) mechanismen (kunnen) maken dat een passend

	<p>alternatief in landen van herkomst beschikbaar is/komt. Wat is nodig?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe passen we het subsidiariteitsbeginsel toe? Institutionaliseren van kinderen is niet de oplossing. Wat kan NL doen om te controleren of dit subsidiariteitsbeginsel wordt nageleefd? De mogelijkheid is gelegen in de wederkerigheid. Er is eveneens een inspanningsverplichting bij het aankomstland. Als subsidiariteit niet op orde komt, dan stoppen met een land van herkomst.
<p>3. Onder welke voorwaarden (wel) doorgaan?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Geld moet geen belemmering zijn om een publiekrechtelijk stelsel te creëren. Als het ingewikkeld is als adoptiefouders leges betalen aan de overheid, moet daar een oplossing voor komen. Adoptiefouders zijn bereid om bij te dragen zoals zij altijd hebben gedaan. - Er moet één professionele (publiekrechtelijke) vergunninghouder komen die niet persoonlijk betrokken is. - Wanneer er één vergunninghouder is, kan meer recht worden gedaan aan het principe dat er ouders moeten worden gekozen bij het kind omdat alle ouders centraal bekend zijn. - Kennis en kunde van de huidige vergunninghouders moeten een plek krijgen in de nieuwe organisatie. - Het moet een professionele organisatie voor bemiddeling worden, geen vrijwilligers. Er moet een moreel kader komen voor de werknemers. - Medewerkers moeten veel pedagogische kennis hebben, veel weten van wat ouders voor een kind willen doen en deskundig zijn. - Als er één centraal stelsel is, is het proces makkelijker toetsbaar. Er is één toezichthouder nodig zodat versnippering wordt tegengegaan. De toezichthouder moet goede handhavingsmogelijkheden hebben. - Er moet goed getoetst worden of een land niet voor het eigen kind kan zorgen. Ontvangende landen kunnen daarbij beter samenwerken. - De mate van transparantie over de procedure is bepalend om de adoptierelatie te behouden met een land. Er moet meer zicht komen op de adoptiekanalen binnen een land. Dus selecteren op kanalen ipv landen. Daarbij kijken naar dwang, drang en geldelijk gewin. Voor langere tijd moeten kunnen meekijken op hoe processen verlopen binnen die kanalen. Vooral het moment van afstand is een belangrijk moment waar zorgvuldigheid en transparantie vereist is. - Het verdient aanbeveling om de Ca onder een ambassadeur te plaatsen. Die kan in de landen van herkomst veel meer een vuist maken als zaken niet goed (genoeg) gaan. De Ca kan vaker gebruik maken van de kanalen van Buitenlandse Zaken. - De nazorg moet goed geregeld zijn. - Ook kijken naar buitenland: Denemarken (één centrale stichting), Zweden (privaatrechtelijke vorm waarbij adoptie gedecentraliseerd op gemeentelijk niveau is georganiseerd) België (maken pool adoptiefouders zoals voor de pleegzorg) en Australië (één bemiddelende organisatie verantwoordelijk voor pleegzorg, binnenlandse adoptie en buitenlandse adoptie). <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Bij doorgaan is controle belangrijk. Het duidelijk beleggen van de eindverantwoordelijkheid (wie is voor en binnen het systeem verantwoordelijk/wie is aanspreekbaar?). Verantwoordelijkheid is op dit moment versnipperd dan wel onduidelijk. - Er moet toezicht op het geheel komen, door een centraal orgaan. Momenteel is toezicht gefragmenteerd. Financiële prikkel moet eruit. - Indien adoptie wordt beschouwd als morele, ethische taak, dan

	<p>publiekelijk laten zijn/maken. Zitten ook risico's aan. Onder andere sterke politieke invloed. Dit zou er daarentegen voor kunnen zorgen dat alleen wordt overgaan tot adoptie als een politicus zijn handen ervoor in het vuur durft te steken dat alles ordentelijk is verlopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een mogelijkheid voor een centraal orgaan zou kunnen zijn de RvdK, maar alleen als RvdK niet zou samengaan met GI's (ivm onafhankelijkheid). Andere suggestie is Ca ombouwen naar vorm van Autoriteit persoonsgegevens (algemeen boven particulier belang). - Belangrijk is een helder besluitvormingsmodel op basis waarvan dossiers worden bekeken. Een toetsingskader met criteria voor kinderen, ouders en voor landen van herkomst. Wat heeft het kind nodig? Die behoefte matchen met ouders. Voorwaarden in detail uitwerken en goed omschrijven. - De opdracht voor de uitwerking van zo'n kader zou belegd kunnen worden bij het nieuwe, publiekrechtelijke, centrale orgaan. Daarbij aandacht voor subsidiariteit. Zendende en ontvangende landen hebben de (inspannings-)plicht om te controleren op naleving. - Bij doorgaan zou NL moeten erkennen dat interlandelijke adoptie een kindbeschermingsmaatregel is. Dat NL een morele plicht voor zichzelf ziet/voelt om voor kinderen uit andere landen te zorgen. <p>- Adoptie is momenteel voldoende geregeld, maar huidige stelsel heeft geen draagvlak meer. Verandering is nodig, maar dan wel een levensvatbaar stelsel met mogelijkheid tot aanboren nieuwe zendende landen (geen uitsterfconstructie).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goede procedures in de landen en eisen die de Ca stelt, betekenen ook dat het kind lang in het buitenland zit eer het wordt geadopteerd. - Geadopteerden kunnen zich ontheemd voelen en worden gediscrimineerd. Er kan uitsluitend worden doorgegaan met adoptie als hier meer aandacht voor komt. Begeleiding van ouders en kind moet verplicht worden, vanwege de hechtingsproblematiek. <p>- Welke toegevoegde waarde heeft publiekrechtelijk maken van het systeem: wat kan dan wél?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overheid moet meer gewicht in de schaal leggen bij controle op/in landen van herkomst. Deze landen worden te veel vertrouwd. - Economische en politieke betrekkingen zouden bij interlandelijke adoptie een rol spelen. Dit zou (meer) moeten worden losgekoppeld. - Er kan beter worden gematched met één bemiddelaar en één pool aspirant-adoptiefouders. - Immigratie is in de landen van herkomst belangrijk om illegale adopties te voorkomen.
<p>3.1 Highlights voorwaarden</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Keuzes/besluiten goed beleggen qua verantwoordelijkheid en processen. Onder andere opstellen toetsingskader. - Cultuur/identiteit zou een grotere rol moeten spelen bij de voorlichting adoptiefouders. Verplichte nazorg moet worden geboden. - Wat zijn de verschillen tussen een stichting en ZBO? Biedt mogelijkheid tot uniform moreel kader. Stellen van eisen en daarlangs beoordelen. Regel het toezicht goed.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Wed 2/23/2022 11:58:05 AM
Subject: FW: Adoptiebrief
Received: Wed 2/23/2022 11:58:07 AM
[Scan van een Xerox MFA.pdf](#)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DBO <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Datum: woensdag 23 feb. 2022 12:56 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Adoptiebrief

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e]@minbzk.nl <[5.1.2e]@minbzk.nl>
Datum: woensdag 23 feb. 2022 11:43 AM
Aan: [5.1.2e] - BD/DBO <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Scan van een Xerox MFA

U heeft een scan gemaakt. U vindt de scan als bijlage bij de e-mail.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 8

5.1.2i

To: [redacted] 5.1.2e - BD/DRB/RD [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl; [redacted] 5.1.2e
BD/DWJZ/SBR [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl; [redacted] 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl; [redacted] 5.1.2e
BD/DGSB/DARC [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl; [redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ/SBR [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl; [redacted] 5.1.2e
BD/DWJZ/SSR [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl
From: [redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ/JZW
Sent: Wed 3/16/2022 12:49:23 PM
Subject: FW: CBJ 15 maart 2022
Received: Wed 3/16/2022 12:49:24 PM
[02 Conceptverslag CBJ 15 maart 2022.docx](#)

Collega's,
Bijgevoegd het concept-verslag zoals deze zojuist is verstuurd naar de leden van de CBJ.
Hartelijke groet,

[redacted] 5.1.2e
Van: [redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: woensdag 16 maart 2022 13:48

Aan: [redacted] 5.1.2e (DJZ/MT)'; [redacted] 5.1.2e @minezk.nl'; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e HBJZ'; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ; [redacted] 5.1.2e @minbuza.nl'; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minaz.nl; [redacted] 5.1.2e @mindef.nl'; [redacted] 5.1.2e
CC: [redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e @minbuza.nl'; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e 'Secretariaat DJZ (MINFIN)'; [redacted] 5.1.2e @minezk.nl'; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e (IRF/JenVRESO)'; [redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ/SSR; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e (BOA/Advies)'; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e @mindef.nl'; [redacted] 5.1.2e
(DJZ/PUBLIEK)'; [redacted] 5.1.2e BD/DFEZ/CBU; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e
BD/DWJZ/JZW; [redacted] 5.1.2e (DJZ/PRIVAAT)'; [redacted] 5.1.2e @mindef.nl'; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl';
[redacted] 5.1.2e BD/DWJZ/SBR; Secretariaat - secretaris-generaal; [redacted] 5.1.2e
(DJZ/PUBLIEK)'; 'Dienstpostbus WJZ'; [redacted] 5.1.2e (IRF/BZK)'; [redacted] 5.1.2e - HBJZ'; [redacted] 5.1.2e
BD/DWJZ/JZW; [redacted] 5.1.2e BD/DWJZ/JZW; DWJZ Managementondersteuning – DWJZ; [redacted] 5.1.2e
BD/DWJZ/BMO; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e - BD/DFEZ/CBU/Cluster A;
[redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e - BD/DFEZ/CBU/Cluster A; [redacted] 5.1.2e BD/DBO/ADVIES; [redacted] 5.1.2e
(IRF/JenVRESO)'; [redacted] 5.1.2e BD/DWJZ/JZW; [redacted] 5.1.2e BD/DWJZ/BMO;
[redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e

Onderwerp: RE: CBJ 15 maart 2022
Geachte leden en contactpersonen van de CBJ,
Bijgevoegd het concept-verslag van de CBJ van 15 maart jl.
Eventuele opmerkingen hoor ik graag uiterlijk dinsdag 22 maart.
Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e
Van: [redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ/JZW

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 11:45

Aan: [redacted] 5.1.2e @minbzk.nl>; [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minfin.nl>; [redacted] 5.1.2e @minezk.nl'; [redacted] 5.1.2e @minezk.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minvws.nl>; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl>; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl>;
[redacted] 5.1.2e @minienw.nl>; [redacted] 5.1.2e @MINSZW.NL>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>; [redacted] 5.1.2e @minbuza.nl'; [redacted] 5.1.2e @minbuza.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minszw.nl>; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minfin.nl>; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minbzk.nl>; [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minbzk.nl>; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e @mindef.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minienw.nl>; [redacted] 5.1.2e @minezk.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minocw.nl>
CC: [redacted] 5.1.2e @minocw.nl'; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl>; [redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ/SBR [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>;
[redacted] 5.1.2e @minaz.nl'; [redacted] 5.1.2e @minaz.nl>; [redacted] 5.1.2e @minbuza.nl'; [redacted] 5.1.2e @minbuza.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minszw.nl>; [redacted] 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>; [redacted] 5.1.2e @minvws.nl>;
'Secretariaat DJZ (MINFIN)'; [redacted] 5.1.2e @minfin.nl>; [redacted] 5.1.2e @minezk.nl'; [redacted] 5.1.2e @minezk.nl>; [redacted] 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES
[redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>; [redacted] 5.1.2e @minfin.nl>; [redacted] 5.1.2e - BD/DWJZ/SSR
[redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>; [redacted] 5.1.2e @minbzk.nl>; [redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e @minezk.nl>; [redacted] 5.1.2e @minfin.nl>; [redacted] 5.1.2e @minocw.nl'

5.1.2e @minocw.nl>; 5.1.2e @mindef.nl' < 5.1.2e @mindef.nl>; 5.1.2e @minszw.nl>;
5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e - BD/DFEZ/CBU 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @MINSZW.NL>; 5.1.2e @minaz.nl' 5.1.2e @minaz.nl>; 5.1.2e
BD/DWJZ/JZW 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e (DJZ/PRIVAAT)' 5.1.2e @minfin.nl>;
5.1.2e @mindef.nl' 5.1.2e @mindef.nl>; 5.1.2e @minbzk.nl>; 5.1.2e @minaz.nl'
5.1.2e @minaz.nl>; 5.1.2e - BD/DWJZ/SBR 5.1.2e @minjenv.nl>; Secretariaat - secretaris-generaal
5.1.2e @minjenv.nl>; *MR-SZW' 5.1.2e @MINSZW.NL>; 5.1.2e @minszw.nl>; 5.1.2e
5.1.2e (DJZ/PUBLIEK)' 5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e - HBJZ' 5.1.2e @minienw.nl>; 5.1.2e - BD/DWJZ/JZW
5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DWJZ/JZW < 5.1.2e @minjenv.nl>; DWJZ Managementondersteuning -
DWJZ < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DWJZ/BMO < 5.1.2e @minjenv.nl>;
5.1.2e @minaz.nl' 5.1.2e @minaz.nl>; 5.1.2e @minszw.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @minbuza.nl>; 5.1.2e - BD/DFEZ/CBU/Cluster A 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e @minocw.nl'
5.1.2e @minocw.nl>; 5.1.2e - BD/DFEZ/CBU/Cluster A < 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e
BD/DBO/ADVIES 5.1.2e @minjenv.nl> 5.1.2e (IRF/JenVRESO)' 5.1.2e @minfin.nl>; 5.1.2e
BD/DWJZ/JZW 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e @minbzk.nl>; 5.1.2e
BD/DWJZ/BMO 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e @minvws.nl>; 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl>

Onderwerp: CBJ 15 maart 2022

Geachte leden en contactpersonen van de CBJ,

Bijgaand treft u de agenda voor de CBJ van 15 maart 2022. De bijbehorende stukken zijn, zoals gebruikelijk, in de [CBJ-samenwerkruimte](#) geplaatst.

De vergadering zal plaatsvinden door middel van een Webex-videoconferentie. Hiervoor volgt apart een uitnodiging.

Verder wil ik u bij deze laten weten dat de CBJ van 3 mei 2022 i.v.m. het meireces wordt verplaatst naar dinsdag 26 april 2022 (van 14.00 tot 15.00 uur).

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSenB
Sent: Tue 10/12/2021 8:43:56 AM
Subject: FW: Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie
Received: Tue 10/12/2021 8:45:18 AM
[Adoption in the service of child protection 2019 Psychology Public Policy & Law.pdf](#)

En nog 1
Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]>
Datum: dinsdag 12 okt. 2021 10:00 AM
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSenB <[5.1.2e]@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Re: Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie

Geachte [5.1.2e]

Hierbij laat ik u weten dat ik afzie van mijn deelname aan het diner pensant van vandaag. Ik zag tot mijn verrassing gisteren dat de groep genodigden veranderd is en nu erg uit balans is. Dit uitnodigingsbeleid schept naar mijn mening een onveilig klimaat voor de aanwezigen.

Ik zie in uw lijst van genodigden ook geen afspiegeling van wat we uit wetenschappelijk onderzoek weten over adoptie, namelijk dat de overgrote meerderheid geadopteerden positief zijn over hun leven en adoptie.

[5.1.2e]

Vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Van: Dubbel, zie mail van 11 oktober 2021 2:23:18 PM. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 16:23

Aan: Dubbel, zie mail van 11 oktober 2021 2:23:18 PM. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem

Dubbel, zie mail van 11 oktober 2021 2:23:18 PM. Verschil vanwege probleem met tijdsynchronisatie in het systeem

Onderwerp: Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie

Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hierboven

Dubbel, zie gegevens van betreffende mail hierboven

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MOS
Sent: Thur 2/24/2022 4:25:43 PM
Subject: FW: Continueren interlandelijke adoptie
Received: Thur 2/24/2022 4:25:44 PM
[2022 02 07 introductie SiG Franc Weerwind.pdf](#)
[Def versie Brief aan de informateur en onderhandelaars \(25-4-2021\).pdf](#)

Hi [5.1.2e]
Dit kwam als poststuk binnen. Mag ik dit bij 1 van jullie uitzetten?
Groet, [5.1.2e]

Van: Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid

Verzonden: dinsdag 8 februari 2022 08:12

Aan: Info PIV - DC/PIV

Onderwerp: FW: Continueren interlandelijke adoptie

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Secretaresse minister van Justitie en Veiligheid

T. 070 [5.1.2e] | **M.** 06 [5.1.2e]

E. minister@minjenv.nl

Van: bestuur SIG

Verzonden: maandag 7 februari 2022 20:52

Aan: [5.1.2e] BD/DBO ; Secretariaat - Minister van Justitie en Veiligheid

Onderwerp: Continueren interlandelijke adoptie

L.s.,

Voor de inhoud van deze mail verwijs ik graag naar de bijlagen.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Interlandelijk Geadopteerden

[5.1.2e]

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. de heer F. Weerwind
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Amersfoort, 7 februari 2022

Geachte minister Weerwind,

Stichting Interlandelijk Geadopteerden (hierna SIG) feliciteert u van harte met uw benoeming tot minister. Wij zouden graag nader kennis met u willen maken.

SIG is een stichting die al sinds 2007 de grote groep geadopteerden vertegenwoordigt voor wie adoptie een gegeven in hun leven is. Wij zijn sinds jaar en dag constructief gesprekspartner inzake interlandelijke adoptie vanuit het perspectief van geadopteerde volwassenen.

Wij staan voor de 70% van de geadopteerden die in het CBS onderzoek - dat de Commissie Joustra heeft laten uitvoeren - aangeven dat zij graag zien dat interlandelijke adoptie mogelijk blijft. Wij staan voor de groep die wil dat dit zorgvuldig gebeurt maar wij staan vooral voor alle kinderen ter wereld die de pech hebben gehad niet bij hun biologische familie op te kunnen groeien. Kinderen die, net als wij, een nieuwe kans verdienen om onderdeel te worden van een gezin in plaats van op te moeten groeien in een tehuis, instelling of in pleegzorg. Niet alleen voor ons als volwassen geadopteerden maar ook voor de generaties die wij voortbrengen is adoptie van grote invloed op ontwikkelkansen, op welbevinden en geluk.

Wij gunnen dat de kinderen van vandaag ook. De opschorting van interlandelijke adoptie duurt nu al bijna 1 jaar. Dat zijn 365 dagen waarin Nederland haar taak in de kinderbescherming heeft opgeschort. De reden hiervoor was dat er sprake zou zijn van structurele misstanden die tot op de dag van vandaag voortduren. Deze misstanden zijn echter niet aangetoond.

Uit de diverse debatten is naar voren gekomen dat uw voorganger bang was voor de kans op een continuering van mogelijke (risico's op) misstanden. De kans op misstanden is de ware reden tot opschorting en zijn drijfveer tot afschaffen van adoptie. Laten we helder zijn. Wij zijn vanzelfsprekend tegen kinderhandel en vinden dat de kans hierop geminimaliseerd moet worden. Er zit ook een keerzijde aan de insteek van uw voorganger. De handhaving van de stop gaat nu ten koste van deze kinderen. Kinderen die net als wij ook beter af zijn wanneer ze kunnen opgroeien in een gezin en ergens bij mogen horen.

In de bijlage treft u de brief die wij aan uw directeur-generaal hebben gezonden n.a.v. het diner pensant dat uw voorganger in oktober 2021 had georganiseerd en waarin het veld met elkaar van gedachte heeft gewisseld.

Wij geven u graag het volgende mee:

1. De focus heeft in de voorgaande periode gelegen bij het luisteren naar slachtoffers van kinderhandel en terecht. Als gevolg hiervan wordt er voor de nieuwe beleidsontwikkeling veel te weinig geluisterd naar de zwijgende meerderheid, waar wij ook toe behoren. Hedendaagse adopties verlopen fundamenteel anders dan de adopties uit de vorige eeuw, het tijdsgewricht waar het Rapport Joustra betrekking op had. Het CBS onderzoek dat Joustra liet uitvoeren spreekt boekdelen. 70% van de geadopteerden wil geen misstanden, maar adoptie zeker behouden. Wetenschappelijk gezien mist iedere grondslag om te stoppen met adoptie, maar er wordt te weinig gebruik gemaakt van de wetenschappelijke kennis om breder te kijken dan de angst voor misstanden. Er is internationaal en nationaal enorm veel kennis en kunde ontwikkeld.
2. Wetenschappelijk gezien is adoptie is een kinderbeschermingsmaatregel. Deze familierechtelijke interventie zorgt ervoor dat kinderen kunnen opgroeien in gezinnen. Het is in het belang van het kind om op te groeien in een "forever" family. Pleegzorg en institutionele zorg (zoals tehuiszorg) leveren niet de blijvende fundamentele relaties die juist zorgen dat geadopteerden ondanks hun moeilijke verleden goede toekomstperspectieven hebben (steeds meer onderzoek toont dit aan). Daarbij zijn de lange termijn effecten van "alternative care" voor de kinderen schadelijker dan adoptie. Bij adoptie is gezinsvorming steeds minder de drijfveer. Het is een secundair gevolg, maar ook een randvoorwaarde voor een succesvolle adoptie. De wens van ouders kan en mag echter niet centraal staan. Vandaag de dag zijn ouders hiervan ook doordrongen. Ouders voor wie gezinsvorming nog wel op 1 staat kiezen eerder voor draagmoederschap of donoren. Dat verklaart ook voor een deel de terugloop van het aantal adopties.
3. Naast kinderhandel heeft adoptie een ander imago probleem. Adoptie is aan de orde in die situaties dat ouders niet voor hun kind kunnen, willen of mogen zorgen. Dat geeft een verhoogd risico op vroegkinderlijk trauma als gevolg van stress, genetische belasting, ondervoeding, drank of druggebruik tijdens de zwangerschap. Na de zwangerschap kan er sprake zijn van verwaarlozing of mishandeling. Juist adoptie biedt in een gemotiveerd en voorbereid gezin kansen op herstel van hetgeen ze is overkomen is. In verreweg de meeste gevallen gaat dat bijzonder goed. Uit onze breed gedragen persoonlijke ervaringen maar vooral uit wetenschappelijk onderzoek blijkt al decennialang dat adoptie de meest succesvolle kinderbeschermingsmaatregel is die er bestaat voor kinderen waarvoor de biologische ouders niet kunnen, willen of mogen zorgen. De permanentie van adoptie biedt veel meer herstelkansen dan pleegzorg en biedt veel meer kansen dan tehuiszorg. Internationaal hebben we ons in VN verband dan ook gecommit aan het uitbannen van tehuiszorg. Maar het lukt niet altijd. Bij een kleine groep kinderen zijn er te veel psychisch belastende factoren samengekomen, wat herstel bemoeilijkt of niet meer mogelijk maakt. Adoptie is dan niet de oorzaak, maar is minder helend, dan wij graag zouden zien. Zij ervaren dusdanig veel verdriet en pijn dat dit hun dagelijks leven ontwricht. De kanttekening dat het dan maar de vraag was geweest in welke mate er hulp en bescherming zou zijn geweest in hun land van herkomst.
4. In het streven om kinderhandel en andere misstanden zoveel mogelijk te voorkomen is gekeken naar diverse mogelijkheden om meer garanties te krijgen op het hiervan voorkomen. De optie die de ambtenaren hebben onderzocht is een landselectie.

Wat ons betreft is dit geen effectieve methodiek. Moreel gezien omdat het niet zou moeten uitmaken waar je wieg staat. Anderzijds omdat geen enkel land alles onder controle kan houden, ook Nederland niet. Wat wel belangrijk is is dat de adoptieprocedures en de verantwoordelijke kanalen zorgvuldig en transparant gecontroleerd worden door zowel zendende als ontvangende landen. Het IVRK is op het gebied van adoptie nader uitgewerkt in het HAV en de Guides To Good Practice. Deze geven handvatten om adopties zorgvuldig uit te voeren. Sinds de ratificatie van het HAV zien we dan ook dat de kwetsbaarheden in het systeem ruim voldoende worden onderkend en dat er goed op wordt gehandeld. De internationale samenwerkingen bieden, indien daar aanleiding voor is, genoeg mogelijkheden om hier verbeteringen in aan te brengen. Ultieme maatregel is het stopzetten van een samenwerking. Maar alleen als er sprake is van een weigering van andere landen om niet te voldoen aan het gezamenlijke normenkader. Landenselecties raden wij dus af. Daarmee wordt op voorhand een kind hulp geweigerd.

5. Voor nieuwkomers binnen het werkveld adoptie mag het veld gepolariseerd lijken. In de kern is het dat niet. Alle betrokkenen onderschrijven het IVRK en het HAV en de Guides. Dit polarisatiebeeld is het gevolg van het feit dat het verschil tussen "adoptie" en "illegale kind opnemings onder de noemer van adoptie" in Nederland onvoldoende wordt onderkend. Dat Commissie Joustra dat niet heeft gedaan en ook uw voorganger niet, rekenen we hen zwaar aan. In plaats van mensen te verbinden hebben zij door hun optreden mensen (onbedoeld) verdeeld. Door de slachtoffers van kinderhandel niet de erkenning te geven die zij verdienen en nodig hebben, maar hen aan tafel te zetten met de kleine groep die de adoptie ervaart als de oorzaak van problemen in het dagelijks leven (zie punt 2) en een onevenredige kleine afvaardiging die de grote groep geadopteerden voor wie adoptie een gegeven is in het dagelijks leven, ontstaat er een polarisatie beeld. Zie in dit kader ook onze brief aan uw directeur-generaal.

Wij hopen dat u:

- ***Zo snel mogelijk helderheid kunt geven over interlandelijke adoptie en dat er gekozen gaat worden voor een nieuw stelsel waarin er 1 vergunninghouder is met 1 normenkader. Momenteel zijn er 4 vergunninghouders waarvan er 2 ruim na de invoering van het HAV actief zijn geworden.***
- ***Nog eens zeer kritisch wil kijken naar de wijze waarop het Expertise Centrum nu dreigt te worden ingericht. De samenstelling van de gekozen groep is niet representatief. Hoewel we de behoefte snappen om slachtoffers van kinderhandel tegemoet te komen, worden nu de geadopteerden omver gelopen. Er is te weinig oog voor de wetenschap, te weinig oog voor kwaliteitsborging. Wat is nu de exacte doelstelling? Een visie ontbreekt.***
- ***De rol van Fiom wilt heroverwegen. Er is minimaal draagvlak voor het FIOM onder de stakeholders. FIOM is betrokken geweest bij vele binnenlandse adopties. Ook en vooral in de vorige eeuw. En- hoewel er bij heden ten dage actieve individuele medewerkers ongetwijfeld en zeker goede kennis aanwezig is - het DNA van deze organisatie is belast met een zwaar verleden waarvan we pas net begonnen zijn de onderste stenen boven te***

krijgen. Ook hierin adviseren we om toe te werken naar een nieuwe organisatie.

Maar als allerbelangrijkste; wij hopen dat u de moed hebt snel een besluit te nemen en de opschorting van interlandelijke adoptie op zult heffen zodat Nederland haar deuren weer open kan zetten voor kinderen in nood.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Interlandelijk Geadopteerden

5.1.2e

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Zijne Excellentie De heer H.D.T. Willink
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amersfoort, 25 april 2021

Betreft: verzoek tot hervatten interlandelijke adoptie

Hooggeachte heer Willink,

Op 8 februari 2021 is het Rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie alsook de beleidsreactie van de demissionair minister bekend gemaakt. Op basis van dit rapport heeft de minister voor Rechtsbescherming besloten internationale adopties op te schorten. Daarbij heeft de minister aangegeven dat het aan een nieuw kabinet is een beslissing te nemen over de toekomst van interlandelijke adoptie.

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat onder de vlag van adoptie, misstanden hebben kunnen plaatsvinden, maar meer nog dat het proces van afstand doen en het opnemen van een kind veel grijs gebied kent. Tegenstanders van adoptie betogen dan ook dat adoptie om die reden afgeschaft zou moeten worden. Dat partijen geschrokken zijn over de uitkomsten van het bovengenoemde rapport en de noodzaak voelen om zich hierover uit te spreken, dit te veroordelen en dit zichtbaar willen uitdragen is niet meer dan begrijpelijk.

Daar staat tegenover dat 70% van de geadopteerden (CBS, 2020) graag ziet dat adoptie behouden blijft voor kinderen in nood, ook als dat betekent dat hun band met het land van herkomst hierdoor "tijdelijk" wordt doorgesneden. De minister is bang voor nieuwe misstanden (kinderhandel) en wil zelf hiervoor niet de verantwoordelijkheid dragen. Door deze extreme houding gaat hij voorbij aan het feit dat hierdoor kinderen noodgedwongen in kindertehuizen blijven zitten. Dit gaat in tegen de afspraak die in de VN richtlijn alternatieve zorg is neergelegd, namelijk dat kindertehuizen zo snel mogelijk moeten worden uitgebannen, vanwege de extreme schadelijkheid. Kinderen hebben recht op zorg in een gezin. Dit is het geval bij adoptie.

Door het overhaaste handelen van de minister is een inhoudelijk gesprek over het rapport alleen nog mogelijk binnen de context van 100% zekerheidsgarantie dat er geen misstanden meer plaatsvinden. Hierdoor is er een contradictio in terminis ontstaan. Een gesprek over adoptie behoort een moreel gesprek te zijn, waar de balans tussen goed en fout gezocht moet worden. Dit is dus niet meer mogelijk vanwege de door de minister gewenste zekerheid. Deze route is afgesloten, waardoor in het klein de oplossingen niet meer gevonden kunnen worden. Er kan enkel gesproken worden in hoofdlijnen namelijk: Hoeveel kinderen laten we feitelijk in de steek door het stopzetten van deze kindbeschermingsmaatregel? Dat is niet te meten, maar voelt voor ons wel als een moreel failliet van een land en daar staan we internationaal dan ook alleen in.

Wij storen ons dan ook aan de opstelling van de ambtenaren en ministers. Zij stellen zich in onze ogen niet op als volksvertegenwoordigers en vragen de ambtenaren en de ministers de opdracht die ze vanuit het volk meekrijgen ook te gaan uitvoeren, inclusief nationale verdragen, zoals overeengekomen. Wij realiseren ons dat een mate van geborgenheid en vertrouwen nodig is om te komen tot een nieuw proces, maar ook in deze situatie lopen wij aan tegen de verouderde en gesloten bestuurscultuur, waardoor binnenkort wederom duidelijk gaat worden dat de minister op basis van onjuiste informatie een beslissing heeft genomen.

De onderbouwing van het advies van de Commissie Joustra om adoptie vandaag de dag af te schaffen bestaat voor zover wij konden beoordelen voor 80% uit krantenartikelen. Artikelen waarin niet altijd hoor en wederhoor is toegepast en waar incidenteel de rechter al van mening is geweest dat een artikel feitelijk onjuist is. Daarnaast kent u de media als geen ander en weet u ook dat goed nieuws, geen nieuwswaarde heeft. Een realistisch beeld wat recht doet aan de adoptiepraktijk in de media is dan ook ver te zoeken. Dit laat onverlet dat ook in de media wel terechte zaken zijn aangekaart.

De afgelopen jaren hebben wij als SiG meegewerkt om de processen en procedures te verbeteren en dit is vanzelfsprekend een voortdurend proces, omdat een moreel klimaat tijdgebonden is. Nieuwe inzichten ontstaan ook pas, nadat een grens is overschreden. Pas nadat iets als fout wordt 'ervaren/gevoeld/betiteld' door de maatschappij kan er bijgestuurd worden. De afgelopen jaren is dat dan ook gebeurd. LAVA, vergunninghouders, maar ook SiG zetten zich al jaren in voor verbetering en gaan graag met de nieuwe minister en betrokken ambtenaren in gesprek over een systeem wat past bij de huidige tijd en opvattingen.

Wij roepen u als informateur, onderhandelaars en politieke partijen daarom op om er, samen met ons, aan te werken om ervoor te zorgen dat interlandelijke adoptie met zorgvuldige procedures en betrouwbare landen behouden blijft als mogelijkheid voor de kinderen die geen andere toekomst hebben.

Met vriendelijke groet,
Namens SiG (Stichting Interlandelijk Geadopteerden)

<p>5.1.2e</p> <p>5.1.2e</p> <p>5.1.2e</p> <p>5.1.2e</p> <p>5.1.2e</p>	<p>5.1.2e</p>	<p>5.1.2e</p>
<p>5.1.2e</p>		

Achtergrond onderzoek

De Commissie Joustra heeft onderzoek gedaan naar de gang van zaken rondom adopties vanuit het buitenland en de rol van de Nederlandse overheid daarbij. Dit onderzoek ging in beginsel over de periode 1967-1998, oftewel de periode vóór de invoering van het Haags Adoptie Verdrag. Hoewel, de commissie geen concrete misstanden heeft kunnen noemen die hebben plaatsgevonden ná 1998 heeft de commissie aangegeven het adoptiesysteem fraudegevoelig te vinden en onderhevig aan misstanden. Op basis van dit rapport heeft de minister voor Rechtsbescherming besloten interlandelijke adoptie op te schorten. Uit het rapport wordt duidelijk dat in het verleden, voor de inwerkingtreding van het Haags AdoptieVerdrag, er veel zaken mis zijn gegaan. Met name daar waar het gaat om het handelen door de overheid op signalen uit de toenmalige praktijk. De zaken die genoemd en onderzocht worden zijn hard maar niet nieuw. Het samenhangende beeld is pijnlijk en verdrietig en verdient een plek. Het excuus dat de overheid hiervoor maakt is terecht. We voelen mee met eenieder die hierdoor geraakt is en zijn van mening dat zij goede ondersteuning verdienen en moeten krijgen.

Huidige adoptiepraktijk

Sinds de invoering van de WOBKA en later het Haags AdoptieVerdrag, in 1998, zijn er zeer zorgvuldige procedures ingericht waarbij het zendende en ontvangende land zaken toetsen in de uitvoering en waarop vervolgens door rechtbanken en door overheden op wordt gecontroleerd. In haar rapport geeft de Commissie haar visie over hoe zij de huidige adoptiepraktijk beziet.

De vergunninghouders zijn onaangenaam verrast en geschrokken over de beperkte, slecht onderbouwde en niet-inzichtelijke wijze waarop de aanbeveling in het rapport tot stand is gekomen.

In de technische briefing van 11 februari 2021, aan de Tweede Kamer, heeft de Commissie geen concrete voorbeelden kunnen noemen die de aanklacht tegen de huidige praktijk staven en tevens heeft de Commissie aangegeven niet in te willen gaan op de vragen die zijn gesteld.

Daarnaast heeft het ministerie zelf in de technische briefing aangegeven sinds 2008 geen misstanden meer te zien in de sterk gereguleerde adoptiepraktijk. Het is onbegrijpelijk dat op basis van bovenstaande door een demissionair kabinet een tijdelijke stop is afgekondigd zonder openbare weging van het rapport en een fatsoenlijke afweging door de volksvertegenwoordiging.

Gevolgen opschorting

De wetenschap is er duidelijk over; adoptie en de permanentie die hiermee gepaard gaat is voor de ontwikkeling van kinderen waarvoor de biologische ouders niet kunnen, willen of mogen zorgen veruit een duurzamer alternatief dan geïnstitutionaliseerde opvang of wisselende pleegzorg. Alle wisselingen in die zorgsetting zorgen ervoor dat kinderen zich niet kunnen hechten en onnodig veel schade oplopen, waardoor zij later instabiele burgers worden, waarvan de kans groter is dat ze iets nodig hebben van het sociale zorgstelsel, dan dat ze iets kunnen bijdragen. In weerwil van de huidige beeldvorming zijn de redenen tot afstand doen divers en meer dan eens weloverwogen.

Ook in Nederland kiezen jaarlijks nog vrouwen bewust voor het doen van afstand. Daarnaast worden er ook nog steeds kinderen te vondeling gelegd. Kinderen die allemaal gebaat zijn met nieuwe Aspirant Adoptief Ouders. De beslissing vanuit de minister is niet om te stoppen met adoptie perse, maar wel met interlandelijke adoptie. Hiervoor zijn een aantal redenen opgevoerd die niet steekhoudend zijn. Enerzijds omdat deze conflicteren met internationale verdragen waar wij ons aan gecommitteerd hebben, anderzijds omdat deze eenzijdig onderbouwd vanuit het morele referentiekader van de slachtoffers van kinderhandel onder de vlag van adoptie waarmee gesproken is gedurende de looptijd van het onderzoek.

Wij kunnen ons dan ook niet aan de indruk onttrekken, dat met name het internationale karakter ter discussie is komen te staan door enerzijds de link naar kinderhandel in het verleden, en de rest vanuit een tunnelvisie, welke dus nadrukkelijk niet de gevoelens van de overige 70% van de geadopteerden reflecteert. Dat geeft dus een spagaat in volksvertegenwoordiging, beleidsvorming, maar ook uitvoering en een diepe verdeeldheid binnen de maatschappij. Adoptie is in de huidige tijd een zeer weloverwogen vorm van gezinsvorming waarbij aspirant ouders bewust, volledig doorgelicht en goed voorbereid er voor kiezen om zich beschikbaar te stellen voor een kind, zodra dat ouders nodig heeft.

Daarnaast constateren we dat het voor geadopteerden en hun ouders, maar ook hun kinderen buitengewoon pijnlijk is dat adoptie wordt afgeschaft zonder een deugdelijke onderbouwing. Het is naar kinderen niet uit te leggen waarom het niet meer goed is dat geen papa's en mama's zoals die van hen mogen zijn. Zij lopen letterlijk met de vraag, wat is verkeerd met mijn papa of mama.

Vergunninghouders adoptie

Voor de huidige vergunninghouders die bij wet noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van adoptieprocedures staat centraal dat de belangen van het kind gediend moeten zijn met adoptie.

Interlandelijke adopties zijn omgeven met uitgebreide internationale wet- en regelgeving. De opschorting of een stop gaat ertoe leiden dat er al op korte termijn (binnen 1 jaar) voor kinderen met special needs geen ouders meer beschikbaar zijn. Met de tijdelijke stop sluit Nederland dus al haar ogen voor het fundamentele recht dat kinderen hebben om op te mogen groeien in een gezin en ontnemt zij specifiek de kwetsbaarste kinderen deze kans.

De zorgvuldigheid van procedures staat voorop en we willen er doorlopend voor zorgen dat misstanden voorkomen worden, dat signalen hierover worden onderzocht en dat daarop wordt gehandeld.

Stopzetten is in alle gevallen een disproportionele maatregel die alleen genomen moet worden als er concrete misstanden zijn en al het nodige is gedaan om deze op te lossen en in de toekomst te voorkomen.

To: Directiesecretariaat - DARC [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S
Sent: Fri 10/1/2021 3:53:37 PM
Subject: FW: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt
Received: Fri 10/1/2021 3:53:39 PM

[Nota voortgang interlandelijke adoptie - herbezinning.docx](#)
[Bijlage 1 - Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant.docx](#)
[Bijlage 2 - Speech SD.211012. Diner pensant interlandelijke adoptie \(concept\).docx](#)
[Bijlage 4 - Voorbeeld landenbeoordeling 211001.docx](#)

[5.1.2e] wil je dit aub voor woensdag 6 oktober in Ibabs plaatsen voor [5.1.2e] MRb, [5.1.2e] en [5.1.2e]
[5.1.2e] [5.1.2e] zijn we er dan zo of moeten nog meer mensen dit in ibabs krijgen?
Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 17:18

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S

Onderwerp: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt

Hi [5.1.2e]

Hierbij de documentatie over de toekomst van interlandelijke adoptie ten behoeve van een gesprek met MRb op 6 oktober aanstaande. Super fijn dat dit nog mee kan in een weekendtas.

Alvast fijn weekend gewenst. Groeten, [5.1.2e]

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Ontwikkelingen bezinning op de toekomst van
interlandelijke adoptie

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk
-

1. Doel nota

2. Informeren over stand van zaken aangaande de toekomst van interlandelijke adoptie, ten behoeve van een gesprek hierover op 6 oktober 2021.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 6 oktober 2021 spreken we met u over:
  - a. De voorbereiding van het Diner Pensant;
  - b. De stand van zaken met betrekking tot de landenanalyse;
  - c. Het conceptraport van AEF naar een publiekrechtelijk systeem;
  - d. De effecten van de transitie op de vergunninghouders.
  - e.

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) De voorbereiding van het Diner Pensant*

8. Op 12 oktober 2021 vindt het Diner Pensant plaats over de toekomst van interlandelijke adoptie. Tijdens het diner worden de dilemma's bij interlandelijke adoptie verdiept. Deze verdieping vraagt ook om het maken van scherpe keuzes.

9.

10. Voor het diner zijn ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken instanties uitgenodigd. Praktisch alle genodigden hebben laten weten aanwezig te kunnen zijn. U verzorgt de opening. Hiervoor heeft u een conceptspeech ontvangen van DCOM (bijlage 2). Daarnaast zal (in ieder geval) AEF tussen de gangen in spreken over het onderzoek naar een publiekrechtelijker systeem.

11.

12. Ter voorbereiding van het Diner Pensant worden 1-op-1 gesprekken gevoerd met genodigden. De gesprekken vinden plaats van 27 september 2021 tot (ca.) 6 oktober 2021. Daarbij is aandacht voor hoe genodigden tegen de dilemma's bij interlandelijke adoptie aankijken voor de toekomst: is het verantwoord om in aangepaste vorm door te gaan of is het gerechtvaardigd te stoppen?

13.

14. **Bespreekpunt:** we spreken met u over de inzet tijdens het diner en de voorbereidingen, zoals uw speech en de opbrengst van de 1-op-1 gesprekken. U ontvangt op 5 oktober een overzicht met een beknopte

samenvatting van de impressies uit deze gesprekken. Dit overzicht wordt mondeling toegelicht.

15.

16. *Ad. b.) De stand van zaken met betrekking tot de landenanalyse*

17. De Ca werkt aan een landenanalyse. In deze analyse wordt door de Ca te kennen gegeven of en zo ja, in welke mate de dilemma's bij interlandelijke adoptie zich voordoen in specifieke landen van herkomst. Het gaat daarbij over het subsidiariteitsbeginsel en de kwaliteit van de jeugdbescherming in de landen van herkomst. Deze beoordeling is daarmee strikter dan een beoordeling zoals die tot op heden plaatsvond. Voor twee landen van herkomst (Zuid-Afrika en Hongarije) is een concept van een beoordeling gemaakt (bijlage 4). Met de wijze waarop deze beoordeling is opgesteld wordt door de Ca expliciet een waardering gegeven over een bepaald land van herkomst. Het is evenwel ook voorstelbaar dat de Ca uitsluitend weergeeft of en zo ja, welke dilemma's spelen bij een land. In dat geval kan hierover met de TK worden gewisseld, waarna een eindoordeel volgt.

18.

19. *Beslispunt:* kunt u instemmen met de wijze waarop de twee landen van herkomst zijn beoordeeld? De beoordeling voor de overige landen van herkomst wordt afgerond na bespreking met u en is gereed voor verzending van de brief aan TK.

20.

21. *Ad. c) Het conceptrapport van AEF*

22. AEF heeft onderzoek gedaan naar een publiekrechtelijk systeem en de impact van de daarmee gemoeide transitie in kaart gebracht. AEF legt de laatste hand aan het concepteindrapport. Maar de kern van de hoofdconclusie van AEF is dat er forse nadelen kleven aan sec publiekrechtelijke varianten. Om die reden stelt AEF een alternatieve variant voor, inhoudende: een privaatrechtelijke stichting met publiekrechtelijke waarborgen op het gebied van regelgeving, financiën en toezicht.

23.

24. Hierover meldt AEF (o.a.) in het conceptrapport:

- Het publiekrechtelijk beleggen van de bemiddeling is niet eenvoudig en brengt op onderdelen nadelen met zich.
- Een agentschap valt al snel af vanwege de eisen aan de omvang die worden gesteld. De bemiddeling beleggen bij een agentschap is alleen mogelijk als de bemiddeling bij een *bestaand* agentschap (bijvoorbeeld IND) wordt ondergebracht. Dit is niet verder onderzocht.
- Voor het beleggen van de bemiddeling bij een dienst of zbo gelden twee belangrijke bezwaren. Het leidt tot complexe samenwerkingsrelaties met private partnerorganisaties in landen van herkomst. Daarnaast zijn de kosten voor bemiddeling aanzienlijk en zou zeer hoge leges impliceren, als de kosten voor de bemiddeling net als nu op de aspirant adoptieouders worden verhaald.
- Gegeven de complexiteit van het publiekrechtelijk inbedden, is een interessant alternatief de bemiddeling bij een stichting te beleggen en deze stichting een stevige publiekrechtelijke inbedding te geven.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

-

- Dit kan bijvoorbeeld door deze stichting in de wet aan te wijzen als de organisatie die zorgdraagt voor de bemiddeling en door de zeggenschap van de minister op gewenste punten statutair te verankeren.
- Naast het publiekrechtelijk inbedden van een stichting, kan ervoor worden gekozen deze stichting te voorzien van een basissubsidie (vergelijkbaar met Fiom). Op deze wijze kan continuïteit in de bedrijfsvoering worden gerealiseerd, zodat er geen sprake meer is van een eventuele financiële prikkel op dit punt.
- In de variant van een stichting met publiekrechtelijke inbedding is het mogelijk om de risico's die nu bestaan substantieel te verkleinen en blijft tegelijkertijd de wendbaarheid in de uitvoering behouden. Als deze variant verder wordt verkend, vraagt dit (primair) om privaat initiatief.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bespreekpunt: we willen met u de betekenis van deze conclusie bespreken voor de bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie. We hebben met AEF afgesproken dat zij eind oktober 2021 het definitieve rapport opleveren.

25.

26. *Ad. d) De effecten van de transitie op de vergunninghouders*

27. In afwachting van een besluit over de toekomst is een opschorting van interlandelijke adopties van kracht. De periode van opschorting duurt al geruime tijd voort, hetgeen consequenties heeft voor de bedrijfsvoering van de vergunninghouders, maar ook op juridisch vlak. De Ca is hierover met vergunninghouders in gesprek en zet in op het maken van afspraken om de bemiddeling in ieder geval in 2021 te continueren voor de 400 gevallen met beginseltoestemming. Voor 2022 en verder blijken de vraagstukken nog ingewikkelder, omdat de vergunninghouders in geen denkbaar scenario onverkort hun activiteiten zouden kunnen voortzetten in de huidige vorm. Vanwege de complexiteit en gevoeligheid bij vergunninghouders wordt voorgesteld om twee toekomstscenario's te laten uitwerken door een onafhankelijk bureau, om zo goed zicht te krijgen op de exacte transitie. Het betreft dan de toekomstscenario's: stoppen met interlandelijke adoptie of in een publiekrechtelijkere vorm doorgaan met adoptie. AEF is gevraagd en bereid gevonden om dit te begeleiden. Uiteraard vindt implementatie van een van de scenario's pas plaats na politieke besluitvorming over de toekomst van interlandelijke adoptie.

28.

29. Beslispunt: kunt u instemmen met het laten onderzoeken van de twee scenario's die spelen bij het transitietraject van de vergunninghouders?

30.

31.

32. Politieke en bestuurlijke context

33. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Een belangrijke uitkomst van het afgelopen commissiedebat in juni is dat u dit najaar een vervolgbrief stuurt aan de TK met (o.a.) een verdieping van de dilemma's en een landenanalyse. Verzending van de brief is voorzien in november.

34.

35. Communicatie

36. DCOM is geïnformeerd over de nota.

37.

38. Afstemming

39. Inhoud van nota is afgestemd de Ca.

40.

41. Bijlage(n)

1. Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant
2. Conceptspeech MRb voor Diner Pensant
3. Overzicht afdronk 1-op-1 gesprekken (*wordt op 5 oktober 2021 toegevoegd*)
4. Voorbeeld van een landenbeoordeling (Hongarije en Zuid-Afrika)
- 5.
- 6.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bijlage 1 - Gesprekspartners

Genodigden Diner Pensant	organisatie	Aanwezigheid
<i>Onderzoek en advies</i>		
1. Margrite Kalverboer	Kinderombudsman <i>NB. Is 12 oktober op Bonaire</i>	Afwezig
2. <input type="text" value="5.1.2e"/> en <input type="text" value="5.1.2e"/> <input type="text" value="5.1.2e"/>	AEF	Aanwezig
3. <input type="text" value="5.1.2e"/> en <input type="text" value="5.1.2e"/>	RSJ & NSCR/VU <input type="text" value="5.1.2e"/> en raadslid RSJ <input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig (zowel <input type="text" value="5.1.2e"/> als <input type="text" value="5.1.2e"/>)
4. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
5. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
6. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Afwezig
7. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
8. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
9. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	-
10. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Zelfstandige, eigen praktijk: <input type="text" value="5.1.2e"/> <i>Therapeut, focus op adoptie als kindbescherming, gepromoveerd</i>	Aanwezig
11. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/> zal in plaats van <input type="text" value="5.1.2e"/> aanwezig zijn
<i>Adoptiepraktijk</i>		
12. <input type="text" value="5.1.2e"/>	A new way (ANW) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
13. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Nederlandse adoptiestichting (NAS) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
14. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Meiling	Aanwezig

		<i>vergunninghouder</i>	
15.	5.1.2e	Wereldkinderen	Aanwezig
		<i>vergunninghouder</i>	
16.	5.1.2e	Raad voor de kinderbescherming	5.1.2e zal in plaats van 5.1.2e aanwezig zijn
17.	5.1.2e	Fiom	Aanwezig
18.	5.1.2e	SIG: stichting interlandelijk geadopteerden	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden</i>	
19.	5.1.2e	Belangenorganisatie SRI Lanka DNA	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden</i>	
			NB. neemt collega 5.1.2e mee
20.	5.1.2e	LAVA	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden en adoptieouders</i>	
21.	5.1.2e	IGJ	Aanwezig.
		<i>Toezichthouder adoptie</i>	
22.	5.1.2e	Defence for children	Aanwezig. NB. neemt collega 5.1.2e mee
<i>Departementaal</i>			
23.	Sander Dekker (bij inloop)	Minister voor Rechtsbescherming	Aanwezig (in ieder geval gedurende inloop)
24.	Wim Saris	Directeur-Generaal Straffen en Beschermen	Aanwezig
25.	5.1.2e	Wetgevingsjurist Justitie en Veiligheid	Aanwezig
26.	5.1.2e	Ministerie Buitenlandse zaken	Eigenlijk vrij, maar maakt mogelijk een uitzondering
27.	5.1.2e	Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden (departementaal)	Aanwezig
		<i>NB. 5.1.2e en 5.1.2e brengen adoptiebezoek aan VS op 12 oktober.</i>	
28.	5.1.2e	5.1.2e / consultant (international)	Aanwezig

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Fri 3/25/2022 8:04:44 AM
Subject: FW: Doc. gesprek MRb 23/2 inz interlandelijke adoptie
Received: Fri 3/25/2022 8:04:46 AM
[Nota - bezinning toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek op 23 feb.docx](#)
[Bijlage 1 - Kamerbrief - standpunt interlandelijke adoptie \(concept\).docx](#)
[Bijlage 2 - Landenanalyse \(concept\).pdf](#)

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Datum: donderdag 24 mrt. 2022 9:16 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: FW: Doc. gesprek MRb 23/2 inz interlandelijke adoptie

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Datum: dinsdag 22 feb. 2022 6:13 PM
Aan: [5.1.2e]@rvdk.nl <[5.1.2e]@rvdk.nl>
Onderwerp: FW: Doc. gesprek MRb 23/2 inz interlandelijke adoptie

Dag [5.1.2e]
Nav ons gesprek zojuist, hierbij de stukken. Graag niet breed delen.
Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 16:01
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Onderwerp: FW: Doc. gesprek MRb 23/2 inz interlandelijke adoptie
Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 15:54
Aan: DGSenB - Staf <[5.1.2e]@minjenv.nl>
CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MOS <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Doc. gesprek MRb 23/2 inz interlandelijke adoptie

Hi [5.1.2e]
Hierbij de set aan stukken voor het gesprek van morgen met MRb over interlandelijke adoptie, inclusief de nota waar [5.1.2e] zijn aanpassingen in zijn verwerkt. Zet jij ze samen met [5.1.2e] in ibabs?
Merci! Groeten [5.1.2e]

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker

Datum
21 februari 2022

Projectnaam

-

Ons kenmerk

-

nota

Kamerbrief - Bezinning toekomst interlandelijke adoptie
ten behoeve van gesprek d.d. 23 februari

1. Doel nota

2. Bespreken concept van een Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie en een opgestelde landenanalyse.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 8 februari 2022 bent u nader geïnformeerd over:

- Het begrip 'het belang van het kind';
- De perspectieven van diverse stakeholders (o.a. de Raad voor de Kinderbescherming en Fiom).

-

- In navolging van dit gesprek – en uw kennismaking met de vier vergunninghouders op 21 februari jl. – spreken we op 23 februari graag met u over:

- Een conceptversie van de Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie, met kabinetsstandpunt;
- De gesprekken met Buitenlandse Zaken en het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie over ondersteuning in landen van herkomst;
- De door de Centrale autoriteit uitgevoerde landenanalyse;
- Het proces en de planning rond de Kamerbrief en analyse.

-

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) De Kamerbrief (bijlage 1)*

8. Op 2 februari verzocht de VKC Justitie en Veiligheid om een brief met een nader standpunt. In reactie hierop heeft u op 11 februari een korte brief aan de TK gezonden. Hierin geeft u aan spoedig duidelijkheid te willen scheppen over de toekomst van interlandelijke adoptie en zegt u toe om voorafgaand aan het commissiedebat personen- en familierecht hierover een brief te sturen. De afgelopen periode is gewerkt aan deze brief, indachtig het gesprek dat we op 8 februari jl. met u voerden. In bijgaande conceptversie is voor de volgende kernboodschap gekozen:

- Het kabinet stelt zich op het standpunt dat het uiteindelijke doel is om te stoppen met interlandelijke adoptie.
- Een zwaarwegend argument hiervoor is dat kinderen het meest gebaat zijn bij het opgroeien in de eigen cultuur en het eigen land.
- Een ander argument is dat misstanden niet kunnen worden uitgesloten vanwege de kwetsbaarheden die inherent in een adoptiesysteem zitten.

- Om op verantwoorde wijze te kunnen stoppen, is echter nog een weg te gaan.
- Op dit moment zijn er kinderen voor wie in het land van herkomst nog niet in passende opvang is voorzien. Voor die kinderen blijft interlandelijke adoptie voorlopig een mogelijkheid.
- Om de kans op misstanden te voorkomen, wordt het systeem strikter gereguleerd door extra waarborgen in te bouwen. Daarnaast wordt bekeken hoe Nederland landen van herkomst kan steunen om beter te handelen naar de uitgangspunten van het IVRK, meer specifiek het subsidiariteitsbeginsel. Hierdoor kunnen meer kinderen passend in eigen land worden opgevangen.
-
- Bespreekpunt 1: kunt u zich inhoudelijk vinden in de kernboodschap van de concept Kamerbrief?
-
- De kernboodschap brengt met zich dat interlandelijke adoptie nog een periode van jaren mogelijk zal blijven. Wanneer verantwoord kan worden gestopt en aan welke precieze criteria we dat moeten toetsen, zal de komende periode nader moeten worden uitgewerkt. Per land van herkomst zal worden bekeken wat nodig is en welke ondersteuning kan worden geboden. Het voorstel is dat adoptierelaties per land periodiek worden beoordeeld.
-
- Bespreekpunt 2: kunt u instemmen met de beschreven aanpak voor het nader vormgeven van de wijze waarop interlandelijke adoptie wordt afgebouwd?
-
- *Ad. b.) Gesprekken met Buitenlandse Zaken en Permanent Bureau van de Haagse Conferentie over ondersteuning in landen van herkomst*

Naar aanleiding van uw verzoek op 8 februari 2022 is gesproken met Buitenlandse Zaken (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) over de mogelijkheid om specifieke landen van herkomst te kunnen ondersteunen. De afdrank van dat gesprek is dat BuZa terughoudend is. BuZa vindt het niet realistisch om vanuit Nederland via buitenlandse handel of ontwikkelingssamenwerking de situatie voor kinderen in onze herkomstlanden te verbeteren respectievelijk de voedingsbodem voor adoptie in die landen weg te nemen. Vanuit buitenlandse handel worden er geheel geen raakvlakken gezien met ons vraagstuk op het terrein van interlandelijke adoptie. Ontwikkelingssamenwerking is op een enkel land na niet actief in de landen van herkomst en geeft nadrukkelijk mee dat men zich richt op enkele mondiale doelen. Eén daarvan is gezondheidszorg. Ontwikkelingssamenwerking vindt – veelal – plaats via NGO's, Wereldbank of VN. Waar en hoe ontwikkelingssamenwerking wordt ingezet is een politieke keuze. BuZa hecht aan continuïteit, qua landen en mondiale doelen, (wat ook benoemd is in het coalitieakkoord). De opbouw in een nieuw land zou jaren in beslag nemen en ten koste gaan van al gerealiseerde opbouw in een ander land aldus BuZa.

Een andere – meer kansrijke - route lijkt het Permanent Bureau (PB) van de Haagse Conferentie.

5.1.2a

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Bespreekpunt 3: bent u akkoord om twee routes verder te verkennen, te weten: a) advisering en ondersteuning via het PB en b) ondersteuning via NGO's (Terres des Hommes, Unicef, Rode Kruis, Safe the Children) die werkzaam zijn in onze herkomstlanden. Hiervoor zal in gesprek worden gegaan met deze NGO's, na afstemming met BuZa. Met het PB wordt gewerkt aan een memorandum of understanding. In de concept Kamerbrief zijn beide routes opgenomen.

-
- *Ad. c.) Landenanalyse (bijlage 2)*
- Uw ambtsvoorganger heeft aan de TK toegezegd een landenanalyse te zullen uitvoeren. Hieraan heeft de Centrale autoriteit uitvoering gegeven. In deze analyse wordt beoordeeld of en zo ja, in welke mate kwetsbaarheden bij interlandelijke adoptie zich voordoen in landen van herkomst waaruit wij kinderen adopteren.
-
- In de bijgevoegde versie van de landenanalyse zijn een algemene inleiding en een waardering van de herkomstlanden opgenomen. Bij die waardering heeft de Centrale autoriteit concreet gekeken naar de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, maatschappelijke aandachtspunten, status jeugdbeschermingsstelsel, zorgvuldigheid procedures, risico op corruptie en de kosten. De landenanalyse kan worden meegezonden met de Kamerbrief. Uit deze analyse blijkt dat een aantal landen (Verenigde Staten, Europese landen) in staat zou moeten kunnen zijn om voor opvang in eigen land te zorgen.

Bespreekpunt 4: kunt u ermee instemmen dat met een beperkter aantal landen zal worden samengewerkt? Dat betekent ook dat we stoppen met een aantal landen zoals de Verenigde Staten en Europese landen. Ook hiervoor is een passage opgenomen in de concept Kamerbrief.

-
- *Ad. c) Proces en planning Kamerbrief en landenanalyse*

De Kamerbrief over de toekomst op interlandelijke adoptie dient vóór het commissiedebat op 24 maart 2022 te worden verzonden. De uiterste verzenddatum ligt daarmee op donderdag 17 maart 2022, omdat een Kamerbrief in principe minstens een week voorafgaand aan een debat aan de TK moet worden aangeboden. Hiervan rekenschap gevend én ervan uitgaande dat de brief aan de Ministerraad aangeboden moet worden, komen we tot onderstaande planning.

- <i>Moment</i>	- <i>Handeling</i>	- <i>Bijzonderheden</i>
- 21 februari – 25 februari	- (Nadere) afstemming met betrokken departementen en stakeholders	- <i>Er zal onder andere contact worden gezocht met o.a. BuZa, VWS, IGJ</i>
- 24 februari – 25 februari	- Verwerken gesprek 23 februari met u in	

- Ntb	concept Kamerbrief en landenanalyse - Sonderen standpunt Kamerbrief	- Indien gewenst
- 11 maart	- Bespreken standpunt Kamerbrief in MR	- Aanlevering voor deze MR ligt op 3 maart
- 17 maart	- Verzending Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie	- Onderzoek van AEF naar publiekrechtelijk stelsel en landenanalyse worden als bijlagen bij de Kamerbrief meegezonden
- 24 maart	- Commissiedebat personen- en familierecht	- Debat zal in het teken staan van interlandelijke adoptie ingegeven door Kamerbrief

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en Aankomst
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Bespreekpunt 5: kunt u zich vinden in de voorziene processtappen en de bijbehorende planning? Zo ja, dan dient de Kamerbrief gereed te zijn op 3 maart in verband met aanlevering voor de MR.

9. Politieke en bestuurlijke context

10. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Uw ambtsvoorganger heeft toegezegd de dilemma's bij interlandelijke adoptie te verdiepen, een landenanalyse te maken en onderzoek te doen naar een publiekrechtelijk systeem. Zoals eerder benoemd, verzocht de VKC Justitie en Veiligheid onlangs om zo spoedig mogelijk een brief met een standpunt over interlandelijke adoptie te ontvangen. Met bijgaande Kamerbrief worden de eerder gedane toezeggingen én het verzoek van de VKC Justitie en Veiligheid afgedaan. Gevoeligheden ten aanzien van het hierin opgenomen standpunt zijn (nog) dat wordt geïnvesteerd in het beschermen van kinderen in landen van herkomst, terwijl ondanks kritiek van oppositiepartijen op het Nederlandse jeugdbeschermingssysteem, dat verbetering behoeft, wordt bezuinigd. Daarnaast zal sprake zijn van een flinke investering in tijd en geld om het systeem te herzien zodat een relatief klein aantal adopties nog kan plaatsvinden in het belang van die kinderen om uiteindelijke volledig te kunnen afbouwen. Dit zal vragen oproepen.

11.

12. Afstemming

13. Inhoud van nota is afgestemd met Ca. DWJZ heeft meegelezen en DCOM is geïnformeerd.

14.

15. Bijlage(n)

1. Kamerbrief toekomst interlandelijke adoptie (concept);
2. Landenanalyse (concept).
- 3.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
21 februari 2022

Ons kenmerk
-

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 21

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ
Sent: Sat 10/30/2021 2:40:56 PM
Subject: FW: Fwd: reactie op uw schriftelijke vragen inzake illegale kinderopnemingen
Received: Sat 10/30/2021 2:40:58 PM
[image001.jpg](#)
[20151214_brief_minister_inzake_kinderhandel_en_illegale_overbrenging.pdf](#)

Fyi

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@anewway.nl>
Datum: zaterdag 30 okt. 2021 4:10 PM
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>
Onderwerp: Fwd: reactie op uw schriftelijke vragen inzake illegale kinderopnemingen

Ter info

Sent from my iPhone

Begin forwarded message:

From: [5.1.2e]
Date: 30 October 2021 at 16:08:23 CEST
To: Directie Stichting [5.1.2e], [5.1.2e], Info A New Way
Subject: Fwd: reactie op uw schriftelijke vragen inzake illegale kinderopnemingen

Sent from my iPhone

Begin forwarded message:

From: [5.1.2e]
Date: 30 October 2021 at 14:31:09 CEST
To: [5.1.2e]@twocedckamcr.nl
Cc: Info A New Way
Subject: reactie op uw schriftelijke vragen inzake illegale kinderopnemingen

Geachte [5.1.2e]

Ik heb kennis genomen van uw vragen n.a.v. het bericht dat door de huidige vorm van geboorteaangifte bij de burgerlijke stand de risico's op fraude of "illegale adoptie" groot zijn. Ik ben blij dat dit punt aandacht krijgt.

Graag geef ik u het volgende mee.

Het onderwerp "illegale adoptie" heeft al jaren de aandacht van vergunninghouders. En dus ook van Adoptiestichting A New Way.

Ik wil u vragen de illegale opnemings van een kind duidelijk te onderscheiden van de in Nederland sterk gereguleerde adoptie procedure zoals deze sinds de invoering van het HAV wordt uitgevoerd en continu wordt verbeterd in samenwerking tussen zendende landen en Nederland als ontvangend land.

In voorliggende situaties is geen sprake van adoptie. Adoptie is een gereguleerde, gecontroleerde familierechtelijke procedure om kinderen te beschermen waarvoor de biologische ouders niet meer kunnen, willen of mogen zorgen en waarvoor in het land van herkomst geen permanent gezin beschikbaar is dat past bij wat het kind nodig heeft. In de adoptie procedures via het HAV kunnen en worden maatregelen genomen bij vraagtekens over zorgvuldigheid. Illegale opnemings is buiten het gezichtsveld en popt pas op als kinderen een visum krijgen of hier in Nederland worden ingeschreven of er hier een Nederlandse adoptieprocedure wordt misbruikt om een familierechtelijke band te creëren. Illegale kinderopnemings is op zijn zachts gezegd frauduleuze handeling, maar eerder een criminele activiteit, waar Nederland veel meer op moet controleren en moet straffen dan nu gebeurt. Zodat mensen het niet meer in hun hoofd durven te halen dit te doen, gewoon omdat het kan. Het issue met geboortecertificaten (in mijn ogen minimaal bewuste valsheid in geschrifte door Nederlandse burgers) dat nu naar voren wordt geschoven is in mijn ogen niet het grootste probleem. Het grootste probleem is de wijze waarop er in Nederland wordt omgegaan met family- life in relatie tot het belang van het kind. Reeds in 2015 vroegen de vergunninghouders hiervoor aandacht (zie bijlage). Dit schrijven is toentertijd ook met de Tweede Kamer gedeeld en met de rechtelijke macht. Tot op heden is hier –voor zover ik weet- niets mee gedaan.

Dit is kwalijk want het feit dat deze gaten er blijven zorgt er –in combinatie met het gebruik van de term “illegale adoptie” bij voortduring voor dat adoptie in het beklagdenbankje wordt geduwd. Voor een activiteit waar zij part nog deel aan heeft en wil hebben namelijk illegale kinderopnemings.

En dat is schadelijk voor de hedendaagse zorgvuldige adoptieprocedures, de kinderen die wachten op nieuwe gezinnen en voor geadopteerden, hun geboortefamilies en hun nieuwe gezinnen.

Bij het verschijnen van het RSJ rapport in 2016 zien we hoe schadelijk dit is voor de kindbescherming. Ook in dat rapport worden frauduleuze/ illegale en criminele handelingen gekoppeld aan gereguleerde zorgvuldige procedures. En wordt de redenering gevolgd dat als je stopt met interlandelijke adoptie de illegale praktijken ook gaan verdwijnen.

Vanuit de vergunninghouders is toen een informatiedossier aan de Tweede Kamer gezonden waarin stond;

“De vergunninghouders vragen al lang aandacht voor het feit dat illegale opnemings (en dit geldt ook voor het onterecht opgeven van een persoon als biologisch eigen kind) bij voortduring wordt verward met de sterk gereguleerde interlandelijke adoptieprocedure (in dit kader verwijzen we de Tweede Kamerleden naar onze brief d.d. 14 december 2015). Vergunninghouders zien dat in onderzoeken naar illegale opnemings telkens wordt aangevoerd dat deze praktijken ontstaan, omdat er een vraagmarkt is en omdat er onvoldoende aanbod van jonge gezonde kinderen is. Dit vraagmarkt-beeld behoeft op zijn minst nuance. Er zijn steeds minder adoptieouders, dat is vanuit kind- perspectief een zeer zorgelijke ontwikkeling. Want; er zijn echt niet minder kinderen die zonder een gezinsverband voor het leven moeten opgroeien. Alleen al daarom is het spreken over een “vraagmarkt” onrealistisch. Daarnaast bestaan illegale praktijken, omdat mensen met gebrekkig ethisch en humaan besef de eigen wensen ten koste van anderen (zelfs kinderen) willen realiseren.

Dat geldt voor elke vorm van criminaliteit. En helaas ook voor illegale kinderopname. Door daar het predicaat “illegale adoptie” aan te hangen en in rechtszaken waar het gaat om illegale opnemings (kinderhandel) licht te straffen, omdat “het belang van het kind” en “gezinsvorming” ineens naar voren wordt geschoven door dezelfde mensen (de wensouders) die zich hebben ingelaten met volgens de Nederlandse wetgeving illegale activiteiten en kindhandel, worden deze illegale praktijken mede in stand gehouden door het ontbreken van sterke rechtspraak hieromtrent.

Juist als vergunninghouders, die vanuit hun roeping en opdracht voor kinderen dagelijks bezig zijn met zorgvuldige procedures, veroordelen wij illegale praktijken rondom kinderen ten zeerste. Het bevreedt ons dat het tegengaan van deze illegale praktijken zou moeten worden opgelost door de juist legale en streng gecontroleerde en gereguleerde adoptieprocedures af te schaffen. Daarmee zijn de belangen van kinderen niet gediend”

Bij het verschijnen van het Joustra rapport gebeurt precies dat; de hedendaagse gereguleerde, door zendend en land gecontroleerde adoptieprocedures worden stil gelegd omdat er sprake zou zijn van structurele misstanden die tot op de dag van vandaag voortduren. Dit werd later genuanceerd door “er zijn inherente kwetsbaarheden die tot misstanden zouden kunnen leiden “. Overigens is dat laatste een waarheid als een koe; geen enkel systeem is foutloos, de vraag is welke procedures er zijn om dat te voorkomen en zo snel mogelijk zaken op te sporen en te verbeteren / op te lossen.

Hoewel

misstanden had waargenomen in het gereguleerde traject” (dus niet in de adoptieprocedures- maar wel in illegale kinderoipnemingen)

- uit de brief van de Commissie Joustra van 18 maart 2021 waarin zij de onderbouwing gaven van de beschuldiging dat misstanden tot op de dag van vandaag structureel voorkwamen en waaruit pijnlijk duidelijk werd dat er geen gevalideerde onderbouwing had plaatsgevonden
- de minister in de beantwoording van de 125 kamervragen zelf bevestigd dat er geen validatie had plaatsgevonden maar hij blijft bij voortduring zeggen dat er kwetsbaarheden zitten in het systeem (die dus niet leiden tot structurele misstanden)

ligt het gereguleerde, zorgvuldige en te controleren adoptietraject al bijna 9 maanden volledig stil. Met enorme gevolgen. Op dit moment al zien we dat er voor landen die hulp vragen voor hun kinderen geen ouders meer beschikbaar zijn vanuit Nederland. Waardoor kinderen dus in tehuizen, systemen en alternative care situaties moeten blijven die wetenschappelijk bewezen slecht voor hen zijn.

Het is buitengewoon zorgelijk dat de Commissie Joustra dit onderscheid niet hefet gemaakt, en niet is in gegaan op deze illegale praktijken en wat de overheid daarin zou moeten doen. Maar dat er voor gekozen is het gereguleerde traject (waarin het ministerie dus geen misstanden had waargenomen en waarvoor de commissie ook geen gevalideerd bewijs heeft kunnen overleggen –aldus de minister) volledig stil te leggen.

Er waren, zijn en blijven altijd kinderen waarvoor de biologische ouders niet kunnen willen of mogen zorgen. Hoe pijnlijk en oncomfortabel dat gegeven ook is omdat we allemaal zo graag willen dat de “de biologische oerband” in stand blijft. Dat kan niet altijd. Omdat ouders dood zijn, niet willen of zulke ernstige problemen en uitdagingen hebben dat de zorg voor een kind te veel is. Door het inrichten bewaken en blijvend ontwikkelen van een zorgvuldige procedure zorgen we ervoor dat deze kinderen bij goed voorbereide gescreende ouders opnieuw een gezin kunnen krijgen.

Illegale opnemings gaat gewoon door.

Wat is hier sinds 2015 aan gedaan?

Wat is er gedaan met de signalen die hierover eerder al zijn afgegeven?

Graag wissel ik met u hierover van gedachten. Voor nu een prettig weekend!

Met vriendelijke groet, with kind regards,

Adoptie Stichting A New Way

5.12e

The information contained in this message is confidential and may be legally privileged. The message is intended solely for the addressee(s). If you are not the intended recipient, you are hereby notified that any use, dissemination, or reproduction is strictly prohibited and may be unlawful. If you are not the intended recipient, please contact the sender by return e-mail and destroy all copies of the original message.

Wij zijn telefonisch zeer beperkt bereikbaar op 06 14 88 88 84, bij geen gehoor of in gesprek kunt u het beste een email sturen naar info@anewway.nl.

Spoedeisende vragen per email worden snel opgevolgd en voor spoedgevallen kunt u ons het beste een email sturen met uw telefoonnummer. Wij bellen u dan zo snel mogelijk terug indien wij het ook als spoed beoordelen.

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Aan de weledelgestrenghe heer
mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Den Haag, 14 december 2015

Excellentie,

De Samenwerkende Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie vragen uw aandacht voor illegale overkomst van kinderen, onder het mom van adoptie en het gebrek aan mogelijkheden dit strafrechtelijk te vervolgen. Al in 2009 is een casus aanhangig gemaakt en sinds die tijd is er niets veranderd. Er blijken nog steeds verschillende kinderen illegaal meegenomen te worden vanuit Marokko en zeer recent uit Senegal. Een aantal maanden geleden kwam in het programma *het Hart van Nederland* een stel in beeld, dat via internet en langs alle officiële kanalen heen, een tweeling uit Afrika had willen regelen en werd neergezet als slachtoffers van oplichting.

Vaak valt in dergelijke berichtgeving dan de term “illegale adoptie”. De vergunninghouders distantiëren zich nadrukkelijk van dergelijke praktijken en deze terminologie. Deze hebben namelijk niks met “adopties” te maken. Hier is sprake van (vriendelijk gezegd) illegale overkomst maar (duidelijker gezegd) deelname aan kinderhandel dan wel het aanzetten tot kinderhandel door wensouders.

Recent heeft een wensouder zonder bemiddeling door een Vergunninghouder – zoals bedoeld in de WOBKA – op illegale wijze en willens en wetens buiten zicht van alle bij legale adopties betrokken instanties, een kind uit een Afrikaans land naar Nederland meegenomen.

In terminologie wordt ook hier weer gesproken over illegale adoptie, terwijl deze handeling met adoptie niets te maken heeft. Sterker nog, hier is wat de Vergunninghouders betreft sprake van kinderhandel, waar snel en adequaat moet worden ingegrepen en het kind in veiligheid moet worden gebracht. Als blijkt dat aspirant adoptieouders in het bezit van een zogenaamde beginseltoestemming voor adoptie zijn, dan moet deze per direct worden ingetrokken.

Rechtbank en boete

Aan de hand van cases uit het verleden (Filipijnen en baby Donna) moeten we helaas vaststellen dat de rechtbank constateert, als een dergelijke zaak dient, dat er volgens de rechtbank sprake is van family-life, omdat het kind op dat moment al langere tijd in het gezin is. De rechter besluit – *in het belang van het kind* –

het kind in het gezin te laten omdat het al aan ouders gehecht is. De ouders krijgen een boete opgelegd van €410,- en daarmee is de zaak afgerond.

In onze praktijk worden, ter bescherming van kinderen, strikte voorwaarden gesteld om te bewijzen dat adoptie niet alleen in het belang van het kind is, maar er ook aan het subsidiariteitsbeginsel uit het Haag Adoptie verdrag is voldaan. Dit vinden wij ook van groot belang. Bij illegale overkomst van kinderen is op geen enkele manier te controleren of dit gebeurd is. Zoals u kunt begrijpen, is het opgroeien in een nieuw gezin dat met fraude begint, noch in het belang van het kind noch in het belang van alle kinderen die wel legaal geadopteerd zijn.

In deze tijd is niet alleen vanuit de wetenschap maar ook van geadopteerden zelf veel bekend over het belang van kennis over de achtergrond. Adoptie is een thema dat een leven lang een grote betekenis heeft. Het kennen van het achtergrondverhaal en de reden van afstand zijn, naast de legitimiteit van de adoptie, de thema's die het leven van een geadopteerde bepalen. Bij illegale overkomst van een kind is het belang van het kind overduidelijk ondergeschikt aan de wens van de ouders om een kind te verzorgen.

Als ondertekenaar van het Verdrag van de Rechten van het Kind heeft Nederland de plicht zich teweer te stellen om illegale overkomsten en verhandeling van kinderen tegen te gaan. In bovengenoemde casuïstiek wordt de indruk in elk geval niet gewekt. Wat hier wordt uitgestraald is dat het belang van wensouders prevaleert boven die van het kind.

Waar adoptie het verhaal is van de nuance en het individu, is adoptie in het publieke debat bijna synoniem voor schandalen of kinderhandel. Dit soort zaken draagt daar in onze mening aan bij, zeker als vervolging om welke reden dan ook uit blijft. Daarnaast zijn de vergunninghouders zeer bezorgd om de preventie die hiervan uit gaat.

Wij vragen u als Samenwerkende vergunninghouders naar de leemte in de wetgeving te kijken, die als gevolg heeft dat deze zaken onbestraft kunnen blijven. Ook als het kind in een betere gezinssituatie terecht komt dan waar het vandaan komt; een gezinsleven starten op basis van kinderhandel en fraude is ontoelaatbaar en doet geen recht aan de rechten van kinderen. Daarnaast roepen de Vergunninghouders op om, bij constatering van illegale opname, onmiddellijk over te gaan tot onder toezichtstelling van het kind en uithuisplaatsing naar een beschermende omgeving zodat het argument van family-life geen rol meer kan spelen in zaken die voor de rechter worden gebracht.

In deze situatie zijn kinderen altijd de verliezers, omdat zij geen stem hebben. Als vergunninghouders willen wij hun stem laten horen, opkomen voor hun rechten en bepleiten wij zorgvuldige procedures.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

NB:

In de bijlage treft u de gezamenlijk gedragen visie aan.

Een afschrift van deze brief is tevens gestuurd naar de leden van de Vaste commissie voor Veiligheid en Justitie

Bijlage 1

Adoptie als kindbeschermingsmaatregel

In onze visie heeft ieder kind het recht om op te groeien in de beschermende omgeving van een liefdevol en stabiel gezin. Vele kinderen wordt of is dit recht ontnomen.

Het plaatsen van een kind in een liefdevol en beschermend adoptiegezin is een wetenschappelijk positief beoordeelde interventie¹ om een kind uit een situatie te halen, die een gezonde ontwikkeling in de weg staat.

Het uitgangspunt van adoptie is een kindbeschermingsmaatregel. Wij refereren hierbij niet aan de juridische context waarin deze term in Nederland wordt gebruikt, maar het moet letterlijk worden opgevat. Het woord kindbescherming appelleert aan het optimaliseren van de opvoedingssituatie waar het kind in de beschermende omgeving van een gezin zich kan ontwikkelen tot zelfstandig functionerend individu buiten de oorspronkelijke landsgrenzen conform het Haags Verdrag.

Het kind zelf is voor alle vergunninghouders het expliciete uitgangspunt. Alleen vanuit het belang van het kind wordt gehandeld. Het adoptiegezin geldt in deze als middel om het kind op de lange termijn te helpen. Vanzelfsprekend worden ook de belangen van gezinnen gewogen bij de beoordeling of een kind geholpen is bij plaatsing in een gezin.

---

¹Juffer, F & IJzendoorn, M.H.van, (2005). Behavior problems and mental health referrals of international adoptees: A meta-analytic approach. JAMA, journal of the American Medical Association.

To: [5.1.2e]@igi.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 10/8/2021 9:54:30 AM
Subject: FW: gesprek maandag 9 augustus interlandelijke adoptie
Received: Fri 10/8/2021 9:54:00 AM
[Advies+Bezinning+op+interlandelijke+adoptie_RSJ_2016.10.14\(8\).pdf](#)
[tk-bijlage-coia-rapport\(5\).pdf](#)
[tk-beleidsreactie-rapport-commissie-onderzoek-naar-interlandelijke-adoptie-in-het-verleden\(11\).pdf](#)
[TK+Bezinning+op+de+toekomst+van+interlandelijke+adoptie\(1\).pdf](#)
[TK+Bijlage+Verkenning+definitief+rapport.pdf](#)
[nota Dekker.docx](#)
[2021-06-10Visie Kinderombudsman op interlandelijke adoptie_0.pdf](#)

Hi [5.1.2e],
Ik vermoed dat je deze mail met stukken bedoeld.
Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DSenJ/J

Verzonden: vrijdag 6 augustus 2021 15:27

Aan: [5.1.2e]@igi.nl

CC: [5.1.2e] - BD/DSenJ/TenB

Onderwerp: gesprek maandag 9 augustus interlandelijke adoptie

[5.1.2e]

Dubbel. Zie mail 06/08/2021 1:26:43 PM.

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
1 juli 2021

Ons kenmerk
3419498

nota

Voortgang interlandelijke adoptie

---

1. Doel nota

Instemmen met het vervolg op het commissiedebat over interlandelijke adoptie.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Op woensdag 9 juni jl. heeft het commissiedebat over interlandelijke adoptie plaatsgevonden. Belangrijkste uitkomst van het debat is dat in het najaar een vervolgedebat komt waar de fundamentele discussie gevoerd zal worden over de toekomst van interlandelijke adoptie. Met deze nota vragen we instemming met de acties die we in gang zetten om te komen tot een brief ter voorbereiding op het debat.

3. Toelichting op het advies

Om te komen tot een brief ter voorbereiding op dat debat behoeven drie zaken nadere beschouwing c.q. invulling:

1. Verkenning voor een publiekrechtelijk stelsel
2. Duiding en inkleuring van de dilemma's
3. Expertisecentrum
- 4.
5. Ad 1. Verkenning voor een publiekrechtelijk stelsel
- 6.
7. AEF is gevraagd om een concreet ontwerp te maken voor een publiekrechtelijke systeem en daarbij de impact van de daarmee gemoeide transitie in kaart te brengen. AEF levert eind september op.
- 8.
9. Ad 2. Duiding en inkleuring van de dilemma's
- 10.
11. *Diner pensant stakeholders*
12. We stellen voor om de stakeholders actief te gaan betrekken bij de discussie over deze dilemma's. Het idee is om aan de hand van de brief van dd. 4 juni jl. en van de uitkomsten van het debat een gespreksmemo/discussiepaper te maken en dat in september met de betrokkenen tijdens een diner pensant te bespreken. Dit memo wordt opgebouwd aan de hand van de principiële dilemma's (wel of niet doorgaan met adoptie) en specifieke dilemma's die samenhangen met de vraag uit welke landen – indien interlandelijke adoptie wordt voortgezet-

we zouden willen blijven adopteren. Doel daarvan is ook de stakeholders mee te nemen in onze overwegingen en keuzes, zodat de brief aan de Kamer een afgewogen geheel is waar ieders inbreng zoveel mogelijk in is verwerkt. In de brief zullen we gebruik maken van de dilemmakaart (suggestie VVD tijdens commissie debat).

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
1 juli 2021

Ons kenmerk
3419498

13.

Stakeholders:

- Kinderombudsman
- RvdK
- Defence for Children
- RSJ
- Fiom
- Vergunninghouders
- Wetenschap
- Terre des Hommes
- LAVA

14. Belangrijk om te vermelden is dat de RSJ informeel heeft aangegeven een ongevraagd advies te willen uitbrengen. Op 20 juli spreken wij de RSJ, ook over de timing van dit advies.

15.

16. Ad 3. Expertisecentrum

Tijdens het debat zijn toezeggingen gedaan over het expertisecentrum, die worden meegenomen in de brief in het najaar. Zo zal het Deense model worden besproken, zal duidelijkheid worden gegeven over hoe het expertisecentrum wordt vormgegeven en zal een nader gemotiveerd worden waarom niet gekozen is voor een financiële tegemoetkoming aan geadopteerden of voor het financieren van individuele zoektochten.

17. 4. Politieke en bestuurlijke context

18. De toekomst van interlandelijke adoptie is een belangrijk onderwerp in politiek en media.

19.

20. 5. Communicatie

21. Stukken zijn afgestemd met DCOM.

22.

23. 6. Afstemming

24. Deze nota is afgestemd met de Ca en DWJZ.

25.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl];
[5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Tue 3/22/2022 10:59:08 PM
Subject: FW: Informatie naar aanleiding van ons gesprek vanochtend
Received: Tue 3/22/2022 10:59:24 PM
[PIIS2215036619303992.pdf](#)
[PIIS2352464220300602.pdf](#)

Hoi collega's,

Denk wel goed om hier kennis van te nemen, gaat om publicaties in The Lancet. Al aantal keer wordt hier door betrokkenen naar verwezen. [5.1.2e] heeft de artikelen opgevraagd, zie bijlage.

Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e] @minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 17 maart 2022 14:57

Aan: Directiesecretariaat - DARC [5.1.2e] @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Informatie naar aanleiding van ons gesprek vanochtend

Hoi [5.1.2e]

Graag je hulp. In onderstaande mail verwijst [5.1.2e] naar twee artikelen. Hij heeft de linkjes bijgevoegd. Je kunt dan bij het hele artikel komen, maar dan moet je gratis registreren. Zou jij dat willen doen en beide artikelen ophalen voor me?

Gr [5.1.2e]

Van: info@lava-ouders.nl info@lava-ouders.nl <info@lava-ouders.nl>

Verzonden: woensdag 16 maart 2022 15:28

Aan: Weerwind, F.M. - BD/AL <f.m.weerwind@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO [5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC <[5.1.2e] @minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] @gmail.com; info@geadopteerd.info; [5.1.2e] @gmail.com; [5.1.2e] @avgg.nl; info@vereniging-protea.nl; [5.1.2e] @hetnet.nl

Onderwerp: Informatie naar aanleiding van ons gesprek vanochtend

[5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e]

Dubbel. Zie mail 16/03/2021 2:27:42 PM.

[5.1.2e] [5.1.2e]

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Wed 4/6/2022 12:53:42 PM
Subject: FW: interlandelijke adoptie
Received: Wed 4/6/2022 12:53:00 PM

Hi [5.1.2e]

Tijdens een bespreking vandaag kwam ter sprake dat het goed zou zijn om deze week de banden met de IGJ aan te laten gelet op de komende verzending van de brief. Zou jij hier een rol van betekenis in kunnen spelen, nu jij eerder hierover met [5.1.2e] hebt geschakeld? Zou top zijn ☺

Veel dank. Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 15:54

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Als we de opmerkingen verwerken en uitzoeken hoe het zit met de claim (vroeg [5.1.2e] ook) is IGJ akkoord met de brief, zo lees ik het.

OK dan geef ik door dat de bijlagen nog niet gedeeld mogen worden.

Groet [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 15:43

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Dank voor het delen [5.1.2e]

Ik kan er niet uit opmaken of de IGJ nu kan instemmen met de brief. Na overleg met [5.1.2e] passen we de passage 'hierop vooruitlopend het beleidskader zal worden aangescherpt en de intensiteit van het toezicht zal worden verhoogd.' Aan en zetten we die meer in het proces. Hoewel ik de vraag begrijp zou ik de documenten (iig landenanalyse) niet delen. Laten we eerst hierover met Mrb spreken.

Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 15:31

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

Onderwerp: FW: interlandelijke adoptie

Ha collega's,

Zie hieronder ter info. Mooie reactie van de IGZ. @ [5.1.2e] : mag ik de landenanalyse en AEF rapport al delen? VWS ethiek heeft geen opmerkingen, VWS Jeugd heeft nog niet gereageerd.

Groet, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] @igi.nl>

Verzonden: dinsdag 22 februari 2022 14:49

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Geachte [5.1.2e]

Beste [5.1.2e]

Interessant om deze conceptkamerbrief te lezen en dank dat we hierop mogen reageren voordat deze met de minister wordt besproken. Ik vermoed dat je vraag vooral is gelegen in de mogelijke impact en uitvoerbaarheid van het advies op het toezicht en niet zozeer inhoudelijk. In elk geval heb ik hem zo opgevat.

Wat mij betreft een heldere brief en onderbouwing van het ingenomen standpunt. Ik heb een aantal aandachtspunten:

- Reikwijdte van het toezicht
- Tijdsplan
- Op geadopteerden en adoptiefouders toegesneden hulp

Reikwijdte van het toezicht

1. Als ik het rapport van Joustra goed in mijn hoofd heb, was het commentaar op het toezicht gericht op een aantal punten. Onder meer dat het toezicht op dit moment versnipperd is over verschillende instanties. Maar ook dat er onvoldoende toezicht wordt uitgevoerd op de buitenlandse adoptiekanalen. Ik zie in de brief niet zo goed terug hoe dat laatste vorm

krijgt en vooral wie daar verantwoordelijk voor is. Ik lees bijv. op pag. 4 dat 'er een strikte landselectie dient te komen waarbij Nederland hogere eisen aan de transparantie en betrouwbaarheid' (van de procedures?). En ik lees dat 'intensivering van de internationale samenwerking nodig is om het inzicht in procedures in landen van herkomst te vergroten'. Ik lees niet wie daar verantwoordelijk voor is, uitvoering aan gaat geven en aan de hand waarvan dit wordt bepaald.

2. Hoever is de reikwijdte van het toezicht van de IGJ? Zoals het nu staat omschreven wordt de IGJ toezichthouder op naleving van adoptieprocedures in Nederland. Helder (en terecht) dat de IGJ daarmee geen toezicht (kan) uitvoeren in/bij buitenlandse kanalen/landen. Het is mij alleen niet helemaal duidelijk hoe ver het toezicht binnen Nederland reikt. Om concreet te zijn: bedoelen jullie hiermee vanaf de aanmelding van aspirant-adoptief ouders bij Fiom tot en met de nazorg? Dus de hele adoptieketen, of alleen de nog op te richten publiekrechtelijk ingebede bemiddelingsorganisatie? Ik vraag dat omdat we als inspectie op dit moment bijv. geen toezicht houden op het Fiom (hier hebben we nu geen bevoegdheden toe). Dan zullen niet alleen de handhavingsmogelijkheden maar ook de bevoegdheden uitgebreid en wettelijk verankerd dienen te worden.
3. Verder ben ik wel benieuwd wat er wordt bedoeld met dat 'hierop vooruitlopend het beleidskader zal worden aangescherpt en de intensiteit van het toezicht zal worden verhoogd.' Ik vraag me af welke verwachtingen hierbij zijn m.b.t. de inspectie en op welke termijn. Mogelijkerwijs betekent dat ook vanuit de IGJ een grotere personele claim (budget) als er meer van ons wordt verwacht om dat ook te kunnen waarmaken.

Tijdspad

Als ik de brief goed lees, lees ik dat de huidige opschorting van de nieuwe adoptieprocedures komt te vervallen en dat er nog een groot aantal stappen gezet gaan worden. Nergens wordt echter een tijdspad genoemd. Wanneer komt de opschorting te vervallen, voor wanneer moet er een publiekrechtelijk ingebede bemiddelingsorganisatie zijn ingericht, wanneer wordt de samenwerkingsrelatie met een aantal herkomstlanden beëindigd? Het lijkt me goed dat in deze brief daar wel richting aan wordt gegeven, vooral omdat er zoveel verschillende partijen met verschillende belangen betrokken zijn bij interlandelijke adoptie. Waarbij mijn advies zou zijn om de tussenperiode zo kort mogelijk te laten duren.

Op geadopteerden en adoptiefouders toegesneden hulp

Als laatste een inhoudelijk punt. Op pagina 4 wordt geschreven over 'op geadopteerden en adoptiefouders toegesneden hulp'. Inhoudelijk kunnen we hier ons als inspectie in vinden en is dit in lijn wat eerder ook is gecommuniceerd vanuit de inspectie. Zie [Signalement Interlandelijke adoptie – herijking nodig | Publicatie | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd \(igj.nl\)](#) en [Toetsingskader Vergunninghouder Interlandelijke Adoptie | Toetsingskader | Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd \(igj.nl\)](#) onder meer 1.3.

Ik zou hier tekstueel een toevoeging adviseren. Nu staat omschreven dat 'Ervaringen en uitdagingen gelegen in bijzondere ontwikkelingsbehoeften (*special needs*) en complexe identiteitsvorming dienen nadrukkelijker te worden *besproken*.' Zoals het nu wordt omschreven is het vrij passief, terwijl we als inspectie ook verwachten dat actief wordt nagegaan (niet alleen door de Raad bij het gezinsonderzoek, maar ook door de vergunninghouders in het kader van de matching) wat deze special needs specifiek betekenen voor de opvoedingsvaardigheden van adoptiefouders. Ik zou dan ook willen voorstellen om iets in de trant toe te voegen: 'Ervaringen en uitdagingen gelegen in bijzondere ontwikkelingsbehoeften (*special needs*) en complexe identiteitsvorming dienen nadrukkelijker te worden besproken. *Waarbij wordt nagegaan of adoptiefouders, gezien hun competenties en vaardigheden, het kind kunnen bieden wat hij nodig heeft gezien zijn specifieke zorg- en opvoedingsbehoeften.*'

Verder ben ik eigenlijk wel benieuwd naar de in de brief de genoemde bijlagen. Ik weet niet of het mogelijk is dat ik die al toegestuurd kan krijgen. Zo ja, dan ben ik daar wel in geïnteresseerd. Zo nee, dan ontvang ik ze graag als deze brief openbaar wordt.

Hopelijk zijn mijn opmerkingen duidelijk. Anders hoor ik het graag. En uiteraard ben ik geïnteresseerd en benieuwd naar het vervolg. Ook wat dit alles specifiek betekent voor de IGJ. Ik word hier graag van op de hoogte gehouden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Senior inspecteur IGJ

.....
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Stadsplateau 1 | 3521 AZ | Utrecht
Postbus 2518 | 6401 DA | Heerlen

.....
M: 06 5.1.2e

5.1.2e @igj.nl

<https://www.igj.nl>

.....

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

.....
Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F - [5.1.2e] <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 21 februari 2022 15:19

Aan: [5.1.2e] <[5.1.2e]@igj.nl>

CC: [5.1.2e] <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: interlandelijke adoptie

Ha [5.1.2e],

We hebben elkaar afgelopen najaar gesproken over de toekomst van interlandelijke adoptie.

Bijgaand vind je een conceptkamerbrief waarin ook jullie worden genoemd. Dit is uiteraard nog een conceptversie en is ook nog niet met de minister besproken.

We zijn wel benieuwd naar jouw eerste reactie. Zou je die kunnen laten weten? We spreken woensdag met de minister en het zou fijn zijn als je daarvoor zou willen reageren.

Alvast hartelijk dank en groet,

[5.1.2e]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Thur 3/31/2022 3:29:04 PM
Subject: FW: interlandelijke adoptie
Received: Thur 3/31/2022 3:29:00 PM
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)

FYI

Van: [5.1.2e] (DJZ/KWALITEIT)

Verzonden: donderdag 31 maart 2022 14:10

Aan [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] (DJZ/PRIVAAT)

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: RE: interlandelijke adoptie

Urgentie: Hoog

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Dubbel. Zie mail 31/03/2021 12:09:40 PM.

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/[5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Mon 4/11/2022 9:10:24 AM
Subject: FW: kort verslag van overleg met vergunninghouders
Received: Mon 4/11/2022 9:10:25 AM
[2022 02 21 kort verslag overleg minister en vqhs.pdf](#)

Deze moet nog in het archief

Van: [5.1.2e]

Verzonden: woensdag 9 maart 2022 10:14

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

CC: Info A New Way ; 'Directie - Nederlandse Adoptie Stichting' ; [5.1.2e] ; [5.1.2e]

Onderwerp: FW: kort verslag van overleg met vergunninghouders

TER INFO

Geachte minister Weerwind,

Bijgaand het korte verslag van het prettige overleg dat wij op 21 februari 2022 met u mochten hebben.

Hierin treft u de belangrijkste boodschappen aan die wij u wilden mee geven.

Wij hopen dat u alle relevante partijen in het veld hebt kunnen en/of nog gaat spreken.

En spreken opnieuw de hoop uit dat de opschorting zo snel mogelijk wordt opgeheven zodat we kinderen waarvoor de biologische ouders niet kunnen, willen of mogen zorgen en waarvoor in het land van herkomst geen passende en/of wenselijk voor-altijd gezin is ook in Nederland een nieuw gezin kunnen blijven bieden!

Hartelijke groet,

Namens de Samenwerkende Vergunninghouders

[5.1.2e]

Vergunninghouders
Adoptie

Nijmegen, 9 maart 2022

Geachte minister Weerwind,

Dank voor het prettige en open gesprek dat we maandag 21 februari 2022 met u, 5.1.2e en de vertegenwoordiging van uw departement mochten hebben.

Wij zijn u erkentelijk dat u het onderwerp interlandelijke adoptie zo snel heeft opgepakt en het gevoel van zorgvuldige urgentie uitdroeg waarbij u vanzelfsprekend en, net als de vergunninghouders, de belangen van kinderen centraal stelt.

De opschorting van interlandelijke adoptie heeft veel langer geduurd dan was voorzien. Dit heeft grote impact op de zorgvuldige samenwerking in adoptieprogramma's. Maar vooral op de meest kwetsbare kinderen. Kinderen waarvoor de biologische ouders niet kunnen, willen of mogen zorgen en waarvoor in het land van herkomst geen passende of wenselijke permanente gezinnen zijn. Kinderen die aangewezen zijn op de zorg internationale samenleving en overheden om tot ontwikkeling te kunnen komen.

De belangrijkste boodschappen die wij u mee hebben willen geven zijn;

Belang kinderen staat centraal

Voor de vergunninghouders staat centraal dat de belangen van het kind gediend moeten zijn met adoptie. Er is nog maar een beperkte groep kinderen die gebruik kan maken van de optie om via interlandelijke adoptie een nieuw gezin te krijgen. De wetenschap is hier helder over; wanneer je biologische ouders niet voor je kunnen, willen of mogen zorgen ben je als kind het meest gebaat bij een voor altijd gezin. Dan kun je het best tot ontwikkeling komen. Interlandelijke adopties zijn omgeven met uitgebreide internationale wet- en regelgeving. Hoewel we alertheid op mogelijke misstanden hoog in het vaandel hebben is de omvang van de impact van de opschorting van uitgifte van beginseltoestemmingen enorm. Het aanbod van geschikte adoptie ouders om zorgvuldig te kunnen matchen is in sommige adoptieprogramma's, als gevolg van het besluit tot opschorten al zodanig klein dat er "nee" moet worden gezegd tegen kinderen (bv Taiwan). Er moet dan naar andere oplossingen gezocht worden in andere ontvangende landen. Deze kinderen blijven daardoor langer dan voorheen in situaties die niet optimaal zijn voor hun ontwikkeling. En deze kinderen zullen in sommige gevallen geen ouders meer krijgen. Nederlandse aspirant adoptie ouders staan wereldwijd bekend om de goede voorbereiding en de realistische openheid en draagkracht. De opschorting moet er dus ook zo snel mogelijk af in het belang van kinderen.

Vroeger is niet nu; het adoptieproces is veranderd en versterkt

Het adoptieproces is door de jaren heen veranderd en versterkt. Het onderzoek van de commissie Joustra over de periode 1967-1998, voor de invoering van het Haags Adoptie Verdrag, heeft waardevolle inzichten gegeven. De zorgvuldigheid van procedures staat in de hedendaagse adoptiepraktijk voorop en we willen er doorlopend voor zorgen dat misstanden voorkomen worden, dat signalen hierover worden onderzocht en dat daarop wordt gehandeld. Het feit dat diverse landen die in het rapport van Joustra naar voren komen geen actief adoptieprogramma meer kent onderstreept dit gegeven; signalen worden opgepakt, onderzocht en leiden waar nodig tot maatregelen. De commissie heeft geen onderbouwing kunnen geven van de beschuldiging dat "structurele misstanden tot op de dag van vandaag voortduren in de Nederlandse adoptiepraktijk". Ook de CA heeft bevestigd dat er geen misstanden zijn waargenomen in de afgelopen jaren en ook de extra toets bevestigd dit beeld. Nederland werkt volgens de principes van het Haags Adoptieverdrag die verder is uitgewerkt in de Guides To Good Practice. Vraagstukken die rondom

kwetsbaarheden in het systeem worden hier bespreekbaar gemaakt. En leiden tot nieuwe handelingsprincipes. Wij staan ervoor dat dit verder geïntensiveerd en verdiept wordt.

Er was en is grote bereidheid mee te werken aan een toekomst vast stelsel

Vanzelfsprekend zijn de vergunninghouders te allen tijde bereid mee te werken aan verdere versterking van het systeem. Dit was en is een continu proces waar we graag aan bijdragen vanuit het belang van de kinderen. Het (nog niet openbare) rapport van AEF wordt daarbij onderschreven. Daarbij staat voor de vergunninghouders voorop dat we er gezamenlijk voor zorgen dat de veranderingen tot versterking in het stelsel leiden.

Er is grote behoefte aan duidelijkheid

Voor het behoud van kennis en kunde en samenwerkingen die van belang is voor de kwaliteit en zorgvuldigheid van procedures is het essentieel is dat er zo snel mogelijk duidelijkheid en perspectief komt over de wijze waarop de overheid de financiële en juridische verantwoordelijkheid gaat dragen voor de consequenties die het beleidsbesluit heeft gehad en nog gaat hebben op de adoptieprogramma's, beschikbare aspirant adoptief ouders, vergunninghouders en mensen die werkzaam zijn bij vergunninghouders.

Verder is er behoefte aan duidelijkheid over de landenanalyse. Landen analyse is een continu proces waarbij de afgelopen decennia de samenwerking met diverse landen (al dan niet tijdelijk) door vergunninghouders i.s.m. de CA is opgeschort. De vergunninghouders geven u mee dat het niet moet uitmaken waar je wieg staat, elk kind moet de kans krijgen om op te groeien in een gezin. Procedures moeten transparant en zorgvuldig zijn en via de uitgangspunten van het Haags Verdrag lopen. Nederland moet er bij uitstek voor waken dat zij de mogelijkheden die het Haags Verdrag biedt op juiste wijze toepast en niet eigenstandig en onder druk haar eigen mening projecteert op andere landen. Het volledig stoppen van landen zonder dat er sprake is van misstanden en terwijl er wel ouders beschikbaar zijn past niet bij de uitvoering van het Verdrag en is schadelijk voor kinderen.

Tot slot

Alles overziende pleiten de vergunninghouders er voor de opschorting zo snel mogelijk op te heffen, zodat we er aan kunnen werken kinderen weer in een gezin op te laten groeien. Wij roepen op om de noodzakelijke duidelijkheid zo snel mogelijk te geven, omdat hierna het proces van opstarten van alle procedures enige tijd zal vergen om dit op een zorgvuldige manier te kunnen doen.

Werkzaamheden die samenhangen met de verdere hervorming en versterking van het stelsel kunnen plaatsvinden terwijl de beschikbaarheid van ouders weer kan toenemen.

Wanneer er eventuele misstanden worden vermoed kunnen landenprogramma's (al dan niet tijdelijk) worden stilgelegd. Dat was onder het Haags Verdrag altijd zo en dat kan gewoon zo blijven.

Wij hebben de hoop uitgesproken tijdens het gesprek op 21 februari dat u de komende periode waardevolle gesprekken kunt voeren met diverse partijen en danken u voor uw tijd en aandacht.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e Adoptiestichting A New Way

5.1.2e Nederlandse Adoptie Stichting

5.1.2e Stichting Meiling

5.1.2e Wereldkinderen

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Tue 2/15/2022 8:26:55 AM
Subject: FW: Maak een einde aan adoptie
Received: Tue 2/15/2022 8:26:56 AM

Ter info

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Verzonden: dinsdag 15 februari 2022 08:44

Aan [5.1.2e] BD/DGSB/DARC; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

Onderwerp: FW: Maak een einde aan adoptie

Goedemorgen, ter info, artikel/oproep uit NRC vanochtend.

Mvg [5.1.2e]

Onderwerp: Maak een einde aan adoptie

Lees dit artikel uit NRC [Maak een einde aan adoptie](#)

Maak een einde aan adoptie

De tijdelijke stop van interlandelijke adoptie van kinderen moet worden omgezet in een definitieve, stellen Pien Bos en Will van Sebille.

Het afstaan van kinderen ter adoptie ligt de laatste jaren onder vuur. Op 26 januari [stelde de rechtbank vast](#) dat de Raad voor de Kinderbescherming tegenover Trudy Scheele-Gertsen geen verwijtbare fouten heeft gemaakt. In dossiers is zichtbaar dat indertijd bewust werd toegewerkt naar het scheiden van moeder en kind. De rechter schreef dit toe aan de sociale en religieuze verhoudingen. Een ongehuwde moeder kan geen goede moeder zijn, was de dominante opvatting in de jaren 60. In die context ontstond druk en dwang. Met dit vonnis ontkent de rechter dat de instituties structureel fouten hebben gemaakt.

Nieuw is wel dat de rechter erkent dat de gevolgen diep pijnlijk zijn geweest voor de moeders. Het scheiden van moeder en kind omwille van adoptie is een onomkeerbaar besluit. Met de kennis van nu weten we dat er slechts ogenschijnlijk een probleem werd opgelost, omdat er een groter probleem mee wordt gecreëerd. Zowel de moeders als de afstandskinderen dragen de gevolgen van deze onomkeerbare scheiding een leven lang met zich mee.

Lees ook: [‘Er is bewust toegewerkt naar adoptie’, zegt afstandsmoeder die de staat aansprakelijk stelt](#)

Dit is een belangrijk voortschrijdend inzicht met het oog op de beleidsvorming die op dit moment plaatsvindt op het gebied van interlandelijke adoptie. Toenmalig minister Sander Dekker (Rechtsbescherming, VVD) besloot op 8 februari 2021 naar aanleiding van een [rapport van de commissie-Joustra](#) om interlandelijke adoptie [voorlopig te stoppen](#). In haar onderzoek stuitte de commissie op structurele misstanden, zoals vervalsing van documenten en corruptie. Op dit moment beraadt het ministerie van Justitie en Veiligheid zich op de wijze waarop interlandelijke adoptie kan worden voortgezet. Het voorkomen van juridische misstanden is daarbij leidend.

Maar op basis van onderzoek onder afstandsouders (meestal moeders) zouden ook juridisch correct afgehandelde adopties moeten stoppen, zo betogen wij. In 2011 bleek uit onderzoek dat jaarlijks in Nederland nog zo'n twintig kinderen worden afgestaan, door moeders met verschillende etniciteiten en uit verschillende culturen. Waarom worden in Nederland moeders en kinderen nog steeds onomkeerbaar van elkaar gescheiden?

Ook onderzoek in andere landen wees uit dat moeders mede door hun context en onder vergelijkbare druk en dwang hun kinderen kwijtraakten. Onderzoek in bijvoorbeeld India (Bos, 2008) toonde aan dat ongehuwde moeders weliswaar gestigmatiseerd worden, maar dat er ook andere culturele opvattingen zijn. De sociale werkelijkheid is complex en zelden eenduidig. Ook in India kunnen ongehuwde moeders hun kind grootbrengen. Voorwaarde was wel dat ze uit de buurt van adoptiebureaus bleven.

Adoptie betekent dat familierechtelijke betrekkingen met de moeders onomkeerbaar worden doorgesneden. Het kind wordt juridisch het kind van de adoptieouders. Dit is wezenlijk anders dan pleegzorg. Pleegzorg is geen gezinsvorming maar jeugdhulpverlening waarbij de insteek is om pleegouders pedagogisch en financieel te ondersteunen bij de zorg voor

het kind van iemand anders.

Het onomkeerbaar doorsnijden van familierechtelijke betrekkingen doet geen recht aan de verbondenheid van moeder en kind. De band gaat veel verder dan een juridisch construct. Met het tekenen van een juridisch document wordt een moeder niet de ex-moeder. Adoptie doet geen recht aan hoe ouders en kinderen hun betrekkingen beleven. Dit geldt voor moeders in Nederland en ook voor moeders in andere delen van de wereld. Met dit inzicht in gedachten lijkt het enige moreel juiste besluit dat Justitie de tijdelijke stop van interlandelijke adoptie omzet in een definitieve stop.

Pien Bos is cultureel antropoloog, UD aan de Universiteit voor humanistiek; **Will van Sebille** is oprichter van stichting De Nederlandse Afstandsmoeder.

Pien Bos is cultureel antropoloog, UD aan de Universiteit voor humanistiek; **Will van Sebille** is oprichter van stichting De Nederlandse Afstandsmoeder.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC
Sent: Wed 3/23/2022 12:21:26 PM
Subject: FW: Kritische aanvullingen bij het artikel van Balk en collega's naar aanleiding van rapport Commissie Joustra
Received: Wed 3/23/2022 12:21:34 PM
[Reactie op artikel Investigating historical abuses \[5.1.2e\].pdf](#)
[Reactie \[5.1.2e\] op het Rapport misstanden bij Interlandelijke adoptie, Commissie Joustra.pdf](#)

Hoi, ook voor jullie voor zover nog niet eerder gezien. Denk goed als we een korte reactie sturen per mail waarin we weten dat we haar inzichten meenemen in de afweging. Wil jij zo'n mail voornemen (volgende week is op tijd) [5.1.2e]
Kan denk ik wel uit mijn mailbox. Gr

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl>
Datum: woensdag 23 mrt. 2022 1:14 PM
Aan: Info PIV - DC/PIV <infoDIV@minjenv.nl>, [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e] @minjenv.nl>, Directiesecretariaat - DARC
[5.1.2e] @minjenv.nl>
Kopie: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e] @minjenv.nl> [5.1.2e] BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e] @minjenv.nl>, [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DBO/M&B [5.1.2e] @minjenv.nl>, [5.1.2e] @minjenv.nl>
Onderwerp: FW: Kritische aanvullingen bij het artikel van Balk en collega's naar aanleiding van rapport Commissie Joustra

Graag in behandeling nemen.
Veel dank.
Met vriendelijke groet,
[5.1.2e]

Secretariaat Minister voor Rechtsbescherming
Telefoon: +31 [5.1.2e]
Mobiel: +31 [5.1.2e]
Mail: ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl

[5.1.2e]

5.1.2i

[5.1.2e]

[5.1.2e]

5.1.2e

Pagina's zijn geweigerd

1 - 9

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl
From: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC
Sent: Fri 2/4/2022 2:36:06 PM
Subject: FW: outline PP opmerkingen en antwoorden [5.1.2e]
Received: Fri 2/4/2022 2:36:07 PM
[Letter SG HCCH to His Excellency Mr Sander Dekker - 20210601JM01 \(002\).pdf](#)
[Brief Minister Dekker 110221 \[5.1.2e\] \(003\).pdf](#)

Van: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ
Verzonden: woensdag 2 februari 2022 10:55
Aan: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e]
BD/DGSB/DARC/JIZ
CC: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: RE: outline PP opmerkingen en antwoorden [5.1.2e]

Urgentie: Hoog

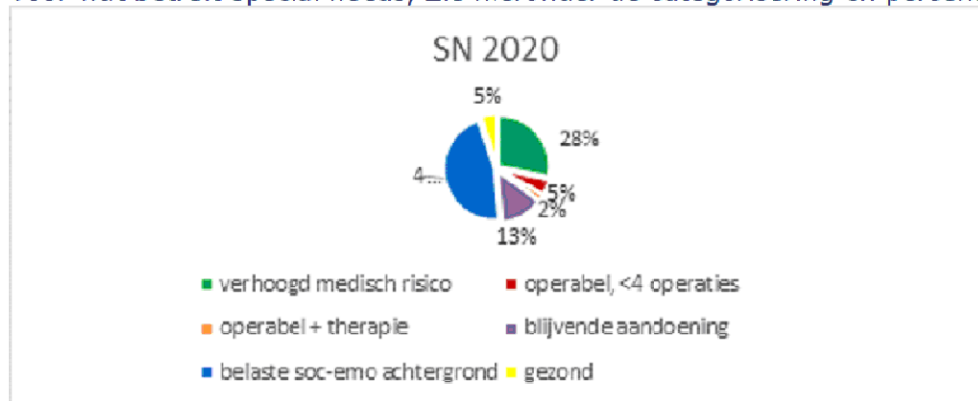
Beste mensen,

Hier een reactie van mijn kant. Het is een vrij uitgebreid verhaal. Ik vind het belangrijk dat de nuance goed naar voren gaat komen dus wil jullie ook vragen mijn reactie goed te lezen.

Aangezien de outline er behoorlijk anders uitziet dan de laatste die ik voorbij kreeg, hier alsnog ook mijn opmerkingen in het document. In het **rood** heb ik gereageerd op de vragen van [5.1.2e] Hieronder ook schema special needs en een informatie over internationale ontwikkelingen. Als bijlage ook twee brieven toegevoegd die ik nogmaals onder jullie aandacht wil brengen en die m.i. echt meegenomen moeten worden in de verdere besluitvorming en advisering richting MRb.

Special needs:

Voor wat betreft special needs, Zie hieronder de categorisering en percentages:

Toelichting:

Belaste soc-emo achtergrond: Je kunt hierbij denken aan kinderen die in erbarmelijke omstandigheden opgroeien waarbij er bv. sprake is geweest van huiselijk geweld, verwaarlozing, verslaving, zwervend bestaan etc etc

Verhoogd medisch risico: Denk hierbij aan fors premature kinderen, verslaafd geboren. Deze problematiek ontwikkelt zich vaak later in een leven.

De overige categorieën spreken voor zich

Internationaal:

Nederland is het eerste land geweest dat een onderzoekscommissie heeft ingesteld om onderzoek te doen naar mogelijke misstanden. Er is nu een aantal andere landen dat n.a.v. Joustra zelf ook onderzoeken laat verrichten. Zo lopen er nu onderzoeken in België, Zweden, Denemarken en Zwitserland. Ook heeft Frankrijk aangekondigd om op termijn onderzoek te gaan verrichten. Vooralsnog zijn er geen andere landen die adopties hebben opgeschort. België was daar dichtbij, maar kiest ervoor om het systeem kritisch door te lichten, maar uitgangspunt is wel om door te gaan. Andere landen overwegen geen opschortingen of adoptiestop.

In breder verband worden er kritische vragen gesteld. Nederland is immers verdragspartner en heeft met het afkondigen van de opschorting impliciet aangegeven dat er geen vertrouwen is in een aantal samenwerkingspartners. De kritiek is stevig voor wat betreft het onderzoek van Joustra over de periode 1998 en verder. Zowel de oud SG van het permanent Bureau van de Haagse conferentie en de huidige SG hebben min of meer aangegeven dat het onderzoek Joustra te beperkt en ongefundeerd is voor de periode ná 1998 en dat eerst gekeken moet worden of alle instrumenten die het Verdrag biedt, voldoende gebruikt worden. Als bijlage treffen jullie nogmaals de brieven aan die zij hebben geschreven. Ik denk echt dat het van belang is hier goed kennis van te nemen.

Daarnaast moeten wij ons realiseren dat als gekozen wordt voor volledige adoptiestop dit echt wat kan betekenen op internationaal vlak. Gechargeerd gezegd, zeggen wij het vertrouwen op in de samenwerking met andere landen. Dit zijn ook de landen waar we andere procedures op het gebied van kindbescherming (IKO/KBV) een samenwerking mee hebben. Dit kan dus van invloed zijn. Daarnaast zullen ten overstaan van 104 andere

verdragslanden tijdens de special commission van de Haagse conferentie (juli 2022) een onderbouwing moeten geven waarom wij niet meer aan interlandelijke adoptie zullen meewerken. Ik voorzie daar een lastige situatie voor Nederland.

Hieronder in het rood nog een aantal opmerkingen op de vragen van 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 2 februari 2022 08:36

Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ < 5.1.2e @minjenv.nl>

CC: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: outline PP

Goedemorgen iedereen,

Veel dank voor de outline! Eens met 5.1.2e: pp ter reactie ook naar 5.1.2e FIOM sturen. Wellicht kunnen deze beide organisaties een 'eigen slide' toevoegen.

Zie bijgaand een aantal opmerkingen. Ik zou RvdK en FIOM expliciet vragen om het belang van het kind aan te vullen, dat zit er nu onvoldoende in en te weinig toegelicht. Op zowel macro- als micro-niveau.

En we moeten wat mij betreft echt oppassen om uit te stralen dat we als NI (dus macro-niveau) een soort moeder-Theresa zijn voor die 100 kinderen: die komen uit een beperkt aantal landen, de meeste landen kennen ook grote econ ongelijkheid, onveiligheid, dictatoriale regimes etc, en daar halen we om hele goede redenen geen kinderen vandaan...

@ 5.1.2e: ik begrijp geloof ik niet helemaal wat je hier bedoelt. Ik heb niet het idee dat wij dit als Nederland uitstralen. Sterker nog, Nederland positioneert zich al op internationaal vlak als zeer kritische partner.

Lijkt me ook handig om de brede reikwijdte van 'special need' kinderen (hebben we vorige week genoemd maar niet toegelicht) te omschrijven: dat zijn echt niet allemaal kinderen die zwaar gehandicapt in een rolstoel zitten.

Dat klopt. Maar dat is toch ook niet de enige groep kinderen waar we wat voor zouden kunnen betekenen? Zie bovenstaand schema voor nadere specificering.

In essentie gaat het om de vraag of wij Nederlandse burgers met een kinderwens willen ondersteunen met adoptie (macro zeer onwenselijk, zie Joustra), waarbij op micro-niveau een deel (de helft? Driekwart?) van de geadopteerden hierdoor kan opgroeien in een gezin. Tegen de achtergrond dat in een toenemend aantal landen binnenlandse adoptie groeit en de medische mogelijkheden om alsnog een eigen kind te krijgen, en het alternatief van draagmoederschap, ook toenemen.

Ik ben van mening dat niet de essentie van de vraag is of wij Nederlandse burgers willen ondersteunen met een kinderwens door adoptie. De essentie is: willen wij (in internationaal verband) wat betekenen voor kinderen die in kwetsbare situaties opgroeien in een ander land. Bij de CA is dat ook het uitgangspunt. De wensouders zijn van ondergeschikt belang. En dat zij vanuit eigen motieven (een gezin willen stichten) willen adopteren ben ik alleen maar blij mee. We moeten geen kinderen plaatsen bij ouders die geen gezin willen vormen. De kinderen die geadopteerd worden uiteraard allemaal in een gezin geplaatst. We houden bij de CA niet bij hoeveel kinderen daar uiteindelijk van uit huis worden geplaatst. Immers na adoptie worden zij gezien als Nederlandse kinderen.

Wellicht ook nog een slide over ontwikkelingen in andere EU-landen tav adoptiebeleid: MRb vroeg hier vorige week naar, hebben we wat mij betreft wel heel beperkt beantwoord.

Zie hierboven info over internationale ontwikkelingen.

Verder zou ik beginnen om even terug te grijpen naar het vorige gesprek (kan ook mondeling) en de procesafspraken die zijn gemaakt.

Hgr, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC 5.1.2e @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 1 februari 2022 23:43

Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ < 5.1.2e @minjenv.nl>

CC: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: outline PP

Dank 5.1.2e

Als 5.1.2e is uitgenodigd voor dinsdag zou ik het stuk ook met haar delen en vragen om input. Ik denk goed dat zij ook iets zegt over perspectief wensouders die zij zien bij voorlichting, maar ook ervaringen met nazorg. Tav de outline moet er nog wel een (kleine) kop en een (langere) staart aan. De staart is mi dat we laten zien hoe die verschillende perspectieven leiden tot de drie dilemma's en dan zou ik vervolgens toch wederom het bruggetje maken naar de twee toekomstscenario's. Ik zal nog even broeden over het advies aan de Mrb.

Lukt het om donderdag een eerste concept van de presentatie af te hebben?

En 5.1.2e, begrijp ik het goed dat je vakantie erop zit? Hopelijk heb je het lekker gehad en welkom terug!

Gr 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Verzonden: dinsdag 1 februari 2022 20:18

Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DARC 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e -

BD/DGSB/DARC/JIZ 5.1.2e @minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] @minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl>

Onderwerp: outline PP

Ha [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e]

Bijgaand vinden jullie de outline voor de PP. Deze heb ik ook aan de RvdK gestuurd voor input. Ik zag dat [5.1.2e] ook aansluit. Willen jullie dat ik de powerpoint aan haar voorleg?

[5.1.2e] [5.1.2e] en ik hebben uiteindelijk voor een andere insteek gekozen dan gister besproken, omdat dilemma 2 en 3 eigenlijk niet over het belang van het kind gaan (welke landen en proportionaliteit). Daarom hebben we een ander deel van de brief als uitgangspunt genomen, namelijk de verschillende benaderingen van/perspectieven op het belang van het kind.

Als jullie opmerkingen hebben, laat het weten.

Fiine avond,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd

Afdeling jeugd

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
M 06 [5.1.2e]

[5.1.2e]

@minvenj.nl

www.rijksoverheid.nl/venj

Op woensdagen ben ik afwezig

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

The Secretary General

His Excellency Mr Sander Dekker
Minister for Legal Protection
Ministry of Justice and Security
Postbus 20301
2500 EH THE HAGUE

Our Ref.: 20210601LJM01

The Hague, 1 June 2021

Dear Minister Dekker,

I am writing with regard to the Report published in February 2021 by the Joustra Committee Investigating Intercountry Adoption. The Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law (HCCH) has studied the Report with great interest and would like to congratulate the Ministry and the Committee for all their work and for taking intercountry adoption and related child protection issues so seriously.

The *Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* ("HCCH Adoption Convention") was concluded by the HCCH in response to a dramatic increase in international adoptions since the late 1960s, which had led to serious abuses and complex human problems in many States. More than ever, abuses relating to intercountry adoptions are today being raised by the people who suffered them directly, *i.e.*, the adoptees. Against this background, it is commendable that the Committee has been able to seek the views of many adoptees.

The HCCH Adoption Convention currently has 104 States Parties. It gives effect to Article 21 of the *UN Convention on the Rights of the Child*. Being Party to the HCCH Adoption Convention is the basis for ensuring that a State's legal framework for intercountry adoptions is centred around the best interests of the child. Of course, to be fully effective, the Convention needs to be implemented and applied properly.

One of the aims of the Convention is to prevent illicit practices and abuses. Therefore, it is crucial that States take any allegations of abuses and illicit practices in intercountry adoptions very seriously. They must be equipped to identify the risk of such abuses, take all necessary action to prevent them, and, should abuses nonetheless occur, address them swiftly and effectively. In that respect, I was very impressed by the fact that you, in the name of the Dutch Government, immediately apologised for not having taken a more active role in preventing abuses at the time those abuses took place.

As you know, the Netherlands has been a Party to the HCCH Adoption Convention since 1998. This year is key in the Report, which divides the abuses into two broad categories: those that took place prior to the Netherlands becoming a Party to the Convention in 1998, and those that took place after 1998.

2/...

Hague Conference on Private International Law **Conférence de La Haye de droit international privé**
secretariat@hcch.net www.hcch.net

Regional Office for Asia and the Pacific (ROAP) Bureau régional pour l'Asie et le Pacifique (BRAP)

Regional Office for Latin America and the Caribbean (ROLAC) Bureau régional pour l'Amérique latine et les Caraïbes (BRALC)

However, not all intercountry adoptions to the Netherlands that have occurred since 1998 were done under the HCCH Adoption Convention. This is because both States – the Netherlands *and* the relevant State of origin – need to be Party to the Convention. For example, the intercountry adoptions which took place in 2019 between the Netherlands and Nigeria are obviously adoptions done *outside* the Convention as Nigeria is not a Party to the Convention. While this in no way alleviates the gravity of the concerns and while States Parties to the Convention should, as far as practicable, also apply the standards, safeguards, and procedures of the Convention to intercountry adoptions from non-Contracting Parties (if this practice is accepted to start with), it would have been very useful, and indeed important, for the Joustra Report to make a clear distinction between adoptions conducted *under the Convention* and those falling *outside the Convention*.

It would also have been useful if the Report had been more precise regarding the abuses that took place after 1998, indicating more precisely the *timing* of the abuses and clearly identifying which abuses are still *taking place today*. Between 1998 and today, the situation has evolved in many States, and the HCCH Adoption Convention has generally brought important improvements in Contracting States. For example, many States are implementing the principle of subsidiarity laid down in the Convention – as well as in the *UN Convention on the Rights of the Child* – which has led to a significant decrease in the number of intercountry adoptions, an increase in domestic adoptions, and above all, more support to birth families, enabling them to raise their children themselves. We regard this to be an important and positive effect of the HCCH Adoption Convention. Furthermore, and equally important, children adopted internationally nowadays under the Convention are mainly children with special needs, siblings or older children for whom it is difficult to find a permanent family solution in their State – and not babies in good health as was previously the case.

In addition, the HCCH Adoption Convention has provided Contracting Parties with the opportunity to check at different stages of the adoption procedure if the safeguards and procedures are being followed (e.g., Arts 17 and 23 of the Convention). If they are not followed, States should at *any* moment (and not only as a measure of last resort as mentioned in the Report) suspend the procedure, seek further information, and take action to prevent and / or address illicit practices or abuses. The Convention thus is based on cooperation and *shared* responsibility between States, where States keep each other informed and cooperate; most importantly, if one Contracting Party disagrees with how matters are being handled by the other Party, it may decide to suspend and / or stop the ongoing intercountry adoption until changes have been implemented. Cooperation and shared responsibility are different to mere trust as Dutch authorities seem to interpret it.

That said, the Members of the HCCH, Contracting Parties to the Convention and the Permanent Bureau have remained vigilant with regard to reported, alleged and possible abuses that may nonetheless occur under the Convention. In this regard, I wish to emphasise that a *Working Group on Preventing and Addressing Illicit Practices* is currently working on a [draft Toolkit](#) on this particular issue. The Group is composed of experts from 24 States from all over the world, including the Netherlands, and the Permanent Bureau. We would welcome any additional information on any abuses still occurring today in the context of the HCCH Adoption Convention. In addition, the [next Special Commission meeting reviewing the practical operation of the Convention](#) – currently scheduled to take place in July 2022 – will also give the Netherlands an opportunity to express any concerns and propose improvements in the way the Convention operates.

The matter of the financial aspects of intercountry adoption – which is very much linked to how private bodies finance their activities – brings about a challenge for ensuring ethical adoptions with no opportunity for any improper financial gain. While the HCCH Adoption Convention allows

3/...

reasonable costs and fees to be charged, intercountry adoption should not be linked with contributions, donations, or developmental aid projects. During the Convention negotiations, the possibility of not involving private bodies was discussed. Ultimately, however, accredited bodies were permitted to work within the Convention, but under the responsibility of the relevant authorities. Some Contracting Parties, however, only accept the involvement of public authorities under the Convention. Therefore, the Permanent Bureau is particularly interested in any discussions in the Netherlands regarding a possible public law system.

I also commend the recommendation of the Report to set up an independent National Centre of Expertise to facilitate adoptees in gaining access to their files, searching for their birth parents, and finding the appropriate psychosocial and legal support. Although the number of intercountry adoptions has decreased significantly, and some States, like the Netherlands, have (temporarily) suspended intercountry adoptions, work to support adoptees, birth families and adoptive families must continue.

Finally, I would like to stress the importance of training and technical assistance to States Parties to assist in implementing and operating the HCCH Adoption Convention adequately in order to prevent abuses. Such assistance is provided by, among others, the Permanent Bureau of the HCCH, in cooperation with States, international organisations such as UNICEF and ISS, and independent consultants. However, resources available to this effect are subject to voluntary contributions and unfortunately remain scarce.

The Permanent Bureau remains at the disposal of the Dutch authorities should they require any further information or assistance in this important matter.

I avail myself of this opportunity to renew to you, Minister Dekker, assurances of my highest consideration.

5.1.2e

Dr Christophe Bernasconi

Drs. S. Dekker

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Den Haag

Hooggeachte heer Dekker,

De heer Joustra was zo vriendelijk mij, als een van degenen die bij de totstandkoming van het *Rapport van de Commissie onderzoek interlandelijke adoptie* (het Rapport) zijn gehoord, een exemplaar daarvan toe te zenden.

De Commissie verdient, in het algemeen, lof voor haar werk. Haar aanbevelingen verdienen eveneens steun. Terecht heeft de regering deze aanbevelingen overgenomen, de gesignaleerde misstanden niet alleen erkend maar daarvoor ook excuses aangeboden, de instelling van een onafhankelijk expertisecentrum ten behoeve van geadopteerden aangekondigd en besloten tot opschorting van adopties vanuit het buitenland met passende overgangsregeling.

De Commissie heeft zich niet beperkt tot het tijdvak tot 1998, het jaar waarin het Haags Verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie (HAV) voor Nederland (sedert 2010: met inbegrip van het Nederlands Caribisch gebied) in werking trad. Zij heeft zich daarbij evenwel onvoldoende rekenschap gegeven van de aard, werking en internationale context van dit verdrag. Daardoor heeft zij de mogelijkheid onbenut gelaten (1) ten aanzien van niet-verdragslanden verdergaande aanbevelingen dan opschorting voor te stellen, en (2) ten aanzien van adopties uit verdragslanden meer gerichte aanbevelingen te doen.

Ik licht een en ander hieronder toe, onder de hoofdjes:

I. Het HAV werkt niet universeel maar uitsluitend in de verhoudingen tot andere verdragsstaten

II. Het HAV is niet gebaseerd op "het vertrouwensbeginsel", maar op gedeelde verantwoordelijkheid van landen van oorsprong en opvang van het kind

III. Het HAV is (66k) een bouwsteen van de internationale rechtsorde ter bescherming van kinderen

IV. Aanbevelingen

I. Het HAV werkt niet universeel maar uitsluitend in de verhoudingen tot andere verdragsstaten

Anders dan bijvoorbeeld het VN Verdrag over de Rechten van het Kind, dat een universele normatieve werking heeft, is het HAV een samenwerkingsverdrag dat op wederkerigheid berust: het geldt alleen in de verhouding tot andere verdragsstaten, niet in de relatie tot niet-verdragsstaten. Dit onderscheid wordt door de Commissie onvoldoende gesignaleerd, beklemtoond en uitgewerkt.

Niet-verdragsstaten

Van de vijf landen die centraal stonden in het onderzoek, Bangladesh, Brazilië, Colombia, Indonesië, en Sri Lanka, zijn, tot op de dag van vandaag, Bangladesh en Indonesië niet bij het verdrag aangesloten. Voorts zijn van de andere door de Commissie onderzochte landen ook de democratische republiek Congo, Ethiopië, Oeganda en Zuid-Korea nog steeds geen partij bij het verdrag, en kan Taiwan om volkenrechtelijke redenen bij het verdrag geen partij worden.

Voor al deze landen geldt dus dat de door het verdrag dwingend voorgeschreven transparantie, *checks and balances* met inbegrip van het uiterst belangrijke en effectief gebleken subsidiariteitsbeginsel (preambule en art. 4 b)), procedures en overige waarborgen niet van toepassing waren en ook nu niet zijn. De met betrekking tot deze niet-verdragsstaten geconstateerde misstanden houden dus, per definitie, geen verband met het verdrag.

Verdragsstaten

Het HAV telt thans 103 verdragsstaten, waaronder de in het onderzoek mede centraal staande landen Brazilië (verdragspartij sedert 1999), Colombia (1998) en Sri Lanka (1998). Ten aanzien van deze landen stelt de Commissie, (ook) na 1998, misstanden vast. Dit doet zij ook met betrekking tot Chili (1999), Griekenland (2010), Guatemala (formeel verdragspartij sedert 2003, maar effectief pas sedert 2008), Haïti (2014), Hongarije (2005), India (2003), Peru (1996), Polen (1995), Roemenië (1995), Thailand (2004), en de Verenigde Staten (2008).

Dat de Commissie vaststelt dat zich ook met betrekking tot deze verdragslanden misstanden hebben voorgedaan is ernstig: elke misstand is er één teveel. Maar haar onderzoek naar misstanden na 1998, overigens in verschillende gradaties van ernst en omvang (Rapport pp. 119-121), is fragmentarisch en kwantitatief niet sterk.

Het rapport beklemtoont onvoldoende dat zich wel degelijk in de laatste twee decennia onder invloed van het verdrag zeer positieve ontwikkelingen hebben voorgedaan, onder meer als gevolg van het genoemde subsidiariteitsbeginsel, dat een krachtige stimulans is gebleken voor gezinsvervangende oplossingen in het land van oorsprong zelf, en met betrekking tot de opvang van kinderen met een geestelijke of lichamelijke handicap zonder toekomst in hun land. In het geval van Guatemala heeft de inwerkingtreding van het verdrag in 2008 zelfs een effect gehad dat zich laat vergelijken met een humanitaire interventie. Dit een en ander moet óók worden bedacht als de Commissie concludeert: *“Misstanden kwamen in de gehele geschiedenis van interlandelijke adoptie voor, tot op de dag van vandaag. Invoering van het HAV in 1998 heeft daar geen afdoende verandering in gebracht”*.

Het Rapport mist scherpste: de analyse zou aan precisie, overtuigingskracht en bruikbaarheid hebben gewonnen, wanneer zij zou zijn uitgesplitst (1) naar verdragsstaten en niet-verdragsstaten, (2) naar het tijdstip waarop tussen Nederland en andere staten verdragsbetrekkingen ontstonden, immers pas vanaf dat tijdstip kunnen misstanden met het verdrag in verband gebracht worden gebracht, (3) naar de ontwikkeling in de tijd en (4) naar aantallen geadopteerde kinderen.

De Commissie stelt zich niet de, uit haar constatering voortvloeiende, vraag: gegeven dat de dwingende *checks and balances*, procedures en overige waarborgen van het verdrag in die gevallen waarin het gold in elk geval formeel wél van toepassing waren, waaraan ligt het dan dat zij niet, of niet ten volle, zijn gerespecteerd?

II. Het HAV is niet gebaseerd op “het vertrouwensbeginsel”, maar op gedeelde verantwoordelijkheid van landen van oorsprong en opvang van het kind

In dit verband is van belang het door de Commissie genoemde “vertrouwensbeginsel/principe”, vermeld o.a. op pp. 18, 112, 113, 115, 127. De Commissie maakt hier onvoldoende onderscheid tussen het verdrag zelf en een door Nederlandse ambtenaren (justitie, buitenlandse zaken) blijkbaar gevolgde interpretatie van het verdrag. Het HAV is uitdrukkelijk niet gebaseerd op enig vertrouwensbeginsel in de verhouding tussen verdragslanden (anders dan het algemene volkenrechtelijke beginsel dat verdragen te goeder trouw moeten worden nageleefd, art. 26 Weens verdragenverdrag).

Integendeel, het verdrag is gegrondvest op de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de staat van oorsprong en de staat van bestemming van het kind voor iedere adoptie die onder de vigeur van het verdrag tot stand komt. Zeker, het verdrag definieert primaire verantwoordelijkheden (1) voor de oorsprongsstaat met betrekking tot de vragen of het kind kan worden geadopteerd en of de vereiste toestemmingen op de juiste wijze zijn verkregen (art. 4) en (2) voor de staat van opvang met betrekking tot de geschiktheid en voorlichting van de aspirant adoptieouders, en de toestemming voor het kind om zich permanent in dat land te vestigen (art. 5). Zoals de Commissie stelt (p. 18) is, “*sprake van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de staat van herkomst en de staat van opvang*”. Maar het gaat hierbij om voor de hand liggende primaire verantwoordelijkheden, die echter (met uitzondering van art. 5 c)) niet exclusief zijn. “*De Centrale autoriteiten van de verdragsstaten worden geacht onderling samen te werken, elkaar te informeren en passende maatregelen te nemen om met het verdrag strijdige praktijken te verhinderen*” (p. 18) ook als die praktijken in eerste instantie onder de verantwoordelijkheid van de andere verdragsstaat vallen. Daarop sluit aan art. 17 van het verdrag:

art. 17: Een beslissing om een kind aan de zorg van aspirant -adoptieouders toe te vertrouwen, mag in de staat van herkomst slechts worden genomen indien:..

c. de Centrale Autoriteiten van beide Staten ermee instemmen dat de adoptie voortgang vindt.

Dit sleutelartikel betekent allerm minst dat de ontvangende staat tot het laatst van de procedure in het oorsprong land zou moeten wachten alvorens aan de bel te trekken om dan zijn veto uit te spreken. Ook als Nederland in een vroeg stadium van die procedure twijfelt over de rechtmatigheid daarvan, dient het maatregelen te nemen. Onjuist is de stelling van de Commissie: “Nederland moet dus als staat van opvang kunnen vertrouwen op de uitkomst van de beoordeling die de staat van herkomst heeft verricht. Een verdragsstaat heeft uitsluitend de mogelijkheid om als laatste redmiddel niet in te stemmen met de adoptie.” (p. 18).

In tegenstelling tot, bijvoorbeeld, het EU recht, is er geen sprake van een (“verplicht”) vertrouwensbeginsel van het verdrag. Dit is een ernstig misverstand, dat inmiddels helaas al doorsijpelt naar het publiek en de media¹.

Dat het in de praktijk vaak zo gelopen is dat Nederlandse autoriteiten het verdrag zo interpreteerden dat men niets of onvoldoende ondernam zelfs als er aanwijzingen van onregelmatigheden waren, zegt het nodige over de toepassing door Nederland van het verdrag, niet over het verdrag zelf. Significant in dit verband is de constatering (p. 115): “*De Centrale autoriteit heeft tegenwoordig het streven drie tot viermaal per jaar een werkbezoek naar het buitenland te organiseren. Uit door de commissie gehouden interviews blijkt dat, in tegenstelling tot voormalig Centrale autoriteit-ambtenaren, de huidige ambtenaren deze bezoeken over het algemeen beschouwen als een effectief middel om de*

¹ Zie interview Trouw 10 februari Verdieping p.3, nota bene in een geval waarin het verdrag niet van toepassing was.

adoptiepraktijk in het buitenland in goede banen te leiden. Er wordt gewerkt aan een normenkader waarmee het mogelijk wordt om geboortelanden, bijvoorbeeld tijdens werkbezoeken, op hun werkwijze te toetsen... Het is dus wel degelijk al mogelijk gebleken, met meer adequate inzet en middelen door Nederland, de toepassing van het verdrag, óók in landen van oorsprong, te verbeteren. Uiteraard ontbreekt de verdragsrechtelijke grondslag voor dergelijke actie in de relatie tot niet-verdragslanden.

III. Het HAV is (óók) een bouwsteen van de internationale rechtsorde ter bescherming van kinderen

Het Rapport behandelt het verdrag (summierlijk) voor zover het deel uitmaakt van de Nederlandse rechtsorde. Het gaat niet in op de internationale context van dit eigenstandige verdrag, het feit dat (1) het door de Verenigde Naties is omarmd, (2) het Comité voor de rechten van het kind systematisch nog niet bij het HAV aangesloten verdragsstaten bij het Kinderrechtenverdrag aanbeveelt het HAV te ratificeren, (3) het door UNICEF als leidraad wordt beschouwd, en (4) het leidend is voor de EU.

Bovenal gaat het Rapport geheel voorbij aan (5) het belangrijke en effectieve werk van het secretariaat (Permanent Bureau) van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht (HCCH) met betrekking tot de monitoring van de werking van het verdrag, aanbevelingen tot juiste toepassing ervan, en assistentie aan verdragsstaten en aspirant verdragsstaten. Ook laat de Commissie onvermeld dat voorzien is dat van 14 tot 18 juni 2021 de zesde Speciale Commissie van de HCCH bijeen komt ter evaluatie van het praktisch functioneren van het verdrag². Als de Commissie van opvatting is dat de toepassing van het verdrag, of de samenwerking met bepaalde verdragslanden, verbetering behoeft, biedt deze Special Commissie bijeenkomst een uitgelezen gelegenheid om dit aan de orde te stellen.

Het rapport sluit af met de wel erg weinig perspectief biedende vaststelling dat zij *“twijfels [heeft] of het mogelijk is een realistisch alternatief systeem te ontwerpen aangezien de vele pogingen om door middel van aangescherpte regulering van het huidige systeem misstanden terug te dringen tot op heden hebben gefaald”*.

Er is echter wel degelijk een weg vooruit, maar dan is het zaak scherper te zien welke verbeteringen het HAV wereldwijd al heeft bewerkstelligd, waar het in zijn praktische werking verbeterd kan worden, en, vooral, de onvoldoende gebleken Nederlandse infrastructuur voor het verdrag grondig door te lichten en energiek te verbeteren. Zeker is dat Nederland ernstig te kort is geschoten in de wijze waarop ons land het verdrag heeft toegepast.

IV. Aanbevelingen

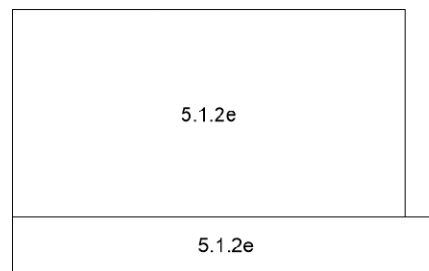
1. Uit een scherpere analyse van de actuele situatie volgt al direct de aanbeveling dat Nederland, in beginsel, geen buitenlandse adopties zou moeten toestaan uit niet-verdragslanden. Opschorting van adopties vanuit deze landen is niet genoeg. De Commissie stelt zelf vast: *“Een groot deel van de in het afgelopen decennium gesignaleerde misstanden heeft betrekking op Afrikaanse landen”* (p. 111). De meeste van deze landen zijn juist niet bij het verdrag aangesloten. Stoppen dus met deze adopties, ook om deze landen aan te moedigen te doen wat de VN herhaaldelijk hebben aanbevolen, nl. toe te treden tot het Haagse verdrag. Ook dan blijft het overigens zaak eerst zorgvuldig na te gaan of het land zijn zaakjes op orde heeft en of dan adopties uit deze landen verantwoord zijn.

2. Wat de verdragslanden betreft, zou in de komende maanden zorgvuldig moeten worden nagegaan waar twijfels bestaan over de toepassing van het verdrag. Dat onderzoek zou kunnen uitwijzen dat

² Zie HCCH | Special Commission of 2021

adopties uit bijvoorbeeld China of India voorshands opgeschort moeten blijven. Opschorting van de adopties vanuit de meeste EU landen, Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk, Noorwegen of IJsland is in beginsel niet nodig. Het zal hier dikwijls om intra-familiale adopties gaan, waarvoor opschorting niet passend is. Een uitzondering is wellicht op haar plaats voor Polen, Hongarije, Roemenië en Bulgarije (misschien ook Griekenland), voor welke landen de Commissie misstanden heeft geconstateerd. Hier is nader onderzoek nodig naar de actuele situatie. Dit geldt trouwens voor alle verdragslanden waarvoor de Commissie misstanden constateert. Intussen kan Nederland dan werken aan het versterken van de Centrale Autoriteit die nu echt de middelen en menskracht moet krijgen die haar niet meer kwetsbaar maakt voor druk van buiten of binnen het Ministerie en in staat stelt aan het verdrag naar behoren uitvoering te geven.

3. Nederland zou de voor juni 2021 geplande Speciale Commissie van de HCCH over de praktische toepassing van het verdrag moeten benutten om de bevindingen van de Commissie en de naar aanleiding daarvan door de regering getroffen en nog te treffen maatregelen te delen en te toetsen aan de ervaringen van andere verdragslanden. Daarbij zou Nederland ook kunnen pleiten voor een versterking van de zeer deskundige maar (te) kleine staf van de HCCH die verantwoordelijk is voor het monitoren van het verdrag. Zo levert Nederland ook een bijdrage aan de internationale rechtsorde (art. 90 Grondwet), waarbij komt dat op Nederland als gastland van de HCCH en geboorteland van het verdrag een bijzonder zorgplicht rust om bij te dragen aan het goed functioneren van (óók) dit verdrag.

Cc. De heer Mr. T.H.J. Joustra
Voorzitter Commissie onderzoek interlandelijke adoptie

To: Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming[ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl]
Cc: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl
From: DGSenB - Secretariaat
Sent: Mon 10/11/2021 3:24:14 PM
Subject: FW: oplegformulier
Received: Mon 10/11/2021 3:24:15 PM
[0. Oplegformulier dossier werkbezoek of optreden BWP.docx](#)
[Bijlage 1 - PROGRAMMA DINER PENSANT - toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[Bijlage 2 - Lijst genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie.pdf](#)
[Bijlage 3 - SD.211012. Diner pensant interlandelijke adoptie.FV.docx](#)
[Bijlage 4 - mail genodigde 5.1.2e docx](#)

Dag 5.1.2e

Dit is het dossier voor de minister. 5.1.2e heeft toegezegd dit dossier te printen en het bij jou af te geven. Ik plaats deze stukken niet in ibabs voor Sander omdat ik andere stukken heb voor 5.1.2e dit om verwarring te voorkomen. Als jij het alsnog in ibabs wilt opnemen voor de pa/adviseur en/of anderen vanuit DBO dan verzoek ik jou vriendelijk dit zelf op te laten nemen.

Groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 17:19

Aan: DGSenB - Secretariaat

CC: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: FW: oplegformulier

Dag 5.1.2e

Hierbij het dossier voor MRb. Voor 5.1.2e komen er nog twee documenten bij: sheets die tijdens de avond worden geprojecteerd en een paar bullets voor een enkele vraag die hem aan het slot door 5.1.2e worden gesteld. Die documenten stuur ik je zsm nog toe.

Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DBO/BP&E 5.1.2e @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 17:14

Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: oplegformulier

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Adviseur Protocol minister voor Rechtsbescherming

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Bestuursondersteuning (DBO)
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
.....

M 06 5.1.2e

5.1.2e @minjenv.nl

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 16:54

Aan: 5.1.2e - BD/DBO/BP&E 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: RE: oplegformulier

Hoi 5.1.2e

Bijgaand een ingevuld oplegformulier met bijlagen. Lees jij nog ff mee op het oplegformulier, specifiek het nog protocol in te vullen deel? Verder heb ik nog een doc met daarin een uitgebreidere routebeschrijving. Wil je die ook bijgevoegd hebben? Hoor graag zsm.

Merci! Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DBO/BP&E 5.1.2e @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 13:52

Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: oplegformulier

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Adviseur Protocol minister voor Rechtsbescherming

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Bestuursondersteuning (DBO)
.....

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M 06 5.1.2e
5.1.2e @minjenv.nl

**OPLEGFORMULIER
DOSSIER WERKBEZOEK OF OPTREDEN
BEWINDSPERSOON****Optreden MRb bij: Diner Pensant over te toekomst van interlandelijke adoptie**

Datum en tijdstip ontvangst	Diner Pensant vindt op dinsdagavond 12 oktober 2021 plaats. Tijdstip van ontvangst is 17.45 uur.		
Tijdstip optreden	18.05 uur	Tijdstip vertrek:	18.20 uur
Locatiennaam	Diner Thuis		
Adres, postcode en plaats	Raamweg 18, 2596 HL Den Haag		
Naam/nummer zaal	Inloop en aperitief vinden plaats in de voorkamer. Vervolgens nemen genodigden om 18.00 uur plaats in de dinerzaal. Zodra eenieder zit, geeft u van 18.05 uur tot ca. 18.15 uur een speech. Hierin wordt (o.a.) aandacht besteed aan het doel van het Diner Pensant over de toekomst van interlandelijke adoptie.		
Routebeschrijving en parkeren	Diner Thuis is in de buurt van het Ministerie van Justitie en Veiligheid; langs Malieveld de Koningskade op. De Koningskade gaat over in de Raamweg. Aan de Raamweg zijn parkeerstroken. Parkeren kan ongeveer 100 meter voor Diner Thuis (na 17.00 uur vrij parkeren).		
Ambtelijke begeleiding (incl. telefoonnummer)	Medewerker directie: [5.1.2e]@minjenv.nl, 06-[5.1.2e] en [5.1.2e] Woordvoerder: - Protocol: [5.1.2e]		
Contactpersoon instantie/organisatie	[5.1.2e] [5.1.2e] [5.1.2e]	[5.1.2e]	@dinerthuis.com, 06-[5.1.2e]

Informatie voor de bewindspersoon

U wordt ontvangen door	[5.1.2e]
Waar wordt u ontvangen?	Bij de ingang van Diner thuis
Doel van werkbezoek/optreden	De politiek en media hebben veel aandacht voor de toekomst van interlandelijke adoptie, ingegeven door het verleden. Zo blijkt uit het rapport van commissie Joustra dat zich ernstige misstanden hebben voorgedaan. De meningen over (voorzetting) van interlandelijke adoptie zijn verdeeld en er spelen verschillende (uiteenlopende) belangen. Tijdens het Diner Pensant wordt samen met stakeholders en belangenorganisaties gesproken over de toekomst van interlandelijke adoptie: is het verantwoord om door te gaan (en zo ja, onder welke voorwaarden) of gerechtvaardigd om te stoppen? Aanwezigheid tijdens het aperitief en het geven van een speech ter opening getuigen van betrokkenheid en biedt tegelijkertijd ruimte de opbrengst goed te kunnen wegen. Gebaseerd op het Diner Pensant wordt naar verwachting eind november een vervolgbrief aan de TK gezonden over interlandelijke adoptie, conform een gedane toezegging.
Voertaal	Nederlands

Programma

Het programma voor het Diner Pensant is weergegeven in bijlage 1. Dit programma is samen met bijgaande genodigdenlijst (bijlage 2) aan de genodigden gezonden. Het Diner Pensant omvat grofweg een vijftal onderdelen:

1. Ontvangst, inloop en aperitief
2. Gespreksronde 1 tijdens het voorgerecht. *Er wordt kennisgemaakt en gesproken over welke aspecten aan de orde moeten komen bij het beantwoorden van de vraag: hoe*

verder?

3. Gespreksronde 2 tijdens het hoofdgerecht. *Er wordt gesproken over de argumenten (voors en tegens) bij het maken van een keuze voor de toekomst van interlandelijke adoptie: stoppen of doorgaan?*
4. Gespreksronde 3 tijdens het dessert. *Er wordt gesproken over de voorwaarden waaraan een publiekrechtelijke invulling van interlandelijke adoptie moet voldoen, als hiertoe wordt besloten.*
5. Afsluiting: vervolg en dankwoord.
- 6.

5.1.2e zal het diner begeleiden. U geeft een speech tijdens de opening (rond 18.05 uur). Na de speech volgt een algemene inleiding door 5.1.2e Ter afsluiting van deze inleiding zal 5.1.2e u nog een vraag stellen. Het thema van deze vraag is het nieuwe kabinet. Bijvoorbeeld:
- Wat betekent het dat het besluit van de toekomst zal worden genomen door een nieuw kabinet?

Na beantwoording van deze vraag start de eerste gespreksronde en vertrekt u.

Setting zaal/podium	De speech zal plaatshebben in de dinerzaal. Hierin staat een viertal tafels opgesteld waaraan de genodigden zitting hebben genomen.
----------------------------	---

Optredens (alleen invullen in geval van speech)

Toespraak	Uw speech is bijgevoegd (nr. 3)
Sprekersfaciliteiten	Diner Thuis draagt zorg voor een microfoon (plus speaker) en kathedr. Ter plaatse valt nog te overwegen hier geen gebruik van te maken, aangezien de zaal relatief klein van omvang is.
Open/besloten bijeenkomst	Gesloten bijeenkomst. Niet uit te sluiten valt dat de strekking/inhoud van het gesprek ook breder bekend zal raken.

Publiek en andere aanwezigen

Doelgroep	Stakeholders en belangenorganisaties, onder andere: -Raad voor de kindbescherming -fion -RSJ -AEF -Defence for children -LAVA -Wetenschap
Overige sprekers en/of bijzondere gasten	Er is voor gekozen geen andere sprekers onderdeel te laten zijn van het programma. In plaats daarvan zal 5.1.2e na elke gang, een aantal genodigden bevragen. Op deze manier kan aan iedere stem een gelijkwaardig podium worden geboden.
Aantal deelnemers	Ongeveer 35
Portretrecht besproken?	Nee
Is de huidige BWP al eerder op bezoek geweest?	N.v.t.

Pers en sociale media

(Sociaal) Mediaplan	Nee
Media aanwezig?	Nee

Fotograaf/cameraploeg	Nee
Persbericht	Nee
Contactpersoon DCOM	5.1.2e

Bijzonderheden

Op maandag 11 oktober 2021 heeft één van de genodigden 5.1.2e (zelfstandige, eigen praktijk: 5.1.2e) u gemaïld over het Diner Pensant. Daarin geeft ze aan benieuwd te zijn naar uw toespraak en aan te nemen dat u, gezien het belang van het thema en de zwaarwegende besluiten die genomen gaan worden de komende tijd, bij het gehele diner aanwezig zult zijn. Aangezien u uitsluitend bij de inloop van het diner aanwezig zult zijn, zal in een reactie aan 5.1.2e te kennen worden gegeven dat u inderdaad een toespraak zal geven, maar helaas niet bij het gehele diner aanwezig kunt zijn in verband met andere verplichtingen. Wellicht is het mogelijk om haar tijdens het aperitief kort te woord te staan. Opmerking verdient daarbij dat hierdoor geen disbalans dient te ontstaan als het gaat om de aandacht voor de andere genodigden.

Bijlagen

1. Programma Diner Pensant
2. Lijst genodigden Diner Pensant
3. Speech Diner Pensant
4. Mail 5.1.2e over Diner Pensant

Opening diner

17.00 uur – 18.00 uur	– Inloop en aperitief
18.00 uur – 18.10 uur	– Minister voor Rechtsbescherming licht het doel van het diner toe
18.10 uur – 18.20 uur	– Dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/> staat stil bij het verdere avondprogramma en hierbij geldende spelregels
Eerste ronde	
18.20 uur – 18.55 uur	– Eerste gang (voorgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Gedurende het voorgerecht wordt kennis gemaakt en gesproken over welke aspecten aan de orde moeten komen bij het beantwoorden van de vraag: hoe verder?</i>
18.55 uur – 19.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Tweede ronde	
19.10 uur – 20.00 uur	– Tweede gang (hoofdgerecht) wordt geserveerd en genuttigd <i>Tijdens het hoofdgerecht wordt gesproken over de argumenten (voors en tegens) bij het maken van een keuze voor de toekomst van interlandelijke adoptie.</i>
20.00 uur – 20.15 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/> en korte pauze
Derde ronde	
20.15 uur – 21.05 uur	– Derde gang (dessert met koffie/thee) wordt geserveerd en genuttigd aan de tafels <i>Tijdens het dessert wordt gesproken over de voorwaarden waaraan een publiekrechtelijke invulling van interlandelijke adoptie moet voldoen, als hiertoe wordt besloten.</i>
21.05 uur – 21.10 uur	– Verzamelen en delen van belangrijkste inzichten aan tafel door <input type="text" value="5.1.2e"/>
Afronding diner	
21.10 uur – 21.25 uur	– Vervolg en dankwoord door dinervoorzitter <input type="text" value="5.1.2e"/>

Aanwezige genodigden Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie

5.1.2e

(organisatie)

5.1.2e

(dinervoorzitter)

5.1.2e

Sander Dekker

(bij opening)

5.1.2e

5.1.2e

(organisatie)

5.1.2e

(organisatie)

(organisatie)

5.1.2e

(organisatie)

(organisatie)

5.1.2e

5.1.2e

(organisatie)

Pagina's zijn geweigerd

1 - 8

5.1.2i

Van: [redacted] 5.1.2e

Verzonden: maandag 11 oktober 2021 10:00

Aan: [redacted] 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O [redacted] 5.1.2e @minjenv.nl>; Secretariaat - Minister voor Rechtsbescherming <ministervoorrechtsbescherming@minjenv.nl>

CC: Dekker, S. - BD/AL - Minister voor Rechtsbescherming <s.dekker@minjenv.nl>

Onderwerp: Diner Pensant

Goedemorgen [redacted] 5.1.2e, goedemorgen minister Dekker

Morgen is er het diner pensant interlandelijke adoptie, waarvoor ik tezamen met collegae uit allerlei invalshoeken ben uitgenodigd. Dank voor deze uitnodiging. Ik las dat u, minister Dekker, als verantwoordelijk bewindspersoon een toespraak geeft. Ik ben erg benieuwd naar uw speech.

Wij hebben elkaar nog niet ontmoet in het adoptieveld en ik zie zeer uit naar uw inleiding en naar het bespreken van de dilemma's die u en het departement zien rond interlandelijke adoptie.

Bijzondere waardering spreek ik uit voor het feit dat dit live gaat gebeuren in zo'n gemêleerd gezelschap waarbij - bij mijn weten- voor het eerst sinds het moratorium wetenschap, beleid, juridische kennis, klinische praktijk en persoonlijke ervaringen samen het gesprek aangaan. Mensen met jarenlange ervaring, het verleden meewegend en daardoor zicht hebbend op alles wat in de afgelopen jaren is veranderd, nieuwere en ervaren wetenschappers die dit alles gedegen cijfermatig en historisch kunnen onderbouwen, juristen die de kaders van internationale verdragen en wet kunnen verhelderen, ervaringsdeskundigen en een clinicus (met 1 voet in de wetenschap) zoals ondergetekende - ik ben vast nog wat vergeten maar het is een mooie club. Ik denk dat we samen een zeer zinvol gesprek kunnen voeren en ben heel verheugd dat u daar bij zult zijn.

Ik neem tenminste aan dat u, gezien het belang van het thema en de zwaarwegende besluiten die genomen gaan worden de komend tijd, bij het gehele diner aanwezig zult zijn? Ik zie uit naar deze bijeenkomst, de uitwisseling en discussie.

Fijne dag en tot ziens morgenavond,

met vriendelijke groet

[redacted]
5.1.2e

5.1.2e

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 11/12/2021 3:30:30 PM
Subject: FW: Scenario's interlandelijke adoptie
Received: Fri 11/12/2021 3:30:00 PM

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC

Verzonden: donderdag 11 november 2021 17:37

Aan: [5.1.2e]

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ

Onderwerp: RE: Scenario's interlandelijke adoptie

Beste [5.1.2e]

Naar aanleiding van je mail hebben we vorige week uitgebreid met elkaar gesproken. Volgens mij goed dat we dat we –met begrip voor elkaars positie- hier de tijd voor hebben genomen. Zoals afgesproken reageer ik per mail op de door jou gestelde vragen.

Het rapport van de commissie Joustra heeft een forse wissel getrokken op het adoptiedomein. Je hebt aangegeven de conclusies van het rapport voor wat betreft het deel pré 1998 grotendeels te onderschrijven. Jij, maar ook andere vergunninghouders, hebt echter ook aangegeven je niet te herkennen in de conclusies die de commissie trekt over de periode na 1998. De commissie heeft het onderzoek over de periode na 1998 op een andere manier uitgevoerd dan ten aanzien van de periode voor 1998. Hoewel de conclusies over het recente verleden ook stevig zijn, zijn ze minder verstrekkend dan die over het verdere verleden. Ik begrijp dat je vragen hebt over de door jou genoemde lijst van de commissie, desalniettemin zien wij wel degelijk kwetsbaarheden in het huidige adoptiesysteem. Daarnaast is het rapport van de commissie aanleiding geweest voor een fundamentele herbezinning ten aanzien van interlandelijke adoptie.

De commissie stelt dat een publiekrechtelijke bemiddeling de voorkeur heeft. Dat betekent een wijziging ten opzichte van het huidige systeem. Daarbij speelt dat het huidige systeem niet toekomstbestendig is gezien de steeds verder teruglopende aantallen adopties (ook al voor Joustra). De bedrijfsvoering en daarmee de kwaliteit van de individuele vergunninghouders kan daarmee onder druk komen staan en ook de wens/noodzaak van vergunninghouders om actief op zoek te gaan naar nieuwe adoptiekanalen om tot een goede match te komen. Tot slot krijgen we signalen van adoptiefouders die ons vragen waarom op voorhand voor een land cq. vergunninghouder moet worden gekozen. Meer ten principale vind ik het ook de vraag of dit nog past bij een toekomstig adoptiesysteem. Dit alles maakt dat een van de twee scenario's, het andere is helemaal stoppen met adoptie, ziet op een centrale bemiddeling.

We hebben AEF gevraagd om te onderzoeken op welke manier een publiekrechtelijk systeem vorm kan worden gegeven. Daarin zijn verschillende smaken denkbaar. Dus in zekere zin zijn er wel variaties denkbaar op de hoofdrichting. Welk van de scenario's het wordt, is aan de politiek. Wel hebben wij gemeend om de voorbereiding van de uitvoering van die scenario's alvast ter hand te nemen. Op die manier houden we de voortgang erin. Ik zorg spoedig voor een uitnodiging voor een eerste overleg. Ik heb [5.1.2e] van AEF gevraagd om dit te begeleiden.

Vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e]@wereldkinderen.nl>

Verzonden: dinsdag 19 oktober 2021 14:01

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl>;

[5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl> [5.1.2e] - BD/DGSenB [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Scenario's interlandelijke adoptie

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Dubbel. Zie mail 19/10/2021 12:01:04 PM.

Dubbel. Zie mail 19/10/2021 12:01:04 PM.

To: Directiesecretariaat - DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 2/11/2022 3:35:57 PM
Subject: FW: TK Voortgang standpunt toekomst interlandelijke adoptie
Received: Fri 2/11/2022 3:35:00 PM
[TK Voortgang standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)

Hi [5.1.2e]

Bijgaand, zoals afgesproken, het te versturen TK-briefje, en hieronder de daarbij horende mail. Thx.

Beste allen,

Eind vorig jaar heb ik u laten weten dat de voorziene brief over de toekomst van interlandelijk adoptie op dat moment niet meer aan de Tweede Kamer werd verzonden. Zoals u weet is inmiddels de nieuwe Minister voor Rechtsbescherming aangetreden. De Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid heeft hem gevraagd om spoedig een brief over interlandelijke adoptie te mogen ontvangen. Naar aanleiding hiervan heeft hij vandaag een korte brief aan de Tweede Kamer verstuurd. Deze brief is als bijlage bijgevoegd bij deze mail. Zoals u kunt lezen zal binnenkort een uitgebreidere, inhoudelijkere brief aan de Tweede Kamer volgen. Ik zal u ook daarover informeren.

Vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e]@minjenv.nl

Verzonden: vrijdag 11 februari 2022 16:31

Aan: TWEDE KAMER

CC: BD-Parlementaire Contactpersonen ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F ; MVJDBO - DBO ; [5.1.2e]@MINAZ.NL

Onderwerp: TK Voortgang standpunt toekomst interlandelijke adoptie

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: Afdelingssecretariaat – DSenS
Sent: Tue 10/5/2021 10:24:19 AM
Subject: FW: Uitnodiging voor vergadering: Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie Maastricht
Received: Tue 10/5/2021 10:24:23 AM
[9789462369160 Transnational Illegal Adoption content dissertatie DEF \(2\).pdf](#)

Van: [5.1.2e] (STRAFR)
Verzonden: maandag 4 oktober 2021 20:52
Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S
Onderwerp: AW: Uitnodiging voor vergadering: Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie Maastricht

Dear [5.1.2e]

Following up on our meeting today, I hereby send you my dissertation as promised.

Best regards,

[5.1.2e]

Von: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S
Gesendet: Freitag, 1. Oktober 2021 11:44
An: [5.1.2e] (STRAFR)
Betreff: FW: Uitnodiging voor vergadering: Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie Maastricht
Zeit: Montag, 4. Oktober 2021 13:30-14:00.
Ort: <https://rijksvideo.webex.com/rijksvideo/j.php?MTID=m4b3217f415edc462152fac98ea5b1f39>
-----Oorspronkelijke afspraak-----
Van: [5.1.2e]
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 15:27
Aan: [5.1.2e] [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Onderwerp: Uitnodiging voor vergadering: Voorbereiding diner Pensant interlandelijke adoptie Maastricht
Tijd: maandag 4 oktober 2021 13:30-14:00 Europe/Amsterdam.
Locatie: <https://rijksvideo.webex.com/rijksvideo/j.php?MTID=m4b3217f415edc462152fac98ea5b1f39>

[5.1.2e] **nodigt u uit om deel te nemen aan deze Rijksvideo Vergadering.**

U bent een co-host voor deze Webex-vergadering.

Vergaderingsnummer (toegangscode): 2379 248 2967

Wachtwoord voor vergadering: XnUdpPCM368

maandag 04 oktober 2021

13:30 | (UTC+02:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen | 30 minuten

Vergadering starten

Meer manieren om deel te nemen:

Deelnemen via de vergaderingskoppeling

<https://rijksvideo.webex.com/rijksvideo/j.php?MTID=m4b3217f415edc462152fac98ea5b1f39>

Tik om deel te nemen vanaf een mobiel apparaat (alleen deelnemers)

+31-2072-19842,,23792482967## Netherlands Toll

+1-650-215-5226,,23792482967## United States Toll

Deelnemen via telefoon

+31-2072-19842 Netherlands Toll

+1-650-215-5226 United States Toll

Algemene inbelnummers

Deelnemen via een videosysteem of -toepassing

Kies 23792482967@rijksvideo.webex.com

U kunt ook 62.109.219.4 kiezen en uw vergaderingsnummer invoeren.

Hebt u hulp nodig? Ga naar <http://help.webex.com>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

To: [5.1.2e] - BD/DBO/BP&E [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Tue 10/5/2021 4:50:25 PM
Subject: FW: Update: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt
Received: Tue 10/5/2021 4:50:00 PM

[Nota voortgang interlandelijke adoptie - herbezinning.docx](#)
[Bijlage 1 - Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant.docx](#)
[Bijlage 2 - Speech SD.211012. Diner pensant interlandelijke adoptie \(concept\).docx](#)
[Bijlage 3 - Overzicht afdronk 1-op-1 gesprekken.docx](#)
[Bijlage 4 - Voorbeeld landenbeoordeling 211001.docx](#)

Ook voor jou ☺. Prettige avond!

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: dinsdag 5 oktober 2021 18:07

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSenB ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O ; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES

CC: DGSenB - Secretariaat ; DGSenB - Staf

Onderwerp: Update: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt

Dag collega's,

Bijgaand de laatste versies van de documenten die bij MRb zijn aangeleverd voor het overleg over de toekomst van interlandelijke adoptie van morgen. Conceptspeech is aangepast (dus nieuwe versie) en een overzicht met weergave voorbereidende gesprekken is toegevoegd. @ [5.1.2e] : zou jij ervoor willen zorgen dat deze laatste versies in inbabs komen te staan ☺. Je bent een topper!

Fijne avond gewenst. Groeten, [5.1.2e]

Ps. Ik heb met [5.1.2e] afgesproken dat ik morgen een (eerste) draaiboek in elkaar zal zetten (ter verdere bespreking).

Van: Directiesecretariaat - DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: maandag 4 oktober 2021 08:57

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: DGSenB - Secretariaat <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt

Hi [5.1.2e] en [5.1.2e]

Volgende deelnemers zijn toegevoegd in ibabs

1. MRb
2. [5.1.2e]
3. [5.1.2e] (host)
4. [5.1.2e]
5. [5.1.2e]
6. [5.1.2e]
7. [5.1.2e] (Senior) Beleidsmedewerker
8. [5.1.2e] kwartiermaker

Groet

[5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 17:54

Aan: Directiesecretariaat - DARC <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt

[5.1.2e] wil je dit aub voor woensdag 6 oktober in Ibabs plaatsen voor [5.1.2e] MRb, [5.1.2e] en [5.1.2e]
[5.1.2e] [5.1.2e] zijn we er dan zo of moeten nog meer mensen dit in ibabs krijgen?

Gr [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: vrijdag 1 oktober 2021 17:18

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/MO&S [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Doc toekomst interlandelijke adoptie tbv gesprek met MRb d.d. 6 okt

Hi [5.1.2e]

Hierbij de documentatie over de toekomst van interlandelijke adoptie ten behoeve van een gesprek met MRb op 6 oktober aanstaande. Super fijn dat dit nog mee kan in een weekendtas.

Alvast fijn weekend gewenst. Groeten, [5.1.2e]

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Ontwikkelingen bezinning op de toekomst van
interlandelijke adoptie

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk
-

1. Doel nota

2. Informeren over stand van zaken aangaande de toekomst van interlandelijke adoptie, ten behoeve van een gesprek hierover op 6 oktober 2021.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 6 oktober 2021 spreken we met u over:
  - a. De voorbereiding van het Diner Pensant;
  - b. De stand van zaken met betrekking tot de landanalyse;
  - c. Het conceptrapport van AEF naar een publiekrechtelijk systeem;
  - d. De effecten van de transitie op de vergunninghouders.
  - e.

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) De voorbereiding van het Diner Pensant*

8. Op 12 oktober 2021 vindt het Diner Pensant plaats over de toekomst van interlandelijke adoptie. Tijdens het diner worden de dilemma's bij interlandelijke adoptie verdiept. Deze verdieping vraagt ook om het maken van scherpe keuzes.

9.

10. Voor het diner zijn ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken instanties uitgenodigd. Praktisch alle genodigden hebben laten weten aanwezig te kunnen zijn. U verzorgt de opening. Hiervoor heeft u een conceptspeech ontvangen van DCOM (bijlage 2). Daarnaast zal (in ieder geval) AEF tussen de gangen in spreken over het onderzoek naar een publiekrechtelijk systeem.

11.

12. Ter voorbereiding van het Diner Pensant worden 1-op-1 gesprekken gevoerd met genodigden. De gesprekken vinden plaats van 27 september 2021 tot (ca.) 6 oktober 2021. Daarbij is aandacht voor hoe genodigden tegen de dilemma's bij interlandelijke adoptie aankijken voor de toekomst: is het verantwoord om in aangepaste vorm door te gaan of is het gerechtvaardigd te stoppen?

13.

14. **Bespreekpunt:** we spreken met u over de inzet tijdens het diner en de voorbereidingen, zoals uw speech en de opbrengst van de 1-op-1 gesprekken. U ontvangt op 5 oktober een overzicht met een beknopte

samenvatting van de impressies uit deze gesprekken. Dit overzicht wordt mondeling toegelicht.

15.

16. *Ad. b.) De stand van zaken met betrekking tot de landenanalyse*

17. De Ca werkt aan een landenanalyse. In deze analyse wordt door de Ca te kennen gegeven of en zo ja, in welke mate de dilemma's bij interlandelijke adoptie zich voordoen in specifieke landen van herkomst. Het gaat daarbij over het subsidiariteitsbeginsel en de kwaliteit van de jeugdbescherming in de landen van herkomst. Deze beoordeling is daarmee strikter dan een beoordeling zoals die tot op heden plaatsvond. Voor twee landen van herkomst (Zuid-Afrika en Hongarije) is een concept van een beoordeling gemaakt (bijlage 4). Met de wijze waarop deze beoordeling is opgesteld wordt door de Ca expliciet een waardering gegeven over een bepaald land van herkomst. Het is evenwel ook voorstelbaar dat de Ca uitsluitend weergeeft of en zo ja, welke dilemma's spelen bij een land. In dat geval kan hierover met de TK worden gewisseld, waarna een eindoordeel volgt.

18.

19. *Beslispunt:* kunt u instemmen met de wijze waarop de twee landen van herkomst zijn beoordeeld? De beoordeling voor de overige landen van herkomst wordt afgerond na bespreking met u en is gereed voor verzending van de brief aan TK.

20.

21. *Ad. c) Het conceptrapport van AEF*

22. AEF heeft onderzoek gedaan naar een publiekrechtelijk systeem en de impact van de daarmee gemoeide transitie in kaart gebracht. AEF legt de laatste hand aan het concepteindrapport. Maar de kern van de hoofdconclusie van AEF is dat er forse nadelen kleven aan sec publiekrechtelijke varianten. Om die reden stelt AEF een alternatieve variant voor, inhoudende: een privaatrechtelijke stichting met publiekrechtelijke waarborgen op het gebied van regelgeving, financiën en toezicht.

23.

24. Hierover meldt AEF (o.a.) in het conceptrapport:

- Het publiekrechtelijk beleggen van de bemiddeling is niet eenvoudig en brengt op onderdelen nadelen met zich.
- Een agentschap valt al snel af vanwege de eisen aan de omvang die worden gesteld. De bemiddeling beleggen bij een agentschap is alleen mogelijk als de bemiddeling bij een *bestaand* agentschap (bijvoorbeeld IND) wordt ondergebracht. Dit is niet verder onderzocht.
- Voor het beleggen van de bemiddeling bij een dienst of zbo gelden twee belangrijke bezwaren. Het leidt tot complexe samenwerkingsrelaties met private partnerorganisaties in landen van herkomst. Daarnaast zijn de kosten voor bemiddeling aanzienlijk en zou zeer hoge leges impliceren, als de kosten voor de bemiddeling net als nu op de aspirant adoptieouders worden verhaald.
- Gegeven de complexiteit van het publiekrechtelijk inbedden, is een interessant alternatief de bemiddeling bij een stichting te beleggen en deze stichting een stevige publiekrechtelijke inbedding te geven.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

28 september 2021

Ons kenmerk

-

- Dit kan bijvoorbeeld door deze stichting in de wet aan te wijzen als de organisatie die zorgdraagt voor de bemiddeling en door de zeggenschap van de minister op gewenste punten statutair te verankeren.
- Naast het publiekrechtelijk inbedden van een stichting, kan ervoor worden gekozen deze stichting te voorzien van een basissubsidie (vergelijkbaar met Fiom). Op deze wijze kan continuïteit in de bedrijfsvoering worden gerealiseerd, zodat er geen sprake meer is van een eventuele financiële prikkel op dit punt.
- In de variant van een stichting met publiekrechtelijke inbedding is het mogelijk om de risico's die nu bestaan substantieel te verkleinen en blijft tegelijkertijd de wendbaarheid in de uitvoering behouden. Als deze variant verder wordt verkend, vraagt dit (primair) om privaat initiatief.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bespreekpunt: we willen met u de betekenis van deze conclusie bespreken voor de bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie. We hebben met AEF afgesproken dat zij eind oktober 2021 het definitieve rapport opleveren.

25.

26. *Ad. d) De effecten van de transitie op de vergunninghouders*

27. In afwachting van een besluit over de toekomst is een opschorting van interlandelijke adopties van kracht. De periode van opschorting duurt al geruime tijd voort, hetgeen consequenties heeft voor de bedrijfsvoering van de vergunninghouders, maar ook op juridisch vlak. De Ca is hierover met vergunninghouders in gesprek en zet in op het maken van afspraken om de bemiddeling in ieder geval in 2021 te continueren voor de 400 gevallen met beginseltoestemming. Voor 2022 en verder blijken de vraagstukken nog ingewikkelder, omdat de vergunninghouders in geen denkbaar scenario onverkort hun activiteiten zouden kunnen voortzetten in de huidige vorm. Vanwege de complexiteit en gevoeligheid bij vergunninghouders wordt voorgesteld om twee toekomstscenario's te laten uitwerken door een onafhankelijk bureau, om zo goed zicht te krijgen op de exacte transitie. Het betreft dan de toekomstscenario's: stoppen met interlandelijke adoptie of in een publiekrechtelijkere vorm doorgaan met adoptie. AEF is gevraagd en bereid gevonden om dit te begeleiden. Uiteraard vindt implementatie van een van de scenario's pas plaats na politieke besluitvorming over de toekomst van interlandelijke adoptie.

28.

29. Beslispunt: kunt u instemmen met het laten onderzoeken van de twee scenario's die spelen bij het transitietraject van de vergunninghouders?

30.

31.

32. Politieke en bestuurlijke context

33. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Een belangrijke uitkomst van het afgelopen commissiedebat in juni is dat u dit najaar een vervolgbrief stuurt aan de TK met (o.a.) een verdieping van de dilemma's en een landenanalyse. Verzending van de brief is voorzien in november.

34.

35. Communicatie

36. DCOM is geïnformeerd over de nota.

37.

38. Afstemming

39. Inhoud van nota is afgestemd de Ca.

40.

41. Bijlage(n)

1. Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant
2. Conceptspeech MRb voor Diner Pensant
3. Overzicht afdronk 1-op-1 gesprekken (*wordt op 5 oktober 2021 toegevoegd*)
4. Voorbeeld van een landenbeoordeling (Hongarije en Zuid-Afrika)
- 5.
- 6.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bijlage 1 - Gesprekspartners

Genodigden Diner Pensant	organisatie	Aanwezigheid
<i>Onderzoek en advies</i>		
1. Margrite Kalverboer	Kinderombudsman <i>NB. Is 12 oktober op Bonaire</i>	Afwezig
2. <input type="text" value="5.1.2e"/> en <input type="text" value="5.1.2e"/> <input type="text" value="5.1.2e"/>	AEF	Aanwezig
3. <input type="text" value="5.1.2e"/> en <input type="text" value="5.1.2e"/>	RSJ & NSCR/VU <input type="text" value="5.1.2e"/> en raadslid RSJ <input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig (zowel <input type="text" value="5.1.2e"/> als <input type="text" value="5.1.2e"/>
4. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
5. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
6. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Afwezig
7. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
8. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
9. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	-
10. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Zelfstandige, eigen praktijk: <input type="text" value="5.1.2e"/> <i>Therapeut, focus op adoptie als kindbescherming, gepromoveerd</i>	Aanwezig
11. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/> zal in plaats van <input type="text" value="5.1.2e"/> aanwezig zijn
<i>Adoptiepraktijk</i>		
12. <input type="text" value="5.1.2e"/>	A new way (ANW) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
13. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Nederlandse adoptiestichting (NAS) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
14. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Meiling	Aanwezig

		<i>vergunninghouder</i>	
15.	5.1.2e	Wereldkinderen	Aanwezig
		<i>vergunninghouder</i>	
16.	5.1.2e	Raad voor de kinderbescherming	5.1.2e zal in plaats van 5.1.2e aanwezig zijn
17.	5.1.2e	Fiom	Aanwezig
18.	5.1.2e	SIG: stichting interlandelijk geadopteerden	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden</i>	
19.	5.1.2e	Belangenorganisatie SRI Lanka DNA	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden</i>	
20.	5.1.2e	LAVA	Aanwezig
		<i>Stem geadopteerden en adoptieouders</i>	
21.	5.1.2e	IGJ	Aanwezig.
		<i>Toezichthouder adoptie</i>	
22.	5.1.2e	Defence for children	Aanwezig. NB. neemt collega 5.1.2e 5.1.2e mee
<i>Departementaal</i>			
23.	Sander Dekker (bij inloop)	Minister voor Rechtsbescherming	Aanwezig (in ieder geval gedurende inloop)
24.	Wim Saris	Directeur-Generaal Straffen en Beschermen	Aanwezig
25.	5.1.2e	Wetgevingsjurist Justitie en Veiligheid	Aanwezig
26.	5.1.2e	Ministerie Buitenlandse zaken	Eigenlijk vrij, maar maakt mogelijk een uitzondering
27.	5.1.2e	Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden (departementaal)	Aanwezig
		<i>NB. 5.1.2e en 5.1.2e brengen adoptiebezoek aan VS op 12 oktober.</i>	
28.	5.1.2e	5.1.2e 5.1.2e / consultant (international)	Aanwezig

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 12

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Wed 2/9/2022 10:50:33 AM
Subject: FYI - Aantekeningen gesprek MRb
Received: Wed 2/9/2022 10:50:00 AM
[Aantekeningen gesprek MRb.docx](#)

Hoi,

Ter info de aantekeningen die ik gisteren maakte tijdens het gesprek met MRb. Wellicht prettig om te hebben.
Nog een prettige vrije dag gewenst (ik hoop overigens dat je deze e-mail op zijn vroegst morgen pas ziet ;-)).

Groeten, [5.1.2e]

Aantekeningen gesprek MRb- 9 feb. 22

- Te lang geduurd om te komen met een standpunt over de toekomst. MRb wil vaart maken.
- Vraag MRb: uit welke landen is er (in 2020) het meest bemiddeld? *Zuid-Afrika, Verenigde Staten, Hongarije, Taiwan en Thailand.*
- Vraag MRb: wanneer is het onderzoek van het CBS onder geadopteerden opgeleverd? *Is in het kader van Joustra uitgevoerd en gelijktijdig afgerond in 2021. Mag worden gezien als een kwantitatief en kwalitatief onderzoek (er is gewerkt met een steekproef).*
- RvdK: kinderen hebben een recht om in de eigen omgeving/cultuur op te groeien. Interlandelijke adoptie brengt hierop een fundamentele breuk met zich, met hechtingsproblematiek als gevolg. Die problematiek is groter naarmate de kinderen ouder zijn op het moment van hun interlandelijke adoptie. Leeftijd van kinderen ten tijde van hun adoptie neemt toe. Dit heeft onder andere te maken met het meekomen van broers en/of zussen. Interlandelijke adoptie heeft meer nadelen dan voordelen.
- Vraag PA: in hoeverre mogen interlandelijke adoptie en pleegzorg als communiceren vaten worden gezien (nav volgende bullet RvdK -> Pleegzorg: we hebben in Nederland een groot tekort aan pleegouders. Mensen met een kinderwens zouden op die manier heel veel kunnen betekenen voor een kind van een ander. *RvdK: vanuit het perspectief van het helpen van een kind – aan een gezonde leef- en ontwikkelomgeving is pleegzorg een alternatief. Vanuit het perspectief van de wensouders dient te worden gesteld dat ouders die interlandelijk een eigen kind willen adopteren niet per definitie openstaan voor het bieden van pleegzorg aan een kind van een ander.*
- Fiom: het is van belang dat ouders goed geïnformeerd zijn over het fenomeen van interlandelijke adoptie (gevolgen, consequenties etc.). Begrippen worden verschillend geïnterpreteerd. Bijvoorbeeld het subsidiariteitsbeginsel. Wat in dit verband te doen met samenwerking Verenigde Staten en Oost-Europese landen. Eenduidige uitleg is van belang. Streven zou moeten zijn dat interlandelijke adoptie niet meer nodig is/overbodig wordt, omdat kinderen in het land van herkomst op passende wijze worden opgevangen. Bij/met landen van herkomst bekijken wat hiervoor nodig is. Er is ons alles aangelegen om te kijken wat het juiste is om te doen in het belang van het kind. Los van de discussie wel/niet doorgaan met interlandelijke adoptie dient er aandacht te zijn voor (acceptatie) ongewenste kinderloosheid.
- Vraag MRb: hoe kijkt Fiom aan tegen – kritiek op – het onderzoeksrapport van commissie Joustra. *Kan commissie Joustra volgen. Kan eveneens de kritiek van vergunninghouders voorstellen dat zij Joustra kort door de bocht vinden over het heden.*
- MRb: redeneren vanuit het belang van het kind. Tegelijkertijd zijn er wensouders. Illegale routes dienen de kop in te worden gedrukt. Tav standpunt (in brief kleur bekennen): direct stoppen te kort door de bocht/te rigoureuus. Kijken naar fasering. Uiteindelijk stoppen. Kinderen dienen te worden opgevangen in het herkomstland. Met landen van herkomst tot arrangementen komen voor afbouw adoptie en, waar nodig, tot opbouw van het jeugdbeschermingsstelsel aldaar. Tot dat moment interlandelijke adopties met meer waarborgen binnen een verbeterd systeem toestaan. Sluit – redelijk aan – bij visie KO.
- Standpunt (en arrangementen) bespreken met Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Voor verzending brief wil MRb (iig) met vier vergunninghouders spreken.
- Eind week 6: aangepaste brief bij dDARC. Week 7 contact met (iig) Buitenlandse zaken. Streven: eind week 7 aanleveren eerste versie brief bij MRb.

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e] [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Wed 10/20/2021 12:10:36 PM
Subject: FYI -> Overleg inz. Toekomst Adoptie nav het diner pensant interlandelijke adoptie van 12/10
Received: Wed 10/20/2021 12:10:38 PM
[Agenda overleg inz toekomst interlandelijke adoptie nav Diner Pensant d.d. 12 okt.docx](#)
[Bijlage 1 - Resultaten werkbezoek Verenigde Staten.docx](#)
[Bijlage 2a - Oplegnota opbrengst Diner Pensant tbv overleg 21 okt.docx](#)
[Bijlage 2b - Sfeerimpressie Diner Pensant 12 oktober \(met arcering\).docx](#)
[Bijlage 3 - Voorbeeld Dilemmakaart \(MDA+zonder+minderjarige+kinderen\).pdf](#)

Ter informatie ook voor jullie ☺

Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: woensdag 20 oktober 2021 14:10

Aan: DGSenB - Secretariaat ; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC ; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F ; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ ; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: RE: Fysiek> [5.1.2e] Overleg inz. Toekomst Adoptie nav het diner pensant interlandelijke adoptie van 12/10

Hoi,

Bijgaand de voorbereiding voor het overleg inz de toekomst van interlandelijke adoptie (nav het Diner Pensant) dat morgenmiddag zal plaatsvinden.

Groeten, [5.1.2e]

Van: DGSenB - Secretariaat [5.1.2e]@minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 20 oktober 2021 12:55

Aan: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Fysiek> [5.1.2e] Overleg inz. Toekomst Adoptie nav het diner pensant interlandelijke adoptie van 12/10

Urgentie: Hoog

Dag allen,

Mag ik jullie herinneren aan de deadline voor het aanleveren van stukken tbv overleggen met [5.1.2e]

De deadline voor het aanleveren is 15.00 uur. Graag jullie aandacht hiervoor.

Mochten er geen stukken komen dan verneem ik dat ook graag zodat ik weet wat te vermelden/communiceren richting [5.1.2e]

Lukt het aanleveren voor 15.00 uur niet, dan graag rond 14.00 uur aan mij laten weten.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Assistent van de Directeur-Generaal Straffen en Beschermen

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | N.26.308

Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag | N.26.308

T 070 [5.1.2e] | M 06 [5.1.2e]

E-mail [5.1.2e]@minjenv.nl

Komt u op bezoek? Vergeet dan niet uw legitimatie mee te nemen.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker

Datum
19 oktober 2021

Projectnaam
-

Bijlagen
3

agenda

Overleg inz. toekomst Adoptie nav het Diner Pensant
interlandelijke adoptie van 12/10

Vergaderdatum en -tijd 21 oktober 2021, 15.00 uur
Vergaderplaats Min.JenV, Turfmarkt 147, Den Haag, Z22-36 - Mount
Scenery - zaal

---

1. Opbrengst werkbezoek VS *(bijlage 1)*
- 2.
3. Opbrengst Diner Pensant (irt Kamerbrief) *(bijlagen 2a & 2b)*
- 4.
5. Inhoud (kern) & vorm Kamerbrief/dilemmakaart *(bijlagen 2a & 3)*
- 6.
7. Proces (momenten met MRb, betrekken betrokkenen etc.)

Pagina's zijn geweigerd

1 - 11

buiten verzoek

Onder andere de DGSenB

oplegnota

Opbrengst Diner Pensant voor overleg
toekomst interlandelijke adoptie d.d. 21 okt

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker

Datum
18 oktober 2021

Doel nota

U informeren over relevante opbrengst van het onlangs georganiseerde Diner Pensant in relatie tot het vervolg, waaronder een Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie. Hierover spreken we dondermiddag 21 oktober.

Toelichting

Aan de Tweede Kamer is toegezegd de dilemma's bij interlandelijke adoptie te verdiepen, een landenanalyse te maken en onderzoek te doen naar een publiekrechtelijk systeem. Om te komen tot een verdieping van dilemma's vond op 12 oktober een Diner Pensant plaats. Tijdens dit diner is gesproken over:

- Welke aspecten moeten worden meegewogen bij beantwoording van de fundamentele vraag over de toekomst van interlandelijke adoptie;
- Welke argumenten (voor en tegen) moeten worden betrokken bij een keuze, en;
- Onder welke voorwaarden kan – publiekrechtelijk – worden doorgedaan met interlandelijke adoptie als hiertoe zou worden besloten.
-
- De opbrengst is, per gesprekstafel, weergegeven in bijgaande sfeerimpressie. Hierin zijn de verschillende aspecten, argumenten en voorwaarden die raken aan de dilemma's die eerder richting de Tweede Kamer zijn genoemd geel gearceerd.¹
-
- Hieronder zijn de argumenten en voorwaarden opgenomen die bijzondere aandacht verdienen bij het opstellen van eerdergenoemde Kamerbrief. Daarbij zijn twee denkbare toekomstscenario's aangehouden: stoppen of in aangepaste vorm doorgaan. Verzending van de Kamerbrief is voorzien in november 2021.
-
- **Bespreekpunt:** formuleren van een (eerste) beeld op zowel de vorm als inhoud (kernboodschap) van de Kamerbrief. Beoogde resultaat is een outline die op 28 oktober 2021 met MRb kan worden besproken.
-

¹ Betreft hier kortgezegd de dilemma's: het belang van het kind op micro- versus macroniveau, extra waarborgen versus subsidiariteit bij selectie van landen en hervorming van het stelsel versus teruglopende aantallen adopties.

Opbrengst Diner Pensant

-

1. Stoppen met interlandelijke adoptie

- Het is niet in zijn algemeenheid zo dat het in Nederland beter is voor het kind.
- Bij voorkeur kinderen in landen van herkomst helpen in plaats van interlandelijk adopteren.
- Landen van herkomst zouden alternatieven kunnen of moeten kunnen regelen.
- Nederland moet investeren in het jeugdbeschermingsstelsel van de landen van herkomst, zodat adoptie niet nodig is. Daarmee worden (meer) kinderen beter geholpen.
- Bij schrijnende gevallen ligt een humanitair verzoek meer in de rede dan interlandelijke adoptie.
- Interlandelijke adoptie creëert een vraag naar adoptiekinderen. Gezinsvorming als motief krijgt de overhand boven adoptie als kindbeschermingsmaatregel. Adoptie is eigenlijk outsourcen van kindbescherming.
- Kinderen komen in tehuizen terecht vanwege interlandelijke adoptie. Heeft te maken met de financiële prikkel.
- Interlandelijke adoptie zou gezinsvorming zijn waarbij een kind van arm naar rijk wordt verplaatst en geldstromen van rijk naar arm vloeien. Dit werkt misstanden, bijvoorbeeld corruptie, in de hand.
- Er kan discrepantie zitten tussen de papieren procedure en de feitelijke gang van zaken. Dat blijft een zwakte in het systeem.
- Subsidiariteitsbeginsel wordt in de praktijk niet goed nageleefd. Niet overal wordt in een land van herkomst gekeken naar alternatieven.
- Wanneer een land zowel zendend als ontvangend land is, wordt er niet voldaan aan subsidiariteitsbeginsel.
- Elk risico op misstanden moet worden uitgesloten. Het gaat, bij volle adoptie, immers om onomkeerbare beslissingen over mensenlevens.
- Heb aandacht voor wat interlandelijke adoptie doet met een mens. Kinderen weghalen uit hun land en cultuur heeft grote impact. Het weghalen van kinderen uit hun land en cultuur maakt dat een identiteit kwijtraakt en valt niet zomaar te repareren.
- Wel veel geld voor weinig kinderen. Kan dit niet beter worden besteed? Investeer meer in kindbescherming in andere landen.
- Doorgaan met interlandelijke adopties omdat andere landen dat doen is geen valide argument.

2.

3. In een aangepaste vorm doorgaan

- Stoppen met interlandelijke adopties zal misstanden in landen van herkomst niet tegengaan. Zeker niet als andere landen doorgaan met adoptie.
- Stoppen levert geen verbetering op van de situatie in de landen van herkomst. Hier zitten veel kinderen in kindertehuizen en wordt een klein aantal geadopteerd. Dat staat niet in verhouding tot elkaar. Er kan daarom niet gesteld worden dat adoptie (verbetering van) het jeugdbeschermingsstelsel ondermijnt. Ook kan daarom niet gesproken worden over 'de aanzuigende werking' van adoptie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

18 oktober 2021

Ons kenmerk

-

- Wat is/zou het alternatief zijn geweest in het land van herkomst? Interlandelijke adoptie als er geen alternatieven zijn in landen van herkomst. In het heden is het al zo dat wanneer een land zijn jeugdbeschermingsstel op orde krijgt, adopties uit dat land stoppen. Niet alle landen kunnen zelf een oplossing bieden voor hun kinderen.
  - Kijk naar de positie/voordelen van het individuele kind. Adoptie op persoonlijk niveau is te prefereren boven een kindertehuis en van pleeggezin naar pleeggezin. Voor die kinderen in nood moet adoptie behouden blijven. Kinderen hebben behoefte aan permanentie en structuur, hetgeen niet betekent dat het volle adoptie moet zijn.
  - De risico's voor kinderen die niet geadopteerd worden, moeten ook worden meegewogen bij of er geadopteerd kan worden.
  - Niet interlandelijke adoptie is een laatste redmiddel maar institutionalisering is het laatste redmiddel. Een kind is slechter af als het kind in een kindertehuis opgroeit of meerdere plaatsingen doormaakt.
  - Onder bepaalde voorwaarden/eisen, per herkomstland, hoeft niet (in het geheel) gestopt te worden met adoptie.
  - Het vertrouwensbeginsel is geen belemmering voor controle. In HAV heeft het aankomstland de plicht om interlandelijke adoptie te stoppen als er signalen zijn dat procedures niet in orde zouden zijn.
  - Oproep om aantal interlandelijke adopties niet leidend te laten zijn bij het maken van een keuze.
4. Onder welke voorwaarden doorgaan?
- Bij doorgaan is belangrijk het duidelijk beleggen van de eindverantwoordelijkheid (wie is voor en binnen het systeem verantwoordelijk/wie is aanspreekbaar?).
  - Er moet één professionele – publiekrechtelijke - vergunninghouder komen die niet persoonlijk betrokken is. De financiële prikkel moet eruit en er kan meer recht worden gedaan aan dat ouders worden gekozen bij het kind.
  - Medewerkers moeten deskundig zijn en pedagogische kennis hebben, veel weten van wat ouders voor een kind willen/kunnen doen. Kennis en kunde van de vergunninghouders moeten een plek krijgen in de nieuwe organisatie.
  - Als er één centraal stelsel is, is het proces makkelijker toetsbaar/controleerbaar. Er is één toezichthouder nodig zodat versnippering wordt tegengegaan. De toezichthouder moet goede handhavingsmogelijkheden hebben.
  - Belangrijk is een helder besluitvormingsmodel op basis waarvan wordt beoordeeld. Een (moreel) toetsingskader met criteria voor kinderen, ouders en voor landen van herkomst. Wat heeft het kind nodig? Die behoeften matchen met ouders. Voorwaarden in detail uitwerken en goed omschrijven.
  - Daarbij aandacht voor subsidiariteit. Zendende en ontvangende landen hebben een (inspannings-)plicht te controleren op naleving. Er moet goed getoetst worden of een land niet voor het eigen kind kan zorgen. Aankomstlanden kunnen daarbij beter samenwerken.
  - De mate van transparantie over de procedure is bepalend voor een adoptierelatie met een land. Er moet meer zicht komen op adoptiekanalen binnen een land. Selectie op kanalen ipv landen. Daarbij kijken naar dwang, drang en geldelijk gewin. Voor langere tijd kunnen meekijken op

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
18 oktober 2021

Ons kenmerk
-

hoe processen verlopen binnen die kanalen. Vooral het moment van afstand is een belangrijk moment waar zorgvuldigheid en transparantie vereist is.

- Geadopteerden kunnen zich ontheemd voelen en te maken krijgen met discriminatie. Begeleiding van ouders en kind moet verplicht worden, vanwege de hechtingsproblematiek. De nazorg moet goed geregeld zijn.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
18 oktober 2021

Ons kenmerk

Inhoudsopgave Kamerbrief

Mede op basis van bovengenoemde opbrengst is een inhoudsopgave voor de Kamerbrief geformuleerd. Deze zal worden omgevormd tot een outline.

- *Fundamentele vraag*: verantwoord om met interlandelijke adoptie door te gaan of gerechtvaardigd om te stoppen?
  - De toekomst van interlandelijke adoptie behoeft onze aandacht.
  - Commissie Joustra onderzocht de ernstige misstanden in het verleden.
  - Het is onze morele plicht in het kielzog hiervan te kijken naar interlandelijke adoptie en het hieraan verbonden inherente risico.
  - Verleden staat niet gelijk aan het heden. Er is van fouten geleerd.
  - Waar vroeger kwetsbaarheden oogluikend zijn toegestaan en misstanden voor lief zijn genomen, zijn we nu op onze hoede.
  - Wel staat vast dat verandering ter verdere verbetering nodig is, en adoptie niet kan worden voortgezet op de huidige voet.
-
- *Basisprincipes interlandelijke adoptie*
  - Het belang van het kind als voornaamste overweging;
  - Het subsidiariteitsprincipe en adoptabiliteit;
  - Het belang van geïnformeerde toestemming.
-
- *Denkbare scenario's voor de toekomst*
  - Voor de toekomst zijn twee scenario's denkbaar: stoppen of in aangepaste vorm doorgaan.
  - Na overleg met het adoptieveld zijn dilemma's bij interlandelijke adoptie verdiept en deze scenario's verfijnd. Op deze manier is in beeld gebracht waarmee rekening moet worden gehouden.
  -
  - *Stoppen met interlandelijke adoptie. Trade off -> voor aantal kinderen biedt interlandelijke adoptie geen uitkomst meer.*
    - (AI) beschikbare alternatieven in de landen van herkomst;
    - Doen van investeringen in landen voor jeugdbescherming;
    - Impact op internationale betrekkingen en communicatie/afspraken met landen van herkomst (nazorg);
    - Omgang met betrokkenen (vergunninghouders, aspirant-adoptieouders etc. in het kader van de lopende procedures).
  -
  - *Doorgaan met interlandelijke adoptie. Trade off -> risico op onregelmatigheden bij adoptie kan niet worden uitgesloten.*

- In eerste instantie inzetten op de ontwikkeling van lokale zorgsystemen;
- Interlandelijke adoptie alleen mogelijk op initiatief van een land van herkomst;
- Uitsluitend open adopties (mogelijkheid tot contact eerste familie, herroepen van adoptie bij wanpraktijken etc.);
- Verdeling verantwoordelijkheden binnen systeem interlandelijke adoptie (incl. beleggen eindverantwoordelijkheid);
- Eén centrale – publiekrechtelijke – bemiddelaar bij interlandelijke adopties;
- Financiële prikkel eruit (publiekrechtelijk, leges). Openheid over de kosten van het adoptieproces;
- Omgang adoptiefouders: pool van ouders die zich beschikbaar stellen zonder garantie (ipv wachtlijst);
- Controle op naleving van procedures, subsidiariteit meer bepaald adopteerbaarheid, door en in herkomstlanden;
- Toetsingskader met criteria voor kinderen, ouders en landen van herkomst;
- Landselectie die een strikte toets op subsidiariteit en stabiliteit rechtsstaat doorstaat;
- Eén toezichthouder met toereikende handhavingsmogelijkheden;
- Positie Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden (verbinden aan ambassadeur);
- Internationale samenwerking (via Permanent Bureau/Haagse Conventie);
- Opvolging, ondersteuning en zorg voor geadopteerden (met bijzondere ontwikkelingsbehoeften). Aandacht voor cultuur en identiteit;
- Screening en begeleiding aspirant-adoptiefouders. Ook betrekken specifieke ervaringen en uitdagingen waar geadopteerden mee te maken krijgen. Verplichte nazorg;
- Centrale – en digitale – registratie van interlandelijke adopties. Gedeeld archief met herkomstlanden;
- Inzage in adoptiedossier en ondersteunen bij contacteren eerste families;
- Herstelmogelijkheden binnen het recht: verjaringstermijn verlengen in het burgerlijk aansprakelijkheidsrecht, herziening van interlandelijke adoptie, verbetering akten van burgerlijke stand (naam, geboorteplaats en –datum).

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
18 oktober 2021

Ons kenmerk
-

- *Ingewikkeld besluit*

- Interlandelijke adoptie treft kinderen in nood en daarmee raakt het ook ons. Er bestaan vele meningen over en kan vanuit vele perspectieven worden belicht.
- De afgelopen tijd is naar het grotere deel gekeken. Dit vergt het soms doen van concessies en vraagt om scherpe keuzes.
- Want én ieder risico op onregelmatigheden uitsluiten, én alle kinderen zonder ouders een goede toekomst bieden, én hen in hun land van herkomst laten opgroeien gaat op dit moment niet samen.

- Kijkende naar voorstelbare toekomstscenario's ligt het vanuit het belang van het individuele kind in de rede een concreet ontwerp uit te werken voor het doorgaan in een andere vorm. AEF heeft al gekeken naar een centrale publiekrechtelijke bemiddeling.
- Gebaseerd hierop kan een volgend kabinet het uiterst ingewikkelde besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie doordacht nemen.
- Hangende deze definitieve besluitvorming zal de opschorting die momenteel van kracht is, worden gecontinueerd OF opgeheven. Over de betekenis hiervan ben ik met betrokkenen in gesprek.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
18 oktober 2021

Ons kenmerk
-

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

To: 5.1.2e - BD/DBO/ADVIES 5.1.2e @minjenv.nl]

From: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

Sent: Mon 2/28/2022 4:22:37 PM

Subject: FYI: Reactie MRb op brief interlandelijke adoptie

Received: Mon 2/28/2022 4:22:00 PM

[Memo Kamerbrief interlandelijke adoptie \(OPM MRb\) - 5.1.2e en 5.1.2e.docx](#)

[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief, zorgvuldig stoppen.docx](#)

FYI: zie hieronder. Mijn plan is om na verwerking van de reactie van 5.1.2e het opgestelde memo en de brief met tracks in DJ te plaatsen en de werkstroom te continueren.

Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 28 februari 2022 17:17

Aan: 5.1.2e - BD/DGSenB

CC: DGSenB - Secretariaat ; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e - BD/DGSB/DARC/JIZ ; 5.1.2e
BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: Reactie MRb op brief interlandelijke adoptie

Urgentie: Hoog

Hi 5.1.2e

MRb heeft gereageerd op onze nieuwe brief over de toekomst van interlandelijke adoptie. Hij heeft twee opmerkingen die ik hieronder geel heb gearceerd. Ter verwerking van zijn opmerkingen hebben we een memo opgesteld en een paar tracks in de concept Kamerbrief doorgevoerd. Zie bijlagen. 5.1.2e en 5.1.2e zijn hiermee akkoord. Aan jou ook het verzoek om hierop mee te lezen. Zou super zijn als dit vandaag voor 19.30 uur lukt.

Veel dank. Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 28 februari 2022 13:04

Aan: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: DJ-info

Behandelen advies retour Minister voor Rechtsbescherming door

5.1.2e - BD/DBO/ADVIES

28 februari 2022 12:56

Graag opmerkingen MRb verwerken in tracks

Eindparaaf - Minister voor Rechtsbescherming behandeld door

5.1.2e - BD/DBO/ADVIES

28 februari 2022 12:56

MRb heeft twee opmerkingen. 1) Eens met commentaar 5.1.2e graag verwerken in een nieuwe versie. 2) De termijn van 5 jaar samenwerking met PB Haagse Conferentie. Er lijken twijfels te zijn over deze termijn. Graag een nadere toelichting daarop met een concreet advies. Bij vragen is MRb vandaag te bereiken tussen 19:30 en 20:30.

Paraferen - 5.1.2e - BD

25 februari 2022 17:41

5.1.2e In de brief kan mijn inziens iets meer aandacht worden gegeven aan het feit dat adoptieprocedure niet in alle gevallen en bij alle landen slecht is geweest. De formulering dat we spijt en een steen op onze maag terugkijken op het verleden is dan wel erg hard en te algemeen. Dit laat onverlet dat de heroverweging vanwege de misstanden noodzakelijk is en het besluit om te stoppen te respecteren is.

Visie vooraf - DBO Advies behandeld door 5.1.2e -

BD/DBO/ADVIES

25 februari 2022 17:19

Ter info - 5.1.2e

25 februari 2022 15:28

Paraferen - DGSenB behandeld door 5.1.2e - BD/DGSenB

25 februari 2022 14:41

*Opm DGSenB: - brief is aangepast langs lijnen stafoverleg - tav
afbouwperiode van vijf jaar is het van belang om te realiseren dat er
een gerede kans is dat de vergunninghouders geen vijf jaar willen
afbouwen. Daardoor zal interlandelijke adoptie de facto eerder
stoppen - Vrijdagochtend is nog gesproken met de SG van de Haagse
Conferentie, de organisatie waar het Haags Adoptieverdrag onder valt.*

5.1.2a

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
5.1.2e
Beleidsmedewerker

Datum
28 februari 2022

Projectnaam

-

Ons kenmerk

-

memo

Commentaar MRb op Kamerbrief inz toekomst van
interlandelijke adoptie

Doel memo

Informeren naar aanleiding van uw commentaar op de concept Kamerbrief over de toekomst van interlandelijke adoptie.

Toelichting

In de DGSenB-staf van 23 februari is met u gesproken over het in te nemen standpunt op de toekomst van interlandelijke adoptie. Toen heeft u te kennen gegeven dat u binnen vijf jaar wilt stoppen met interlandelijke adoptie en hierover ook duidelijkheid te willen geven aan betrokkenen. De uitkomst van deze bespreking is verwerkt in de conceptversie van een Kamerbrief. Ten aanzien van dit concept heeft u op 28 februari twee opmerkingen gemaakt. Hieronder wordt op deze twee opmerkingen ingegaan, met name die ten aanzien van de vijf jaar.

1. *U heeft verzocht het commentaar van de SG JenV te verwerken. De SG merkte op dat meer aandacht kan worden gegeven aan het feit dat adoptieprocedures niet in alle gevallen en bij alle landen slecht is geweest. De formulering dat we met spijt en een steen in onze maag terugkijken op het verleden is dan wel erg hard en te algemeen.*
2. Ter verwerking van de opmerking van de SG is een tweetal wijzigingen in de concept Kamerbrief doorgevoerd. Deze wijzigingen zijn door middel van tracks zichtbaar in bijgevoegde versie van de Kamerbrief. Er wordt melding gemaakt van het feit dat misstanden tussen landen en in tijd varieerden, en voor hoe we terugkijken op het verleden is een andere formulering gebruikt.
- 3.
4. *U vraagt om nadere duiding op de afbouwtermijn van vijf jaar in relatie tot de samenwerking met het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie met een concreet advies, indachtig het gesprek met die SG.*

5.

5.1.2a

5.1.2a

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
28 februari 2022

Ons kenmerk
-

6.

7. *Advies*: het ligt niet in de rede een definitief besluit over de toekomst van interlandelijke adoptie met circa vijf jaar uit te stellen als we snel duidelijkheid willen bieden richting betrokkenen. Daarom wordt geadviseerd het voorstel van de SG van de Haagse Conferentie niet over te nemen. Wel is het goed om van zijn standpunt op de hoogte te zijn, mede met het oog op het aankomende commissiedebat personen- en familierecht. Specifiek ten aanzien van de afbouwperiode van vijf jaar kan worden opgemerkt dat elke keuze voor een termijn voor- en nadelen heeft, en dat voor een zorgvuldige afbouw in ieder geval een termijn van een aantal jaar nodig zal zijn. Vijf jaar is uitlegbaar gelet op alle te regelen zaken om te kunnen stoppen. Wel moet er rekening mee worden gehouden dat (een deel van) de vier vergunninghouders zo'n termijn niet zullen volmaken. In dit geval zullen de resterende vergunninghouders de contacten kunnen overnemen. Als zij dat niet willen, is een gevolg dat deze aspirant-adoptiefouders geen kind zullen kunnen opnemen. Nu de opschorting al langer dan een jaar duurt, noemen de vergunninghouders al dat voor minder kinderen een goede match kan worden gevonden. Hierdoor kunnen lopende adoptieprocedures niet worden afgerond.

Pagina's zijn geweigerd

1 - 4

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e] BD/DWJZ/PR [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]; [5.1.2e]
BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
From: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Mon 3/28/2022 7:37:02 AM
Subject: FYI: Interlandelijke adoptie
Received: Mon 3/28/2022 7:37:00 AM
[Aanbiedingsformulier - RBJ.pdf](#)
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief zorgvuldig stoppen.docx](#)
[Bijlage 1 - Landenanalyse.docx](#)
[Bijlage 2 - Advies publiekrechtelijke inrichting interlandelijke adoptie.pdf](#)

Goedemorgen collega's,

Graag informeer ik jullie over een nieuwe versie van de brief over interlandelijke adoptie. Afgelopen donderdag heeft er een klein BPO plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan is de brief aangepast. Bijgaand treffen jullie de versie aan die we vrijdag hebben aangeleverd voor een breder BPO dat vandaag zal plaatsvinden en de RBJ van aankomende dinsdag.

Groeten, [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 28 maart 2022 09:25

Aan: [5.1.2e] - BD/DCOM/WS&O

Onderwerp: FW: Interlandelijke adoptie

Ook voor jou

Van: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 16:01

Aan: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES <[5.1.2e]@minjenv.nl>

CC: [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl]; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e]

[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/DWJZ/JZW

[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: Interlandelijke adoptie

Hoi,

Hierbij het totaalpakketje voor BPO en RBJ.

Nogmaals fijn weekend gewenst. Groet, [5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 27

5.1.2i

To: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e
BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl 5.1.2e
BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e
BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e - BD/DWJZ/PR 5.1.2e @minjenv.nl 5.1.2e
BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl
Cc: 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl; 5.1.2e
BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl
From: 5.1.2e - BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Mon 4/4/2022 7:51:33 AM
Subject: FYI: Interlandelijke adoptie
Received: Mon 4/4/2022 7:51:00 AM
[Aanbiedingsformulier - MR.pdf](#)
[Beslisnota - Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)

Dag collega's,

Ter informatie treffen jullie bijgaand aan: het aanbiedingsformulier met daarin ook de brief over interlandelijke adoptie die aan de MR is aangeboden plus de nota voor MRb.

Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 28 maart 2022 09:37

Aan: 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e
BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e BD/DWJZ/PR ; 't Veer,
5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F

CC: 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F ; 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F

Onderwerp: FYI: Interlandelijke adoptie

Goedemorgen collega's,

Graag informeer ik jullie over een nieuwe versie van de brief over interlandelijke adoptie. Afgelopen donderdag heeft er een klein BPO plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan is de brief aangepast. Bijgaand treffen jullie de versie aan die we vrijdag hebben aangeleverd voor een breder BPO dat vandaag zal plaatsvinden en de RBJ van aankomende dinsdag.

Groeten, 5.1.2e

Van: 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: maandag 28 maart 2022 09:25

Aan: 5.1.2e - BD/DCOM/WS&O 5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Interlandelijke adoptie

Ook voor jou

Van: 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F

Verzonden: vrijdag 25 maart 2022 16:01

Aan: 5.1.2e BD/DBO/ADVIES 5.1.2e @minjenv.nl>

CC: 5.1.2e BD/DGSB/DARC 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e
5.1.2e BD/DGSB/DJFC/F 5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e BD/DWJZ/JZW
5.1.2e @minjenv.nl>

Onderwerp: Interlandelijke adoptie

Hoi,

Hierbij het totaalpakketje voor BPO en RBJ.

Nogmaals fijn weekend gewenst. Groet, 5.1.2e

Handtekening bewindspersoon

5.1.2e

Minister voor Rechtsbescherming

Rijksoverheid

Aanbiedingsformulier voor Ministerraad

Van 1 *

Aanbieding

Minister voor Rechtsbescherming

Van 2

N.v.t.

Mede namens 1

Selecteer

Mede namens 2

N.v.t.

Mede namens 3

N.v.t.

Type voorstel *

Brief aan de Tweede Kamer

Titel *

Titel en inhoud

Kamerbrief - Standpunt toekomst interlandelijke adoptie

Inhoud en doelstelling van het voorstel *

De commissie Joustra onderzocht misstanden bij interlandelijke adopties uit het verleden en concludeerde dat deze misstanden structureel en permanent van aard waren. De commissie stelt dat de kans op misstanden aanwezig blijft vanwege inherente kwetsbaarheden in het adoptiesysteem. Om die reden vond een fundamentele herbezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie plaats. Onlangs heeft de Tweede Kamer gevraagd om een brief met een standpunt over interlandelijke adoptie. Hieraan wordt gevolg gegeven met bijgevoegde brief. In deze brief is opgenomen dat het kabinet de dilemma's en perspectieven heeft gewogen en van mening is dat interlandelijke adoptie een mogelijkheid moet zijn voor kinderen voor wie nog geen passende opvang voorhanden is in de landen van herkomst. Voor hen biedt het kunnen opgroeien in een Nederlands gezin een kans die ze in het land van herkomst niet zouden hebben gehad. Om het risico op misstanden zo klein mogelijk te maken, wordt het adoptiesysteem beter gereguleerd. Aan de adopties die nog volgen, zal het kabinet striktere voorwaarden verbinden. Het kabinet zal onder meer de samenwerkingsrelatie met een aantal landen van herkomst heroverwegen en één strikt ingebedde bemiddelingsorganisatie inrichten. Ook zal Nederland ondersteuning bieden aan landen van herkomst om in de toekomst zelf hun kinderen op te vangen. Het is immers in het belang van het kind om - bij voorkeur - veilig te kunnen opgroeien in de eigen cultuur. Voor een aantal landen is hier nog een weg te gaan. De aan het besluit verbonden financiële consequenties worden opgevangen binnen JenV-begroting.

Voorgesteld besluit *

Het voorstel te aanvaarden en vervolgens aan de Tweede Kamer te zenden.

Datum aanbieding *

Behandeltraject

1 april 2022

Kenmerk *

3942282

Hamerstuk *

Ja Nee

Voorgaande behandeling *

Ja Nee

Gevolgen en juridisch kader

- Gevolgen rijksbegroting * Ja Nee
- Gevolgen apparaatsuitgaven * Ja Nee
- Gevolgen voor regeldruk * Ja Nee
- Overeenstemming met JenV inzake wetgevingstoets en effectenanalyse * Ja Nee, met bijlage Nee, zonder bijlage N.v.t.
- Overeenstemming met JenV inzake fouten- en misbruiksignalering * Ja Nee, met bijlage Nee, zonder bijlage N.v.t.
- Aan EU Notificatie voldaan * Ja Nee N.v.t.
- Verplichting int. verdragen en/of Europese regelgeving * Ja Nee

Interdepartementale afstemming

- Overeenstemming BZK inzake beoordelingskader financiële/ bestuurlijke consequenties decentrale overheden en/of Caribisch Nederland * Ja Nee N.v.t.
- Overeenstemming Aruba, Curaçao en Sint Maarten * Ja Nee N.v.t.
- Ambtelijk afgestemd * Ja Nee N.v.t. in CBJ van 15 maart 2022
- Overeenstemming bereikt op ambtelijk niveau * Ja Nee N.v.t.
- Overeenstemming bereikt met AZ BZK EZK I&W SZW VWS LNV
 BZ Def Fin OCW JenV BH&OS

Omschrijving geschilpunten NB. De uitkomst van de CBJ, de RBJ (29 maart 2022) en een ingelast BPO (28 maart 2022) is verwerkt in bijgevoegde brief.

Contactpersonen

	Contactpersoon 1	Contactpersoon 2
Naam *	5.1.2e	5.1.2e
Afdeling *	Team familie	Team familie
Telefoonnummer *	06 5.1.2e	06 5.1.2e
E-mailadres *	5.1.2e@minjenv.nl	5.1.2e@minjenv.nl

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

To: [5.1.2e]@iaai.nl [5.1.2e]@igj.nl
Cc: [5.1.2e] BD/DSenJ/TenB [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] BD/DSenJ/J
Sent: Fri 8/6/2021 1:26:43 PM
Subject: gesprek maandag 9 augustus interlandelijke adoptie
Received: Fri 8/6/2021 1:26:51 PM
[Advies+Bezinning+op+interlandelijke+adoptie_RSJ_2016.10.14\(8\).pdf](#)
[tk-bijlage-coia-rapport\(5\).pdf](#)
[tk-beleidsreactie-rapport-commissie-onderzoek-naar-interlandelijke-adoptie-in-het-verleden\(11\).pdf](#)
[TK+Bezinning+op+de+toekomst+van+interlandelijke+adoptie\(1\).pdf](#)
[TK+Bijlage+Verkenning+definitief+rapport.pdf](#)
[nota Dekker.docx](#)
[2021-06-10Visie Kinderombudsman op interlandelijke adoptie_0.pdf](#)

Dag [5.1.2e]

Ter voorbereiding op ons gesprek aanstaande maandag om 16.00 uur stuur ik bijgaand enkele achtergrondstukken:

- Het RSJ-rapport
- Het rapport van de Commissie Joustra
- De reactie van de minister op het rapport van Joustra
- De brief van de minister over de toekomst op interlandelijke adoptie en de ambtelijke verkenning
- Nota over de vervolgstappen aan de Minister
- Kinderombudsman

In het najaar moeten we een brief aan de TK sturen. Om hiertoe te komen willen we een diner pensant organiseren. Wij willen met jou het doel en vorm bespreken van dit diner pensant.

Onze eerste gedachten hierbij:

I Doel: tweeledig

1. De dilemma's: reflecteren en verrijken. De dilemma's gaan over de vraag of we nog willen doorgaan met interlandelijke adoptie en zo ja aan welke uitgangspunten dit stelsel moet voldoen.
2. Draagvlak creëren, om te komen tot een gedragen brief

II Vorm: open

III: Hoe

- Evenementenbureau JenV inschakelen
- Wie willen we uitnodigen, welke rol voor Dekker (welkom/openingswoord?)
- Locatie

Tot maandag!

Hartelijke groet, mede namens [5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd
Afdeling jeugd

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M 06 [5.1.2e]

[5.1.2e]@minjenv.nl

www.rijksoverheid.nl/ven

Op woensdagen ben ik afwezig

.....
Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
.....

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Voortgang interlandelijke adoptie

Datum

1 juli 2021

Ons kenmerk

3419498

---

1. Doel nota

Instemmen met het vervolg op het commissiedebat over interlandelijke adoptie.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Op woensdag 9 juni jl. heeft het commissiedebat over interlandelijke adoptie plaatsgevonden. Belangrijkste uitkomst van het debat is dat in het najaar een vervolgedebat komt waar de fundamentele discussie gevoerd zal worden over de toekomst van interlandelijke adoptie. Met deze nota vragen we instemming met de acties die we in gang zetten om te komen tot een brief ter voorbereiding op het debat.

3. Toelichting op het advies

Om te komen tot een brief ter voorbereiding op dat debat behoeven drie zaken nadere beschouwing c.q. invulling:

1. Verkenning voor een publiekrechtelijk stelsel
2. Duiding en inkleuring van de dilemma's
3. Expertisecentrum
- 4.
5. Ad 1. Verkenning voor een publiekrechtelijk stelsel
- 6.
7. AEF is gevraagd om een concreet ontwerp te maken voor een publiekrechtelijke systeem en daarbij de impact van de daarmee gemoeide transitie in kaart te brengen. AEF levert eind september op.
- 8.
9. Ad 2. Duiding en inkleuring van de dilemma's
- 10.
11. *Diner pensant stakeholders*
12. We stellen voor om de stakeholders actief te gaan betrekken bij de discussie over deze dilemma's. Het idee is om aan de hand van de brief van dd. 4 juni jl. en van de uitkomsten van het debat een gespreksmemo/discussiepaper te maken en dat in september met de betrokkenen tijdens een diner pensant te bespreken. Dit memo wordt opgebouwd aan de hand van de principiële dilemma's (wel of niet doorgaan met adoptie) en specifieke dilemma's die samenhangen met de vraag uit welke landen – indien interlandelijke adoptie wordt voortgezet-

we zouden willen blijven adopteren. Doel daarvan is ook de stakeholders mee te nemen in onze overwegingen en keuzes, zodat de brief aan de Kamer een afgewogen geheel is waar ieders inbreng zoveel mogelijk in is verwerkt. In de brief zullen we gebruik maken van de dilemmakaart (suggestie VVD tijdens commissie debat).

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd

Datum
1 juli 2021

Ons kenmerk
3419498

13.

Stakeholders:

- Kinderombudsman
- RvdK
- Defence for Children
- RSJ
- Fiom
- Vergunninghouders
- Wetenschap
- Terre des Hommes
- LAVA

14. Belangrijk om te vermelden is dat de RSJ informeel heeft aangegeven een ongevraagd advies te willen uitbrengen. Op 20 juli spreken wij de RSJ, ook over de timing van dit advies.

15.

16. Ad 3. Expertisecentrum

Tijdens het debat zijn toezeggingen gedaan over het expertisecentrum, die worden meegenomen in de brief in het najaar. Zo zal het Deense model worden besproken, zal duidelijkheid worden gegeven over hoe het expertisecentrum wordt vormgegeven en zal een nader gemotiveerd worden waarom niet gekozen is voor een financiële tegemoetkoming aan geadopteerden of voor het financieren van individuele zoektochten.

17. 4. Politieke en bestuurlijke context

18. De toekomst van interlandelijke adoptie is een belangrijk onderwerp in politiek en media.

19.

20. 5. Communicatie

21. Stukken zijn afgestemd met DCOM.

22.

23. 6. Afstemming

24. Deze nota is afgestemd met de Ca en DWJZ.

25.

To: [5.1.2e] - BD/DGSenB [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 10/1/2021 3:36:26 PM
Subject: Gesprek MRb 6 okt -> Doc toekomst interlandelijke adoptie
Received: Fri 10/1/2021 3:36:00 PM
[Nota voortgang interlandelijke adoptie - herbezinning.docx](#)
[Bijlage 1 - Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant.docx](#)
[Bijlage 2 - Speech SD.211012. Diner pensant interlandelijke adoptie \(concept\).docx](#)
[Bijlage 4 - Voorbeeld landenbeoordeling 211001.docx](#)

Hi [5.1.2e]

Aankomende woensdag 6 oktober spreken we met MRb over de toekomst van interlandelijke adoptie (Diner Pensant, onderzoek AEF etc.). Bijgaand voor jou de documenten die we ter voorbereiding hebben aangeleverd voor de weekendtas van MRb.

Fijn weekend gewenst.

Groeten, [5.1.2e]

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Ontwikkelingen bezinning op de toekomst van
interlandelijke adoptie

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk
-

1. Doel nota

2. Informeren over stand van zaken aangaande de toekomst van interlandelijke adoptie, ten behoeve van een gesprek hierover op 6 oktober 2021.

3.

4. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

5. Op 6 oktober 2021 spreken we met u over:
  - a. De voorbereiding van het Diner Pensant;
  - b. De stand van zaken met betrekking tot de landenanalyse;
  - c. Het conceptrapport van AEF naar een publiekrechtelijk systeem;
  - d. De effecten van de transitie op de vergunninghouders.
  - e.

6. Toelichting op advies

7. *Ad a.) De voorbereiding van het Diner Pensant*

8. Op 12 oktober 2021 vindt het Diner Pensant plaats over de toekomst van interlandelijke adoptie. Tijdens het diner worden de dilemma's bij interlandelijke adoptie verdiept. Deze verdieping vraagt ook om het maken van scherpe keuzes.

9.

10. Voor het diner zijn ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van betrokken instanties uitgenodigd. Praktisch alle genodigden hebben laten weten aanwezig te kunnen zijn. U verzorgt de opening. Hiervoor heeft u een conceptspeech ontvangen van DCOM (bijlage 2). Daarnaast zal (in ieder geval) AEF tussen de gangen in spreken over het onderzoek naar een publiekrechtelijker systeem.

11.

12. Ter voorbereiding van het Diner Pensant worden 1-op-1 gesprekken gevoerd met genodigden. De gesprekken vinden plaats van 27 september 2021 tot (ca.) 6 oktober 2021. Daarbij is aandacht voor hoe genodigden tegen de dilemma's bij interlandelijke adoptie aankijken voor de toekomst: is het verantwoord om in aangepaste vorm door te gaan of is het gerechtvaardigd te stoppen?

13.

14. **Bespreekpunt:** we spreken met u over de inzet tijdens het diner en de voorbereidingen, zoals uw speech en de opbrengst van de 1-op-1 gesprekken. U ontvangt op 5 oktober een overzicht met een beknopte

samenvatting van de impressies uit deze gesprekken. Dit overzicht wordt mondeling toegelicht.

15.

16. *Ad. b.) De stand van zaken met betrekking tot de landenanalyse*

17. De Ca werkt aan een landenanalyse. In deze analyse wordt door de Ca te kennen gegeven of en zo ja, in welke mate de dilemma's bij interlandelijke adoptie zich voordoen in specifieke landen van herkomst. Het gaat daarbij over het subsidiariteitsbeginsel en de kwaliteit van de jeugdbescherming in de landen van herkomst. Deze beoordeling is daarmee strikter dan een beoordeling zoals die tot op heden plaatsvond. Voor twee landen van herkomst (Zuid-Afrika en Hongarije) is een concept van een beoordeling gemaakt (bijlage 4). Met de wijze waarop deze beoordeling is opgesteld wordt door de Ca expliciet een waardering gegeven over een bepaald land van herkomst. Het is evenwel ook voorstelbaar dat de Ca uitsluitend weergeeft of en zo ja, welke dilemma's spelen bij een land. In dat geval kan hierover met de TK worden gewisseld, waarna een eindoordeel volgt.

18.

19. *Beslispunt:* kunt u instemmen met de wijze waarop de twee landen van herkomst zijn beoordeeld? De beoordeling voor de overige landen van herkomst wordt afgerond na bespreking met u en is gereed voor verzending van de brief aan TK.

20.

21. *Ad. c) Het conceptrapport van AEF*

22. AEF heeft onderzoek gedaan naar een publiekrechtelijk systeem en de impact van de daarmee gemoeide transitie in kaart gebracht. AEF legt de laatste hand aan het concepteindrapport. Maar de kern van de hoofdconclusie van AEF is dat er forse nadelen kleven aan sec publiekrechtelijke varianten. Om die reden stelt AEF een alternatieve variant voor, inhoudende: een privaatrechtelijke stichting met publiekrechtelijke waarborgen op het gebied van regelgeving, financiën en toezicht.

23.

24. Hierover meldt AEF (o.a.) in het conceptrapport:

- Het publiekrechtelijk beleggen van de bemiddeling is niet eenvoudig en brengt op onderdelen nadelen met zich.
- Een agentschap valt al snel af vanwege de eisen aan de omvang die worden gesteld. De bemiddeling beleggen bij een agentschap is alleen mogelijk als de bemiddeling bij een *bestaand* agentschap (bijvoorbeeld IND) wordt ondergebracht. Dit is niet verder onderzocht.
- Voor het beleggen van de bemiddeling bij een dienst of zbo gelden twee belangrijke bezwaren. Het leidt tot complexe samenwerkingsrelaties met private partnerorganisaties in landen van herkomst. Daarnaast zijn de kosten voor bemiddeling aanzienlijk en zou zeer hoge leges impliceren, als de kosten voor de bemiddeling net als nu op de aspirant adoptieouders worden verhaald.
- Gegeven de complexiteit van het publiekrechtelijk inbedden, is een interessant alternatief de bemiddeling bij een stichting te beleggen en deze stichting een stevige publiekrechtelijke inbedding te geven.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

28 september 2021

Ons kenmerk

-

- Dit kan bijvoorbeeld door deze stichting in de wet aan te wijzen als de organisatie die zorgdraagt voor de bemiddeling en door de zeggenschap van de minister op gewenste punten statutair te verankeren.
- Naast het publiekrechtelijk inbedden van een stichting, kan ervoor worden gekozen deze stichting te voorzien van een basissubsidie (vergelijkbaar met Fiom). Op deze wijze kan continuïteit in de bedrijfsvoering worden gerealiseerd, zodat er geen sprake meer is van een eventuele financiële prikkel op dit punt.
- In de variant van een stichting met publiekrechtelijke inbedding is het mogelijk om de risico's die nu bestaan substantieel te verkleinen en blijft tegelijkertijd de wendbaarheid in de uitvoering behouden. Als deze variant verder wordt verkend, vraagt dit (primair) om privaat initiatief.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum
28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bespreekpunt: we willen met u de betekenis van deze conclusie bespreken voor de bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie. We hebben met AEF afgesproken dat zij eind oktober 2021 het definitieve rapport opleveren.

25.

26. *Ad. d) De effecten van de transitie op de vergunninghouders*

27. In afwachting van een besluit over de toekomst is een opschorting van interlandelijke adopties van kracht. De periode van opschorting duurt al geruime tijd voort, hetgeen consequenties heeft voor de bedrijfsvoering van de vergunninghouders, maar ook op juridisch vlak. De Ca is hierover met vergunninghouders in gesprek en zet in op het maken van afspraken om de bemiddeling in ieder geval in 2021 te continueren voor de 400 gevallen met beginseltoestemming. Voor 2022 en verder blijken de vraagstukken nog ingewikkelder, omdat de vergunninghouders in geen denkbaar scenario onverkort hun activiteiten zouden kunnen voortzetten in de huidige vorm. Vanwege de complexiteit en gevoeligheid bij vergunninghouders wordt voorgesteld om twee toekomstscenario's te laten uitwerken door een onafhankelijk bureau, om zo goed zicht te krijgen op de exacte transitie. Het betreft dan de toekomstscenario's: stoppen met interlandelijke adoptie of in een publiekrechtelijkere vorm doorgaan met adoptie. AEF is gevraagd en bereid gevonden om dit te begeleiden. Uiteraard vindt implementatie van een van de scenario's pas plaats na politieke besluitvorming over de toekomst van interlandelijke adoptie.

28.

29. Beslispunt: kunt u instemmen met het laten onderzoeken van de twee scenario's die spelen bij het transitietraject van de vergunninghouders?

30.

31.

32. Politieke en bestuurlijke context

33. De toekomst van interlandelijke adoptie heeft de aandacht van media en politiek. Een belangrijke uitkomst van het afgelopen commissiedebat in juni is dat u dit najaar een vervolgbrief stuurt aan de TK met (o.a.) een verdieping van de dilemma's en een landenanalyse. Verzending van de brief is voorzien in november.

34.

35. Communicatie

36. DCOM is geïnformeerd over de nota.

37.

38. Afstemming

39. Inhoud van nota is afgestemd de Ca.

40.

41. Bijlage(n)

1. Lijst aanwezigheid genodigden Diner Pensant
2. Conceptspeech MRb voor Diner Pensant
3. Overzicht afdronk 1-op-1 gesprekken (*wordt op 5 oktober 2021 toegevoegd*)
4. Voorbeeld van een landenbeoordeling (Hongarije en Zuid-Afrika)
- 5.
- 6.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Portefeuille Toezicht en
Behandeling

Datum

28 september 2021

Ons kenmerk

-

Bijlage 1 - Gesprekspartners

Genodigden Diner Pensant	organisatie	Aanwezigheid
<i>Onderzoek en advies</i>		
1. Margrite Kalverboer	Kinderombudsman <i>NB. Is 12 oktober op Bonaire</i>	Afwezig
2. <input type="text" value="5.1.2e"/> en <input type="text" value="5.1.2e"/> <input type="text" value="5.1.2e"/>	AEF	Aanwezig
3. <input type="text" value="5.1.2e"/> en <input type="text" value="5.1.2e"/>	RSJ & NSCR/VU <input type="text" value="5.1.2e"/> en raadslid RSJ <input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig (zowel <input type="text" value="5.1.2e"/> als <input type="text" value="5.1.2e"/>
4. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
5. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
6. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Afwezig
7. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
8. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	Aanwezig
9. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	-
10. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Zelfstandige, eigen praktijk: <input type="text" value="5.1.2e"/> <i>Therapeut, focus op adoptie als kindbescherming, gepromoveerd</i>	Aanwezig
11. <input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/>	<input type="text" value="5.1.2e"/> zal in plaats van <input type="text" value="5.1.2e"/> aanwezig zijn
<i>Adoptiepraktijk</i>		
12. <input type="text" value="5.1.2e"/>	A new way (ANW) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
13. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Nederlandse adoptiestichting (NAS) <i>vergunninghouder</i>	Aanwezig
14. <input type="text" value="5.1.2e"/>	Meiling	Aanwezig

		<i>vergunninghouder</i>	
15.	5.1.2e	Wereldkinderen	Aanwezig
16.	5.1.2e	<i>vergunninghouder</i> Raad voor de kinderbescherming	5.1.2e zal in plaats van 5.1.2e aanwezig zijn
17.	5.1.2e	Fiom	Aanwezig
18.	5.1.2e	SIG: stichting interlandelijk geadopteerden <i>Stem geadopteerden</i>	Aanwezig
19.	5.1.2e	Belangenorganisatie SRI Lanka DNA <i>Stem geadopteerden</i>	Aanwezig NB. neemt collega 5.1.2e 5.1.2e mee
20.	5.1.2e	LAVA <i>Stem geadopteerden en adoptieouders</i>	Aanwezig
21.	5.1.2e	IGJ <i>Toezichthouder adoptie</i>	Aanwezig.
22.	5.1.2e	Defence for children	Aanwezig. NB. neemt collega 5.1.2e 5.1.2e mee
<i>Departementaal</i>			
23.	Sander Dekker (bij inloop)	Minister voor Rechtsbescherming	Aanwezig (in ieder geval gedurende inloop)
24.	Wim Saris	Directeur-Generaal Straffen en Beschermen	Aanwezig
25.	5.1.2e	Wetgevingsjurist Justitie en Veiligheid	Aanwezig
26.	5.1.2e	Ministerie Buitenlandse zaken	Eigenlijk vrij, maar maakt mogelijk een uitzondering
27.	5.1.2e	Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden (departementaal) <i>NB. 5.1.2e en 5.1.2e brengen adoptiebezoek aan VS op 12 oktober.</i>	Aanwezig
28.	5.1.2e	5.1.2e 5.1.2e consultant (international)	Aanwezig

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 7

5.1.2i

To: [5.1.2e] - BD/DBC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e]@minjenv.nl;
[5.1.2e] - BD/CBJ/JJZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/CBJ/JJZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/CBJ/JJZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSE [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DCOM/WS&C [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DWJZ/JZW [5.1.2e]@minjenv.nl

From: [5.1.2e] - BD/CBJ
Sent: Wed 1/27/2021 9:11:24 PM

Subject: Gesprek Mrb-Joustra

Received: Wed 1/27/2021 9:11:25 PM

[Gesprek Joustra Mrb 27 januari.docx](#)

Collega's,

Hierbij met dank aan [5.1.2e] een kort verslag van het gesprek van de Mrb met Joustra vanmiddag. Graag niet breed verspreiden.

Vr groet,

[5.1.2e]

Gesprek Joustra-Mrb 27 januari 2021

Erkenning

- Ambtelijke organisatie en systeem werkt beter dan in het verleden, maar de perverse prikkel is er niet uit te halen. Systeem met private partijen geeft risico's.
- Vertrouwensbeginsel is een discutabel begrip in sommige landen. Daarbij zijn er bemiddelaars die op zoek zijn naar zwakke landen.
- De bewoordingen waarmee de overheid erkenning wil bieden is aan de Minister.
- De culturele dimensie en het tijdsgewricht heeft een grote rol gespeeld. Iedereen heeft zich laten leiden hierdoor. Binnen deze context is er desalniettemin te weinig aandacht besteed aan de signalen die er wel degelijk waren. Bovendien is de overheid niet strak genoeg geweest in het houden van toezicht. **Actie: in brief nog iets meer culturele context/tijdsgewricht benadrukken.**

Toekomst

- Commissie beveelt niet aan om te stoppen met interlandelijke adoptie. Dit is een beslissing die de Minister zelf moet maken, een politieke beslissing. Commissie geeft aan dat een publiekrechtelijk systeem met voldoende waarborgen lastig te realiseren is. **Actie: mogelijk beslissing om te stoppen toch iets meer open laten, laten afhangen van politieke sondering.**
- De opschorting kan op verschillende manieren worden vormgegeven. Je kan een onderscheid maken in landen maar ook in vergunninghouders. Dat is echter lastig te objectiveren. Onderscheid maken naar stadium in de adoptieprocedure is ook mogelijk. Moratorium met onmiddellijke ingang lijkt wat hard.
- Bezien moet worden welke extra waarborgen/toets kan worden toegevoegd voor mensen die nog wel mogen afreizen. **Actie: opnemen in brief.**

Expertisecentrum:

- Financiële compensatie is niet aanbevolen omdat uit de enquête blijkt dat het met veel mensen goed gaat. Bij de meeste geadopteerden leeft dit thema niet. Een vorm van ondersteuning is wel logisch, niet het financieren van roots-reizen.
- Doel van het expertisecentrum is het bundelen van de kennis van zaken. Ook kan gedacht worden aan het reizen naar landen van herkomst om ter plaatse te kijken wat de mogelijkheden zijn. **Actie: opnemen in brief.**
- Centrum kan zich ook verdiepen in de mogelijkheden en risico's van DNA onderzoek.
- Centrum zou op systeemniveau vragen moeten beantwoorden (generieke hulp), niet individuele dossiers behandelen.
- Centraliseren van dossiers.
- Centrum moet niet alleen onafhankelijk zijn van de overheid maar ook van de belangengroepen.
- Geadopteerden willen toegang tot dossiers in het buitenland, dat lukt ze zelf niet. Daar moeten ze bij geholpen worden.
- FLOM is te veel op hulpverlening gericht, niet zozeer op zoektochten.

Praktisch:

- en zullen op 8 februari fysiek aanwezig zijn.
- Brief aan de TK tegelijk verzenden met overhandigen rapport (09:00)
- De commissie is terughoudend zijn met pers na de persconferentie.

To: [5.1.2e]@ppl.nl [5.1.2e]@ppl.nl
Cc: [5.1.2e] BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl [5.1.2e] BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: [5.1.2e] BD/CBJ/JIZ
Sent: Tue 5/11/2021 3:01:09 PM
Subject: gespreksverslag verkenning interlandelijke adoptie
Received: Tue 5/11/2021 3:01:10 PM
[10. concept gespreksverslag](#) [5.1.2e].docx

Geachte [5.1.2e],

Hartelijk dank nogmaals voor het gesprek op 19 april jl. over de toekomst van interlandelijke adoptie. Bijgaand zoals afgesproken doe ik u een korte weergave van het gesprek toekomen. We hopen dat het een juiste en volledige weergave is, anders horen we het graag. Dan passen we het verslag nog aan.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

senior adviseur

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Coördinatie Financien, Bedrijfsvoering en Juridische Zaken
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
T 06 [5.1.2e]
[5.1.2e]@minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

.....
Voor een rechtvaardige en veilige samenleving
.....

Van: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ
Verzonden: maandag 19 april 2021 09:00
Aan: [5.1.2e] BD/CBJ/JIZ
Onderwerp: FW: Afspraak Ministerie van Justitie en Veiligheid
fyi

Van: [5.1.2e] <[5.1.2e]@ppl.nl>
Verzonden: vrijdag 16 april 2021 12:00
Aan: [5.1.2e] - BD/CBJ/BV <[5.1.2e]@minjenv.nl>
CC: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/CBJ/JIZ
<[5.1.2e]@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: Afspraak Ministerie van Justitie en Veiligheid

Geachte Mevrouw,

Met het oog op de bijeenkomst van a.s. maandag zend ik u hierbij nog mijn bijdrage die, als Focus artikel, werd gepubliceerd in het Nederlands Juristenblad van 19 maart 2021. De inhoud hiervan is dezelfde als die van mijn brief aan minister Dekker, met uitzondering van de titel, de kop en de eerste paragraaf (de foto is door de redactie bijgevoegd, en betreft niet een geval dat door het Adoptieverdrag werd bestreken)>

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

From: [5.1.2e] - BD/CBJ/BV <[5.1.2e]@minjenv.nl>
Sent: vrijdag 26 maart 2021 15:00
To: [5.1.2e] <[5.1.2e]@ppl.nl>
Cc: [5.1.2e] - BD/CBJ/JIZ <[5.1.2e]@minjenv.nl>; [5.1.2e] BD/CBJ/JIZ
<[5.1.2e]@minjenv.nl>
Subject: Afspraak Ministerie van Justitie en Veiligheid

Geachte heer [5.1.2e]

Bij deze wil ik u informeren dat u op maandag 19 april wordt verwacht om 14.00 uur op het Ministerie van Justitie en Veiligheid. U wordt, na aanmelding bij de receptie, opgehaald vanuit de centrale hal. Indien u nog aanvullende vragen heeft, hoor ik dat graag,

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Secretaresse IenK/KenK/JIZ

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Beschermen, Aanpakken en Voorkomen
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag | 26
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

M 06 5.1.2e
5.1.2e @minjenv.nl
www.rijksoverheid.nl/jenv

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Pagina's zijn geweigerd

1 - 2

5.1.2i

To: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl

From: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/JB

Sent: Mon 2/7/2022 1:19:58 PM

Subject: hcch

Received: Mon 2/7/2022 1:19:59 PM

[20220203 Nota Permanent Bureau HCCH \(002\).docx](#)

[20220121 Response letter HCCH.docx](#)

[Letter SG HCCH to His Excellency Mr Sander Dekker - 20210601JM01 \(002\).pdf](#)

Hoi [5.1.2e]

Hierbij alle documenten tav de brief van de SG van de HCCH. Ik heb je vanochtend een mail doorgestuurd aan BuZa, met de vraag hoe zij de HCCH nu ondersteunen. Indien we geld willen geven aan de HCCH moet dat nog worden afgestemd met DJFC en met [5.1.2e]

Dank voor het overnemen!

Groet [5.1.2e]

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

5.1.2e

Datum

3 februari 2022

Ons kenmerk

-

nota

Haagse conferentie voor Internationaal Privaatrecht –
Interlandelijke adoptie

1. Doel nota

2. Ter besluitvorming.

3.

4. Toelichting op het advies

5. Deze nota vraagt of u akkoord bent met bijgevoegde reactie op een brief van de Secretaris-Generaal (hierna SG) van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht (HCCH), waarvan één van de verdragen het Haags adoptieverdrag betreft. In de reactie stellen wij voor op directeursniveau in gesprek te gaan met de SG over

- de ontwikkelingen in Nederland omtrent interlandelijke adoptie;
- de Nederlandse inbreng tijdens de Special Commission over het Haags Adoptieverdrag aankomend voorjaar;
- de versterking van het Permanent Bureau van de HCCH.

-

6. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

7. De SG heeft de MRb aangeschreven naar aanleiding van het rapport van de Commissie Onderzoek Interlandelijke Adoptie in het verleden (COIA). Hij heeft enkele punten van kritiek, bijvoorbeeld dat de COIA in zijn ogen onvoldoende heeft onderbouwd dat misstanden nog steeds plaatsvinden. In de reactie gaan wij hierop niet uitgebreid in. Door in een gesprek een uitgebreide toelichting te geven op de huidige ontwikkelingen, ontstaat meer ruimte voor nuance.

8.

9. De SG vraagt Nederland de ontwikkelingen naar aanleiding van het onderzoek van de COIA toe te lichten tijdens de volgende Special Commission. Ons advies is hiermee in te stemmen. Het geeft ons de gelegenheid de ontwikkelingen voor te leggen aan een breed internationaal comité. Door eerst met de SG hierover in gesprek te gaan, kunnen de wederzijdse verwachtingen worden doorgenomen.

10.

11. Tot slot noemt de SG de mogelijkheid om het Permanent Bureau te financieren, om zo de landen van herkomst te ondersteunen bij de implementatie van het verdrag en misstanden tegen te gaan. Op dit moment verleent BuZa een subsidie aan het Permanent Bureau van PM. Als Nederland ervoor kiest door te gaan met interlandelijke adoptie, zou het een goede maatregel kunnen zijn om het Permanent Bureau extra te ondersteunen. Zij spelen immers een grote rol in het tegengaan van misstanden. Ook als Nederland stopt met adoptie, is er een argument om het Permanent Bureau te financieren. Andere landen gaan door met interlandelijke adoptie. Op deze manier levert Nederland dan een bijdrage

aan het tegengaan van misstanden. Op de begroting van PM is dekking voor een bedrag van PM.

12.

13. Politieke en bestuurlijke context

14. Op 27 januari jl. bent u bijgepraat over de dilemma's die spelen rondom interlandelijke adoptie. De internationale context van het Haags Adoptieverdrag is hierbij belangrijk.

15.

16. Communicatie

17. Indien extra financiële steun van het Permanent Bureau aan de orde is, zou dit genoemd kunnen worden in een brief aan de Tweede Kamer.

18.

19. Afstemming

20. Er is afgestemd met BuZa, DGSenB/DARC/FAB, DGSenB/DJFC.

21.

22. Bijlagen

- De reactie aan de SG
- De brief van de SG

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Datum

25 januari 2022

Ons kenmerk

-

> Return address Postbus 20301 2500 EH The Hague

The Secretary General
Hague Conference on Private International Law
Permanent Bureau
secretariat@hcch.net

**Directorate-General for
Sanctions and Protection**
Advice, Coordination and the
Central Authority for
International Children's Issues

Turfmarkt 147
2511 DP The Hague
Postbus 20301
2500 EH The Hague
www.rijksoverheid.nl/jeniv

Our reference

-

Your reference

20210601LJM01

*Please quote date of letter and
our ref. when replying. Do not
raise more than one subject
per letter.*

Date 21 January 2022
Concerning Your letter to the Minister for Legal Protection

Dear Secretary General Bemasconi,

I would like to express my gratitude and appreciation for the comprehensive letter that you sent me on the first of June of 2021. My sincere apologies for the delayed response. I hope to give you an extensive impression on the developments in the Netherlands concerning intercountry adoption. It is with the greatest interest that I read your reflection on the outcomes of the investigation as conducted by the Joustra Committee. In your letter, you elaborate on the work of the Committee and on the response to its recommendations by the Dutch authorities. You are under the impression that the evidence is less substantiated when it comes to more recent adoption procedures. You raise some remarks and considerations when it comes to the abuses in relation to the HCCH 1993 Adoption Convention. You kindly suggest a contribution of the Netherlands to the next Special Commission which is scheduled to take place mid-2022.

In this letter, I would like to inform you about the recent developments in the Netherlands in the field of intercountry adoption. I would like to invite you to discuss these developments more in depth, either in person or virtually. I would highly appreciate this meeting, also in light of the preparations of our possible contribution to the Special Commission.

The Joustra Committee

The Committee focused primarily on the period 1967-1998 and on the countries Bangladesh, Brazil, Colombia, Indonesia and Sri Lanka. The Committee investigated to what extent abuses related to intercountry took place. Secondly, they investigated to what extent the Dutch government and intermediaries were aware of and were involved in potential abuses, and how they responded to signals of abuses. In addition, they answered the question what lessons can be learned from the past and how the Dutch government and intermediaries can support adoptees who experience problems due to the way in which their adoption was conducted. The committee focused on the system of intercountry adoption, and did not investigate individual cases.

The Committee concluded that illicit practices did take place in the past. They established that the structural and systematic abuses identified are caused by a complex of factors, such as a lack of structural checks and balances. According to the Committee, the abuses did not disappear after 1998 - since when The Netherlands have been a Party to the HCCH Adoption Convention. However, the Committee has stated that their investigation is not as profound when it comes to the timeframe after 1998. In response to your remark that one of the aims of the Convention is to prevent illicit practices and abuses, I would like to underline the good work of the Convention in this regard. I fully agree that the Convention has had a positive impact on intercountry adoption procedures as implemented by the member States. The work of the HCCH and its member states is very helpful to improve the adoption procedures. Still, in my opinion we must acknowledge that vulnerabilities are not eliminated entirely, and some dilemma's still remain.

Current developments

After the Committee presented its conclusions, new adoption procedures were suspended in order to be able to investigate whether intercountry adoption is still a valid option to protect vulnerable children. On June the 9th, a Parliamentary debate took place about the future of intercountry adoption. Parliament requested to draw up two scenario's, one in which the Netherlands would continue with intercountry adoption (in an alternative public adoption system), and one in which intercountry adoption to the Netherlands would be ended.

Special Commission 2022

We would be honoured to provide member states with more information on the outcomes of the Committee and on the approach by the Dutch authorities to comply with its recommendations, either in the Working group on Preventing and Addressing Illicit Practices and/or during the next Special Commission. The Netherlands will be represented when the next Special Commission meeting reviewing the practical operation of the Convention takes place. We are more than willing to share the current developments in the Netherlands. I highly appreciate your offer to let us do this. As suggested above, I would be most grateful if we could – in preparation of the Dutch contribution to the Special Commission - further explore the possibilities to enhance the cooperation between Parties to the Treaty, not only from the perspective of diminishing the risks of illicit practices and abuses, but also from the perspective of assisting adoptees in search of their roots.

Concluding remarks

You mention in your letter that the Convention is based on cooperation and shared responsibility between States. If one Contracting Party disagrees with how matters are being handled by the other Party, it may decide to suspend and/or stop the ongoing intercountry adoption until changes have been implemented. I would like to stress that the Dutch authorities have been active in pursuing cooperation and shared responsibility when it comes to intercountry adoption procedures between member states. Since we're a contracting Party, we have tried to come to agreement with other member states whenever any disagreement took place. We also sometimes have decided to suspend ongoing procedures. I trust that the Netherlands hereby correctly interprets the Convention. I would like to suggest that it might be helpful to address the principle of trust versus cooperation and shared responsibility during the next Special Commission.

**Directorate-General for
Sanctions and Protection**
Advice, Coordination and the
Central Authority for
International Children's Issues
BenD

Date

12 January 2022

Our reference

-

I am pleased that the Permanent Bureau is interested to hear about our discussions on the possibilities for a public adoption system. In addition, I kindly receive your positive remarks on the Dutch plans to set up an independent National Centre of Expertise. I will make sure that the possibilities for training and technical assistance in implementing and operating the HCCH Adoption Convention adequately in order to prevent abuses, are known within my administration.

Yours Sincerely,
The Minister for Legal Protection

On his behalf,

5.1.2e
5.1.2e

Directorate-General for Sanctions and Protection
Advice, Coordination and the Central Authority for International Children's Issues
BenD

Date
12 January 2022

Our reference
-

The Secretary General

His Excellency Mr Sander Dekker
Minister for Legal Protection
Ministry of Justice and Security
Postbus 20301
2500 EH THE HAGUE

Our Ref.: 20210601LJM01

The Hague, 1 June 2021

Dear Minister Dekker,

I am writing with regard to the Report published in February 2021 by the Joustra Committee Investigating Intercountry Adoption. The Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law (HCCH) has studied the Report with great interest and would like to congratulate the Ministry and the Committee for all their work and for taking intercountry adoption and related child protection issues so seriously.

The *Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* ("HCCH Adoption Convention") was concluded by the HCCH in response to a dramatic increase in international adoptions since the late 1960s, which had led to serious abuses and complex human problems in many States. More than ever, abuses relating to intercountry adoptions are today being raised by the people who suffered them directly, *i.e.*, the adoptees. Against this background, it is commendable that the Committee has been able to seek the views of many adoptees.

The HCCH Adoption Convention currently has 104 States Parties. It gives effect to Article 21 of the *UN Convention on the Rights of the Child*. Being Party to the HCCH Adoption Convention is the basis for ensuring that a State's legal framework for intercountry adoptions is centred around the best interests of the child. Of course, to be fully effective, the Convention needs to be implemented and applied properly.

One of the aims of the Convention is to prevent illicit practices and abuses. Therefore, it is crucial that States take any allegations of abuses and illicit practices in intercountry adoptions very seriously. They must be equipped to identify the risk of such abuses, take all necessary action to prevent them, and, should abuses nonetheless occur, address them swiftly and effectively. In that respect, I was very impressed by the fact that you, in the name of the Dutch Government, immediately apologised for not having taken a more active role in preventing abuses at the time those abuses took place.

As you know, the Netherlands has been a Party to the HCCH Adoption Convention since 1998. This year is key in the Report, which divides the abuses into two broad categories: those that took place prior to the Netherlands becoming a Party to the Convention in 1998, and those that took place after 1998.

2/...

Hague Conference on Private International Law **Conférence de La Haye de droit international privé**
secretariat@hcch.net www.hcch.net

Regional Office for Asia and the Pacific (ROAP) Bureau régional pour l'Asie et le Pacifique (BRAP)
Regional Office for Latin America and the Caribbean (ROLAC) Bureau régional pour l'Amérique latine et les Caraïbes (BRALC)

However, not all intercountry adoptions to the Netherlands that have occurred since 1998 were done under the HCCH Adoption Convention. This is because both States – the Netherlands *and* the relevant State of origin – need to be Party to the Convention. For example, the intercountry adoptions which took place in 2019 between the Netherlands and Nigeria are obviously adoptions done *outside* the Convention as Nigeria is not a Party to the Convention. While this in no way alleviates the gravity of the concerns and while States Parties to the Convention should, as far as practicable, also apply the standards, safeguards, and procedures of the Convention to intercountry adoptions from non-Contracting Parties (if this practice is accepted to start with), it would have been very useful, and indeed important, for the Joustra Report to make a clear distinction between adoptions conducted *under the Convention* and those falling *outside the Convention*.

It would also have been useful if the Report had been more precise regarding the abuses that took place after 1998, indicating more precisely the *timing* of the abuses and clearly identifying which abuses are still *taking place today*. Between 1998 and today, the situation has evolved in many States, and the HCCH Adoption Convention has generally brought important improvements in Contracting States. For example, many States are implementing the principle of subsidiarity laid down in the Convention – as well as in the *UN Convention on the Rights of the Child* – which has led to a significant decrease in the number of intercountry adoptions, an increase in domestic adoptions, and above all, more support to birth families, enabling them to raise their children themselves. We regard this to be an important and positive effect of the HCCH Adoption Convention. Furthermore, and equally important, children adopted internationally nowadays under the Convention are mainly children with special needs, siblings or older children for whom it is difficult to find a permanent family solution in their State – and not babies in good health as was previously the case.

In addition, the HCCH Adoption Convention has provided Contracting Parties with the opportunity to check at different stages of the adoption procedure if the safeguards and procedures are being followed (e.g., Arts 17 and 23 of the Convention). If they are not followed, States should at *any* moment (and not only as a measure of last resort as mentioned in the Report) suspend the procedure, seek further information, and take action to prevent and / or address illicit practices or abuses. The Convention thus is based on cooperation and *shared* responsibility between States, where States keep each other informed and cooperate; most importantly, if one Contracting Party disagrees with how matters are being handled by the other Party, it may decide to suspend and / or stop the ongoing intercountry adoption until changes have been implemented. Cooperation and shared responsibility are different to mere trust as Dutch authorities seem to interpret it.

That said, the Members of the HCCH, Contracting Parties to the Convention and the Permanent Bureau have remained vigilant with regard to reported, alleged and possible abuses that may nonetheless occur under the Convention. In this regard, I wish to emphasise that a *Working Group on Preventing and Addressing Illicit Practices* is currently working on a [draft Toolkit](#) on this particular issue. The Group is composed of experts from 24 States from all over the world, including the Netherlands, and the Permanent Bureau. We would welcome any additional information on any abuses still occurring today in the context of the HCCH Adoption Convention. In addition, the [next Special Commission meeting reviewing the practical operation of the Convention](#) – currently scheduled to take place in July 2022 – will also give the Netherlands an opportunity to express any concerns and propose improvements in the way the Convention operates.

The matter of the financial aspects of intercountry adoption – which is very much linked to how private bodies finance their activities – brings about a challenge for ensuring ethical adoptions with no opportunity for any improper financial gain. While the HCCH Adoption Convention allows

3/...

reasonable costs and fees to be charged, intercountry adoption should not be linked with contributions, donations, or developmental aid projects. During the Convention negotiations, the possibility of not involving private bodies was discussed. Ultimately, however, accredited bodies were permitted to work within the Convention, but under the responsibility of the relevant authorities. Some Contracting Parties, however, only accept the involvement of public authorities under the Convention. Therefore, the Permanent Bureau is particularly interested in any discussions in the Netherlands regarding a possible public law system.

I also commend the recommendation of the Report to set up an independent National Centre of Expertise to facilitate adoptees in gaining access to their files, searching for their birth parents, and finding the appropriate psychosocial and legal support. Although the number of intercountry adoptions has decreased significantly, and some States, like the Netherlands, have (temporarily) suspended intercountry adoptions, work to support adoptees, birth families and adoptive families must continue.

Finally, I would like to stress the importance of training and technical assistance to States Parties to assist in implementing and operating the HCCH Adoption Convention adequately in order to prevent abuses. Such assistance is provided by, among others, the Permanent Bureau of the HCCH, in cooperation with States, international organisations such as UNICEF and ISS, and independent consultants. However, resources available to this effect are subject to voluntary contributions and unfortunately remain scarce.

The Permanent Bureau remains at the disposal of the Dutch authorities should they require any further information or assistance in this important matter.

I avail myself of this opportunity to renew to you, Minister Dekker, assurances of my highest consideration.

5.1.2e

Dr Christophe Bernasconi

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] @minjenv.nl]
Cc: info A New Way [info@anewway.nl]
From: [5.1.2e]
Sent: Thur 9/30/2021 12:49:08 PM
Subject: inbreng voor 12/10 en 20210607 Werkelijke cijfers ontcrachten inhoud brief minister Dekker.pdf
Received: Thur 9/30/2021 12:50:50 PM
[20210607 Werkelijke cijfers ontcrachten inhoud brief minister Dekker.pdf](#)

IK HEB GEEN MAILADRES VAN [5.1.2e] DUS KUN JIJ HET DOORSTUREN?

Beste dames

Hierbij zoals beloofd;

1. Mijn inbreng op papier
2. De cijfers die recent zijn uitgezocht waarbij ik meegeef dat er ook vooraanstaande wetenschappers zijn (zoals [5.1.2e] die in de Lancet heeft gepubliceerd die aangeven dat de aanzuigende werking een onzinnige gedachte is en dat adoptie eigenlijk een druppel op een gloeiende plaat is).

Raamwerk tbv voorbereiding Diner Pensant toekomst interlandelijke adoptie d.d. 12 oktober 2021

Vooraf: ik denk dat het belangrijk is een scheiding te maken tussen van voor het HAV en van na het HAV

Onze organisatie, onze adopties zijn van VER NA het HAV

Bij de hele discussie zien we dit alsmaar door elkaar lopen; verleden (en dan bedoel ik echt lang lang geleden) en heden.

Veel zaken die op tafel komen als "probleem" zijn al lang ondervangen en werken al lang niet meer zo

De vraag wordt niet gesteld; hoe werkt dat nu? Wat is er verbeterd in de afgelopen 20 jaar?

En 20 jaar is lang.

20 jaar geleden was er nog nauwelijks internet, was de mobiele telefoon nog een koffer en de wereld heeft echt niet stil gestaan; ook niet voor wat betreft kinderbescherming in zendende landen en ook niet wat betreft interlandelijke adoptie.

Ook op 12 oktober zie ik weer veel uit de oude doos komen. Met ervaringen en beelden van lang geleden, met wetenschappelijk onderzoek uit de jaren 80 van de vorige eeuw.

Niet gehinderd door het stellen van een vraag; hoe gaat dat nu echt in de praktijk wordt er frank en vrij over het heden aangesproken en over de toekomst wat geroepen.

Ik wil echt niks tekort doen aan pijn en verdriet en fouten van vroeger maar door geen grens te stellen in termen van tijdslijnen worden hedendaagse geadopteerden en hun gezinnen opnieuw met trauma opgezadeld.

- Wat is je bij eerdere gesprekken over (de toekomst van) interlandelijke adoptie vooral opgevallen? Welke zaken zijn het meest bijgebleven?

Wat mij het allermeeste opvalt is dat we hier in Nederland qua adoptie in het verleden leven, dat de trauma's die mensen hebben opgelopen worden geprojecteerd op het heden dat er heel weinig kennis is van het Haags Verdrag en de Guide To Good Practice –ook inde keten-, dat we adoptie als iets negatiefs zien, dat we de mond vol hebben over het belang van kinderen maar dat alles wat we doen eigenlijk over andere belangen en angsten van grote mensen gaat, dat we ervan overtuigd zijn dat wij als Nederland de wijsheid in pacht hebben, dat we wetenschap niet serieus nemen en dat we denken dat andere landen hun kinderbescherming minder goed op orde hebben dan wij zelf.

Daarnaast zijn we in grote mate erg naïef want we denken nog steeds dat alle biologische ouders voor hun kinderen kunnen, willen of mogen zorgen.

Helaas is dat niet de werkelijkheid

- Wat zijn, jouws inziens, de primaire dilemma's bij interlandelijke adoptie? Welk (eerste) beeld heb je daarbij?

Ik denk dat het belangrijk is eerst goed vast te stellen wat een dilemma is. En vervolgens goed te kijken of dat wat we als dilemma ervaren ook een dilemma is.

Een dilemma is *een situatie of probleem waarin uit twee even onaanneembare (of aantrekkelijke) alternatieven moet worden gekozen. De keuze kan daarom niet alleen op logische gronden gemaakt worden.*

Dat laatste gaat het grootste probleem zijn want juist het wetenschappelijke bewijs wordt consequent genegeerd. En logica is ook ver te zoeken

Ik heb sterk de indruk dat we rondom interlandelijke adoptie niet naar dilemma's zitten te kijken maar naar angsten, aannames en niet gestelde vragen.

Hierdoor creëren we onze eigen dilemma's. Die dus geen dilemma hoeven te zijn. Ik zal dat in onderstaande zaken toelichten

Voorbeelden van dilemma's – kunnen – zijn

∇ *Het belang van het kind op micro- versus macroniveau;*

Hierachter zit de aanname dat adoptie een aanzuigende werking op kindertehuizen heeft

En vervolgens ontstaat het dilemma;

De niet gestelde vraag is; is het zo dat interlandelijke adoptie een aanzuigende werking heeft?

* Vervolgens moeten we kijken wat onze cijfers ons leren en wat de wetenschap hierover te zeggen heeft

Deze vraag is vergelijkbaar met; zitten er in Nederland kinderen in pleegzorg omdat er gezinsvervangende tehuizen zijn?

Hierover zegt de minister al iets in zijn brief van 5 juni (zie als reactie hierop de analyse die is bijgevoegd) en op 9 juni gaat hij hier nog verder in;

“Er zijn verschillende ngo's en belangenorganisaties die opkomen voor het belang van het kind, bijvoorbeeld Terre des Hommes, Defence for Children en CoMensha, die iets bredere doelstellingen heeft als het gaat om het tegengaan van mensenhandel. Zij gaan eigenlijk nog een stap verder dan ik. Zij zeggen gewoon: stop met internationale adoptie, vanwege het belang van kinderen. Dat heeft natuurlijk te maken met de ongewenste nevenactiviteiten die een stelsel van internationale adoptie met zich meebrengt op de lange termijn, ook voor de belangen van kinderen. Maar nogmaals, ik zal dat dilemma goed schetsen in de brief die dit najaar komt.

Overigens; interessant genoeg hebben dezelfde organisaties net samen met 50 andere organisaties –veelal beheerders van alternative care systemen die –bij gebrek aan adoptiegezinnen zowel nationaal als internationaal noodzakelijk zijn- aangegeven dat zij vinden dat er initiatieven moeten komen om ervoor te zorgen dat kinderen niet in een tehuis opgroeien maar in een gezin. Helemaal mee eens natuurlijk. En mooi dat er vanuit onverwachte anti-adoptie hoek geluiden komen die bevestigen dat opgroeien in tehuis het laatste is wat je moet willen voor kinderen (conform HAV, IVRK, VN resolutie 2019). Ik vind het ene lastig en ongeloofwaardig standpunt; als je geen familie hebt of je mag niet bij je familie blijven en een tehuis is slecht voor je maar je mag ook niet geadopteerd worden waar moet je dan als kind heen???

∇ *Selectie landen: subsidiariteit versus extra waarborgen; en Vertrouwen versus extra toezicht en controle;*

Hierachter zit de aanname dat zendende landen adoptie als een gemakkelijke oplossing zien voor het probleem in hun land

Dat landen dus misbruik maken van het systeem zodat zij zelf niet voor deze kinderen hoeven zorgen

* Dit is dus eigenlijk hetzelfde vraagstuk als hierboven dat gemakkelijk op te lossen is met de vragen; hoe heeft u uw kindbescherming ingerricht, hoeveel kinderen wachten op nieuwe ouders, hoeveel ouders heeft u nationaal beschikbaar en hoeveel kinderen worden er internationaal geplaatst)

Ook zit hier het vertrouwen-versus co-responsability vraagstuk achter (die publicatie Hans van Loon over de misvatting van Joustra dat HAV gestoeld is op het vertrouwensprincipe wat absolute onzin is; er vind over een weer controle plaats)

En het maakt pijnlijk duidelijk dat er weinig kennis is van het HAV en de Guide die rumschoots middelen geven om controle en toezicht in te richten.

∇ *Vraaggericht versus aanbod gestuurd werken;*

Hierachter zit de aanname dat vergunninghouders de boer op gaan om landen te ontwikkelen. Dat is een beeld dat hardnekkig blijft hangen. Ook minister Dekker maakt zich hier schuldig aan en verwoordt dit als volgt “het is niet dat de organisaties er schatrijk van worden maar hun doel en missie is adopties faciliteren”. Dat is natuurlijk onzinnig. En ronduit in strijd met de wet die stelt in 16.2 dat de aanvrager krachtens zijn doelstellingen dient te bemiddelen inzake de opnemng van een buitenlands kind in die gevallen dat deze opnemng in het belang van het betrokken kind kan worden geacht”. Vergunninghouders zijn onderdeel van de internationale kindbescherming, veel van onze dossiers worden helemaal geen plaatsing en onze missie is het zoeken van ouders voor kinderen en niet andersom.

Contactontwikkeling vindt plaats op verzoek van een zendend land. Maar ook matching gaat op basis van een kind waarvoor geen oplossing is in het zendende land. Natuurlijk weren we niet met alle landen samen (er zijn onvoldoende ouders en het opzetten van een programma is tijdsintensief en kost heel veel geld)

∇ *Teruglopend aantal adopties versus hervorming stelsel.*

Het teruglopend aantal adopties an sich is een grootste zorg. Immers; de kinderen zonder ouders zijn er niet minder geworden. Het probleem is dat we te weinig adoptieouders hebben. Achter dit dilemma zit een economisch vraagstuk namelijk; wat is het ons waard om een stelsel voor kinderen uit het buitenland in de lucht te houden. Dat is geen dilemma maar een moreel vraagstuk. Daar kun je een antwoord op bedenken. Bijvoorbeeld 8 miljoen op jaarbasis. En dat bedrag bepaald vervolgens in samenhang met de aantallen ouders die je beschikbaar hebt in hoeveel betrouwbare landen je een samenwerking kunt aangaan.

Als laatste wil ik mee geven dat het ***ethische dilemma rondom discriminatie van minderheden en de negatieve effecten die het adopteren van deze minderheden zou kunnen hebben*** dat minister Dekker als volgt verwoord en waarover wij ook gesproken hebben door zendende landen met ongeloof wordt ontvangen. Op de eerste plaats omdat dit structurele maatschappelijk culturele problemen zijn die echt niet (ik herhaal echt niet) worden opgelost omdat Nederland stopt met het aanbieden van een handjevol adoptie ouders. In Bulgarije bijvoorbeeld staan er nu 3 adoptieouders beschikbaar. Maximaal worden er jaarlijks 6-8 kinderen geplaatst. Het getuigd van weinig realiteitszin en in mijn ogen vergaande arrogantie om te denken dat de minderheden in Bulgarije het beter krijgen omdat wij in Nederland nee zeggen tegen deze kinderen uit deze minderheidsgroepen.. Op de tweede plaats omdat adoptie helemaal niet bedoeld is om op maatschappelijke issues en geopolitiek te bedrijven maar bedoeld is om individuele kinderen een nieuw gezin te geven. Het is een kinderbeschermingsmaatregel. Voor het onder druk zetten van landen hebben we handelsmaatregelen en stoppen we met het inkopen van bananen, sinaasappels of wapentuig maar we gaan toch niet serieus zeggen dat we kinderen uit minderheidsgroeperingen gaan inzetten om een maatschappij te bewegen zaken waar wij wat van vinden anders aan te pakken??? Beter kunnen we eerst in beeld brengen wat deze landen zelf allemaal doen voor minderheden, naar cijfers kijken en zaken in beeld brengen voor we zomaar ongefundeerd wat roepen. En de daarbij vanuit NGO's helpen. Van onderop. Dat lijkt me een meer structurele benadering.

Volgens mij is er maar in de huidige discussie maar 1 echt dilemma en dat is;

Willen we als Nederland wat betekenen voor kinderen uit het buitenland die geen ouders hebben of willen we ten alle tijden misstanden voorkomen

- Welke gevoeligheden spelen er (en eventueel bij wie) waarmee we goed rekening moeten houden?

Dat de dilemma's vaak geen dilemma's zijn

- Zijn er (concrete) beelden bij hoe we de dilemma's het beste met elkaar zouden kunnen bespreken en verdiepen? Wat is hiervoor nodig?

Bij elk "dilemma" eerst vaststellen kijken we nu echt naar een dilemma of naar een aanname, een niet gestelde vraag, een vooronderstelling of een mening of een angst?

- Zijn er (op basis van bijv. ervaringen) nog te delen tips en trics waar we ons voordeel mee zouden kunnen doen bij dit diner. Zo ja, welke?

Zie hierboven

Met vriendelijke groet, with kind regards,
Adoptie Stichting A New Way

5.1.2e

The information contained in this message is confidential and may be legally privileged. The message is intended solely for the addressee(s). If you are not the intended recipient, you are hereby notified that any use, dissemination, or reproduction is strictly prohibited and may be unlawful. If you are not the intended recipient, please contact the sender by return e-mail and destroy all copies of the original message.

Wij zijn telefonisch zeer beperkt bereikbaar op 06 14 88 88 84, bij geen gehoor of in gesprek kunt u het beste een email sturen naar info@anewway.nl.

Spoedeisende vragen per email worden snel opgevolgd en voor spoedgevallen kunt u ons het beste een email sturen met uw telefoonnummer. Wij bellen u dan zo snel mogelijk terug indien wij het ook als spoed beoordelen.

Sent from my iPhone

Met verbazing heb ik kennisgenomen van de brief van minister Dekker met als onderwerp ‘Bezinning op de toekomst van interlandelijke adoptie’ van 4 juni j.l.

In deze brief aan de Kamer kondigt de minister aan dat de adoptiestop gehandhaafd blijft en dat terwijl er voor 9 juni a.s. een debat over deze, zoals de minister zelf zegt, maatschappelijk gevoelige en emotionele kwestie op de agenda staat. Toch ziet de minister kans om voorafgaand aan dit debat al tot het besluit te komen om de adoptiestop te handhaven. Het is alsof je op een sollicitatiegesprek mag komen terwijl je daarvoor al te horen hebt gekregen dat je de baan niet krijgt.

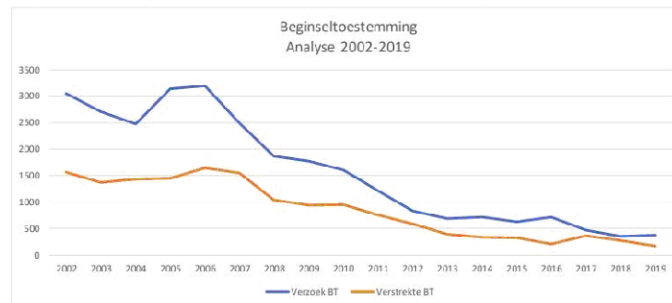
Aanbod in kindertehuizen

Als ik de brief verder lees kom ik een aantal vreemde uitspaken van de minister tegen. Zo wordt op pagina 3 gesteld: “interlandelijke adoptie creëert een aanbod van kinderen in kindertehuizen. Daarmee ondermijnt interlandelijke adoptie de inspanningen voor opvang in een gezin in eigen land, wat volgens het IVRK (Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind) uiteindelijk de beste oplossing is voor het kind. Dit effect wordt met een alternatief systeem niet weggenomen.”

Ik heb deze zin meerdere keren gelezen om er zeker van te zijn dat ik niet over één of twee woorden heen lees waardoor er iets totaal anders staat dan ik denk te lezen. Maar nee, het staat er echt. Interlandelijke adoptie creëert een aanbod van kinderen in kindertehuizen. Het is dus, volgens de minister, door interlandelijke adoptie dat de kindertehuizen vol zitten en daarmee ‘bevestigt’ de minister het beeld dat interlandelijke adoptie vraag gestuurd is.

Maar wie even de moeite neemt om naar de cijfers (nota bene van het ministerie van Justitie en Veiligheid zelf) te kijken, ziet dat die zogenaamde vraag door de jaren heen sterk is afgenomen:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTAAL
Verzoek BT	3049	2714	2474	3135	3197	2491	1361	1770	1602	1216	842	688	722	631	717	465	352	376	28302
Verstreekte BT	1560	1366	1431	1446	1644	1546	1047	946	939	758	589	396	346	332	217	361	281	177	15402
% verstrekt	51%	50%	58%	46%	51%	62%	56%	53%	60%	62%	70%	58%	48%	53%	30%	78%	80%	47%	54%

Iedereen die in Nederland een kindje wil adopteren moet daarvoor een verzoek tot verkrijgen van een beginseltoestemming indienen. Het aantal verzoeken is de afgelopen 15 jaar drastisch gedaald en daarnaast is ook te zien dat een verzoek niet per definitie ook een definitieve toestemming betekent. In iets meer dan de helft van de verzoeken wordt de toestemming ook daadwerkelijk verleend.

Over de jaren heen zijn er enkele uitschieters (bijv. periode 2016-2018), dit heeft voornamelijk te maken met de mismatch tussen jaar van aanvraag en het jaar van verlening van toestemming.

Als we de logica van de minister volgen dan betekent de daling van de vraag dat het aanbod van kinderen in kindertehuizen ook gedaald moet zijn. Maar niets is minder waar.

Wereldwijd leven er zo'n 8 miljoen kinderen¹ in een tehuis en die zitten daar niet vanwege de enorme vraag naar interlandelijke adoptie vanuit Nederland.

¹ <https://www.savethechildren.nl/wat-doen-we/alleenstaande-kinderen/alleen-in-een-weeshuis>

De 'vraag' naar interlandelijke adoptie

Laten we die zogenaamde vraag eens wat nader bekijken en dan ook wat verder kijken dan alleen Nederland. De Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht (HCCH) is een wereldwijde intergouvernementele organisatie met 85 leden (84 staten en de Europese Unie) die zich onder andere inzet voor familierecht en kindbescherming.

In een recente publicatie² zijn interlandelijke adoptiecijfers over de periode 2004-2019 gepresenteerd onderverdeeld naar ontvangende landen en landen van herkomst.

Over de gehele periode wordt een totaal van 378.658 interlandelijke adopties gerapporteerd. Een getal dat in schril contrast staat met de eerder genoemde 8 miljoen kinderen die in tehuizen leven. Een verdere analyse naar de Top 20 landen van herkomst, laat zien dat het aandeel interlandelijke adopties naar Nederland zeer klein is:

Receiving States 2004-2019			
Total	378,658		
NL	9,004	2.4%	
Origin State (Top 20)	2004-2019	waarvan in NL	%
China	89,393	3,980	4%
Rusland	51,569	4	0%
Ethiopië	32,508	428	1%
Guatemala	21,529	9	0%
Colombia	17,793	466	3%
Oekraïne	15,837	1	0%
Zuid Korea	15,575	-	0%
Vietnam	12,599	-	0%
Haïti	12,512	476	4%
India	10,194	101	1%
Filippijnen	7,065	165	2%
Kazakhstan	5,669	-	0%
Thailand	5,374	169	3%
Brazilië	4,894	85	2%
Polen	4,698	235	5%
Bulgarije	4,512	138	3%
Taiwan	3,947	423	11%
Congo	3,467	139	4%
Zuid Afrika	3,445	466	14%
Verenigde Staten	2,869	512	18%
TOTAAL	325,449	7,797	2%

Kijken we er vanuit een economisch perspectief naar dan zijn dit niet de aantallen en percentages die je van Nederland als handelsland bij uitstek mag verwachten.

Als er een duidelijke financiële prikkel is, zoals in de brief wordt gemeld aan het einde van de eerste pagina, en adoptie een lucratieve handel is, dan waren bovenstaande aantallen veel hoger geweest. Waar de minister aan voorbij gaat is dat de financiële bijdrage aan interlandelijke adoptie door de overheid uitermate gering is. De overheid heeft de laatste 10-15 jaar, door onder andere de

² <https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=5891&dtid=32>

invoering van het Kwaliteitskader³ de procedures rondom interlandelijke adoptie steeds meer aangescherpt (wat zou daar de achterliggende reden van zijn? Wist men toen al wat de Commissie Joustra nu heeft ‘aangetoond’?) waardoor de kosten voor een adoptieprocedure steeds verder oplopen. Het zijn deze kosten die zorgen voor de grote bedragen die met adoptie gemoeid zijn en die volledig moeten worden betaald door de aspirant adoptieouders. De vergunninghouders in Nederland zijn geen bedrijven met winstoogmerk, het zijn stichtingen die aan adoptieouders een exorbitante onkostenvergoeding moeten vragen omdat de overheid weigert financiële middelen ter beschikking te stellen en daarmee een financiële drempel opwerpt voor aspirant adoptieouders. De overheid sluit potentieel goede ouders met beperkte financiële middelen uit en ontnemt daarmee kinderen in kindertehuizen de kans om onderdeel uit te kunnen maken van een gezin. Als er al een financiële prikkel is dan is het voornamelijk een negatieve financiële prikkel.

Opvang in eigen land

In zijn schrijven verwijst de minister naar Rechten van het Kind en stelt dat inspanning voor opvang in een gezin in eigen land wordt ondermijnt door interlandelijke adoptie. Persoonlijk vind ik ‘ondermijnt’ een woord met een bepaalde lading, wat doet vermoeden dat een heel groot deel van adopties interlandelijke adopties zijn en aspirant adoptieouders in het land van herkomst het nakijken hebben. Maar is dat ook zo?

De Verenigde Naties hebben een zeer uitgebreide studie⁴ uitgevoerd waarin informatie over 195 landen is opgenomen. Een zeer goed cijfer in dit rapport is het aantal adopties per 100.000 geboortes. Dit cijfer maakt het mogelijk om in totaal 118 landen met elkaar te vergelijken en laat een verrassend beeld zien. Wellicht verwacht de minister de vijf intensief door de Commissie Joustra onderzochte landen (Bangladesh, Sri Lanka, Indonesië, Colombia en Brazilië) in de top van deze lijst tegen te komen, maar niets is minder waar.

Positie	Land	Adopties per 100.000 geboortes
62	Sri Lanka	279.8
77	Colombia	145.2
80	Brazilië	111.4
116	Indonesië	1
117	Bangladesh	0.9

Door naast deze studie ook gebruik te maken van geboortecijfers⁵ die door de Verenigde Naties gepubliceerd zijn kan een goede inschatting worden gemaakt van het aantal adopties per land. Samen met de cijfers van HCCH kan dan voor een tiental landen op basis van cijfers uit de periode 1995-2019, de verdeling tussen landelijke en interlandelijke adoptie worden bepaald.

³ https://adoptie.nl/wp-content/uploads/2017/03/2008_Kwaliteitskader_interlandelijke_adoptie1.pdf

⁴ <https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/policy/adoption-trends.asp>

⁵ <https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/products/dyb/documents/dyb2019/table09.xls>

Land	Aantal adopties	Interlandelijke adoptie	Interlandelijke adoptie-NL
Bulgarije	2,282	301	9
Verenigde Staten	125,577	191	34
Oekraïne	7,914	1,056	0
Kazakhstan	5,980	378	0
Guatemala	3,467	1,435	1
Polen	2,160	313	16
China	41,706	5,960	265
Zuid Afrika	1,925	230	31
Brazilië	3,407	326	6
Filippijnen	1,631	471	11
TOTAAL	196,049	10,661	373

Zoals op het eerste gezicht al duidelijk wordt vormt het aandeel interlandelijke adoptie voor alle landen de minderheid en is het aandeel van Nederland hier zelfs nog maar een fractie van. Als we er percentages op plakken dan valt het nog beter met elkaar te vergelijken.

Land	Aandeel landelijk	Aandeel interlandelijk	Totaal aandeel NL	Aandeel interlandelijk NL
Bulgarije	86.8%	13.2%	0.40%	3.06%
Verenigde Staten	99.8%	0.2%	0.03%	17.87%
Oekraïne	86.7%	13.3%	0.00%	0.01%
Kazakhstan	93.7%	6.3%	0.00%	0.00%
Guatemala	58.6%	41.4%	0.02%	0.04%
Polen	85.5%	14.5%	0.73%	5.01%
China	85.7%	14.3%	0.64%	4.45%
Zuid Afrika	88.1%	11.9%	1.61%	13.51%
Brazilië	90.4%	9.6%	0.17%	1.74%
Filippijnen	71.1%	28.9%	0.67%	2.34%
TOTAAL	94.56%	5.44%	0.19%	3.50%

Het goede nieuws hier is dat een heel groot deel van de kinderen al wordt opgevangen in eigen land en dat de percentages bij 'Aandeel landelijk' ook lijkt samen te hangen met de welvaart in een land en dus de kansen die er voor kinderen zijn om in het eigen land opgevangen te worden.

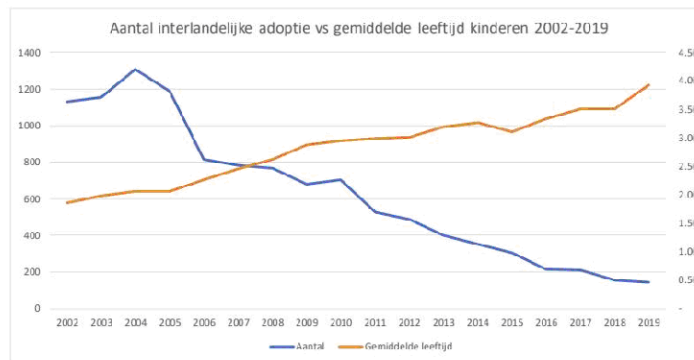
Op basis van deze cijfers vind ik het woord 'ondermijnt' veel te zwaar. De cijfers bevestigen dat er al heel veel inspanningen worden gedaan om kinderen op te vangen in eigen land. Daarmee is de minister ook al geholpen met de selectie van landen, waarover in de 'Ad b' op pagina 3 van zijn brief wordt gesproken: "Tegelijkertijd moeten juist in deze landen de randvoorwaarden aanwezig worden geacht om voldoende opvang in eigen land te creëren."

Nu laat voldoende zich niet door iedereen hetzelfde kwantificeren. Vroeger op school was een voldoende niet altijd genoeg. Het kan dus goed zijn dat de minister in plaats van een voldoende, ruim voldoende of goed voor een uitmuntend gaat. Ik kan me goed voorstellen dat na al die overwinningen van de laatste jaren er een winnaarsmentaliteit heerst binnen de partij van onze minister. Echter, als het over adoptie gaat dan is de Olympische gedachte meer op z'n plaats. In uitzonderlijke gevallen is opvang in eigen land niet mogelijk. Interlandelijke adoptie is dan de beste kinderbeschermingsmaatregel; het ondermijnt de opvang in eigen land niet, maar biedt ook aan kinderen voor wie die opvang in eigen land niet mogelijk is een toekomst. Een toekomst die de minister vanwege zijn winnaarsmentaliteit, als synoniem voor de angst voor mogelijke misstanden deze kinderen wil ontzeggen. Van de minister mogen deze kinderen niet meedoen omdat hijzelf wil 'winnen'.

De kinderen die naar Nederland komen

Dat er heel veel inspanningen worden gedaan om kinderen in hun geboorteland op te vangen, wordt ook ondersteund door de gemiddelde leeftijd van de kinderen als ze naar Nederland komen.

Leeftijd	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0-1	415	374	327	328	237	200	177	129	87	99	78	63	43	50	33	34	32	22
1-2	361	377	549	466	232	213	192	154	200	102	120	70	67	67	46	37	19	12
2-3	184	211	210	182	171	160	171	151	170	127	106	102	98	68	35	31	23	22
3-5	127	138	154	138	106	152	153	168	179	144	117	106	89	67	60	62	47	48
>5	43	54	67	71	70	57	74	70	59	56	67	60	57	52	40	46	35	41
Aantal	1130	1154	1307	1185	816	782	767	682	705	528	488	401	354	304	214	210	156	145
Gemiddelde	1.86	1.99	2.05	2.05	2.26	2.46	2.62	2.87	2.95	2.98	3.01	3.20	3.26	3.10	3.33	3.50	3.51	3.93

De cijfers komen uit de publicaties van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en zijn onder andere te downloaden op de pagina van Stichting Adoptievoorzieningen⁶

De gemiddelde leeftijd stijgt, terwijl het aantal adopties afneemt. Dat zijn twee trends die bevestigen dat er heel veel inspanningen worden gedaan om kinderen in hun geboorteland op te vangen. Maar het laat helaas ook zien dat kinderen die uiteindelijk naar Nederland komen een (te) lange geschiedenis hebben van uithuisplaatsingen, pleeggezinnen en kindertehuizen.

De minister verwijst naar de Rechten van het Kind. Weet de minister ook dat eind 2019 een VN resolutie⁷ is aangenomen waarin alle leden en dus ook Nederland, onderkennen dat kinderen beschadigd in plaats van beschermd worden door het leven in kindertehuizen?

Het met voeten treden van de Rechten van het Kind door de minister lijkt eerder structureel dan incidenteel te zijn.

Het lijkt erop dat de minister te veel af gaat op de beeldvorming in plaats van op de daadwerkelijke cijfers. Dat aangaande raad ik minister Dekker aan om eens aan te kloppen bij zijn collegaminister De Jonge met de vraag waar dat soort desinformatie toe kan leiden. Of zou het iets anders zijn en weet de minister heel goed waar hij het over heeft maar houdt hij zich graag van de domme omdat er andere belangen spelen? Overigens kan ik me dat met de nieuwe bestuurscultuur in ons land, waarin transparantie het toverwoord is, niet meer voorstellen.

Laat me afsluitend het volgende tegen de minister zeggen: Adoptie is een kinderbeschermingsmaatregel en interlandelijke adoptie biedt kinderen waarvoor de biologische ouders niet kunnen zorgen en waarvoor geen gewenste of mogelijke oplossing is in eigen land een nieuw gezin. De werkelijke cijfers ontkrachten duidelijk dat interlandelijke adoptie de bestaansreden is van kindertehuizen (de aanzuigende werking) en laten daarnaast heel goed zien welke grote inspanningen er zijn om kinderen op te vangen in hun geboorteland.

⁶ <https://adoptie.nl/adoptie/cijfers/>

⁷ <https://undocs.org/A/74/395>

To: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl
From: Directie - Nederlandse Adoptie Stichting
Sent: Wed 12/1/2021 8:46:06 AM
Subject: Input n.a.v weerslag diner pensant
Received: Wed 12/1/2021 8:48:06 AM
[Inbreng verkenning toekomst interlandelijke adoptie comments](#) [5.1.2e] NAS.odt

Geachte heer [5.1.2e]

Bijgaand ontvangt u mijn opmerkingen, dit in een word document met wijzigingen en opmerkingen bijhouden, waarbij ik de tekst vanuit pdf heb gekopieerd.

Namens de NAS was ik aanwezig op het diner pensant (tafel 3).

Wel enkele vragen ook over het stuk en de a.s. vergadering;

- Het document betreft dus eigenlijk een "ongescreende" opsomming van meningen (tijdens het diner pensant), interessanter was geweest de weerslag wat Justitie daar wel of niet mee doet. Om dit stuk te "droppen" in de Tweede Kamer als benoemde dilemma's is mijns inziens onjuist. Volgens mij had minister Dekker ook beloofd om zijn dilemma's af te geven.
- Is er een verwerking hiervan door Justitie? Als die er is, zijn we daarin met name geïnteresseerd.
- De Minister komt nog dit jaar met een brief aan de Tweede Kamer. Ook zou daarin een landenanalyse volgen. Vanuit de NAS is aangedragen dat de zendende landen – zijnde partnerlanden – redelijkerwijze een hoor – wederhoor mogelijkheid zouden moeten hebben op een analyse over hun betreffende land. Indien dit niet geschiedt is dit procedureel onjuist naar oordeel van de NAS. Graag duidelijkheid geven vanuit Justitie hierover.

In het vertrouwen dat de opmerkingen op prijs gesteld worden,

met vriendelijke groet,

Nederlandse Adoptie Stichting

[5.1.2e]

Nederlandse Adoptie Stichting (NAS)

Leeuweringstraat 57 - 59

3421 AB Oudewater

T +31 (0)348 – [5.1.2e]

E [5.1.2e]@nederlandseadoptiestichting.nl

Skype Leeuwering

Van: Directiesecretariaat - DARC Namens [5.1.2e] BD/DGSB/DARC

Verzonden: vrijdag 26 november 2021 17:00

CC: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC

Onderwerp: 16.30 uur Interactieve briefing Interlandelijke adoptie

Geachte mevrouw/heer,

Op 12 oktober jl. heeft u bijgedragen aan de verkenning van het toekomstscenario interlandelijke adoptie door uw deelname aan een diner pensant. Uw bijdrage is voor het ministerie van Justitie en Veiligheid zeer waardevol voor het vormgeven en invullen van het vervolgtraject. Ik wil u daar nogmaals voor bedanken.

In de bijlage bij deze mail treft u de opbrengst aan van het diner pensant. Dit betreft een weergave van de inbreng van alle gesprekspartners. Dit verslag is niet door het ministerie geredigeerd. Graag bied ik u gelegenheid om te reflecteren op deze bijdrage. Vanuit het ministerie zullen we een toelichting geven op de opbrengst. Daarnaast informeren we u over het proces ten aanzien van de berichtgeving aan de Tweede Kamer later dit jaar.

Hiertoe nodig ik u uit op 2 december van 16.30 tot 17.30 voor een interactieve briefing.

Gezien de corona maatregelen kiezen we voor een digitale bijeenkomst. Om die zo goed mogelijk te laten verlopen kunt u vooraf schriftelijk reageren en eventuele vragen stellen. We beantwoorden die dan zo veel mogelijk tijdens de bijeenkomst. Uiteraard wordt u ook in de gelegenheid gesteld om tijdens de bijeenkomst te reageren en vragen te stellen.

De bijeenkomst zal worden geleid door [5.1.2e] die ook het diner pensant heeft begeleid. Indien u vooraf schriftelijk wilt reageren zou ik u willen vragen dit doen uiterlijk 1 december 2021, door te mailen naar [5.1.2e] via het e mailadres [5.1.2e]@minjenv.nl. Als u (ook) wilt deelnemen aan de interactieve sessie kunt u zichzelf aanmelden door dit door geven via het e mailadres [5.1.2e]@minjenv.nl

Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld als inbreng ten behoeve van de verdere besluitvorming rondom interlandelijke adoptie.

Kortom, ik zie uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

Ministerie van Justitie en Veiligheid

abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Weergave inbreng verkenning toekomst interlandelijke adoptie

Toelichting

Op 12 oktober 2021 is op initiatief van het Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) een diner pensant georganiseerd over de toekomst van interlandelijke adoptie. Bijgaand treft u een ongeredigeerd verslag aan van de bijdragen van de betrokken stakeholders. Deze bijdragen dienen als inbreng voor de verkenning van de toekomstscenario's interlandelijke adoptie.

Welke aspecten moeten worden meegewogen?

- De (rol van) wetenschappelijke onderbouwing wordt gemist in het – fundamentele – gesprek over interlandelijke adoptie. Er zijn weinig wetenschappelijk studies die positief zijn over adoptie. Dit betreft vooral sociologische studies. Andere studies, antropologische en criminologische studies wijzen op negatieve kant.
- Adoptie niet als doel, maar als middel. Hoe kunnen we als Nederland kinderen in landen van herkomst blijven helpen?
- Regel eerst de opvang van eigen kinderen in NL.
- Uitgangspunt van het VN-kinderrechtenverdrag dient leidend te zijn. Gewezen wordt op het Haags Verdrag met het subsidiariteitsbeginsel
- Stel belang van **het kind centraal** (dit belang wijzigt met ouder worden).
- Er moet in het proces aandacht zijn voor alle betrokkenen: het kind, eerste ouders en adoptiefouders.
- Voldoende aandacht voor de vragen: wat is nu eigenlijk het probleem en hoe hier in de toekomst mee om te gaan, in de wetenschap dat 100% maakbaarheid niet bestaat?
- Verleden wordt te veel geprojecteerd op het heden. Er zou meer duidelijkheid moeten komen over de inherente kwetsbaarheden van het systeem en hoe we daarmee omgaan.
- Hoe te bepalen welk kind voor adoptie in aanmerking komt? Hoe verhoudt dit zich tot andere kinderen die hulp nodig hebben? Wat gebeurt er als wordt gestopt met interlandelijke adoptie?
- Mate van toezicht en handhaving, kan worden verbeterd. Genoemd wordt dat 100% garantie nooit kan worden gegeven en dat het vooral van belang is dat procedures transparant zijn. Het percentage dat aanvaardbaar is wordt bepaald door de maatschappelijke norm.
- Nazorg is belangrijk en aspirant-adoptiefouders moeten nog beter gescreend worden.
- Zicht op (verloop) procedures in landen van herkomst is essentieel. Wat gebeurt er aan de andere kant (rekenschap gevend van onderzoek zoals het rapport van de commissie Joustra).
- Heb aandacht voor wat adoptie doet met een mens. Kinderen weghalen uit hun land en cultuur heeft grote impact. Te veel geadopteerden hebben er last van dat zij de band met hun eigen cultuur kwijt zijn.

Welke argumenten (voor en tegen) zijn van belang bij een keuze?

Voor

- Stoppen met interlandelijke adoptie zal misstanden niet tegengaan. Zeker niet als andere landen wel doorgaan met adoptie. Als wordt gekozen voor stoppen, dan moet dat samen met andere landen.
- Stoppen met interlandelijke adoptie levert geen verbetering van de situatie in de landen van herkomst. In de landen van herkomst zitten heel veel kinderen in kindertehuizen en wordt een heel klein aantal geadopteerd. Dat staat niet in verhouding tot elkaar. Er kan daarom niet gesteld worden dat adoptie verbetering van het jeugdbeschermingsstelsel ondermijnt. Ook kan daarom niet gesproken worden over 'de aanzuigende werking' van adoptie.
- De overheid heeft een inspanningsverplichting bij toetsen van de zorgvuldigheid van procedures, geen resultaatsverplichting.
- Niet adoptie is het laatste redmiddel maar institutionalisering is het laatste redmiddel. Een kind is slechter af als het kind meerdere plaatsingen doormaakt of in een kindertehuis opgroeit.
- Het vertrouwensbeginsel is geen belemmering voor controle. In HAV heeft het ontvangende land de plicht om adoptie te stoppen als er signalen zijn dat procedures niet in orde zouden zijn.
- In het heden is het al zo dat wanneer een land zijn jeugdbeschermingsstel op orde krijgt, adopties uit dat land stoppen.
- Bij de vergunninghouders staat het uitgangspunt al centraal dat er ouders voor een kind moeten worden gezocht en niet andersom. Adoptiefouders zijn altijd laatste in de rij bij de afweging tot adoptie en als het gaat om belangen. Als een kind niet bij zijn eigen familie kan opgroeien, willen zij het kind een familie bieden.
- De risico's voor kinderen die niet geadopteerd worden, moeten ook worden meegewogen bij of er geadopteerd kan worden.
- Adoptie uit Europa betreft kinderen die het eigen land niet wil. Nederlandse adoptiefouders kunnen ervoor zorgen dat zo'n kind zich wel gewenst voelt.
- Wat is/zou het alternatief zijn geweest in het land van herkomst? Nog niet alle landen van herkomst kunnen zelf een oplossing bieden voor hun kinderen. Van een pleeggezin naar pleeggezin is niet (per se) beter. Voor die kinderen in nood moet adoptie behouden blijven.
- Pleegzorg wordt tijdelijk ingezet. Terwijl kinderen behoefte hebben aan permanentie en structuur. Dit biedt interlandelijke adoptie, hetgeen niet betekent dat het een volle adoptie moet zijn.
- Wanneer is het acceptabel om door te gaan (vanuit het voorkomen van misstanden)? Onder bepaalde voorwaarden/eisen, per land, hoeft niet in het geheel gestopt te worden met adoptie.
- Er bestaat geen 100% zekerheid. Oproep om aantal interlandelijke adopties niet leidend te laten zijn bij het maken van een keuze.
- Adoptie op persoonlijk niveau is te prefereren boven een kindertehuis.
- Stoppen lost op macroniveau niets op, maar laat wel die paar kinderen in de kou zitten
- Pleegzorg is tijdelijk van aard, terwijl **permanentie in het belang van het kind is.**
- Als interlandelijke adoptie stopt, krijgen ca. 150 kinderen per jaar geen goede opvang, in de vorm van een thuis. Ook kan er minder goed naar ouders worden gezocht bij een kind, omdat het aantal potentiële ouders die kunnen worden gematcht kleiner wordt.
- Er zullen risicovolle alternatieven manieren worden gezocht om een kind op te kunnen voeden. Dit is gevaarlijk.

Tegen

- Doorgaan met interlandelijke adopties omdat andere landen dat doen is geen valide argument.

- Het is niet in zijn algemeenheid zo dat het in Nederland beter is voor het kind.
- Europese landen zouden voor hun eigen kinderen moeten zorgen. Wanneer een land zowel zendend als ontvangend land is, wordt er niet voldaan aan subsidiariteitsbeginsel.
- Nederland moet investeren in het jeugdbeschermingsstelsel van landen van herkomst zodat adoptie niet nodig is. Daarmee worden kinderen beter geholpen.
- Hoe ver kan Nederland gaan om in andere landen te toetsen hoe zorgvuldig er wordt omgegaan met procedures en subsidiariteitsbeginsel? Er kan discrepantie zitten tussen de papieren procedure en de feitelijke gang van zaken. Dat blijft een zwakte.
- Elk risico op misstanden moet worden uitgesloten. Het gaat immers om onomkeerbare beslissingen over mensenlevens.
- Interlandelijke adoptie creëert een vraag naar adoptiekinderen. Gezinsvorming als motief voor adoptie krijgt de overhand boven adoptie als kindbeschermingsmaatregel. Adoptie is eigenlijk het outsourcen van kindbescherming.
- De kosten van het stelsel moeten in verhouding staan tot het aantal adopties per jaar.
- Is het de moeite waard om voor ca. 10 kinderen een systeem van interlandelijke adoptie in de lucht te (moeten) houden, waarbij niet voorbij mag worden gegaan aan de misstanden in het verleden?
- Kinderen komen in tehuizen terecht vanwege interlandelijke adoptie. Heeft te maken met de financiële prikkel.
- Interlandelijke adoptie zou gezinsvorming zijn waarbij een kind van arm naar rijk wordt verplaatst en geldstromen van rijk naar arm vloeien. Dit werkt misstanden, bijvoorbeeld corruptie, in de hand.
- Is het aan eerste ouders om voor hun kind te beslissen of elders opgroeien dan in het land van herkomst beter is? Kunnen deze ouders vrij kiezen/beslissen? Er wordt gesteld van soms niet.
- Volle adoptie is een onomkeerbare beslissing. Eerste ouders zijn hun kind in principe voor altijd kwijt. Dat besef is er niet altijd ten tijde van de adoptie. Treft ouders die afstand doen.
- Landen van herkomst zouden alternatieven kunnen of moeten kunnen bieden/regelen. Bij de schrijnende gevallen ligt een humanitair verzoek meer in de rede dan interlandelijke adoptie.
- Subsidiariteitsbeginsel wordt in de praktijk niet goed nageleefd. Niet overal wordt in een land van herkomst gekeken naar alternatieven.
- Het weghalen van kinderen uit hun land en cultuur valt niet zomaar te repareren, het maakt dat een identiteit kwijtraakt.
- Special needs kinderen vragen veel van de ouders, gedrags- en hechtingsproblemen. Neem de maatschappelijke kosten voor het begeleiden van deze gezinnen in ogenschouw.
- Wel veel geld voor weinig kinderen. Kan dit niet beter worden besteed? Investeer meer in kindbescherming in andere landen.
- Heb aandacht voor pleeggezinnen en tehuizen in NL. NL heeft onvoldoende oplossing voor dit probleem.
- Kijk ook naar andere ontwikkelingen, bijvoorbeeld draagmoederschap. Wensouders gaan op zoek.
- Adoptie betreft een vergaande, onomkeerbare ingreep voor een tijdelijk probleem bij de eerste ouders.
- Bij interlandelijke adoptie bestaat een risico op misstanden die te allen tijde moeten worden voorkomen.
- Er kan geen volledige zekerheid worden verkregen of alternatieven in het land van herkomst voldoende zijn bekeken/overwogen.

- Met adoptie gaan forse geldbedragen gemoeid. Adoptiefouders betalen kosten. Dit brengt (financiële) prikkels met zich mee. Er ontstaat een drive om kinderen voor deze ouders te zoeken.
- Stoppen is niet drastisch gezien het teruglopende aantal adopties. Uiteindelijk zal interlandelijke adoptie niet meer aan de orde zijn.

Onder welke voorwaarden (wel) doorgaan?

- Geld moet geen belemmering zijn om een publiekrechtelijk stelsel te creëren. Als het ingewikkeld is als adoptiefouders leges betalen aan de overheid, moet daar een oplossing voor komen. Adoptiefouders zijn bereid om bij te dragen zoals zij altijd hebben gedaan.
- Er moet één professionele (publiekrechtelijke) vergunninghouder komen die niet persoonlijk betrokken is.
- Wanneer er één vergunninghouder is, kan meer recht worden gedaan aan het principe dat er ouders moeten worden gekozen bij het kind omdat alle ouders centraal bekend zijn.
- Kennis en kunde van de huidige vergunninghouders moeten een plek krijgen in de nieuwe organisatie.
- Het moet een professionele organisatie voor bemiddeling worden, geen vrijwilligers. Er moet een moreel kader komen voor de werknemers.
- Medewerkers moeten veel pedagogische kennis hebben, veel weten van wat ouders voor een kind willen doen en deskundig zijn.
- Als er één centraal stelsel is, is het proces makkelijker toetsbaar. Er is één toezichthouder nodig zodat versnippering wordt tegengegaan. De toezichthouder moet goede handhavingsmogelijkheden hebben.
- Er moet goed getoetst worden of een land niet voor het eigen kind kan zorgen. Ontvangende landen kunnen daarbij beter samenwerken.
- De mate van transparantie over de procedure is bepalend om de adoptierelatie te behouden met een land. Er moet meer zicht komen op de adoptiekanalen binnen een land. Dus selecteren op kanalen ipv landen. Daarbij kijken naar dwang, drang en geldelijk gewin. Voor langere tijd moeten kunnen meekijken op hoe processen verlopen binnen die kanalen. Vooral het moment van afstand is een belangrijk moment waar zorgvuldigheid en transparantie vereist is.
- Het verdient aanbeveling om de Ca onder een ambassadeur te plaatsen. Die kan in de landen van herkomst veel meer een vuist maken als zaken niet goed (genoeg) gaan. De Ca kan vaker gebruik maken van de kanalen van Buitenlandse Zaken.
- De nazorg moet goed geregeld zijn.
- Ook kijken naar buitenland: Denemarken (één centrale stichting), Zweden (privaatrechtelijke vorm waarbij adoptie gedecentraliseerd op gemeentelijk niveau is georganiseerd) België (maken pool adoptiefouders zoals voor de pleegzorg) en Australië (één bemiddelende organisatie verantwoordelijk voor pleegzorg, binnenlandse adoptie en buitenlandse adoptie).
- Bij doorgaan is controle belangrijk. Het duidelijk beleggen van de eindverantwoordelijkheid (wie is voor en binnen het systeem verantwoordelijk/wie is aanspreekbaar?). Verantwoordelijkheid is op dit moment versnipperd dan wel onduidelijk.
- Er moet toezicht op het geheel komen, door een centraal orgaan. Momenteel is toezicht gefragmenteerd. Financiële prikkel moet eruit.
- Indien adoptie wordt beschouwd als morele, ethische taak, dan publiekelijk laten zijn/maken. Zitten ook risico's aan. Onder andere sterke politieke invloed. Dit zou er daarentegen voor kunnen zorgen dat alleen wordt overgaan tot adoptie als een politicus zijn handen ervoor in het vuur durft te steken dat alles ordentelijk is verlopen.

- Een mogelijkheid voor een centraal orgaan zou kunnen zijn de RvdK, maar alleen als RvdK niet zou samengaan met GI's (ivm onafhankelijkheid). Andere suggestie is Ca ombouwen naar vorm van Autoriteit persoonsgegevens (algemeen boven particulier belang).
- Belangrijk is een helder besluitvormingsmodel op basis waarvan dossiers worden bekeken. Een toetsingskader met criteria voor kinderen, ouders en voor landen van herkomst. Wat heeft het kind nodig? Die behoefte matchen met ouders. Voorwaarden in detail uitwerken en goed omschrijven.
- De opdracht voor de uitwerking van zo'n kader zou belegd kunnen worden bij het nieuwe, publiekrechtelijke, centrale orgaan. Daarbij aandacht voor subsidiariteit. Zendende en ontvangende landen hebben de (inspannings-)plicht om te controleren op naleving.
- Bij doorgaan zou NL moeten erkennen dat interlandelijke adoptie een kindbeschermingsmaatregel is. Dat NL een morele plicht voor zichzelf ziet/voelt om voor kinderen uit andere landen te zorgen.
- Adoptie is momenteel voldoende geregeld, maar huidige stelsel heeft geen draagvlak meer. Verandering is nodig, maar dan wel een levensvatbaar stelsel met mogelijkheid tot aanboren nieuwe zendende landen (geen uitsterfconstructie).
- Goede procedures in de landen en eisen die de Ca stelt, betekenen ook dat het kind lang in het buitenland zit eer het wordt geadopteerd.
- Geadopteerden kunnen zich ontheemd voelen en worden gediscrimineerd. Er kan uitsluitend worden doorgedaan met adoptie als hier meer aandacht voor komt. Begeleiding van ouders en kind moet verplicht worden, vanwege de hechtingsproblematiek.
- Welke toegevoegde waarde heeft publiekrechtelijk maken van het systeem: wat kan dan wél?
- Overheid moet meer gewicht in de schaal leggen bij controle op/in landen van herkomst. Deze landen worden te veel vertrouwd.
- Economische en politieke betrekkingen zouden bij interlandelijke adoptie een rol spelen. Dit zou (meer) moeten worden losgekoppeld.
- Er kan beter worden gematcht met één bemiddelaar en één pool aspirant-adoptiefouders.
- Immigratie is in de landen van herkomst belangrijk om illegale adopties te voorkomen

To: [5.1.2e] BD/DBO/ADVIES [5.1.2e] [redacted]@minjenv.nl]
Cc: [5.1.2e] BD/DGSB/DARC [5.1.2e] [redacted]@minjenv.nl; [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [redacted]@minjenv.nl; [5.1.2e]
[5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e] [redacted]@minjenv.nl; [5.1.2e]
BD/DWJZ/JZW [5.1.2e] [redacted]@minjenv.nl]
From: [5.1.2e] BD/DGSB/DJFC/F
Sent: Fri 3/25/2022 3:00:44 PM
Subject: Interlandelijke adoptie
Received: Fri 3/25/2022 3:00:00 PM
[Aanbiedingsformulier - RBJ.pdf](#)
[Kamerbrief standpunt toekomst interlandelijke adoptie- helder perspectief zorgvuldig stoppen.docx](#)
[Bijlage 1 - Landenanalyse.docx](#)
[Bijlage 2 - Advies publiekrechtelijke inrichting interlandelijke adoptie.pdf](#)

Hoi,
Hierbij het totaalpakketje voor BPO en RB1.
Nogmaals fijn weekend gewenst. Groet, [5.1.2e]

Pagina's zijn geweigerd

1 - 6

5.1.2i

Pagina's zijn geweigerd

1 - 27

5.1.2i

Cc: [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl]
From: Directiesecretariaat - DARC
Sent: Fri 2/11/2022 3:54:07 PM
Subject: Interlandelijke adoptie
Received: Fri 2/11/2022 3:54:09 PM
[TK Voortgang standpunt toekomst interlandelijke adoptie.docx](#)

Beste allen,

Eind vorig jaar heb ik u laten weten dat de voorziene brief over de toekomst van interlandelijk adoptie op dat moment niet meer aan de Tweede Kamer werd verzonden. Zoals u weet is inmiddels de nieuwe Minister voor Rechtsbescherming aangetreden. De Vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid heeft hem gevraagd om spoedig een brief over interlandelijke adoptie te mogen ontvangen. Naar aanleiding hiervan heeft hij vandaag een korte brief aan de Tweede Kamer verstuurd. Deze brief is als bijlage bijgevoegd bij deze mail. Zoals u kunt lezen zal binnenkort een uitgebreidere, inhoudelijkere brief aan de Tweede Kamer volgen. Ik zal u ook daarover informeren.

Vriendelijke groet,

[5.1.2e]

To: Weerwind, F.M. - BD/AL [5.1.2e]@minjenv.nl
Cc: [5.1.2e] - BD/DBO/ADVIES [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DBO [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DJFC/F [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e] - BD/DGSB/DARC/JIZ [5.1.2e]@minjenv.nl; [5.1.2e]@minjenv.nl;
From: [5.1.2e]
Sent: Mon 3/21/2022 9:57:06 AM
Subject: Interlandelijke adoptie - input uit wetenschap en klinische praktijk
Received: Mon 3/21/2022 10:07:49 AM
[210322BriefMinisterJV2022mrtdef.pdf](#)

Geachte minister Weerwind, geachte dames en heren in de cc.

Bijgaand een brief met enkele gedachten over interlandelijke adoptie, dit in verband met de brief die u binnenkort aan de kamer zult sturen.

Ik hoop dat u in de gelegenheid bent om mijn gedachten te lezen en - zulks ter uwer beoordeling - als input mee te nemen.

Mocht ze aanleiding vormen tot een gesprek, dan ben ik daar zeker toe bereid.

Vriendelijke groet

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

5.1.2e

5.1.2e

Aan: Minister voor Rechtsbescherming,
de heer F. Weerwind
Dept. Justitie en Veiligheid

5.1.2e
5.1.2e

Betreft : Interlandelijke adoptie

5.1.2e maandag 21 maart 2022

Geachte Minister Weerwind,

Ruim een maand geleden stuurde ik u als scientist-practitioner¹, sinds 1992 werkzaam in het veld van adoptie-, kindbescherming en trauma, een brief over de adoptie stop. Uiteraard hoop ik dat u die brief gelezen heeft, maar realiseer me tegelijkertijd dat u veel brieven krijgt, dus mogelijk las u hem niet. We zijn al weer wat weken verder en u beraadt zich over een brief aan de kamer. Ik hoop dat u dit schrijven als input mee kunt en wilt nemen.

Inmiddels heeft u betrokken partijen in het veld gesproken, maar bij mijn weten (nog) geen clinici of wetenschappers, klopt dat? Ik ben daarom zo vrij mij even tot u te richten met deze brief om te voorkomen dat de wetenschappelijke en klinische evidentie (weer) over het hoofd gezien wordt in de besluitvorming. Deze informatie is (ook) door de Commissie Joustra volkomen genegeerd. Helaas. Nederland heeft een zeer goede reputatie in adoptie-onderzoek en ik ben er van overtuigd dat een gesprek met onderzoekers zoals 5.1.2e en 5.1.2e veel zinvolle inzichten kan opleveren.

Adoptie is een maatregel die het belang van het kind dient, maar zoals alle kindbeschermingsmaatregelen, kan ze alleen maar dit belang dienen als ze is ingebed in een goede structuur en degelijk bestuurlijk is geborgd. Als uitvoering vervolgens verankerd en gemonitord wordt via wetenschappelijk onderzoek, dan kan adoptie echt het verschil maken. Immers, adoptie is niet iets dat stopt omdat wij stoppen. Adoptie stoppen kan alleen als er geen kinderen meer zijn waar adoptie voor nodig is, toch? Zo ver is het helaas nog nergens ter wereld. Adoptie is van alle tijden en hoewel we allemaal vinden dat ouders en kinderen in principe bij elkaar horen, weten we ook dat - uit oogpunt van bescherming van het kind - de ouder kind band soms verbroken wordt. Redenen zijn legio, zo zijn er ouders die hun kind niet willen opvoeden (wellicht het laatste taboe in Nederland?), hun kind niet kunnen opvoeden (denk aan ziekte, overlijden, detentie etc) of hun kind niet mogen opvoeden (getoetst en bepaald door een rechter). Elk kind dat opgroeit in een adoptiegezin heeft een eigen, unieke levensgeschiedenis. Adoptie prevaleert boven pleegzorg vanwege de onvoorwaardelijkheid en stabiliteit. De wetenschappelijke evidentie daarvoor is groot: kinderen die niet bij hun biologische ouders kunnen opgroeien, zijn het beste af in een adoptiegezin. ²

De vraag blijft hangen, welk probleem in het hier en nu de adoptiestop oplost. In elk geval niet dat van kinderen die in tehuizen wachten. Ook niet dat van ouders die hun kind niet willen opvoeden, maar het wel een gezin willen geven.³ Evenzo niet van kinderen die geen ouders of familie hebben. Een adoptiestop bestrijdt geen misstanden. Sterker nog, de kans dat ze misstanden gaat faciliteren omdat adoptie mogelijk in het illegale circuit doorgaat, acht ik vrij groot. De roep om de stop komt vooral van hen die slachtoffer werden van kinderhandel, niet echt adoptabel waren, of die een nare tijd hadden in het adoptiegezin, van een groep die daadwerkelijk onrecht is aangedaan.